



PYHÄJÄRVEN KAUPUNKI

TILINPÄÄTÖS JA TOIMINTAKERTOMUS 2024



PYHÄJÄRVEN KAUPUNGIN TILINPÄÄTÖS 2024

Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt kokouksessaan

27. toukokuuta 2025 § 37

Kaupunginvaltuusto 27. toukokuuta 2025

Jukka Tikanmäki
valtuuston puheenjohtaja

Kirsti Kinnunen
pöytäkirjanpitäjä

Anu Kuivaniemi
pöytäkirjantarkastaja

Martti Ruotsalainen
pöytäkirjantarkastaja

SISÄLLYSLUETTELO

KAUPUNGINJOHTAJAN KATSAUS	1
1. VÄESTÖ JA TYÖVOIMA	2
2. YLEINEN JA OMAN ALUEEN TALOUDELLINEN KEHITYS	6
YLEINEN TALOUDELLINEN KEHITYS	6
OMAN ALUEEN TALOUDELLINEN KEHITYS	7
KUNTAKONSERNIN TALOUDELLINEN KEHITYS OMALLA ALUEELLA	11
3. TOIMINTAKERTOMUS	12
3.1 OLENNAISET TAPAHTUMAT TOIMINNASSA JA TALOUDESSA	13
3.1.1 Kunnan hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset	13
Pyhäjärven kaupungin organisaatio vuonna 2024	15
3.1.2 Pyhäjärven kaupungin taloudellinen kehitys	16
3.1.3 Olennot muutokset Pyhäjärven kaupungin toiminnassa ja taloudessa	16
Tuottojen kehitys	18
Toimintakulujen kehitys	21
Toimintakate	23
Lainakannat ja sijoitukset	23
3.1.4 Pyhäjärven kaupungin henkilöstö	24
3.1.5 Pyhäjärven kaupungin ympäristöasiat	24
3.1.6 Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä	24
3.1.7 Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä	25
3.2 SELONTEKO KAUPUNGIN SISÄISEN VALVONNAN JÄRJESTÄMISESTÄ	26
3.3 TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMINEN JA TOIMINNAN RAHOITUS	28
3.3.1 Tilikauden tuloksen muodostuminen	29
3.3.2 Toiminnan rahoitus	30
3.4 RAHOITUSASEMA JA SEN MUUTOKSET	32
3.5 KOKONAISTULOT JA -MENOT	34
3.6 KUNTAKONSERNIN TOIMINTA JA TALOUS	36
3.6.1 Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä	36
3.6.2 Konsernin toiminnan ohjaus	37
3.6.3 Olennot konsernia koskevat tapahtumat	37
3.6.4 Arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä	38
3.6.5 Selonteko konserninvalvonnan järjestämisestä	38
3.6.6 Kuntakonsernille asetettujen tavoitteiden toteutuminen	40
3.6.7 Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut	41
3.7 TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELY JA TALOUDEN TASAPAINOTTAMISTOIMENPITEET	44
3.7.1 Asiaa koskeva sääntely	44
3.7.2 Tilikauden tuloksen käsittely	44
3.7.3 Talouden tasapainottamistoimenpiteet	45
4 TALOUSARVION TOTEUTUMINEN	46
HALLINTOPALVELUT	47
TARKASTUSLAUTAKUNTA	48
KESKUSVAALILAUTAKUNTA	50
KAUPUNGINVALTUUSTO	51
KAUPUNGINHALLITUS	51
Yleishallinto	57
Elinkeinopalvelut	61
Pyhäjärven kaupungin hallinnoimat ja sen osallisena olevat kehittämishankkeet vuosina 2022-2025	62
ALUEELLISET MAASEUTUPALVELUT	63
HYVINVOINTIPALVELUT	65
Hyvinvointipalvelujen hallinto	73
Varhaiskasvatus	74
Perusopetus	76
Toisen asteen koulutus	77
Vapaa-ajan koulutus: kansalaisopisto, musiikkiopisto, tanssiopisto	78
Vapaa-aikapalvelut	80

TEKNISET PALVELUT	85
INVESTOINNIT	91
TULOSLASKELMAOSAN TOTEUTUMINEN	97
YHTEENVETO MÄÄRÄRAHOJEN JA TULOARVIOIDEN TOTEUTUMISESTA.....	103
6. TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT.....	111
TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT	111
TILINPÄÄTÖKSEN ESITTÄMISTAPAA KOSKEVAT LIITETIEDOT	112
TULOSLASKELMAA KOSKEVAT LIITETIEDOT.....	113
TASETTA KOSKEVAT LIITETIEDOT	115
Taseen vastaavia koskevat liitetiedot	115
Taseen vastattavia koskevat liitetiedot.....	120
VAKUUKSIA, VASTUUSITOUMUKSIA JA TASEEN ULKOPUOLISIA JÄRJESTELYJÄ KOSKEVAT LIITETIEDOT.....	122
HENKILÖSTÖÄ JA TILINTARKASTAJAN PALKKIOTA KOSKEVAT LIITETIEDOT	123
7. ALLEKIRJOITUKSET	126
8. HENKILÖSTÖRAPORTTI.....	127
9. TYTÄRYHTIÖT	134
PYHÄJÄRVEN KEHITYS OY.....	134
KIINTEISTÖ OY RILLANKIVI.....	142
PYHÄNET OY.....	148
PYHÄSALMEN KVANTTIKIINTEISTÖT OY	155
PYHÄJÄRVEN ENERGIA JA VESI OY	161
KIINTEISTÖ OY PYHÄSALMEN LIIKETALO.....	167
ASUNTO OY PYHÄJÄRVEN TORIPIHA.....	172
10. YMPÄRISTÖTILINPÄÄTÖS VUODELTA 2024	176

KAUPUNGINJOHTAJAN KATSAUS

Vuosi 2024 toi mukanaan muutoksia niin ennakoiduissa asioissa kuin uusiakin kehityskulkuja. Energiakäänteen eteneminen jatkui vahvana, työmarkkinatilanne toi haasteita, ja kaupungin taloudellinen tilanne kehittyi pääosin myönteisesti. Suurimpina muutosvoimina olivat uusiutuvan energian investointien eteneminen, kaupungin talouden vakauttamistoimet, palveluinfrastruktuurin kehittäminen ja kuntien tehtävien tuleviin muutoksiin varautuminen. Kaupungin toimintaympäristön ja palvelutuotannon muutoksista mainittakoon erityisesti tanssiopistotoiminnan vakauttaminen kunnallistamisen kautta, opisto siirtyi Pyhjärven kaupungin toiminnaksi loppukesästä 2024. Vuoden 2025 alusta toimintansa aloittanut Raahen työllisyysalue ja sen toimintamalli valmisteltiin vuoden 2024 aikana alueen kuntien hyvässä yhteistyössä.

Pyhjärvelle kohdistuvat miljardiluokan energiainvestoinnit jatkoivat toteutumistaan vuonna 2024. Hautakankaan ja Itämaen tuulivoimahankkeet etenivät kohti investointivaihetta saavuttaen lupavalmiuden, ja Callio Solar Parkin aurinkovoimalan investointi valmistui. Useita uusia vihreän siirtymän investointihankkeita tuli vireille. Vihreän siirtymän teollisuuspuisto Olkkosen kaavoitus valmistui ja saavutti vuoden lopussa lainvoimaisuuden.

Vuoden 2024 tilinpäätös osoittaa kaupungin talouden kehittyneen varmoin askelein vakaampaan suuntaan. Tilikauden vuosikate oli 346 220 euroa ylijäämäinen, ja tilikauden tulos noin -1,3 milj. euroa. Poistoeron muutoksen jälkeen tilikauden alijäämä oli -984 524 euroa. Noin 1,2 miljoonaa euroa pienempi tilikauden alijäämä selittyy kohonneilla toimintatuotoilla (mm. vihreän siirtymän hankkeiden luvitusmaksut), alittuneilla henkilöstökuluilla ja palveluostoilla sekä kaupungille myönnettyllä harkinnanvaraisella valtionosuuden korotuksella. Menojen osalta ylityksiä tuli lähinnä rahoituskustannusten nousun myötä, ja lisäksi valmistuneen katuinvestoinnin poistot vaikuttivat ennakoitua enemmän tuloksen muodostumiseen.

Investoinnit olivat edelleen varsin maltillisella tasolla. Vuonna 2024 nettoinvestoinnit olivat 1,9 milj. euroa. Suurimmat yksittäiset investoinnit kohdistuivat Keskuskoulun remonttiin ja uuden Hyvinvointitalon suunnitteluun. Kaupunginvaltuusto päätti 30.10.2024 aloittaa hyvinvointitalon rakennushankkeen, joka siirtyy rakentamisvaiheeseen vuoden 2025 aikana. Hanke parantaa nuoris- ja kulttuuri- ja liikuntatoimen sekä kirjastopalvelujen tasoa Pyhjärvellä erittäin merkittävällä tavalla.

Pyhjärvi on perinteisesti ollut vahvasti riippuvainen verotuloistaan, valtionapujen sijaan. Vuonna 2024 verotulojen osuus kaupungin kokonaistuotoista oli 56 %, ja valtionosuudet kattoivat 19 %. Kiinteistöverokertymä kasvoi energiainvestointien myötä, ja tämän kehityksen odotetaan jatkuvan lähivuosina. Tulevaisuudessa veropohjan vahvistaminen ja elinkeinoelämän vahvistaminen ovat keskeisiä tavoitteita.

Työllisyyden osalta tilanne heikkeni myös Pyhjärvellä vuoden aikana. Toisaalta työikäisen väestön väheneminen ja väestön ikärakenteen muutos tuovat haasteita työvoiman saatavuudelle ja palvelutarjonnalle. Vuoden 2024 lopussa kaupungin väkiluku oli 4 709 asukasta, mikä tarkoittaa 47 henkilön vähenemistä edellisvuoteen verrattuna. Positiivisena kehityksenä voidaan mainita, että nuorten aikuisten muuttoliike paikkakunnalle on ollut viime vuosina noususuuntainen, ja kaupungin tarjoamat palvelut, kuten maksuton varhaiskasvatus, tukevat tätä kehitystä.

Pyhjärven kaupungin tulevaisuus näyttää yhä enemmän valoisalta energiainvestointien, infrastruktuurihankkeiden, kustannustehokkaan palvelutuotannon ja paikallisen yrittäjyyden ansiosta. Kaupungin talous on asteittain vakautumassa, mutta tasapainotustyön lomassa on määrätietoisesti edistettävä paikkakunnan palvelurakenteen investointeja ja pidettävä näin huolta paikkakunnan pito- ja vetovoimasta. Kaupungin kehittämisessä on tärkeää panostaa edelleen palveluinvestointeihin, työllisyysratkaisuihin ja elinkeinorakenteen monipuolistamiseen.

Kiitän kaupungin henkilöstöä, luottamushenkilöitä ja kaikkia yhteistyökumppaneita hyvästä työstä ja sitoutumisesta Pyhjärven kehittämiseen vuonna 2024.

Henrik Kiviniemi, kaupunginjohtaja

1. VÄESTÖ JA TYÖVOIMA

Väestökehitys

Tilastokeskuksen ennakkotietojen mukaan Suomen väkiluku oli joulukuun 2024 lopussa 5.637.214. Maamme väkiluku kasvoi vuoden 2024 aikana 33.363 hengellä. Väestönkasvua ylläpiti muuttovoitto ulkomailta, sillä maahanmuuttoa oli 48.546 enemmän kuin maastamuuttoa. Syntyneitä oli 14.300 vähemmän kuin kuolleita.

Joulukuun ennakkotilaston mukaan vuonna 2024 syntyi 43.711 lasta, mikä on 328 lasta enemmän kuin vuonna 2023. Syntyvyys laski silti edellisvuodesta, sillä vuonna 2024 ennakkollinen kokonaishedelmällisyysluku oli 1,25, kun kalenterivuonna 2023 se oli 1,26. Luku on mittaushistorian alhaisin, kolmatta vuotta peräkkäin. Kokonaishedelmällisyysluku kertoo, kuinka monta lasta nainen synnyttäisi elämänsä aikana, jos syntyvyys pysyisi laskentavuoden tasolla.

Kuolleiden määrä oli 58.011 vuonna 2024, mikä on 3.328 henkeä vähemmän kuin edellisvuonna. Laskua oli myös edellisvuonna. Kuolleiden määrä pysyi kuitenkin melko korkealla tasolla, sillä määrä on kolmanneksi suurin sitten sotavuosien. Ennakkotietojen mukaan vastasyntyneen elinajanodote oli pojilla 79,6 ja tytöillä 84,7 vuonna 2024. Poikien elinajanodote piteni 0,7 vuodella ja tyttöjen 0,5 vuodella vuoden 2024 aikana.

Ulkomailta muutti Suomeen vuoden 2024 aikana 63.049 henkeä ja Suomesta ulkomaille 14.503 henkeä. Maahanmuuttoa oli 10.187 vähemmän ja maastamuuttoa 819 vähemmän kuin edellisvuonna. Suomen kansalaisia maahanmuuttajista oli 6.604 ja maastamuuttajista 8.538. Vuonna 2024 maahanmuuttojen määrä oli tilastointihistorian toiseksi korkein, vuonna 2023 sen ollessa korkeimmillaan, 73.236 henkeä. Myös nettomaahanmuutto oli vuonna 2024 mittaushistorian toiseksi korkein, 48.546 henkeä.

Vuoden 2023 helmikuusta eteenpäin maahanmuuttojen lukumäärässä on voinut olla mukana tilapäisen suojelun nojalla Suomesta oleskeluluvan saaneita ukrainalaisia, kun heillä on ollut mahdollisuus hakea kotikuntaa. Vuonna 2024 eri kansalaisuuksista Ukrainan kansalaisten maahanmuutto laski selvästi eniten edellisvuodesta, 6.366 hengellä. Ukrainan kansalaisten maahanmuutto oli vuonna 2024 siitä huolimatta edelleen selvästi korkeinta eri kansalaisuuksista, 13.551 henkeä. Edellisvuoteen verrattuna yli tuhannen hengen laskua oli lisäksi vain Venäjän kansalaisilla, 2.075 henkeä. Yli tuhannen hengen kasvua oli puolestaan vain Nepalin kansalaisilla, 1.419 henkeä.

Kuntien välisiä muuttoja kertyi vuoden 2024 aikana ennakkotietojen mukaan 286.839. Vähennystä edelliseen vuoteen verrattuna oli 129 muuttoa vuoden 2024 kuntajaon mukaan.

Ennakkotietojen mukaan vuonna 2024 solmittiin 21.278 avioliittoa, joista 20.860 oli eri sukupuolta olevien parien ja 418 samaa sukupuolta olevien parien avioliittoa. Saman sukupuolen avioliitoista 288 oli kahden naisen ja 130 kahden miehen avioliittoa. Solmittuja avioliittoa oli 958 enemmän kuin edellisvuonna.

Maakunnittaisten ennakkotietojen mukaan väkiluku kasvoi vuonna 2024 Uudellamaalla, Pirkanmaalla, Varsinais-Suomessa, Pohjanmaalla, Keski-Suomessa, Pohjois-Savossa, Päijät-Hämeessä, Ahvenanmaalla, Pohjois-Pohjanmaalla ja Lapissa. Kuntien välisestä ja kansainvälisestä nettomuutosta eli kokonaisnettomuutosta eniten muuttovoittoa saivat Uusimaa, 21.736 henkeä ja Pirkanmaa, 7.282 henkeä.

Muuttoja maakunnasta toiseen tehtiin vuoden 2024 aikana 134.551. Maakuntien välisessä muutossa muuttovoittoa saivat Uusimaa, Pirkanmaa, Varsinais-Suomi ja Ahvenanmaa. Määrällisesti eniten maakuntien välisen muuton voittoa oli Uudellamaalla, 5.526 henkeä. Suhteellinen muuttovoitto oli suurinta Pirkanmaalla, 6,6 ‰ väestöstä. Määrällisesti suurin muuttotappio maakuntien välisessä muutossa oli Pohjois-Pohjanmaalla, 1.450 henkeä. Suhteellisesti suurin muuttotappio maakuntien välisessä muutossa oli Kainuussa, 9,1 ‰ väestöstä.

Pyhäjärven kaupungin väestörakenne ja väestöennuste

Vuoden 2024 lopussa 38,4 % Pyhäjärven asukkaista oli yli 65-vuotiaita. Asukkaista 13,2 % oli alle 15-vuotiaita. Yli 65-vuotiaiden osuus on kasvanut. Ennusteessa vuosien 2025, 2030 ja 2040 asukasluvut on saatu Tilastokeskuksen väestöennusteesta.

Pyhäjärvellä väestön keski-ikä on ollut jatkuvassa nousussa. Asukasmäärä on ollut laskussa vuodesta 1985 alkaen. Muuttoliikenteessä on näkynyt positiivista kehitystä kahtena viime vuotena. Vuoden 202 alussa Pyhäjärvellä oli 4.756 asukasta ja vuoden lopussa oli 4.709 asukasta.

Väestönmäärän kehitys vuosina 2016 - 2024

Pyhäjärven kaupunki	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
asukasmäärä	5 446	5 337	5 248	5 131	5 033	4 962	4 828	4 756	4709
muutos edelliseen vuoteen	-62	-109	-89	-117	-98	-71	-134	-72	-47

Tilastokeskuksen väestöennusteessa väkiluvun kehitystä on esitetty seuraavasti:

Pyhäjärven kaupunki	1980	1990	2005	2015	2023	2025	2030	2035	2040
väkiluku	7 992	7 663	6 271	5 505	4 756	4 619	4 261	3 953	3 706

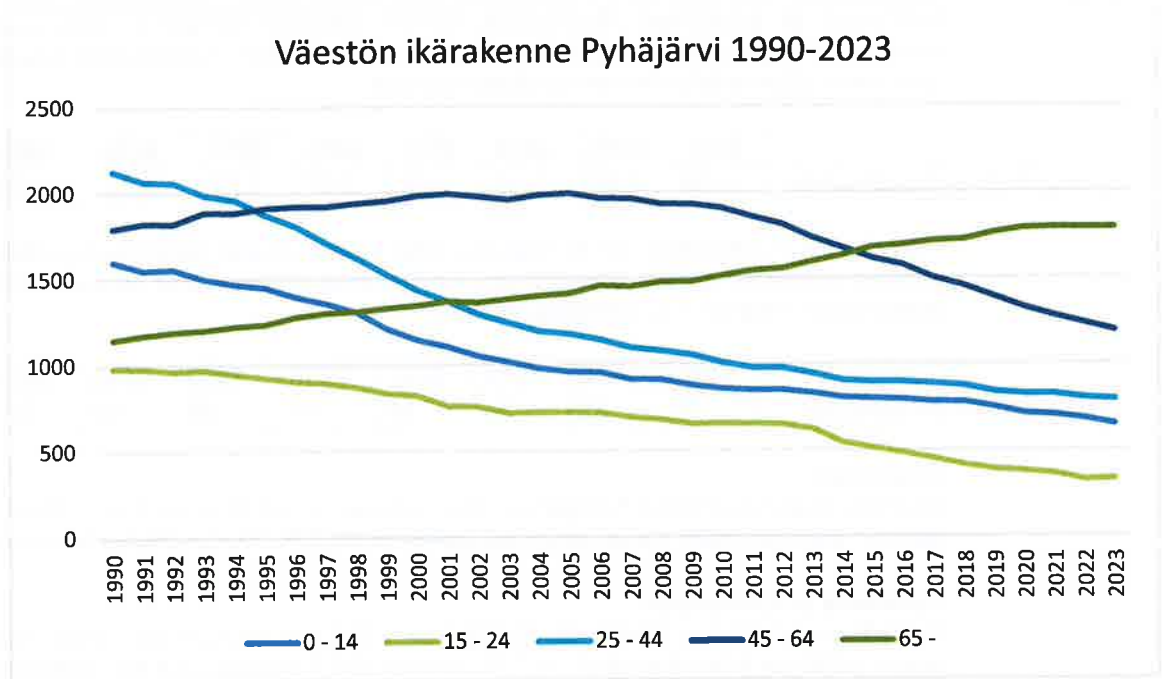
Väestön syntyvät, kuolleet sekä muuttoliike vuosina 2017 – 2024 Pyhäjärven kaupungissa:

	Syntyneet / kuolleet			Kuntien välinen muuttoliikenne			Maiden välinen muuttoliikenne		
	Elävänä syntyn.	Kuolleet	Syntyn. vähem.	Tulo-muutto	Lähtö-muutto	Netto-muutto	Maahan muutto	Maasta muutto	Netto maah.m
Vuosi 2024	18	80	-62	163	179	-16	32	1	31
Vuosi 2023	22	96	-74	136	179	-43	41	2	39
Vuosi 2022	23	104	-81	160	222	-62	10	3	7
Vuosi 2021	29	104	-75	187	193	-6	13	4	9
Vuosi 2020	30	87	-57	169	208	-39	5	2	3
Vuosi 2019	37	87	-50	160	219	-59	3	7	-4
Vuosi 2018	39	86	-47	177	221	-44	5	4	1
Vuosi 2017	40	66	-26	137	198	-61	4	0	4

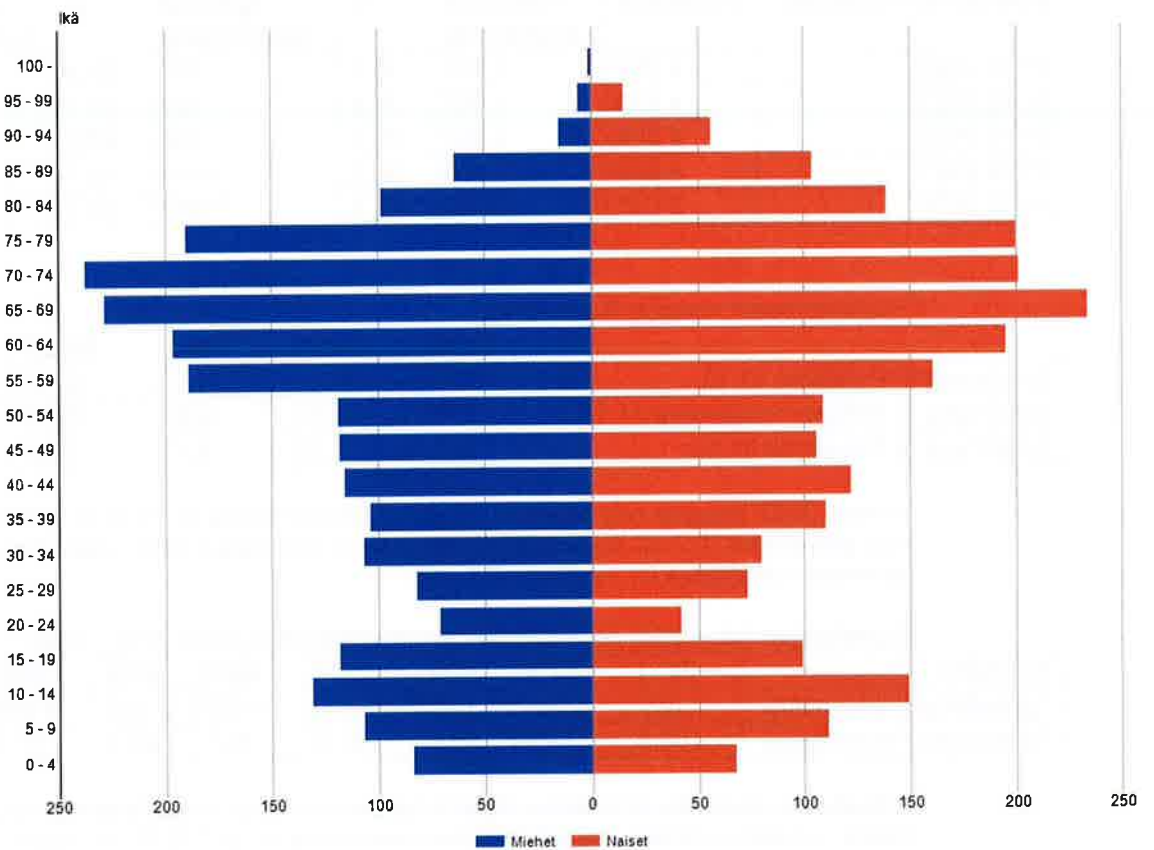
Väestörakenteen kehitys 2017 – 2024

Pyhäjärven kaupunki	Asukkaita	0 – 14 vuotiaat	%	15 – 64 vuotiaat	%	yli 65 vuotiaat	%
Toteutuminen 31.12.2024	4 709	623	13,2	2 280	48,4	1 806	38,4
Toteutuminen 31.12.2023	4 756	650	13,7	2 317	48,7	1 789	37,6
Toteutuminen 31.12.2022	4 828	680	14,1	2 360	48,9	1 788	37,0
Toteutuminen 31.12.2021	4 962	704	14,2	2 465	49,7	1 793	36,1
Toteutuminen 31.12.2020	5 033	714	14,2	2 531	50,3	1 788	35,5
Toteutuminen 31.12.2019	5 131	751	14,6	2 619	51,1	1 761	34,3
Toteutuminen 31.12.2018	5 248	782	14,9	2 745	52,3	1 721	32,8
Toteutuminen 31.12.2017	5 337	782	14,7	2 841	53,2	1 714	32,1

Väestön ikärakenteen kehitys Pyhäjärvellä vuosina 1990 – 2023



Väestön ikärakenne Pyhäjärvellä vuonna 2023



Taloudellinen ja väestöllinen huoltosuhde

Taloudellinen huoltosuhde on suhdeluku, joka kuvaa alueen väestörakennetta työllisten sekä työttömien ja työvoiman ulkopuolella olevien välisenä suhteena. Mitä suurempia arvoja suhdeluvut saavat, sitä heikempi on tilanne. Taloudellinen huoltosuhde kuvaa työttömien ja työvoiman ulkopuolella olevien suhdetta työllisiin.

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Taloudellinen huoltosuhde	2,00	2,08	2,11	2,09	2,07	2,07	2,16	2,09	2,08	2,08

Väestöllinen huoltosuhde on suhdeluku, joka kuvaa alueen väestörakennetta eri ikäryhmien välisten suhteiden avulla. Väestöllinen huoltosuhde ilmaisee alle 15-vuotiaiden ja 65 vuotta täyttäneiden määrän 100 työikäistä kohden.

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Väestöllinen huoltosuhde	78	82	84	88	91	96	99	101	105	105

Asuminen

Asuntokuntien lukumäärä Pyhäjärven kaupungissa 31.12.2024 oli 2.471. Rivi- ja pientaloissa asuvien asuntokuntien osuus asuntokannasta oli 82,6 %. Kesämökkien lukumäärä on 1.065.

Työvoima ja työttömyys

Pyhäjärven työvoiman määrä 31.12.2024 oli 1.805 (31.12.2023 oli 1.843). Vuoden 2024 lopussa työttömiä työnhakijoita oli 14,1 % (vuoden 2023 lopussa 12,8 %). Työttömiä työnhakijoita vuoden 2024 lopussa oli yhteensä 255, josta miehiä oli 156 ja naisia 99. Työttömistä alle 20-vuotiaita oli 5 sekä yli 50-vuotiaita 107 henkilöä. Joulukuun lopussa yli vuoden työttöminä olleita oli 78 henkilöä.

Työvoima sekä työlliset ja työttömät vuosina 2020 - 2024

Pyhäjärven kaupunki	Asukkaita	Työvoima asukkaista	%	Työlliset työvoimasta	%	Työttömät työvoimasta	%
31.12.2024	4 709	1 805	38,3	1 550	85,9	255	14,1
31.12.2023	4 756	1 843	38,8	1 608	87,2	235	12,8
31.12.2022	4 828	1 883	39,0	1 650	87,6	233	12,4
31.12.2021	4 962	1 900	38,3	1 674	88,1	226	11,9
31.12.2020	5 033	1 949	38,7	1 664	85,4	285	14,6

Työttömyysaste vuosina 2019– 2024

	2019	2020	2021	2022	2023	2024
työttömyys % Pyhäjärvi 31.12.	11,5	14,6	11,9	12,4	12,8	14,1
työttömyys % Pohjois-Pohjanmaa 31.12.	11,1	13,6	10,9	10,9	12,6	12,8
työttömyys % Koko maa 31.12.	6,0	7,8	6,7	9,9	11,2	8,1

Vuoden 2022 lopussa työpaikkojen osuus alkutuotannossa oli 12,9 %, jalostuksessa 15,2 % sekä palvelussa 70,7 %. Eläkkeellä olevien osuus väestöstä vuoden 2022 lopussa oli 41,7 %:a. Perheiden lukumäärä 31.12.2023 oli 1.268.

Työpaikkojen lukumäärä sekä työpaikkaomavaraisuus vuosina 2014 - 2022

Pyhäjärvi	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Työpaikkojen lukumäärä	1 860	1 784	1 688	1 678	1 636	1 521	1 455	1 505	1 445
Työpaikkaomavaraisuus	100,5	100,0	96,5	97,2	95,6	90,9	91,2	93,5	91,9

Työpaikkaomavaraisuus ilmaisee alueella työssäkäyvien ja alueella asuvan työllisen työvoiman määrän välisen suhteen. Jos työpaikkaomavaraisuus on yli 100 %, on alueen työpaikkojen lukumäärä suurempi kuin alueella asuvan työllisen työvoiman lukumäärä. Jos taas työpaikkaomavaraisuus on alle 100 %, on tilanne päinvastainen.

2. YLEINEN JA OMAN ALUEEN TALOUDELLINEN KEHITYS

Pyhäjärvi (vuoteen 1968 **Pyhäjärvi OI**, vuosina 1993 – 1995 **Pyhäsalmi**) on Suomen kaupunki, joka sijaitsee Pohjois-Pohjanmaan maakunnan eteläosassa. Pyhäjärven kunta perustettiin vuonna 1866. Kaupungissa asuu 4.709 asukasta ja sen pinta-ala on 1.459 neliökilometriä, josta 148,69 neliökilometriä on vesistöjä. Väestötiheys on 3,7 asukasta/neliökilometri. Pyhäjärven naapurikuntia ovat Pyhäntä, Kiuruvesi, Pielavesi, Pihtipudas, Haapajärvi ja Kärsämäki.

Pyhäjärvi perustettiin kaupungiksi vuonna 1993. Se vaihtoi nimensä keskustaaajamansa mukaan Pyhäsalmeksi 1. tammikuuta 1993 kaupungiksi julistamisensa yhteydessä, mutta aiempaan nimeen palattiin 1. tammikuuta 1996 alkaen.

Pyhäjärvi sijaitsee monen maakunnan keskiössä. Etäisyydet jokaisen maakunnan keskuskäynteihin ovat lähes samat: Kajaaniin 150 km, Kuopioon 150 km, Jyväskylään 170 km, Kokkolaan 170 km ja Ouluun 170 km. Pyhäjärvi on myös liikennelogistiselta sijainniltaan erinomainen. Valtakunnan toinen etelä - pohjois -suuntainen valtatie 4/E75 ja Savon Perämerelle yhdistävä valtatie 27 risteävät alueella, Vaskikellon risteyksessä. Pyhäsalmen rautatieasema on puolessa matkaa Savon ja Pohjanmaan radat yhdistävällä lisälinjalla – Ylivieska –rataosuudella.

Pyhäjärven tuloveroprosentti on 1.1.2025 alkaen 9,10 %.

Yleinen taloudellinen kehitys

Kuntatalouden tila heikkeni vuonna 2024, mutta vähemmän kuin pelättiin. Näyttää siltä, että kunnat ovat onnistuneet sopeutustoimissaan. Tiedot käyvät ilmi kuntatalouden tilaa arvioivasta Kuntaliiton tilinpäätösanalyysistä vuodelta 2024.

Kuntien tilinpäätökset olivat vahvempia kuin mitä vuosi sitten talousarvioiden perusteella ennakoitiin. Menokasvu oli vuonna 2024 odotettua maltillisempaa. Toimintakate eli kunnan nettotoimintakulut kasvoivat 1,8 prosenttia ja peräti 130 kunnassa ne pienentyivät vuoteen 2023 verrattuna.

Kuntatalouden rahavirta jäi positiivisesta tuloksesta huolimatta alijäämäiseksi: toiminnan ja investointien rahaviralla mitattuna kuntatalous oli -470 miljoonaa euroa alijäämäinen.

Kuntien investoinnit pysyivät korkealla tasolla ollen 4,8 miljardia euroa vuonna 2024. Rahavirta oli negatiivinen, koska käyttötulot eivät riittäneet kaikkien investointien rahoittamiseen. Kunnat velkaantuivat lisää 720 miljoonalla eurolla. Lainakanta kääntyi välivuosien jälkeen kasvuun.

Kuntaliiton arvioiden mukaan talouden tilan heikkenemistä selittää verotulojen aleneminen 500 miljoonalla eurolla muun muassa sote-uudistukseen liittyneiden verohäntien poistumisen takia. Kuntien tuloihin ja menoihin välittyivät myös heikko suhdannekehitys, valtionosuuksien pieneneminen 250 miljoonalla eurolla sekä kasvaneet korkokustannukset.

Kuntien yhteenlaskettu tulos oli 1.100 miljoonaa euroa vuonna 2024. Tulos oli positiivinen 203 kunnassa ja negatiivinen 80 kunnassa.

Energiayhtiöiden osuuksien myynti Mikkelissä, vesilaitoksen yhtiöittäminen Tampereella sekä Helsingin ja Espoon positiiviset tulokset kattoivat koko maan tuloksesta yli 70 prosenttia.

Heikoimman tuloksen kuntajoukkoon sijoittuu useita isoja ja keskisuuria kaupunkeja. Euromääräisesti heikoimmat tulokset tehtiin Vantaalla, Haminassa ja Lahdessa. Asukaskohtaisissa tarkasteluissa heikoimpaan ääripäähän nousee sen sijaan pienempiä kuntia.

Mittavat investointipaineet sekä kustannuskehityksen hallinta haastavat tulevinakin vuosina kuntatalouden näkymiä. Rakenteellisesta alijäämästä on vaikea päästä eroon. Kuntien talous on entistä riippuvaisempi myös yleisestä talous-, työllisyys- ja verotulokehityksestä. Myös kuntakonsernien talouden merkitys korostuu.

Lähde: Kuntaliitto

Oman alueen taloudellinen kehitys

Taloudellista kehitystä omalla alueella on tarkasteltu ottaen huomioon Pyhäjärven sijainti.

Väestömäärän kehitys omalla alueella

Seuraavassa taulukossa on vertailtu lähikuntien asukaslukuja vuosina 2016 - 2024.

	Haapa- järvi	Keite- le	Kiuru- vesi	Kärsä- mäki	Piela- vesi	Pihti- pudas	Pyhä- järvi	Pyhän- tä	Reis- järvi	Viere- mä	Viita- saari
Asukasluvut											
31.12.2024 ennakko	6 491	1 990	7 356	2 371	3 981	3 692	4 709	1 641	2 558	3 356	5 763
31.12.2023	6 556	2 034	7 475	2 441	4 073	3 740	4 756	1 646	2 598	3 389	5 879
31.12.2022	6 687	2 029	7 597	2 474	4 140	3 786	4 835	1 635	2 636	3 427	5 951
31.12.2021	6 802	2 095	7 759	2 533	4 269	3 873	4 964	1 631	2 690	3 490	6 070
31.12.2020	6 896	2 155	7 854	2 538	4 321	3 931	5 033	1 593	2 710	3 522	6 097
31.12.2019	7 010	2 202	7 998	2 576	4 391	4 032	5 131	1 578	2 718	3 579	6 176
31.12.2018	7 147	2 244	8 153	2 613	4 498	4 053	5 248	1 557	2 743	3 676	6 264
31.12.2017	7 251	2 309	8 285	2 611	4 625	4 128	5 337	1 579	2 813	3 684	6 412
31.12.2016	7 332	2 346	8 444	2 655	4 697	4 202	5 446	1 579	2 854	3 721	6 607
As.luvun muutos /kpl											
2023-2024	-65	-44	-119	-70	-92	-48	-47	-5	-40	-33	-116
2022-2023	-131	+5	-122	-33	-67	-46	-79	+11	-38	-38	-72
2021-2022	-115	-66	-162	-59	-129	-87	-129	+4	-54	-63	-119
2020-2021	-94	-60	-95	-5	-52	-58	-69	-38	-20	-32	-27
2019 - 2020	-114	-47	-144	-38	-70	-101	-98	15	-8	-57	-79
2018 - 2019	-137	-42	-155	-37	-107	-21	-117	21	-25	-97	-88
2017 - 2018	-104	-65	-132	+2	-127	-75	-89	-22	-70	-8	-148
2016 - 2017	-81	-37	-159	-44	-72	-74	-108	0	-41	-37	-195
2015 - 2016	-106	-33	-156	-3	-43	-19	-59	-8	-40	-36	-59

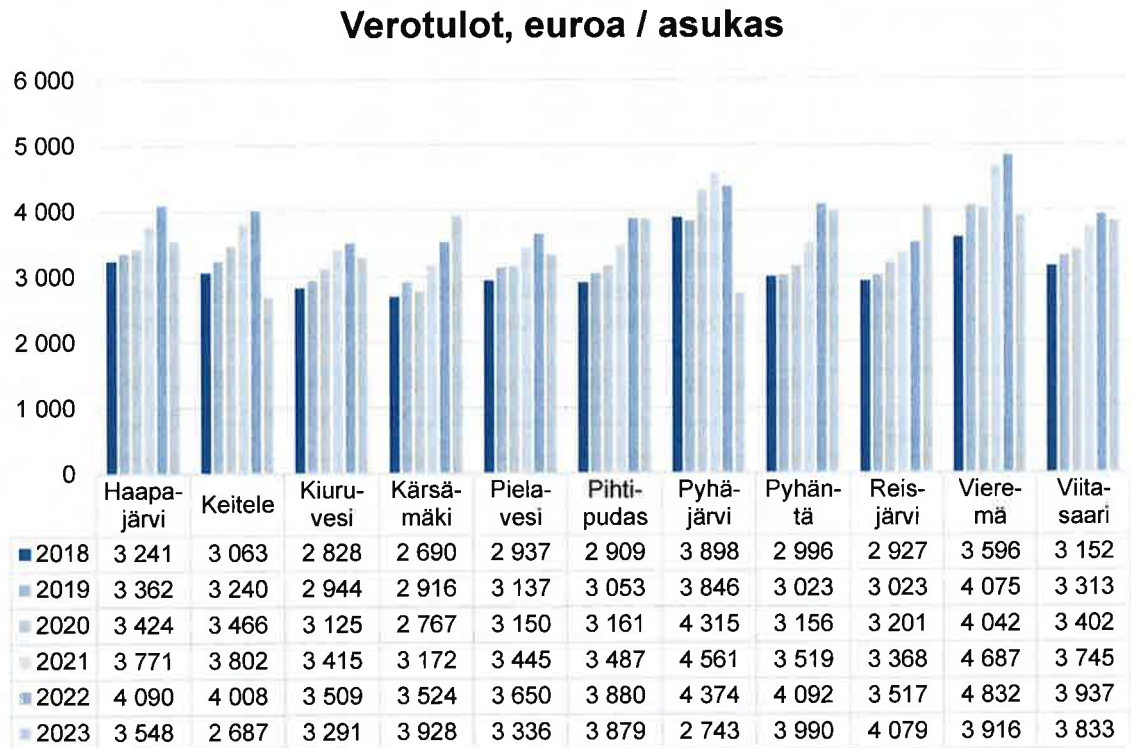
Tuloveroprosentit omalla alueella vuosina 2017 – 2025

Alueen korkein tuloveroprosentti v. 2025 on 10,20 %. Alueen alhaisin tuloveroprosentti 7,90 % on Keiteleellä. Koko Suomen kuntien keskimääräinen veroprosentti vuonna 2024 on 7,46 %. Pohjois-Pohjanmaan keskimääräinen tuloveroprosentti vuonna 2024 on 8,35, nousten hieman edelliseen vuoteen verrattuna (v. 2023 oli 8,26 %).

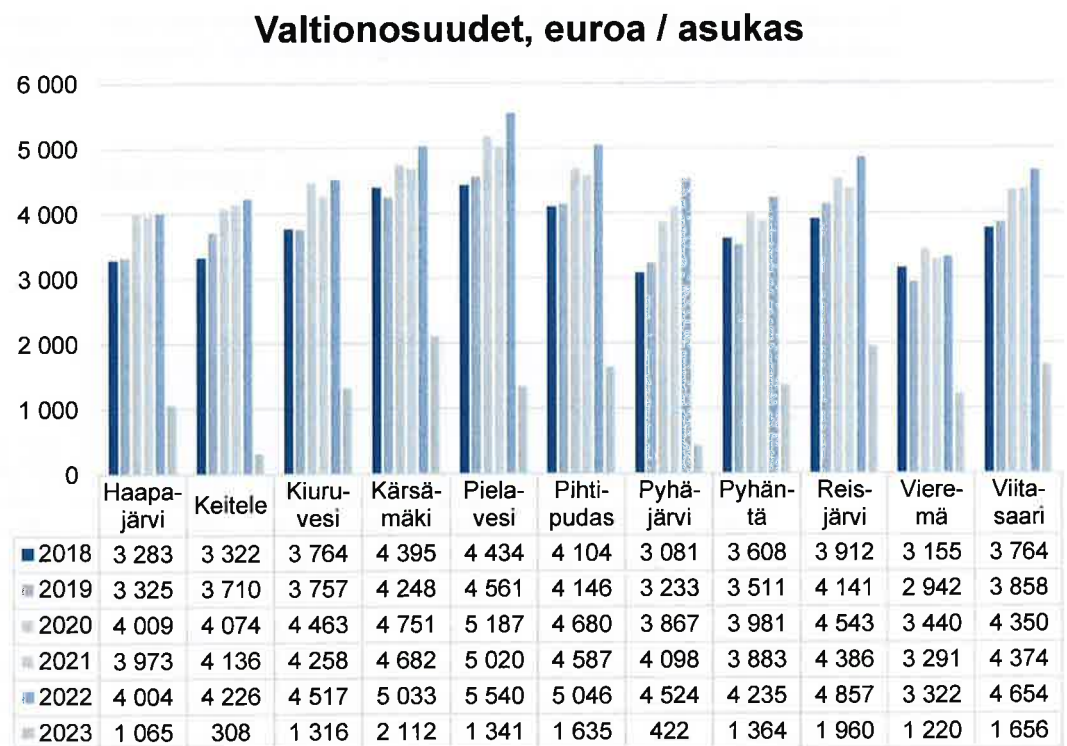
	Haapa- järvi	Keite- le	Kiuru- vesi	Kärsä- mäki	Piela- vesi	Pihti- pudas	Pyhä- järvi	Pyhän- tä	Reis- järvi	Viere- mä	Viita- saari
Tuloveroprosentit											
Vuosi 2025	10,20	8,90	9,50	9,50	9,10	8,90	9,10	8,00	10,20	8,40	8,40
Vuosi 2024	10,20	7,90	9,50	9,50	9,10	8,40	9,10	8,00	9,90	8,40	8,40
Vuosi 2023	9,86	7,86	9,11	8,86	9,11	8,36	9,11	7,11	9,86	8,36	8,36
Vuosi 2022	22,50	20,50	21,75	21,50	21,75	21,00	21,75	19,75	22,50	21,00	21,00
Vuosi 2021	22,50	20,50	21,75	21,50	21,75	21,00	21,75	19,75	22,50	21,00	21,00
Vuosi 2020	22,50	20,50	21,75	21,50	21,75	21,00	21,75	19,75	22,50	21,00	21,00
Vuosi 2019	22,50	20,50	20,75	21,50	21,75	21,00	20,75	19,75	22,50	21,00	21,00
Vuosi 2018	22,00	20,50	20,75	21,50	21,75	21,00	20,75	19,75	22,50	21,00	21,00
Vuosi 2017	22,00	20,50	20,75	21,50	20,75	21,00	20,75	19,75	22,00	21,00	21,00

Verotulot oman alueen kunnissa vuosina 2018 – 2023

Seuraava taulukko kertoo verotulojen kehityksestä vuosina 2018 – 2023 lähikunnissa. Verotuloja on verrattu euromääräisesti asukasta kohti vuosittain.

**Valtionosuudet oman alueen kunnissa vuosina 2018 – 2023**

Seuraava taulukko kertoo valtionosuustulojen kehityksestä vuosina 2018 – 2023 lähikunnissa.



Talouden tunnuslukuja omalla alueella

Tilikauden tulos € / asukas

	Haapa-järvi	Keite-le	Kiuru- vesi	Kärsä- mäki	Piela- vesi	Pihti- pudas	Pyhä-järvi	Pyhän-tä	Reis-järvi	Viere-mä	Viita-saari
Tilikauden tulos € /as.											
V. 2023	-17	-376	74	216	203	346	-632	212	108	595	462
V. 2022	-119	222	250	376	362	71	-453	455	208	999	-163
V. 2021	-329	303	99	551	592	-117	437	-457	379	489	188
V. 2020	183	279	434	563	506	-950	18	-5	-434	949	162

Suhteellinen velkaantuneisuus ja kertynyt yli-/alijäämä kunnittain

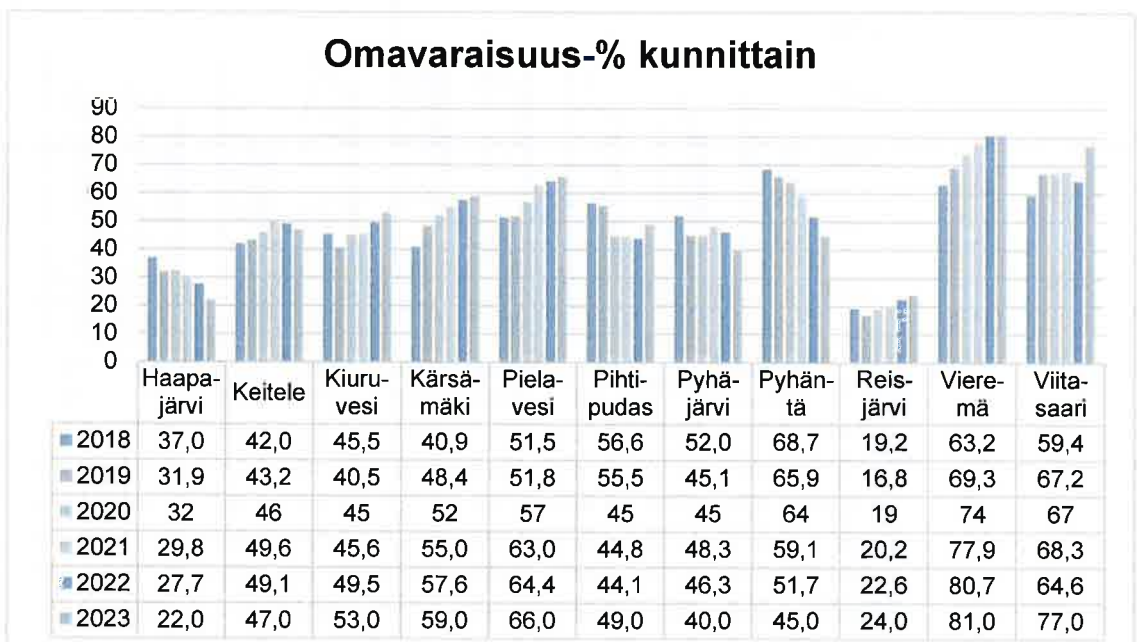
Suhteellinen velkaantuneisuusaste kertoo kuinka paljon kunnan käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Mitä pienempi velkaantuneisuuden tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet kunnalla on selviytyä velan takaisinmaksusta tulorahoituksella.

	Haapa-järvi	Keite-le	Kiuru- vesi	Kärsä- mäki	Piela- vesi	Pihti- pudas	Pyhä-järvi	Pyhän-tä	Reis-järvi	Viere-mä	Viita-saari
Suhteell.velkaant. %											
V. 2023	218	102	86	105	69	107	205	133	261	49	49
V. 2022	80,4	45,7	47,9	54,1	33,8	64	69,7	60,1	117,6	25,4	29,1
V. 2021	77,3	45	54,7	60,2	35,4	66,2	65,8	48,4	133,8	27,3	27,4
V. 2020	80	49	53	66	42	69	74	44	136	30	28
	Haapa-järvi	Keite-le	Kiuru- vesi	Kärsä- mäki	Piela- vesi	Pihti- pudas	Pyhä-järvi	Pyhän-tä	Reis-järvi	Viere-mä	Viita-saari
Kertynyt yli-/alij. €/as.											
V. 2023	-922	-105	307	4 391	1 212	2 176	-92	2 718	464	3 616	4 482
V. 2022	-900,5	272	227	4 100	1 186	1 785	465	2 492	351	3 211	4 420
V. 2021	-760,4	285	100	3 638	799	1 658	673	2 008	156	2 708	4 509
V. 2020	-425	-18	1	3 079	204	1 749	233	2 522	220	2 198	4 293

Omavaraisuusaste oman alueen kunnissa vuosina 2018 – 2023

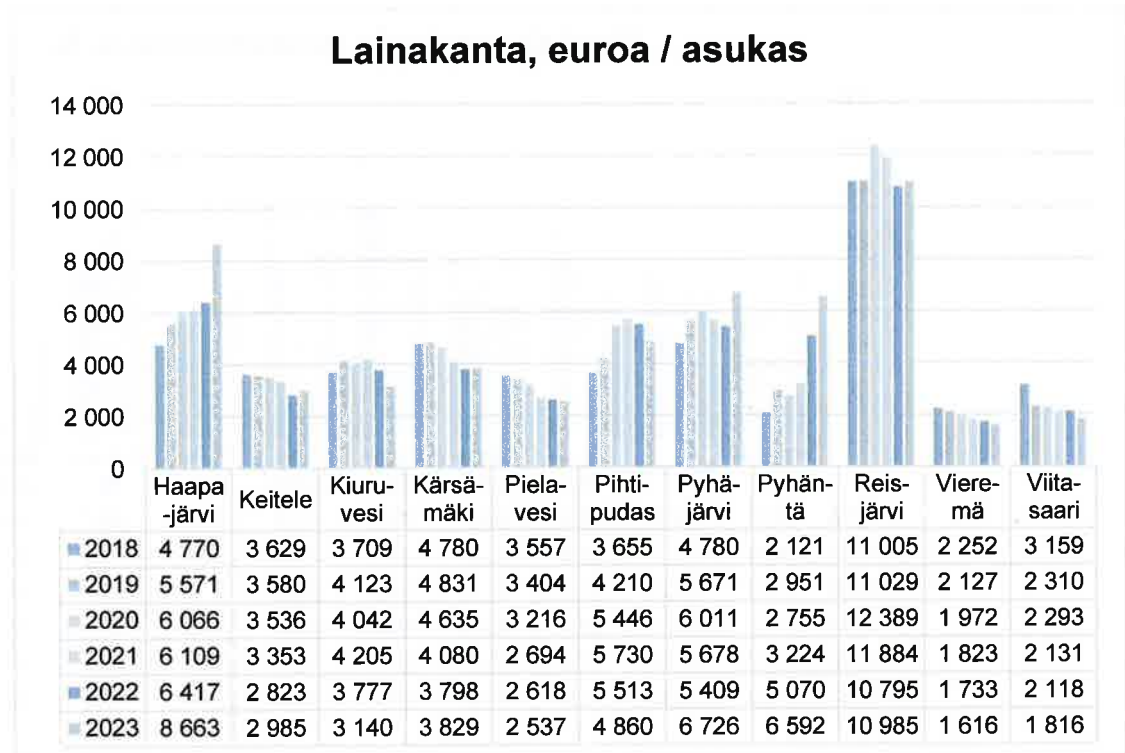
Tunnusluku omavaraisuusaste ilmaisee kunnan vakavaraisuuden, alijäämän sietokyvyn ja mahdollisuuden selviytyä sitoumuksista pitkällä aikavälillä. Omavaraisuusasteena 70 %:n tasoa pidetään hyvänä tasona.

Omavaraisuus-% kunnittain



Lainamäärän kehitys vuosina 2018 – 2023 alueella

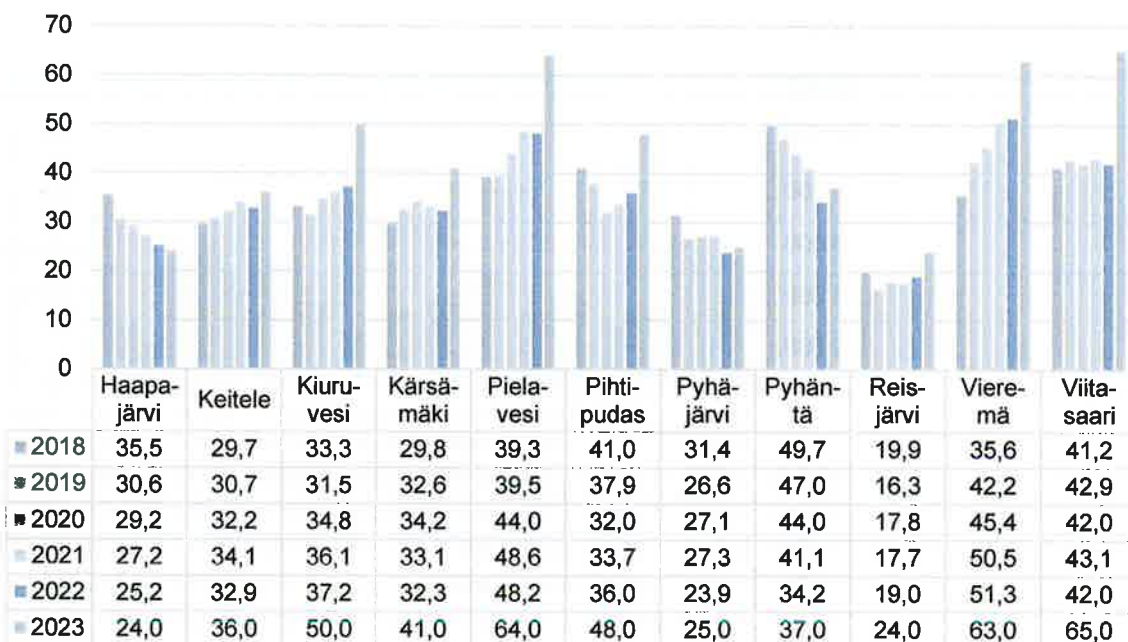
Seuraava taulukko kertoo asukaskohtaisen lainakannan kehityksestä vuosina 2018 – 2023 lähikunnissa.



Kuntakonsernin taloudellinen kehitys omalla alueella

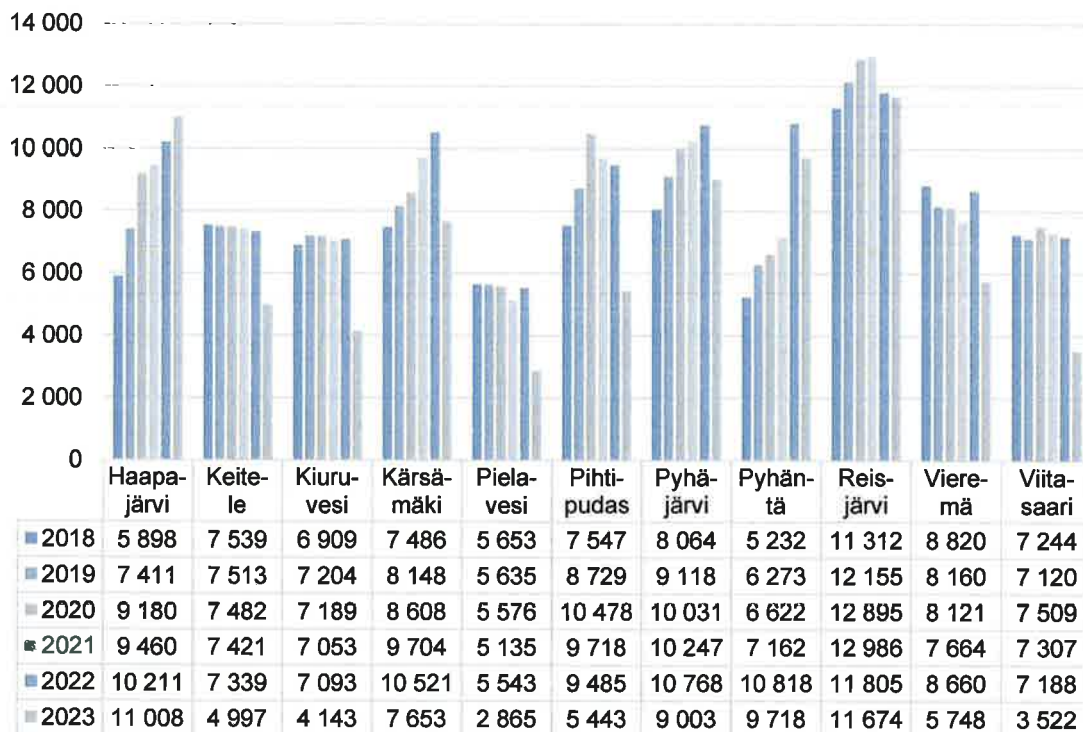
Kuntakonsernin omavaraisuus-% vuosina 2018 - 2023 lähikunnissa

Kuntakonsernin omavaraisuus-%



Kuntakonsernin lainakanta € / asukas vuosina 2018 - 2023 lähikunnissa

Kuntakonsernin lainakanta



3. TOIMINTAKERTOMUS

Kunnan tilinpäätöksen laatimisessa noudatetaan kuntalain sekä soveltuvin osin kirjanpitolain ja -asetuksen säännöksiä (KuntaL 112 §). Kuntalaki on kirjanpitolakiin erityislain asemassa. Kunnan tilinpäätöksen sisältö määritellään kuntalaissa. Tilinpäätökseen kuuluvat tase, tuloslaskelma, rahoituslaskelma ja niiden liitteenä olevat tiedot sekä talousarvion toteutumisvertailu ja toimintakertomus. Kunnan, joka tytäryhteisöineen muodostaa kuntakonsernin, tulee lisäksi laatia ja sisällyttää tilinpäätökseensä konsernitilinpäätös.

Kunnan tilikausi on kalenterivuosi. Kunnanhallituksen on laadittava tilikaudelta tilinpäätös tilikauden seuraavan vuoden maaliskuun loppuun mennessä ja annettava se tilintarkastajien tarkastettavaksi sekä tilintarkastuksen jälkeen saatettava se valtuuston käsiteltäväksi kesäkuun loppuun mennessä (KuntaL 113 §).

Tilinpäätöksen allekirjoittavat kunnanhallituksen jäsenet sekä kunnanjohtaja.

Tilintarkastajan on viimeistään toukokuun loppuun mennessä tarkastettava päättyneen tilikauden hallinto, kirjanpito ja tilinpäätös ja luovutettava tarkastuslautakunnalle valtuustolle osoitettu tilintarkastuskertomus. Kertomukseen sisältyy lausunto siitä, voidaanko tilinpäätös hyväksyä ja tilivelvollisille myöntää vastuuvapaus.

Kunnanhallitus saattaa tilinpäätöksen tarkastuslautakunnan valmistelun jälkeen edelleen valtuuston käsiteltäväksi viimeistään tilikauden seuraavan vuoden kesäkuun loppuun mennessä.

Tarkastuslautakunta antaa tilintarkastuskertomuksen tiedoksi valtuustolle sekä tekee esityksen siitä, voidaanko tilinpäätös hyväksyä ja tilivelvollisille myöntää vastuuvapaus. Jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää, tarkastuslautakunnan on arvioitava talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman ja toimenpideohjelman riittävyyttä.

Tarkastuslautakunnan tehtävänä on arvioida, ovatko talousarvion tavoitteet toteutuneet. Tarkastuslautakunta antaa arviointikertomuksensa valtuuston käsiteltäväksi erillisenä asiakohdantana.

Toimintakertomusta koskevat säännökset

Toimintakertomuksen antamisesta vastaavat kaupunginhallitus ja kaupunginjohtaja.

Toimintakertomuksessa annetaan tiedot kunnan toiminnan kehittymistä koskevista tärkeistä seikoista. Kunnan toimintakertomuksen erityisenä tehtävä on selvittää valtuuston talousarviossa hyväksymien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumista kunnassa ja kuntakonsernissa. Toimintakertomuksessa on myös annettava tietoja sellaisista kunnan ja kuntakonsernin talouteen liittyvistä olennaisista asioista, joista ei ole tehtävä selkoa kunnan tai kuntakonsernin taseessa, tuloslaskelmassa tai rahoituslaskelmassa. Tällaisia asioita ovat ainakin arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä sekä tiedot sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja niiden perusteella tehdyistä johtopäätöksistä.

Kunnanhallituksen on lisäksi toimintakertomuksessa tehtävä esitys tilikauden tuloksen käsitteilystä. Jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää, toimintakertomuksessa on tehtävä selkoa talouden tasapainotuksen toteutumisesta tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman ja toimenpideohjelman riittävyydestä talouden tasapainottamiseksi.

3.1 Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa

3.1.1 Kunnan hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset

Valtuustokausi käsittää ajanjakson 1.8.2021 - 31.5.2025. Pyhäjärven kaupungin luottamushenkilöorganisaatio perustui lakisääteisten toimielimien lisäksi neljälle lautakunnalle. Hallintopalvelujen, alueellisten maaseutupalvelujen, hyvinvointipalvelujen ja teknisten palvelujen palvelualueilla toimi kaikissa yksi lautakunta. Maaseutulautakunta on aloittanut toimintansa vuonna 2013.

Lakisääteisiä lautakuntia ovat tarkastuslautakunta ja keskusvaalilautakunta. Kaupunginvaltuuston jäsenmäärä on 27 ja kaupunginhallituksessa on 7 jäsentä.

Uusi kuntalaki (410/2015) muutti kuntavaalien ajankohtaa lokakuusta huhtikuuhun. Koronaepidemiatilanne vaikutti vuoden 2021 kuntavaalien järjestämiseen. Vaalit toteutettiin kesäkuussa ja valtuusto aloitti 1.8.2021.

Kaupunginvaltuusto 1.1. - 31.12.2024

Puheenjohtajat:

Tikanmäki Jukka, puheenjohtaja
Kuivaniemi Juha, I varapuheenjohtaja
Leskinen Jorma, II varapuheenjohtaja

Suomen Keskusta r.p.
Perussuomalaiset rp
Vasemmistoliitto r.p.

Valtuutetut:

Halonen Jarmo
Karvonen Ilpo
Kauranen Aila
Kuukasjärvi Olli
Kärkkäinen Erkki
Liuska Juha
Pappila Eeva-Riitta
Parttimaa Mauri
Pesonen-Vuorisalo Sirpa
Pyhtilä Juhani
Ruotsalainen Martti

Suomen Keskusta r.p.
Suomen Keskusta r.p.
Suomen Keskusta r.p.
Suomen Keskusta r.p.
Suomen Keskusta r.p.
Suomen Keskusta r.p.
Suomen Keskusta r.p.
Suomen Keskusta r.p.
Suomen Keskusta r.p.
Suomen Keskusta r.p.
Suomen Keskusta r.p.

Haapapuro Tuomo
Kähärä Teemu
Lehto Harri
Leppäharju Raija
Liuska Markku
Paavola Sari

Perussuomalaiset rp
Perussuomalaiset rp
Perussuomalaiset rp
Perussuomalaiset rp
Perussuomalaiset rp
Perussuomalaiset rp

Hakkarainen Jere
Jussinniemi Jouni
Karsikas Timo
Majava Hanna-Reetta
Mykkänen Teija
Vornanen Pasi

Vasemmistoliitto r.p.
Vasemmistoliitto r.p.
Vasemmistoliitto r.p.
Vasemmistoliitto r.p.
Vasemmistoliitto r.p.
Vasemmistoliitto r.p.

Torssonen Asko

Suomen Sosiaalidemokraattinen Puolue r.p.

Kaupunginhallitus

Kuntalain 39 § mukaan kunnanhallituksen tulee

1. vastata kunnan hallinnosta ja talouden hoidosta;
2. vastata valtuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta;
3. valvoa kunnan etua ja, jollei hallintosäännössä toisin määrätä, edustaa kuntaa ja käyttää sen puhevaltaa;
4. edustaa kuntaa työnantajana ja vastata kunnan henkilöstöpolitiikasta;
5. vastata kunnan toiminnan yhteensovittamisesta;
6. vastata kunnan toiminnan omistajaohjauksesta;
7. huolehtia kunnan sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnan järjestämisestä.

Kaupunginhallitus 1.1. – 31.12.2024**Puheenjohtajat:**

Jussinniemi Jouni, puheenjohtaja
Pappila Eeva-Riitta, I varapuheenjohtaja
Leppäharju Raija, II varapuheenjohtaja

Vasemmistoliitto
Suomen Keskusta r.p.
Perussuomalaiset rp

Henkilökohtainen varajäsen:

Vornanen Pasi
Kauranen Aila
Kähärä Teemu

Jäsenet:

Karvonen Ilpo
Pyhtilä Juhani
Mykkänen Teija
Lehto Harri

Suomen Keskusta r.p.
Suomen Keskusta r.p.
Vasemmistoliitto
Perussuomalaiset rp

Henkilökohtainen varajäsen:

Kärkkäinen Erkki
Parttimaa Mauri
Majava Hanna-Reetta
Paavola Sari

Kaupunginhallituksen esittelijänä on toiminut 1.1. – 31.12.2024 kaupunginjohtaja Henrik Kiviniemi. Sihteerinä on toiminut hallintosihtööri Kirsti Kinnunen.

Henkilöstöjaosto

Kaupunginhallituksen henkilöstöjaoston tehtävänä on seurata kaupungin henkilöstöhallinnon kehitystä ja hoitaa sen ratkaisuvalltaan kuuluvat henkilöstöasiat.

Kaupunginhallitus valitsi 12.6.2023 § 178 henkilöstöjaostoon toimikaudeksi 1.6.2023-31.5.2025 neljä jäsentä ja heille henkilökohtaisen varajäsenen sekä nimesi jäsenten keskuudesta jaoston puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan ottaen huomioon KuntaL 31.2 §:n säädöksen.

Jäsenet:

Pappila Eeva-Riitta, puheenjohtaja
Majava Hanna-Reetta, varapuheenjohtaja
Kuivaniemi Juha, jäsen
Kärkkäinen Erkki, jäsen

Henkilökohtainen varajäsen:

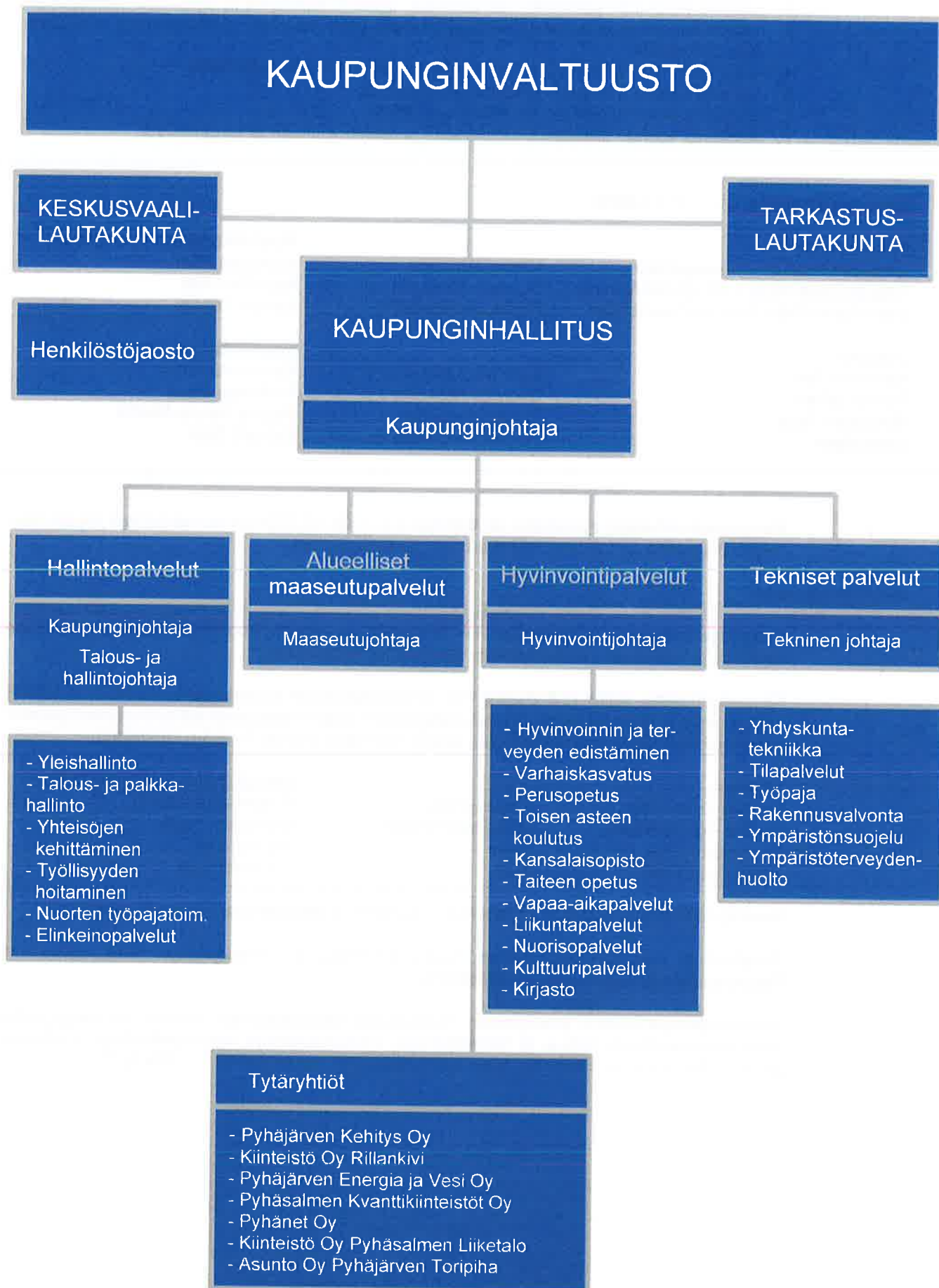
Ruotsalainen Martti
Mykkänen Teija
Vilonen Eija
Karvonen Ilpo

Henkilöstöjaoston esittelijänä on toiminut henkilöstö- ja taloussihtööri Minna Pikkarainen.

Tilivelvollisia ovat kaupunginhallitus, kaupunginjohtaja ja toimialajohtajat sekä lautakunnat. Kaupunginjohtaja toimii viraston päällikkönä.

Viranhaltijaorganisaation johtoryhmän muodostavat hallintosäännön mukaan kaupunginjohtaja sekä toimialajohtajat (talous- ja hallintojohtaja, maaseutujohtaja, hyvinvointijohtaja ja tekninen johtaja). Kaupunginvaltuusto hyväksyi hallintosäännön muutokset 10.12.2024 § 89.

Pyhäjärven kaupungin organisaatio vuonna 2024



3.1.2 Pyhäjärven kaupungin taloudellinen kehitys

Pyhäjärven kaupungin taloudellinen tilanne kohentui selvästi 2000-luvun puolenvälin alijäämäisistä tilinpäätöksistä, aina vuoden 2015 valtionosuusuudistukseen saakka. Tähän on vaikuttanut oleellisesti yhteisöverokertymän nousu noin 800.000 eurosta 6,5 miljoonaan euroon.

Pyhäjärven kaupungin taloudellinen kehitys on ollut viime vuosina haasteellista. Vuoden 2015 valtionosuuspäätösten mukaisesti valtionosuudet vähentyivät noin 2,5 M€ vuonna 2015. Toimintakulujen kasvamiseen mm. sosiaali- ja terveystalouden osalta on etsitty vaihtoehtoisia toimintatapoja. Myös Pyhäjärven kaivoksen maanalaisten kaivostalouden päätyminen on vaikuttanut Pyhäjärven kaupungin verotuloihin merkittävästi. Pyhäjärvelle ja seutukuntaan kohdistuu noin 500 htv:n vaje, palkkatuloihin paikkakunnalla 28 M€:n vaje ja verotuloihin noin 7 M€:n vaje.

Vuoden 2023 tilinpäätöksessä kertynyttä alijäämää oli yhteensä -436.850,52 euroa. Vuoden 2024 tilinpäätös oli -984.542,21 euroa alijäämäinen. Taseessa 31.12.2024 edellisten tilikausien ja tilikauden alijäämä oli yhteensä -1.421.392,73 euroa. Vuoden 2024 tilinpäätös sisältää kuitenkin tase-erän poistoero, jonka saldo oli yhteensä 4.494.802,55 euroa. Kunnan katettavaa alijäämää määriteltäessä taseeseen merkityt poistoerot huomioidaan alijäämää pienentävinä erinä, koska ne ovat luonteeltaan tuloksenkäsittelyeriä (kirjanpitolautakunnan kuntajaoston lausunto 118).

Vuonna 2023 merkittävät muutokset kuntien toimintaan ja talouteen toivat hyvinvointialueiden toiminnan aloittaminen 1.1.2023. Hyvinvointialueiden vastuulle siirtyivät sosiaali- ja terveystaloudet sekä palo- ja pelastuspalvelut. Tähän muutokseen liittyivät myös osan kuntien verotulojen ja valtionosuuksien siirtymisestä hyvinvointialueille.

Vuonna 2024 taloustoimikunta jatkoi työtään. Talouden tasapainottamisohjelma päivitettiin vuosille 2025 – 2027. Merkittävin tasapainottamiseen vaikuttava asia oli verotulopohjan laajeneminen kiinteistöverotulojen kautta.

Pyhäjärven kaupunki haki harkinnanvaraista valtionavustusta vuonna 2024. Valtiovarainministeriö myönsi Pyhäjärven kaupungille 950.000 euroa. Kokonaisuudessaan harkinnanvaraista valtionosuutta oli jaossa 10.000.000 euroa, joka jakautui 30 kunnan kesken. Lainakanta vuoden 2024 lopussa oli 37,4 Meuroa, joka on 7.950 euroa/asukas. Vuonna 2024 nostettiin talousarviolainaa 6,5 M€.

Pyhäjärven kaupungin omavaraisuusaste vuonna 2024 oli 35,1 % (vuonna 2023 oli 39,7 %). Omavaraisuuden hyvänä tavoitetasona voidaan pitää kuntatalouden keskimääristä 70 %:n omavaraisuutta.

Pyhäjärven kaupungin omapääoma on 37,5 % (v. 2023 39,7 %) pysyvistä vastaavista vuonna 2024. Uudessa talousarviosuosituksessa on mainittu raja-arvo, jonka mukaan peruspääoman ja arvonnkorotusrahaston tulisi olla 67 % pysyvistä vastaavista.

Pyhäjärven kaupunki on varautunut rakennemuutokseen kaupunkikonsernin talouden tasapainotusohjelman laadinnan kautta ja panostamalla paikkakunnan elinvoiman kehittämiseen rakennemuutosvuosina.

3.1.3 Olennaiset muutokset Pyhäjärven kaupungin toiminnassa ja taloudessa

Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue Pohde vastaa sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisestä 1.1.2023 alkaen. Peruspalvelukuntayhtymä Selänne vastasi terveyden- ja sairaanhoitoon liittyvistä palveluista 1.1.2010 -31.12.2022. Ympäristön hoitoon, rakennusvalvontaan sekä talous- ja henkilöstöpalveluihin liittyvien palvelujen hoitamista jatkettiin Peruspalvelukuntayhtymä Selänteen toimesta vielä 30.9.2023 saakka. Pyhäjärven kaupungin

toiminnaksi siirtyivät 1.10.2023 alkaen talous- ja palkkalpalvelut, ympäristönsuojelu sekä rakennusvalvonta.

Pyhäjärven kaupungin ateria- ja puhtauspalvelutoiminnasta vastaa 1.1.2023 alkaen PPE Köökki Oy. PPE-Köökki Oy:n tehtävänä on tuottaa omistajilleen laadukkaita ja kustannustehokkaita puhtaus- ja ateriapalveluita. Yhtiön omistajia ovat: Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue Pohde, Alavieskan kunta, Haapajärven kaupunki, Haapaveden kaupunki, Nivalan kaupunki, Oulaisten kaupunki, Pyhäjoen kunta, Pyhäjärven kaupunki, Pyhännän kunta, Sievin kunta, Siikajoen kunta ja Ylivieskan kaupunki.

Työvoimapalvelujen järjestämisvastuun siirtymistä kunnille työvoimapalvelujen järjestämisestä annetun lain (380/2023) mukaisesti valmisteltiin vuoden 2024 aikana. Järjestämisvastuun siirtyminen tuli voimaan 1.1.2025. Järjestämisvastuun saaminen edellytti kunnan työvoiman määrän olevan vähintään 20.000 henkilöä. Jos kunnan työvoiman määrä oli alle 20.000 henkilöä, sen oli muodostettava palveluiden järjestämiseksi yhteistoiminta-alue (työllisyysalue) yhdessä jonkin toisen tai useamman muun kunnan kanssa siten, että työllisyysalueen kuntien yhteenlaskettu työvoiman määrä oli vähintään 20.000 henkilöä. Työllisyysalueen tuli muodostaa maantieteellisesti yhtenäinen, työmarkkinoiden ja työssäkäynnin kannalta toimiva alue. Työllisyysalueeseen kuuluvien kuntien tuli sopia työvoimapalveluiden ja niihin liittyvien tehtävien järjestämisestä kuntalain (410/2015) tarkoittamassa lakisääteisessä yhteistoiminnassa. Alueen kunnat valmistelivat yhteistoimintasopimusta Raahen työllisyysalueen perustamiseksi. Sopimuksen osapuolia eli sopijakuntia ovat Haapajärvi, Haapavesi, Käsämäki, Oulainen, Pyhäjoki, Pyhäjärvi, Pyhäntä, Reisjärvi, Siikajoki, Siikalatva ja Raahen, joka toimii muodostettavan työllisyysalueen vastuukuntana. Yhteistyösopimus turvaa työllisyyspalvelujen järjestämisen lähipalveluina mahdollisimman pitkälle myös Pyhäjärvellä.

Vuoden 2024 alusta alkaen kirjastotoiminta siirtyi Pyhäjärven kaupungin omaksi toiminnaksi. Tanssiopistotoiminta siirtyi Pyhäjärven kaupungin toiminnaksi 1.8.2024.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi päivitetyn hallintosäännön 10.12.2024 § 89. Hallintosäännön päivitykseen vaikuttivat mm. seuraavat asiat:

1. TE-palvelujen siirtyminen kuntiin 1.1.2025 alkaen. Työvoimapalveluista vastaa kuntalain mukaisesti yhteistoiminta-alue, jonka vastuukuntana toimii Raahen kaupunki.
2. Alueellisen tanssiopistotoiminnan siirtyminen Pyhäjärven kaupungin hyvinvointipalvelujen toimintaan. Alueellinen tanssiopisto tarjoaa taiteen perusopetuksesta annetun lain mukaista tanssinopetusta.
3. Uusi rakentamislaki tulee voimaan 1.1.2025. Samassa yhteydessä maankäyttö- ja rakennuslaista kumotaan rakentamisen säädökset, ja jäljellä jäävän lain nimi muuttuu alueidenkäyttölaiksi.

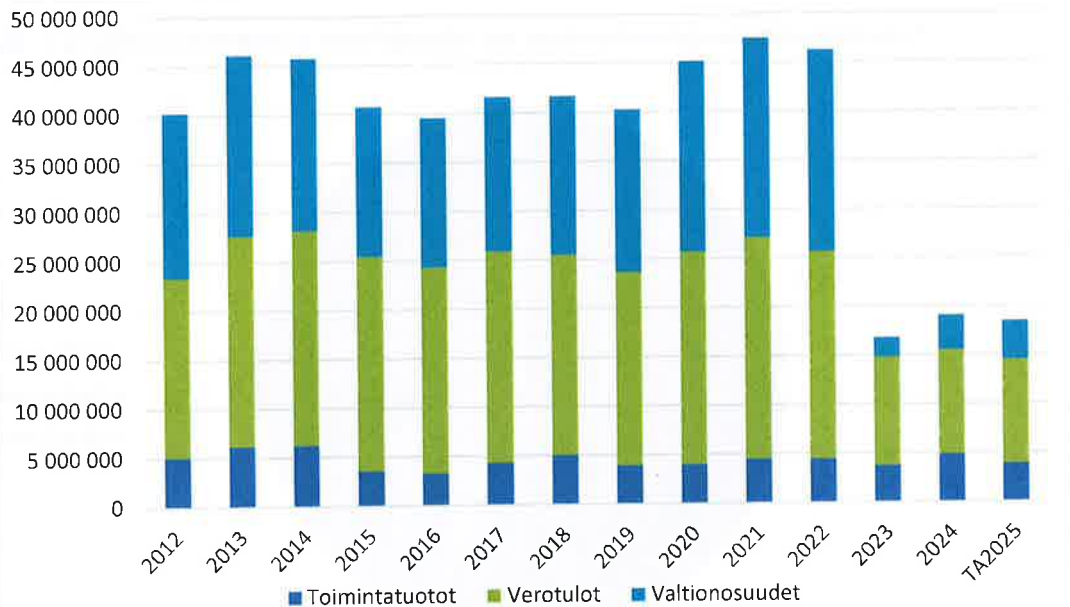
Hallintosäännön lisäksi Pyhäjärven kaupunki päivitti myös Pyhäjärven kaupunkikonsernin konserniohjeen, jonka kaupunginvaltuusto hyväksyi 10.12.2024 § 90.

Virkkulankylä Oy:n taloudelliset haasteet tulivat kaupungin tietoon vuoden 2023 lopussa, kun emoyhtiö Kuusikkoaho Oy:tä koskeva konkurssiasia tuli vireille. Virkkulankylä Oy:tä koskeva konkurssiasia tuli vireille toukokuussa 2024. Kuntarahoitus Oyj irtisanoi 15.4.2024 Virkkulankylä Oy:n korkotuetun lainan (n.2,06 M€), jonka Pyhäjärven kaupunki takaaajana joutui maksamaan huhtikuussa 2024 ottamalla lyhytaikaista lainaa. Pyhäjärven kaupungilla on hallussaan takautumissaatavan vakuutena panttikirjat maanvuokraoikeudesta rakennuksineen. Asia tuodaan kokonaisuudessaan kaupunginvaltuuston päätettäväksi, kun asia on neuvoteltu konkurssipesän kanssa.

Tuottojen kehitys

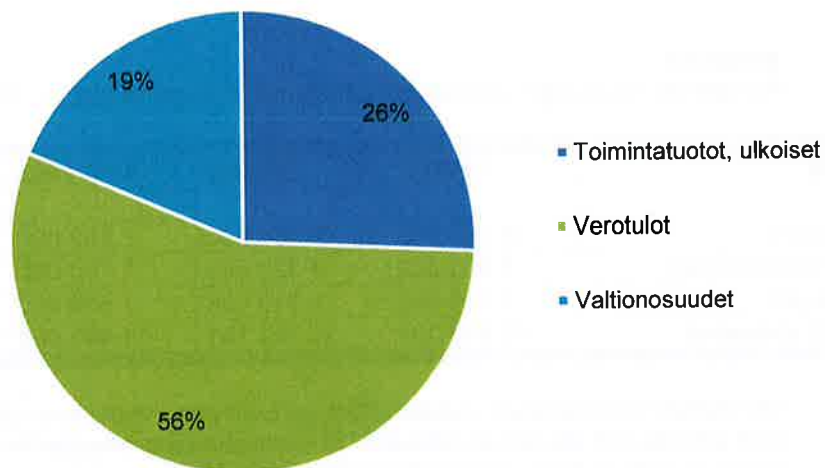
Pyhäjärven kaupungin tuotot koostuvat toimintatuotoista, verotuloista sekä valtionosuuksista.

Toimintatuottojen (ulk.), verotulojen sekä valtionosuuksien kehitys v. 2012 – 2025



Hyvinvointialueet aloittivat toimintansa 1.1.2023. Hyvinvointialueuudistus toi muutoksia myös kuntien verotuloihin ja valtionosuuksiin. Pyhäjärven kaupungille myönnettiin harkinnanvaraista valtionosuutta 805.000 euroa vuonna 2021 ja 950.000 euroa vuonna 2024. Muutos valtionosuuksissa vuosien 2014 ja 2015 väliillä on 2,3 M€. Verotulojen osalta merkittävä tuottojen kasvu johtuu pääosin yhteisöveron tuoton huomattavasta noususta. 1.1.2015 aloitti toimintansa Pyhäjärven Energia ja Vesi Oy, kaukolämmön ja vesi- ja viemärlaitoksen toimintatuotot siirtyivät yhtiölle.

Toimintatuotot (ulk.), verotulot sekä valtionosuudet v. 2024

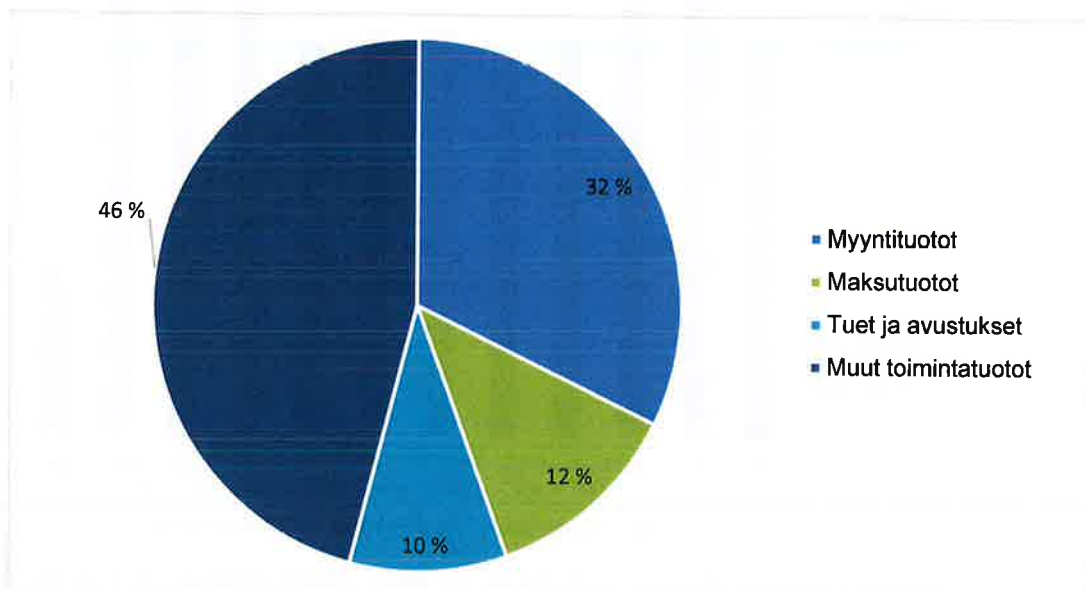


Toimintatuotot, verotulot ja valtionosuudet	TP 2024	Osuus tuotoista %
Toimintatuotot, ulkoiset	4 913 082	25,7 %
Verotulot	10 629 997	55,7 %
Valtionosuudet	3 543 644	18,6 %
Tuotot yhteensä	19 086 723	100,0 %

Toimintatuotot

Toimintatuottojen toteutumaprosentti oli 103,2 % vuoden 2024 talousarvioon verrattuna.

Toimintatuotot	TP 2021	TP 2022	TP2023	TA2024 +M	TP2024
Toimintatuotot, ulkoiset	4 536 064	4 490 724	3 771 687	4 761 916	4 913 082

Toimintatuottojen jakautuminen eri tulolajeittain prosenttiosuuksina v. 2024

Toimintatuotot	TP 2024	Osuus toimintatuotoista %
Myyntituotot kaupunki (ulkoiset)	1 583 709	32,2 %
Maksutuotot	598 116	12,2 %
Tuet ja avustukset	473 717	9,6 %
Muut toimintatuotot	2 257 540	46,0 %
Toimintatuotot yhteensä	4 913 082	100,0 %

Verotulot

Pyhäjärven kaupungin verotulojen kehittyminen vuosina 2021 – 2024

Verotulot	TP2021	TP2022	TA+M 2023	TP2023	TP2024
Kunnallisvero	15 269 143	15 551 890	7 800 000	7 885 599	7 586 355,34
Osuus yhteisöverosta	6 051 302	4 320 543	1 700 000	1 751 542	1 257 624,01
Kiinteistövero	1 308 936	1 319 698	1 580 000	1 402 608	1 786 017,36
Verotulot yhteensä	22 629 381	21 192 131	11 080 000	11 039 749	10 629 996,71

Verotulojen toteutuminen vuoden 2024 talousarvioon verrattuna oli 99,2 %. Vuoden 2024 verotulot perustuivat seuraaviin tulovero- ja kiinteistöveroprosentteihin: kunnallisvero 9,11 %, vakituiset asunnot 0,50 %, yleinen kiinteistövero 1,30 %, muut kuin vakituiset asunnot 1,40 %, rakentamattomat rakennuspaikat 6,0 %, yleishyödyllinen yhteisö 0,10 % sekä voimalaitokset 3,10 % Hyvinvointialueuudistuksen johdosta Manner Suomen kuntien tuloveroprosentteja alennettiin 12,64 % vuonna 2023. Pyhäjärven kaupungin tuloveroprosentti oli 21,75 % vuonna 2022.

Pyhjärven kaupungin veroprosentit vuosina 2017 – 2025

Veroprosentit	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Kunnan tulovero	20,75	20,75	20,75	21,75	21,75	21,75	9,11	9,10	9,10
Yleinen kiinteistövero	1,30	1,30	1,30	1,30	1,30	1,30	1,30	1,30	1,30
Vakituinen asunto	0,50	0,50	0,50	0,50	0,50	0,50	0,50	0,50	0,50
Muu asuinrakennus	1,30	1,30	1,30	1,40	1,40	1,40	1,40	1,40	1,40
Rakentamaton rakennuspaik.	4,00	4,00	4,00	6,00	6,00	6,00	6,00	6,00	6,00
Yleishyödyllinen yhteisö	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10	0,00	0,00	0,00
Voimalaitos	3,10	3,10	3,10	3,10	3,10	3,10	3,10	3,10	3,10
Efekttiivinen veroaste	13,61	13,64	13,70	14,43	14,50	14,70	6,3	6,42	6,76
Erotus, efekt. – kunnan tulov.	7,14	7,11	7,05	7,32	7,25	7,05	2,74	2,68	2,34

Veroprosentit	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Kuntien keskim. tulovero-%	19,89	19,84	19,88	19,96	20,02	20,01	7,38	7,46	7,54
Pohj-Pohjanm. keskim.tulovero%	20,44	20,47	20,57	20,57	20,91	20,91	8,27	8,35	8,58

Erilaisten vähennysten johdosta kuntien tuloveroprosentit (nimellinen veroaste) ei vastaa todellista veroastetta kunnissa. Puhutaan efektiivisestä veroasteesta joka on maksuunpannun kunnallisveron suhde ansiotuloihin.

Veroprosentin korottamatta jättämiseksi esitetyt perustelut, joissa tasausjärjestelmän väitetään "korvaavan" korotusta vastaavat verotulot, eivät pidä paikkaansa. Miksi näin on, johtuu siitä, että tasausta laskettaessa käytetään koko maan painotettua keskimääräistä tuloveroprosenttia eikä kunnan päättämää veroprosenttia.

Valtionosuudet

Pyhjärven kaupungin valtionosuuksien kehittyminen vuosina 2019 – 2024

Valtionosuudet	TP 2019	TP 2020	TP 2021	TP 2022	TP 2023	TP 2024
Peruspalvelujen valtionosuus	16 982 007	16 956 145	16 992 586	17 635 494	1 304 782	1 831 800
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	-395 521	-336 897	-293 871	-248 029	-258 648	-196 098
Veromenetysten kompensatio		2 841 326	2 831 753	3 184 364	958 856	957 942
Harkinnanvarainen osuuden korotus			805 000			950 000
Valtionosuudet yhteensä	16 586 486	19 460 574	20 225 468	20 571 829	2 004 990	3 543 644
Verotuloihin perustuva valtionosuuksien tasaus, sisältyy peruspalvelujen valtionosuuks.	507 256	1 313 839	1 841 127	988 368	-38 849	1 603 049
Valtionosuudet € / asukas	3 230	3 233	4 098	4 261	422	753
Valtionosuudet, %:a toimintamenoista ulk.	39,0	45,5	45,1	45,0	11,0	19,6
Valtionosuuksien osuus verotuloista %	84,0	89,6	89,9	97,1	18,2	33,3

Valtionosuuksien toteutuminen vuoden 2024 talousarvioon verrattuna oli 129,8 %.

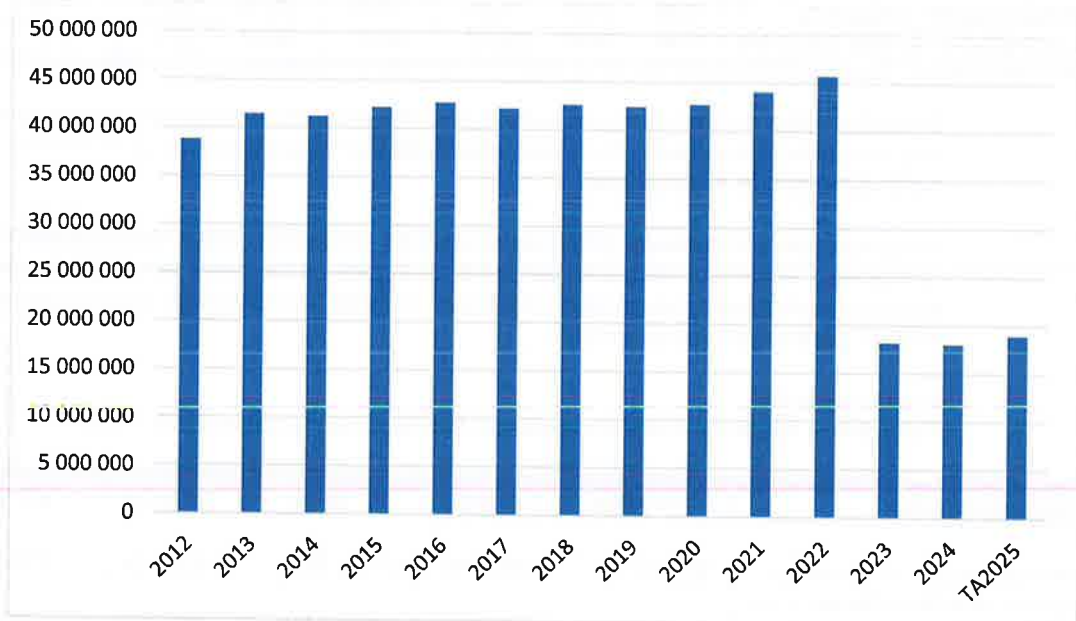
Toimintakulujen kehitys

Henkilöstökulut, palvelujen ostot, aineet, tarvikkeet ja tavarat, avustukset sekä muut toimintakulut muodostavat kaupungin toimintakulut.

Toimintakulut	TP 2020	TP 2021	TP 2022	TP 2023	TA 2024 +M	TP 2024
Toimintakulut, ulkoiset	-42 760 856	-44 142 334	-45 768 534	-18 181 537	-18 843 712	-18 040 595

Toimintakulujen toteutuminen on vuoden 2024 muutettuun talousarvioon verrattuna 95,7 %. 1.1.2023 alkaen terveyden- ja sairaanhoidon sekä pelastuspalvelujen kustannukset siirtyivät hyvinvointialueiden vastattavaksi.

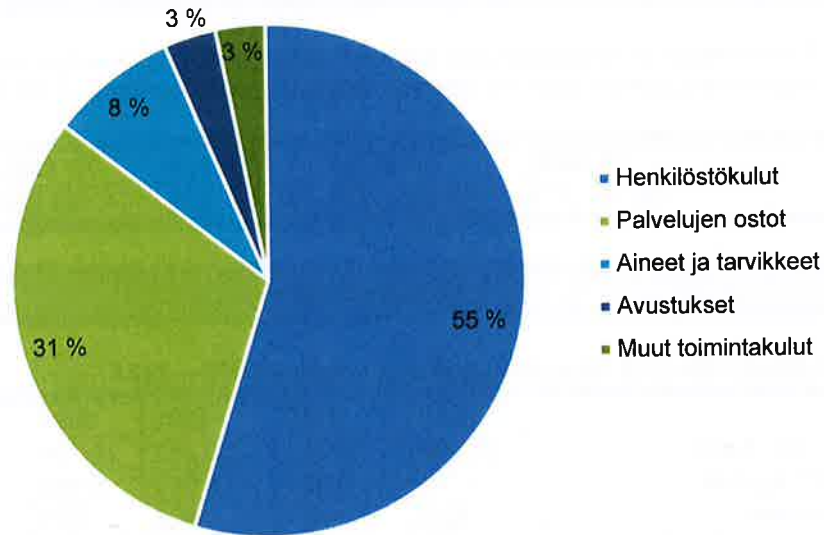
Pyhäjärven kaupungin toimintakulujen (ulk.) kehittyminen v. 2012 – 2025



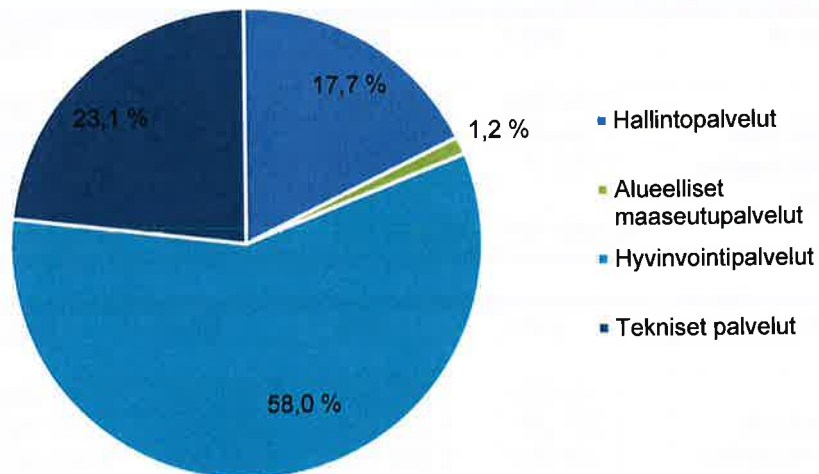
Pyhäjärven kaupungin toimintakulut vuonna 2024 olivat 18.040.595 euroa. Toimintakulut laskivat edelliseen vuoteen verrattuna 0,78 %. Vuonna 2025 toimintakuluja nostaa TE-palvelujen siirtyminen kuntiin.

1.1.2015 alkaen perustettiin Pyhäjärven Energia ja Vesi Oy, jonka johdosta toimintakulut pienenevät edelliseen vuoteen verrattuna. 1.1.2016 alkaen varhaiskasvatus siirtyi Peruspalvelukuntayhtymä Selänteen toiminnasta Pyhäjärven kaupungin toiminnaksi.

1.1.2023 aloittivat toimintansa Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue Pohde sekä PPE-Köökki Oy. Hyvinvointialueiden vastattavaksi siirtyivät terveyden- ja sairaanhoidon sekä pelastuspalvelujen kustannukset. PPE-Köökki Oy:n tehtävänä on tuottaa omistajilleen laadukkaita ja kustannustehokkaita puhtaus- ja ateriapalveluita.

Ulkoiset toimintakulut kululajeittain vuonna 2024

Toimintakulut kululajeittain, ulkoiset	TP 2024	Osuus kuluista, %
Henkilöstökulut	-9 890 539	54,9 %
Palvelujen ostot	-5 537 293	30,7 %
Aineet ja tarvikkeet	-1 445 804	8,0 %
Avustukset	-598 379	3,3 %
Muut toimintakulut	-568 579	3,1 %
Ulkoiset toimintakulut yhteensä	-18 040 595	100,0 %

Toimintakulut (ulk.) toimialoittain vuonna 2024

Toimintakuluista suurimman erän muodostivat henkilöstökulut, joiden osuus kokonaiskustannuksista on yli 50 %. Toimialakohtaisesti suurimmat kustannukset vuonna 2024 olivat hyvinvointipalveluissa.

Toimintakate

Toimintakate on käyttötalouden toimintatulojen ja toimintamenojen erotus. Toimintakatteen toteutuminen vuoden 2024 muutettuun talousarvioon verrattuna oli 93,2 %.

	TP 2020	TP 2021	TP 2022	TP 2023	TA 2024 +M	TP 2024
Toimintakate	-38 767 519	-39 606 269	-41 277 810	-14 409 850	-14 081 796	-13 127 512

Lainakannat ja sijoitukset

Lainakanta sekä omavaraisuusaste vuosina 2018 – 2024

	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Lainakanta, 1000 euroa	25 086	29 099	30 252	28 184	26 115	31 987	37 436
Lainakanta € / asukas	4 781	5 667	6 011	5 680	5 409	6 726	7 950
Omavaraisuusaste	52,0	45,1	44,9	48,3	46,3	39,7	35,1
Kuntien keskim.lainakanta € / as.	3 039	3 342	3 448	3 465	3 377	3 368	

Vuoden 2024 talousarvion laadinnan yhteydessä varauduttiin 6,5 miljoonan euron talousarviolainan nostoon. Talousarviolaina nostettiin kahdessa erässä. Vuoden 2024 lopussa oli lyhytaikaista lainaa 3 M€, joka oli otettu maksuvalmiuden turvaamiseen. Vuoden 2024 talousarviossa viranhaltijoille on annettu maksuvalmiuden turvaamiseksi oikeus tilapäislainan ottamiseen enintään 3 miljoonan euron verran. Lainakanta 31.12.2024 oli 37.435.555 €.

Omavaraisuusaste mittaa yrityksen vakavaraisuutta, tappion sietokykyä ja ylipäättään kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä tähtäimellä. Omat varat muodostavat puskurin mahdollisia tappioita varten. Kunnissa pidetään omavaraisuusastetta hyvänä, jos se ylittää 70 %:a. Pyhjärven kaupungin omavaraisuusaste tilinpäätösvuonna oli 35,1 %.

Sijoitukset vuosina 2019 – 2024

Markkina-arvot	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Evli	5 536 254	5 521 552	5 947 332	5 496 088	5 980 569	6 425 626
Nordea varainhoito	1 248 495	1 144 190	1 602 379	874 305	606 891	952 815
Nordea kapitalisaatios.	3 765 371	3 951 016	4 038 017	3 788 118	4 363 370	4 431 981
Ålandsbanken		300 000	357 570	707 580	787 421	753 360
Yhteensä	10 550 120	10 916 758	11 945 298	10 866 091	11 738 251	12 563 782

Kirjanpitoarvot	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Evli	5 155 328	5 267 301	5 661 390	5 367 486	5 776 337	6 017 056
Nordea varainhoito	1 207 291	1 058 024	1 065 420	787 722	599 245	594 344
Nordea kapitalisaatios.	3 300 000	3 300 000	3 300 000	3 300 000	3 500 000	3 500 000
Ålandsbanken		300 000	300 000	600 000	600 000	600 000
Yhteensä	9 662 619	9 925 325	10 326 810	10 055 208	10 475 582	10 711 400

Kaupunginhallituksen 8.10.2018 § 263 mukaisesti Pyhjärven kaupungin varainhoitajia ovat Nordea Markets ja Evli Pankki Oyj. Kaupunginhallitus päätti 14.12.2020 § 279 ja 7.11.2022 § 298 merkitä Ålandsbankenin Tuulivoima-erikoissijoitusrahaston osuuksia. Ålandsbankenin rahaston osuuksien merkintäsummat on siirretty muista kaupungin sijoitussalkuista.

Salkkuyhteenvetojen mukaiset tuotot vuonna 2024 olivat Evlillä 9,15 % ja Nordealla 8,30 %.

3.1.4 Pyhäjärven kaupungin henkilöstö

Pyhäjärven kaupungin vakituisen henkilöstön määrä oli 143,5 henkilöä sekä määräaikaisen henkilöstön määrä 79 henkilöä tilanteessa 31.12.2024. Vakinaisen henkilöstön määrä kasvoi vuoden aikana 12 henkilöllä ja määräaikaisten väheni yhtä paljon. Kaupungin toiminnassa oli vuoden aikana tapahtumia, jotka vaikuttivat henkilöstön määrään. Kirjastopalvelujen ostopalvelusopimuksen päätyttyä siirtyi kirjaston henkilöstö Pyhäjärven kaupungin palvelukseen. Tanssiopisto Uusikuun toiminta siirtyi kaupungin toiminnaksi 1.8.2024 lukien. Palkat ja palkkiot olivat yhteensä 9.914.453 euroa vuonna 2024. Edellä mainittujen muutosten sekä yleisen palkkakehityksen johdosta henkilöstökulut kasvoivat edelliseen vuoteen verrattuna noin 4,2 prosenttia. Henkilöstöä kuvaavia tunnuslukuja esitetään Pyhäjärven kaupungin henkilöstöraportissa, joka on osa Pyhäjärven kaupungin toimintakertomusta ja tilinpäätöstä vuodelta 2024.

3.1.5 Pyhäjärven kaupungin ympäristöasiat

Pyhäjärven kaupunki tarjoaa kuntalaisilleen kattavat peruspalvelut sekä terveellisen, turvallisen ja viihtyisän asuin ympäristön. Tavoitteena on taloudellisesti, sosiaalisesti ja ekologisesti kestävä yhdyskuntarakenne.

Pyhäjärven kaupungin pohjavesivarat ovat kunnan erityisessä suojelussa, pohjavesien puhtaus on koko kunnan hyvinvoinnin keskeinen edellytys. Kunnallisella vesihuollolla ja vesihuollon yleisellä kehittämisellä turvataan kaikille kuntalaisille riittävästi hyvänlaatuista talousvettä. Vesistöjen ekologinen tervehdyttäminen ja niiden virkistyskäyttömahdollisuuksien parantaminen on yksi kunnan keskeisistä ympäristöhoitotoista. Kaivostoiminnan alueelliset tuotanto-, työllisyys- ja tulovaikutukset Pyhäjärvellä, sen lähikunnissa ja Pohjois-Pohjanmaan maakunnassa ovat olleet huomattavat Pyhäsalmen kaivoksen ansiosta. Pyhäsalmen kaivoksen maanalaisen kaivostoiminnan päättyminen vaikuttaa myös Pyhäjärven kaupungin ympäristöön.

Pyhäjärven kaupungin tilinpäätös sisältää erillisen ympäristöraportin.

3.1.6 Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Pyhäjärven kaupungin myönteisen kehityksen ja kaupunkitalouden turvaaminen on lähivuosien keskeinen tavoite. Kaupunginvaltuuston määrittämä tahtotila on, että Pyhäjärven kaupunki ei taloussuunnitelmavuosina täytä yhtäkään kriisi- tai kriisiytyvän kunnan kriteeriä. Nämä kriteerit tulevat täytymään yksi kerrallaan. Tähän antaa siedettävän lähtökohdan taseeseen kertynyt poistoero ja suhteellisen hyvin hoidetut sijoitussalkut. Kertynyt poistoero toimii vuoden 2024 sekä taloussuunnitelmavuosien alijäämäisten budjettien puskurina. Selvää kuitenkin on, että kaupunki tarvitsee tulevina vuosina merkittävää verotulopohjan laajentamista ja samalla yhä pitkäjänteistä taloudellista tasapainottamista.

Paikkakuntaa koettelevat lyhyellä aikavälillä tapahtuva elinkeinorakenteen rakennemuutos ja jo pitkään toteutunut väestörakenteen muutos, jotka asettavat Pyhäjärven kaupungin suurten haasteiden eteen. Aikaisempien vuosien suuret investoinnit sosiaali- ja terveydenhuoltoon ja varhaiskasvatukseen sekä muuhun julkiseen käyttöpääomaan kasvattivat kaupungin lainakan-
taa merkittäväällä tavalla. Väestörakenteen muutos tuo mukanaan merkittävää palvelutarpeen kasvupainetta. Edellä mainitut trendit ja jo toteutunut valtionosuusuudistus ovat asettaneet Pyhäjärven kaupungin rahoitusasemansa ja toiminnallisiin edellytyksiin osalta suuren tasapainotustavoitteen eteen.

Väestöpoliittiset toimet tulevat erityisen välttämättömiksi valmistauduttaessa kaivostoiminnan loppumiseen lähivuosina. Jotta välttyttäisiin kaivostoiminnan loppumisen aiheuttamilta talous- ja työllisyysvaikutuksilta myös tulevalla valtuustokaudella on saatava pitkälle tulevaisuuteen myönteisesti vaikuttavat kehitystekijät esiin ja tehokkaaseen käyttöön. Niissä onnistuminen on edellytys sille, että Pyhäjärven väestön, yrittäjien ja poliittisten päättäjien vankka yhteinen tahto Pyhäjärven kehittämiseksi itsenäisenä kuntana myös tulevaisuudessa on mahdollista. Muussa tapauksessa laukeavat monet taloudelliset, toiminnalliset, strategiset ja imagolliset riskit.

3.1.7 Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista

Pyhäjärven kaupungin ja kaupunkikonsernin riskit voidaan jaotella seuraaviin luokkiin:

- strategiset riskit,
- taloudelliset riskit,
- toiminnalliset riskit,
- vahinkoriskit,
- toimintatapariskit ja
- imagoriskit.

Pyhäjärven kaupungin merkittävimmät toiminta- ja vahinkoriskit ovat:

- vesihuollon ja puhtaan veden turvaaminen kaupunkilaisille,
- valtateillä ja rautateillä tapahtuvat kemikaalien ja muiden vaarallisten aineiden kuljetukset,
- sähkön jakelun keskeytyminen,
- tietoliikenteen keskeytyminen,
- epätavalliset luonnonilmiöt, esimerkiksi tulva tai myrsky ja
- vaikeasti hallittavat epidemiat.

Kaupungin rahoitusriskit voidaan jaotella tulojen ja menojen toteutumiseen ja sijoitustoimintaan.

Tulojen toteutumisessa verotulojen kasvun kehittyminen on tuleva haaste kaupungille. Menojen toteutumisessa on kiinnitettävä huomioita vuosittaiseen nousuun.

Kaupungilla oli vuoden 2024 lopussa sijoitusvaroja, joiden markkina-arvo oli 12,6 M€ ja tase-arvo oli 10,7 M€. Varat ovat sijoitettu kaupunginvaltuuston päätöksen mukaisesti ja sijoitusten hoitaminen on hajautettu kolmelle varainhoitajalle. Sijoitusten tuottokehitykseen vaikuttavat myös kansainväliset selkkaukset ja muut yleismaailmalliset seikat, jotka ovat Pyhäjärven kaupungin riskienhallinnan ulkopuolella. Ammattisalkunhoitajien käytöllä ja sijoitusstrategian ajantasaisuudella kaupungin sijoitusriskin hallinta voidaan arvioida olevan riittävää.

Strategisen riskin aiheuttaa epäonnistuminen rakennemuutokseen valmistautumisessa, kun kaivostoiminta Pyhjäjärvellä loppuu. Muutoksen hallinnan onnistumiselle olennaista on uusio-käytön (Pyhäjärven Callion) kärkihankkeiden toteutuminen.

3.2 Selonteko kaupungin sisäisen valvonnan järjestämisestä

Kuntalain 115 §:n (410/2015) mukaan toimintakertomuksessa on annettava tietoa sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä sekä keskeisistä johtopäätöksistä. Kaupunginhallitus vastaa valvonnan järjestämisestä ja yleisestä ohjeistamisesta. Valvonnan täytäntöönpanosta vastaa kaupunginjohtaja. Toimialueen päällikkö vastaa, että toimialueen sisäinen valvonta on järjestetty yleisten ohjeiden pohjalta ja on riittävää. Sisäisen valvonnan järjestäminen perustuu muun muassa kuntalakiin sekä kaupungin johto- ja toimintasääntöihin sekä niissä mainittuihin tehtäviin, toimivaltuuksiin ja vastuisiin sekä talousarvioon. Kaupunginhallituksen 12.6.2006 hyväksymä sisäisen valvonnan ohje painottaa talouden hoitoa, materiaalihallintoa sekä omaisuudenhoitoa ja niihin liittyviä systemaattisia tarkastuksia ja raportointeja. Sisäinen valvonta on toimintayksiköiden prosessi, jonka avulla se pyrkii kohtuullisessa määrin varmistamaan tavoitteidensa saavuttamista.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi Pyhäjärven kaupungin ja kaupunkikonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet 30.6.2014 § 70. Sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnasta on lisäksi voimassa, mitä hallintosäännössä sekä muissa ohjeissa ja määräyksissä on sanottu. Pyhäjärven kaupungin konserniohje hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa 24.11.2014. Konserniohjetta tullaan päivittämään resurssien salliessa. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteiden tavoitteena on vahvistaa ja yhdenmukaistaa kuntakonsernin hyvää hallintoa ja johtamista, ja ne koskevat kaikkia kuntakonsernin toimielimiä ja tilivelvollisia viranhaltijoita sekä kaikkea kuntakonsernin toimintaa. Sisäisellä valvonnalla tarkoitetaan kunnan ja kuntakonsernin sisäisiä menettely- ja toimintatapoja, joiden avulla pyritään varmistamaan organisaation tavoitteiden saavuttamisesta ja toiminnan laillisuudesta. Riskienhallinnalla tunnistetaan, arvioidaan ja hallitaan tavoitteiden saavuttamista ja toiminnan laillisuutta uhkaavia tekijöitä.

Kaupunginhallitus hyväksyi Pyhäjärven kaupungin ja kaupunkikonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeet 16.12.2019. Nämä ohjeet ovat voimassa 1.1.2020 alkaen.

Sisäinen valvonta on osa kunnan johtamisjärjestelmää sekä kunnan johdon ja hallinnon työväline, jonka avulla arvioidaan asetettujen tavoitteiden toteutumista, toimintaprosesseja ja riskejä. Valvonnan tarkoituksena on edistää organisaation tehokasta johtamista, riskien hallintaa ja toiminnan tuloksellisuuden arviointia. Sisäinen valvonta ja riskienhallinta kuuluvat operatiivisena toimintana kunnanhallitukselle, kunnanjohtajalle sekä kunnan muulle johdolle. Sisäinen valvonta ja riskienhallinta ovat osa kuntalain 23 §:ssä kunnanhallitukselle säädettyä hallinnon ja taloudenhoidon vastuutehtävää, kuntalain 24 §:ssä kunnanjohtajalle säädettyä hallinnon, taloudenhoidon ja kunnan muun toiminnan johtotehtävää sekä kuntalain 25 a §:ssä säädettyä kuntakonsernin ohjausta ja konsernivalvonnan järjestämistä, mistä konsernijohto vastaa.

Säännösten, määräysten ja päätösten noudattaminen

Säädösten, määräysten ja päätösten noudattamisessa ei ole havaittu merkittäviä puutteita. Valvontaa ovat suorittaneet osaltaan kaupunginhallitus täytäntöönpanopäätösten yhteydessä sekä valvontaohjeen mukaisesti määrätty henkilöt. Yleisellä tasolla valvontaa on lisäksi toteutettu johtoryhmätyöskentelyn yhteydessä. Havaittuihin puutteisiin on esimiestasolla puututtu välittömästi.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 30.6.2014 sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet sekä 24.11.2014 Pyhäjärven kaupunkikonsernin konserniohjeen. Kaupunginhallitus hyväksyi Pyhäjärven kaupungin ja kaupunkikonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeet 16.12.2019.

Tavoitteiden toteutuminen, varojen käytön valvonta, tuloksellisuuden arvioinnin pätevyys ja luotettavuus

Tavoitteiden, varojen käytön ja toiminnan tuloksellisuutta seurataan toimintakertomuksen ja talousarvion toteutumisvertailussa ja näitä edeltävissä osavuosikatsauksissa. Tavoitteiden asettelussa tai määrärahojen budjetoinneissa ei ole havaittu olennaisia virheitä.

Virkkulankylä Oy:n taloudelliset haasteet tulivat kaupungin tietoon vuoden 2023 lopussa, kun emoyhtiö Kuusikkoaho Oy:tä koskeva konkurssiasia tuli vireille. Virkkulankylä Oy:tä koskeva konkurssiasia tuli vireille toukokuussa 2024. Kuntarahoitus Oyj irtisanoi 15.4.2024 Virkkulankylä Oy:n korkotuetun lainan (n. 2,06 M€), jonka Pyhäjärven kaupunki takaaajana joutui maksamaan huhtikuussa 2024 ottamalla lyhytaikaista lainaa. Pyhäjärven kaupungilla on hallussaan takautumissaatavan vakuutena panttikirjat maanvuokraoikeudesta rakennuksineen. Asia tuodaan kokonaisuudessaan kaupunginvaltuuston päätettäväksi, kun asia on neuvoteltu konkurssipesän kanssa.

Riskienhallinnan järjestäminen

Riskienhallinnalla tarkoitetaan järjestelmällistä menettelyä, jonka avulla tunnistetaan ja arvioidaan kunnan toimintaan liittyviä riskejä sekä määritellään toimintatavat riskien hallitsemiseksi, valvomiseksi ja säännönmukaiseksi raportoimiseksi. Pyhäjärven kaupungin johtamisjärjestelmä, strategiset, toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet sekä toiminnan ja talouden ohjeet luovat perustan riskienhallinnalle. Mahdollisia vahinkoriskejä on arvioitu ja päivitetty kohteittain vakuutustarkastelun yhteydessä. Investointeihin ja rahoitukseen ei kertomusvuonna kohdistunut erityisriskejä.

Kaupungin vakuutusturvan laajuutta tarkasteltiin vakuutusten kilpailuttamisen yhteydessä keväällä 2021. Työympäristön riskejä ja vaaroja arvioitiin loppuvuonna 2021 toteutetulla henkilöstökyselyllä. Kassamaksujen toimintakäytäntöjä muutettiin vuonna 2024. Uutena talouden työkaluna otettiin käyttöön Nomentia-maksuliikennepalvelu.

Omaisuuksien hankinnan, luovutuksen ja hoidon valvonta

Omaisuuksien hankinnassa, luovutuksessa tai käyttöarvossa ei ole toteutunut menetyksiä, arvonalennuksia tai jouduttu korvaus- tai muuhun oikeudelliseen vastuuseen. Tällaiset vastuut, menetykset tai korvaukset voisivat koskea esimerkiksi virheellistä menettelyä hankinnan kilpailuttamisessa tai valtion osuuden takaisinperinnässä.

Sopimustoiminta

Ennakoimattomia negatiivisia seuraamuksia ei ole tapahtunut liittyen sopimustoimintaan. Vanhentumisaikojen seurantaan on kiinnitettävä huomiota erityisesti siten, että varamiesjärjestelmät ovat riittävät myös mahdollisten pitkien sairauslomien yhteydessä.

Arvio sisäisen tarkastuksen järjestämisestä

Kaupunginhallitus ja kaupunginjohtaja esittävät sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan asianmukaisuudesta ja riittävydestä käynnistettyjen kehittämistoimien sekä oman, jatkuvan toiminnan ja talouden seurannan ja sisäisen tarkastuksen arviointi- ja varmistustoiminnan perusteella, että kaupungin hallinto on toiminut kuntalain, kaupungin johto- ja toimintasääntöjen sekä kaupunginhallituksen hyväksymien sisäisen valvonnan ohjeiden mukaisesti. Sisäinen valvonta on yleisesti ottaen toimivaa ja asianmukaisesti järjestettyä.

Sisäinen valvonta ja riskien hallinta kaupungissa ja kaupunkikonsernissa järjestettiin vuonna 2024 asianmukaisesti. Kaupunginhallitus hyväksyi Pyhäjärven kaupungin ja kaupunkikonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeet 16.12.2019.

3.3 Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus

Vuoden 2024 toimintakate osoittaa, että toimintamenoista jäi katettavaksi verotuloilla ja valtion-osuuksilla 13,1 M€ (v. 2023 oli 14,4 M€). Verotulojen, valtionosuuksien sekä muiden rahoitus-tuottojen ja -kulujen jälkeen vuosikatteeksi eli tulojen ja menojen erotukseksi muodostui 0,3 M€ (vuonna 2023 oli -1,6 M€). Tilikauden tuloksen muodostumiseen vaikutti merkittävästi Pyhäjär-ven kaupungin saama harkinnanvarainen valtionosuuden korotus 950.000 euroa.

Tilikauden tulos oli -1.305.791 euroa. Poistoeron muutosten jälkeen tilikauden alijäämä vuoden 2024 lopussa oli -984.542 euroa.

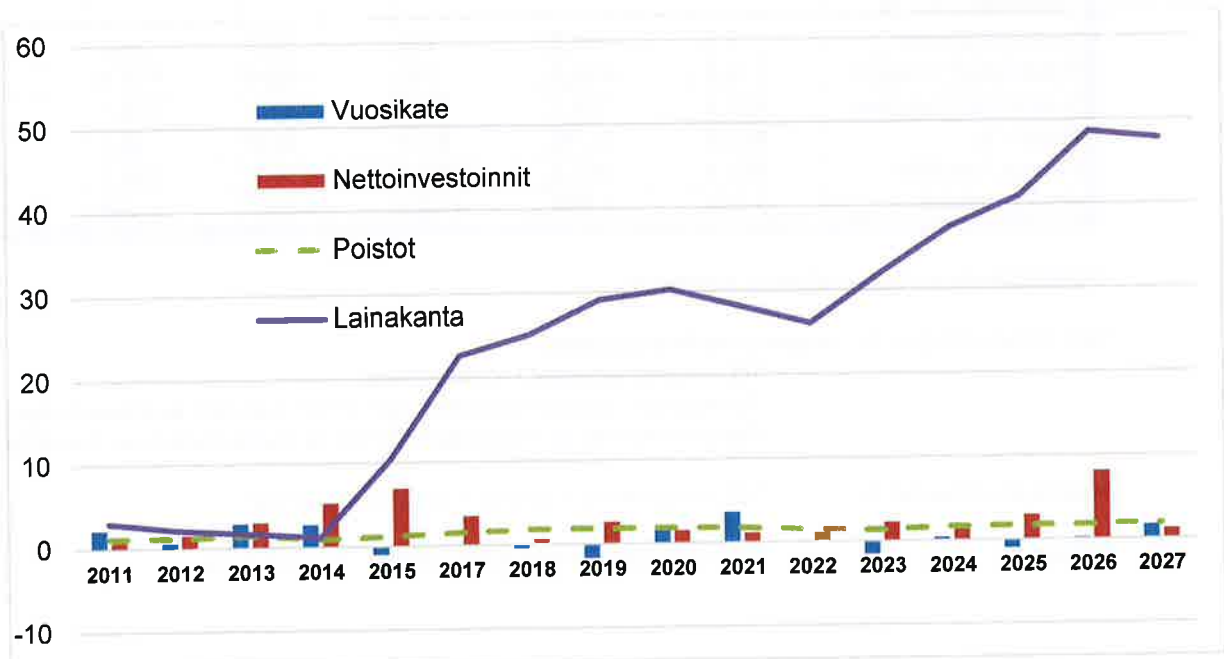
Tilikauden yli- / alijäämät ja poistoerot vuosina 2020 – 2025

	2020	2021	2022	2023	2024	TA 2025
Taseen loppusum. 31.12.	61 414 364	60 867 876	60 466 857	58 775 002	61 428 931	
Peruspääoma 31.12.	20 542 187	20 542 187	20 542 187	18 482 849	18 482 849	
Peruspääoma-% taseen loppusummasta	33,4	33,8	34,0	30,7	30,1	
Poistoero ja vapaaeht.var.				4 816 052	4 494 803	
Tilikauden alijäämä 31.12.	426 871	2 169 595	-1 002 053	-2 680 199	-984 542	
-Ed.vuosien alijäämä						
+Ed.vuosien ylijäämä	745 001	1 171 872	3 245 401	2 243 349	-436 851	
Tilik.ylij. taseessa 31.12.	1 171 872	3 341 467	2 243 348	-436 851	-1 421 393	
Alijäämä TA:ssa 2025						-2 468 000

Tulorahoituksen riittävyys

Vuosikate osoittaa sen tulorahoituksen, joka juoksevien menojen maksamisen jälkeen jää jäl-jelle käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainojen lyhennyksiin. Vuosikate on keskeinen kateluku arvioitaessa tulorahoituksen riittävyyttä. Perusoletus on, että tulorahoitus on riittävä, jos vuosikate on vähintään käyttöomaisuuden poistojen suuruinen. Vuonna 2024 vuosikate oli 0,3 Meuroa.

Vuosikate, nettoinvestoinnit, poistot ja lainakanta vuosina 2011 – 2024 sekä arvio vuo-sille 2025 -2027 (M€)



3.3.1 Tilikauden tuloksen muodostuminen

Tilikaudelle jaksotettujen tulojen riittävyys jaksotettuihin menoihin osoitetaan tuloslaskelman välitulosten eli toimintakatteen, vuosikatteen ja tilikauden tuloksen avulla. Arvioinnissa käytetään lisäksi tuloslaskelman eristä ja välituloksista laskettuja tunnuslukuja

Tuloslaskelma ja sen tunnusluvut

	2024	2023	2022
	1 000 €	1 000 €	1 000 €
Toimintatuotot	4 913	3 772	4 490
Valmistus omaan käyttöön			
Toimintakulut	-18 041	-18 182	-45 768
Toimintakate	-13 128	-14 410	-41 278
Verotulot	10 630	11 040	21 192
Valtionosuudet	3 544	2 005	20 572
Rahoitustuotot ja -kulut			
Korkotuotot	131	95	22
Muut rahoitustuotot	378	704	22
Korkokulut	-1 174	-839	-162
Muut rahoituskulut	-35	-184	-267
Vuosikate	346	-1 589	101
Poistot ja arvonalentumiset	-1 652	-1 352	-1 431
Satunnaiset erät		-65	
Tilikauden tulos	-1 306	-3 005	-1 330
Poistoeron lisäys(-) vähennys(+)	321	325	328
Varausten lisäys(-) vähennys(+)			
Rahastojen lisäys(-) vähennys(+)			
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-984	-2 680	-1 002

	TP 2020	TP 2021	TP 2022	TA2023	TP 2023	TP 2024	TA 2025
Toimintatuotot % toimintakuluista	9,3	10,3	9,8	19,7	20,7	27,2	20,6
Vuosikate/Poistot %	115,6	202,8	7,0	-110,4	-117,6	21,0	-58,9
Vuosikate €/asukas	422,3	729,7	20,9	-348,2	-334,1	73,5	-218,2
Poisto %	46,05	39,36	31,9	44,8	35,8	33,6	44,7
Poistot / asukas	365,4	359,8	296,4	-315,5	284,2	350,8	-370,3
Asukasmäärä	5 033	4 962	4 828	4 850	4 756	4 709	4 720

Tuloslaskelman tunnusluvut, selostus:

Toimintatuottojen % -osuus toimintakuluista:

$100 \times \text{toimintatuotot} / \text{toimintakulut}$

Tunnusluku osoittaa paljonko toiminnan kuluista saadaan katetuksi palvelusuo-
ritteiden myynti- ja maksutuotoilla sekä muilla toiminnan tuotoilla.

Vuosikate/Poistot %: $100 \times \text{vuosikate} / \text{poistot} + \text{arvonalentumiset}$

Poisto %: $100 \times \text{poistot käyttöomaisuudesta} / \text{toimintatulot}$

3.3.2 Toiminnan rahoitus

Toiminnan rahoitusta tilikauden aikana tarkastellaan rahoituslaskelman ja siitä laskettavien tunnuslukujen avulla. Rahoituslaskelmassa esitetään erikseen tulo-rahoituksen ja investointien nettomäärä ja rahoitustoiminnan eli anto- ja ottolainauksen, oman pääoman ja maksuvalmiuden muutosten nettomäärä. Näiden kahden nettomäärän erotus tai summa osoittaa kunnan rahavarojen muutoksen tilikaudella.

Rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut

	2024 1000 €	2023 1000 €	2022 1000 €
Toiminnan rahavirta			
Vuosikate	346	-1 589	101
Satunnaiset erät		-65	
Tulo-rahoituksen korjauserät	-2	54	16
Investointien rahavirta			
Investointimenot	-1 942	-2 273	-1 155
Investointien ennakkomaksut			
Rahoitusosuudet investointimenoihin	26	0	53
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot	4	33	46
Toiminnan ja investointien rahavirta	-1 568	-3 840	-939
Rahoituksen rahavirta			
Antolainauksen muutokset			
Antolainasaamisten lisäykset	-220	-100	-214
Antolainasaamisten vähennykset	423	498	11
Lainakannan muutokset			
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	6 500	4 400	0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-2 401	-2 179	-2 069
Lyhytaikaisten lainojen muutos	1 350	3 650	
Oman pääoman muutokset	0	0	-96
Muut maksuvalmiuden muutokset	-2 266	-2 734	2 868
Rahoituksen nettorahavirta	3 387	3 536	500
Kassavarojen muutos	1 819	-304	-439
Rahavarat 31.12.	12 316	10 497	10 801
Rahavarat 1.1.	10 497	10 801	11 240

	TP 2020	TP 2021	TP 2022	TP 2023	TA 2024	TP 2024	TA 2025
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta	-16 624 317	-5 906 182	-3 382 904	-6 236 066		-3 471 663	
Investointien tulo-rahoitus	120,8	313,6	9,1	-69,9		18,1	
Lainanhoitokate	1,1	1,7	0,1	-0,2		0,4	
Laskennallinen lainanhoitokate		1,0	0,1	-0,2		0,3	
Kassan riittävyys, päivää	79	86	80	162		191	
Asukasmäärä	5 033	4 962	4 828	4 756	4 760	4 707	4 720

Rahoituslaskelman tunnusluvut**Investointien tulorahoitus, %**

= $100 \cdot \text{vuosikate} / \text{investointien omahankintameno}$

Investointien tulorahoitus –tunnusluku kertoo kuinka paljon investointien omahankintamenosta on rahoitettu tulorahoituksella. Tunnusluku vähennettynä sadasta osoittaa prosenttiosuuden, mikä on jäänyt rahoitettavaksi pääomarahoituksella eli pysyvien vastaavien hyödykkeiden myynnillä, lainalla tai rahavarojen määrää vähentämällä.

Laskennallinen lainanhoitokate

= $(\text{vuosikate} + \text{korkokulut}) / (\text{korkokulut} + \text{laskennalliset lainanlyhennykset})$

Tunnusluku kuvaa lainanhoitoon käytettävissä olevan tulorahoituksen ja laskennallisten lainanlyhennysten sekä korkojen suhdetta eli kykyä hoitaa lainoista aiheutuvia velvoitteita.

Laskennallinen lainanhoitokate lasketaan kaavalla, jossa tuloslaskelman vuosikatteeseen lisätään korkokulut ja jossa saatu summa jaetaan korkokulujen ja laskennallisten lainanlyhennysten summalla. Laskennalliset lainanlyhennykset saadaan jakamalla taseen lainat kahdeksalla, mikä kuvaa oletettua jäljellä olevaa laina-aikaa. Lainoihin luetaan korolliset pitkäaikaiset ja lyhytaikaiset lainat, kuten kuntatodistukset.

Tulorahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi. Kun tunnusluvun arvo on alle 1, joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa, realisoimaan kunnan omaisuutta tai vähentämään rahavaroja. Luotettavan kuvan kunnan lainanhoitokyvystä saa tarkastelemalla tunnuslukua useamman vuoden jaksolla. Kunnan lainanhoitokyky on hyvä, kun tunnusluvun arvo on yli 2, tyydyttävä kun tunnusluku on 1–2 ja heikko kun tunnusluvun arvo jää alle yhden.

Kunta voi halutessaan esittää myös todellisten lainanlyhennysten mukaisesti lasketun lainanhoitokatteen.

= $(\text{vuosikate} + \text{korkokulut}) / (\text{korkokulut} + \text{lainanlyhennykset})$

Kassan riittävyys, päivää

= $365 \cdot \text{kassavarat 31.12.} / \text{kassasta maksut tilikaudella}$

Kunnan maksuvalmiutta kuvataan kassan riittävyytenä päivissä. Tunnusluku ilmaisee, monenko päivän kassasta maksut voidaan kattaa kunnan rahavaroilla.

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, €

Rahoituslaskelman välitulokseksi Toiminnan ja investointien rahavirta itsessään on jo tunnusluku, jonka positiivinen (ylijäämäinen) määrä ilmaisee sen, kuinka paljon rahavirrasta jää nettoantolainaukseen, lainojen lyhennyksiin ja kassan vahvistamiseen ja negatiivinen (alijäämäinen) määrä ilmaisee sen, että menoja joudutaan kattamaan joko olemassa olevia kassavaroja vähentämällä taikka ottamalla lisää lainaa.

Toiminnan ja investointien rahavirta –välituloksen tilinpäätösvuoden ja neljän edellisen vuoden kertymän avulla seurataan investointien omahankituksen toteutumista pitemmällä aikavälillä. Omahankitusvaatimus täyttyy, jos kertymä viimeksi päättyneenä tilinpäätösvuonna on positiivinen. Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä ei saisi muodostua pysyvästi negatiiviseksi.

3.4 Rahoitusasema ja sen muutokset

Tase ja sen tunnusluvut

VASTAAVAA	2024	2023	VASTATTAVAA	2024	2023
	1000 €	1000 €		1000 €	1000 €
A PYSYVÄT VASTAAVAT	45 474	46 518	A OMA PÄÄOMA	17 062	18 046
I Aineettomat hyödykkeet	877	278	I Peruspääoma	18 483	18 483
1. Aineettomat oikeudet	0	15	III Arvonkorotusrahasasto	0	0
2. Muut pitkävaikutteiset menot	877	263	IV Muut omat rahastot	0	0
3. Ennakkomaksut			V Ed. tilikausien yli-/alijäämä	-437	2 243
			VI Tilikauden yli-/alijäämä	-984	-2 680
II Aineelliset hyödykkeet	30 626	30 965			
1. Maa- ja vesialueet	4 064	4 066			
2. Rakennukset	20 871	21 622			
3. Kiinteät rakenteet ja laitteet	4 935	3 808			
4. Koneet ja kalusto	32	0			
5. Muut aineelliset hyödykkeet					
6. Enn.maksut ja kesken. hank	724	1 469			
III Sijoitukset	13 971	15 275	B POISTOERO JA VAP.EHT.		
1. Osakkeet ja osuudet	10 318	11 421	VARAUKSET	4 495	4 816
2. Joukkovelkakirjasaamiset			1. Poistoero	4 495	4 816
3. Muut lainasaamiset	3 613	3 816	2. Vapaaehtoiset varaukset	0	0
4. Muut saamiset	40	38			
B TOIMEKSIANTOJEN VARAT	13	16	C PAKOLLISET VARAUKSET	78	78
1. Valtion toimeksiannot	13	16	1. Eläkevaraukset		
2. Lahjoitusrah. erityiskatteet			2. Muut pakolliset varaukset	78	78
3. Muut toimeksiantojen varat			D TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	38	42
C VAIHTUVAT VASTAAVAT	15 941	12 240	1. Valtion toimeksiannot	13	16
I Vaihto-omaisuus	0	0	2. Lahjoitusrahastojen pääomat	25	25
1. Aineet ja tarvikkeet	0	0	3. Muut toimeksiantojen pääomat	0	0
2. Keskenäiset tuotteet			E VIERAS PÄÄOMA	39 756	35 793
3. Valmiit tuotteet			I Pitkäaikainen	29 822	26 048
4. Muu vaihto-omaisuus			1. Joukkovelkakirjalainat		
5. Ennakkomaksut	0	0	2. Lainat rah. ja vak.laitoksilta	29 822	26 048
II Saamiset	3 626	1 743	3. Lainat julkisyhteisöiltä	0	0
Pitkäaikaiset saamiset	223	228	4. Lainat muilta luotonantajilta		
1. Myyntisaamiset	178	178	5. Saadut ennakot	0	0
2. Lainasaamiset	20	25	6. Ostovelat	0	0
3. Muut saamiset	25	25	7. Muut velat		
4. Siirtosaamiset			8. Siirtovelat		
Lyhytaikaiset saamiset	3 403	1 515	II Lyhytaikainen	9 934	9 745
1. Myyntisaamiset	938	810	1. Joukkovelkakirjalainat	7 614	5 939
2. Lainasaamiset	0	50	2. Lainat rah. ja vak.laitoksilta	0	0
3. Muut saamiset	2 318	504	3. Lainat julkisyhteisöiltä	0	0
4. Siirtosaamiset	147	151	4. Lainat muilta luotonantajilta	0	0
III Rahoitusarvopaperit	10 711	10 476	5. Saadut ennakot	94	1 239
1. Osakkeet ja osuudet	0	0	6. Ostovelat	592	1 018
2. Sijoitukset rahamarkk.inst.	7 211	6 976	7. Muut velat	170	156
3. Joukkovelkakirjalainasaamiset			8. Siirtovelat	1 464	1 393
4. Muut arvopaperit	3 500	3 500	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	61 429	58 775
IV Rahat ja pankkisaamiset	1 604	21			
VASTAAVAA YHTEENSÄ	61 429	58 775			

Kunnan rahoituksen rakennetta kuvataan taseen ja siitä laskettavien tunnuslukujen avulla. Rahoitusasemassa tilikaudella tapahtuneet muutokset kuten sijoitukset, pääoman lisäykset ja palautukset käyvät ilmi rahoituslaskelmasta.

Taseen tunnusluvut

	TP 2020	TP 2021	TP 2022	TP 2023	TA2024	TP 2024	TA 2025
Omavaraisuusaste, %	44,9	48,3	46,3	39,7		35,1	
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	74,4	65,8	69,7	205,5		207,8	
Kertynyt yli- / alijäämä, 1000 €	1 172	3 341	2 243	-437		-1 421	
Kertynyt yli- / alijäämä, € / asukas	233	673	465	-92		-302	
Lainakanta 31.12., €	30 252 319	28 183 753	26 115 187	31 986 621	32 900 000	37 435 555	
Lainakanta 31.12., € / asukas	6 011	5 680	5 409	6 726	6 919	7 950	8 694
Lainat ja vuokravastuut 31.12.	30 356 535	29 149 906	26 218 890	32 192 952		37 616 879	
Lainat ja vuokravastuut 31.12., €/asukas	6 032	5 875	5 431	6 769		7 988	
Lainasaamiset 31.12., 1000 €	4 223	4 020	4 020	3 816		3 613	
Asukasmäärä	5 033	4 962	4 828	4 756	4 760	4 709	4 720

Taseen tunnusluvut kuvaavat kunnan omavaraisuutta, rahoitusvarallisuutta ja velkaantuneisuutta.

Omavaraisuusaste, %

= $100 \cdot (\text{Oma pääoma} + \text{Poistoero ja vapaaeht. varaukset}) / (\text{Koko pääoma} - \text{Saadut ennakot})$
Omavaraisuusaste mittaa kunnan vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja sen kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä tähtäyksellä.

Omavaraisuuden hyvänä tavoitetasona voidaan pitää kuntatalouden keskimääräistä 70 %:n omavaraisuutta. 50 %:n tai sitä alempi omavaraisuusaste merkitsee kuntataloudessa merkittävän suurta velkarasitetta.

Suhteellinen velkaantuneisuus, %

= $100 \cdot (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot}) / \text{Käyttötulot}$

Tunnusluku kertoo, kuinka paljon kunnan käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Mitä pienempi velkaantuneisuuden tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet kunnalla on selviytyä velan takaisinmaksusta tulorahoituksella.

Kertynyt ylijäämä (alijäämä)

Luku osoittaa, paljonko kunnalla on kertynyttä ylijäämää tulevien vuosien liikkumavarana, taikka paljonko on kertynyttä alijäämää, joka on katettava tulevina vuosina.

Lainakanta 31.12.

= $\text{Vieras pääoma} - (\text{Saadut ennakot} + \text{Ostovelat} + \text{Siirtovelat} + \text{Muut velat})$

Kunnan lainakannalla tarkoitetaan korollista vierasta pääomaa.

Lainat ja vuokravastuut 31.12.

= $\text{Vieras pääoma} - (\text{Saadut ennakot} + \text{Ostovelat} + \text{Siirtovelat} + \text{Muut velat}) + \text{Vuokravastuut}$

Lainat ja vuokravastuut saadaan lisäämällä lainakantaan vuokravastuiden määrä. Vuokravastuiden määrä huomioidaan liitetiedoissa ilmoitetun mukaisena.

Lainasaamiset 31.12.

Lainasaamisilla tarkoitetaan pysyviin vastaaviin merkittyjä antolainoja kunnan omistamien ja muiden yhteisöjen investointien rahoittamiseen.

3.5 Kokonaistulot ja -menot

Kokonaistulojen ja –menojen laskelma laaditaan tuloslaskelmasta ja rahoituslaskelmasta, jotka sisältävät vain ulkoiset tulot, menot ja rahoitustapahtumat.

Kokonaistuloiksi muodostui 27,9 M€ (26,2 M€), joista suurin osuus koostui verotuloista 38,1 % (42,2 %). Valtionosuuksien osuus tuloista oli 12,7 % (7,7 %) ja toimintatuottojen osuus oli 17,6 % (14,4 %). Suluissa näkyy vuoden 2023 vastaava luku.

Kokonaismenot olivat 23,8 M€ (23,8 M€), josta 75,8 % (76,5 %) koostui toimintakuluista. Investointimenot olivat 8,2 % (9,6 %) kokonaismenoista.

TULOT	Milj. €	%	MENOT	Milj. €	%
Varsinainen toiminta			Varsinainen toiminta		
Toimintatuotot	4,913	17,6	Toimintakulut	18,041	75,8
Verotulot	10,630	38,1	- Valmistus omaan käyttöön		
Valtionosuudet	3,544	12,7	Korkokulut	1,174	4,9
Korkotuotot	0,131	0,5	Muut rahoituskulut	0,035	0,1
Muut rahoitustuotot	0,378	1,4	Satunnaiset kulut	0,000	0,0
Satunnaiset tuotot		0,0	Tulorahoituksen korjauserät		
Tulorahoituksen korjauserät			+/- Pakollisten var. muutos		0,0
-Pysyvien vastaav. luovutusv.	-0,002	0,0	- Käyttöom. myyntitappio		0,0
Investoinnit			Investoinnit		
Rahoitusosuudet investointeihin	0,026	0,1	Käyttöomaisuusinvestoinnit	1,942	8,2
Pysyv.vast.hyöd.luov.tulot	0,004	0,0	Rahoitustoiminta		
Rahoitustoiminta			Antolainasaamisten lisäykset	0,220	0,9
Antolainasaamisten vähennys	0,423	1,5	Pitkäaikaisten lainojen vähennys	2,401	10,1
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	6,500	23,3	Lyhytaikaisten lainojen vähennys	0,000	0,0
Lyhytaikaisten lainojen lisäys	1,350	4,8	Oman pääoman muutos		0,0
Oman pääoman lisäykset	0,000	0,0	Kokonaismenot yhteensä	23,813	100,0
Kokonaistulot yhteensä	27,897	100,0			
Täsmäytys:					
Kokonaistulot	27 897		- Kokonaismenot	23 813	= 4 084
Maksuvalmiuden muutos	1 819		- Rahavarojen muutos	-2 265	= 4 084

Tuloslaskelman toteutuminen

ULKOISET + SISÄISET

	Tilinpäätös 2021	Tilinpäätös 2022	Tilinpäätös 2023	Talousarvio 2024	TA + LTA 2024	Tilinpäätös 2024	Talousarvio 2025
Toimintatuotot	7 121 706	7 175 971	6 019 928	6 238 598	7 100 248	7 341 881	6 363 655
Toimintakulut	-46 727 975	-48 453 781	-20 429 778	-20 456 898	-21 182 044	-20 469 393	-21 412 655
Toimintakate	-39 606 270	-41 277 810	-14 409 850	-14 218 300	-14 081 796	-13 127 512	-15 049 000
Verotulot	22 629 381	21 192 131	11 039 749	10 715 000	10 715 000	10 629 997	10 630 000
Valtionosuudet	20 335 468	20 571 829	2 004 990	2 730 000	2 730 000	3 543 644	3 935 000
Rahoitustuotot	473 140	44 275	799 027	465 000	465 000	508 884	547 000
Rahoituskulut	-210 860	-429 725	-1 022 704	-963 000	-963 000	-1 208 792	-1 093 000
Vuosikate	3 620 859	100 700	-1 588 788	-1 271 300	-1 134 796	346 220	-1 030 000
Poistot ja arvonal.	-1 785 473	-1 431 069	-1 351 513	-1 374 700	-1 374 700	-1 652 011	-1 748 000
Satunnaiset kulut			-65 000				
Tilikauden tulos	1 835 387	-1 330 369	-3 005 301	-2 646 000	-2 509 496	-1 305 791	-2 778 000
Poistoeron muutos	334 208	328 316	325 102	320 000	320 000	321 249	310 000
Varausten muutos Rahaston muutos							
Tilik. yli- / alijäämä	2 169 595	-1 002 053	-2 680 199	-2 326 000	-2 189 496	-984 542	-2 468 000
Vähen. ylijäämästä, pelastust. varallaolo	-96 066						
Tilik.yli-/alij.ta- seessa	3 245 401	2 243 349	-436 851			-1 421 393	
Poistoero	5 469 470	5 141 154	4 816 052			4 494 803	

Kunnan katettavaa alijäämää määriteltäessä taseeseen merkityt poistoerot huomioidaan alijäämää pienentävinä erinä, koska ne ovat luonteeltaan tuloksenkäsittelyeriä (kirjanpitolautakunnan kuntajaoston lausunto 118).

3.6 Kuntakonsernin toiminta ja talous

3.6.1 Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä

Konsernirakenne kaaviona

PYHÄJÄRVEN KAUPUNKI

Tytäryhtiöt:
- Yhdistely nimellis- eli
pariarvomenetelmän mukaan

Kiinteistö Oy Rillankivi
100 %

PyhäNet Oy
50,82 %

Pyhjärven Kehitys Oy
100 %

Kiinteistö Oy Pyhäsalmen Liiketalo
69,44 %
- Pyhjärven kaupunki 42,94 %
- Pyhjärven Kehitys Oy 26,5 %

Pyhjärven Energia ja Vesi Oy
100 %

Pyhäsalmen Kvanttikiinteistöt Oy
100 %

Asunto Oy Pyhjärven Toripiha
53,70 %
- Kiinteistö Oy Rillankivi 13,80 %
- Pyhjärven Kehitys Oy 36,90 %
- Pyhjärven kaupunki 3,00 %

Simunan Lämpö Oy
33,33 %

Kuntayhtymät:
- Yhdistely suhteellisen
peruspääomaosuuden mukaan

Pohjois-Pohjanmaan liitto
1,89 %

Jokilaakson koulutuskuntayhtymä
JEDU
3,87 %

Jokilaaksojen musiikkiopisto Ky
14,0 %

Osakkuusyhteisöt:
- Yhdistetty
pääomaosuusmenetelmä

3.6.2 Konsernin toiminnan ohjaus

Pyhäjärven kaupungin omistajapolitiikan tavoitteena on turvata kaupungin pitkäjänteinen toiminta ja varmistaa kunnan pääoman käyttöön sekä omaisuuden hankintaan ja hoitoon liittyvän päätöksenteon systemaattisuus, pitkäjännitteisyys ja pääomien käytön tehokkuus. Omistajapolitiikalla ohjataan käyttöomaisuuden ja pitkäaikaisten pääomasijoitusten hankintaa, hoitoa ja luovutusta koskevaa päätöksentekoa kaupungissa.

Omistajapolitiikassa on kyse omistajastrategian valinnasta ja sen onnistuneisuuden arvioinnista ja konserniohjauksesta, joka perustuu omistukseen liittyvän määräysvallan käyttöön. Konserniohjaus voidaan jakaa omistajaohjaukseen ja tytäryhteisöjen valvontaa koskevien ohjeiden antamiseen. Omistajaohjaus on kunnan edustajien päätösvallan käytön ohjaamista yhtiökokouksessa tai vastaavassa toimielimessä. Tytäryhtiöiden valvontaa koskevia ohjeita annetaan kunnan omille toimielimille ja viranhaltijoille. Lisäksi kunta voi antaa teknisluonteista ohjeistusta tytäryhteisöille soveltuissa konsernin toiminnoissa kuten tilinpäätösraportoinnissa tai rahoituksen taikka hankintojen järjestämisessä. Konserniyhtiöiden toimintaa ohjaa konserniohje, jonka kaupunginvaltuusto on hyväksynyt 24.11.2014 § 106. Konserniohje pyritään päivittämään lähiaikoina.

Konsernijohto on antanut konserniohjeita tytäryhtiöille sekä kaupungin nimeämille yhtiöiden kokous- ja yhtiökokousedustajille useassa asiassa kuluvan vuoden aikana.

Kuluneena vuonna kokoonnuttiin tytäryhteisöjen edustajien kanssa säännöllisesti. Tytäryhtiöpalavereissa käsiteltiin ajankohtaisia asioita.

3.6.3 Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 29.4.2013 perustettavaksi PyhäNet Oy:n. Perustamissopimus allekirjoitettiin 21.5.2013. Yhtiön toimialana on mm. hankkia, omistaa, ylläpitää, hoitaa, myydä ja vuokrata hallinnassaan olevaa tietoliikenneverkkoa ja sen liittyviä. Pyhäjärven kaupungin omistisuusosuus on 50,82 %.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi Pyhäsalmen Kvanttikiinteistöt Oy:n perustamisen 29.9.2014. Yhtiön aputoiminimi on Pyhäjärven Callio, jonka nimen alla kaivosinfraa hyödyntävä yritysalue toimii ja kehittyy. Vesi- ja viemäritoiminta sekä kaukolämpötoiminta yhtiöitettiin kaupunginvaltuuston päätettyä asiasta 24.11.2014. Perustettiin Pyhäjärven kaupungin 100 prosenttisesti omistama Pyhäjärven Energia ja Vesi Oy, joka aloitti toimintansa 1.1.2015.

Kaupunginhallitus päätti 21.12.2015 § 473 ostaa varastotilaa Asunto Oy Pyhäsalmen Toripihasta. Kiinteistö Oy Rillankiven ja Pyhäjärven Kehitys Oy:n kanssa yhteisomistusosuudeksi muodostui 53,70 %.

Kaupunginhallitus antoi 31.7.2017 § 266 konserniohjeen Pyhäjärven Kehitys Oy:lle ja Kiinteistö Oy Rillankivelle, jonka mukaan Pyhäjärven Kehitys Oy:n kiinteistömassan siirto Kiinteistö Oy Rillankivelle toteutetaan osittaisjakautumisen kautta. Osittaisjakautuminen toteutettiin 1.1.2018 alkaen. Omaisuuden keskittämisellä yhteen yhtiöön on nähtävissä volyymietuja kiinteistönpidon eri osa-alueilla, jolloin on saatavissa sekä toiminnallisia että taloudellisia hyötyjä. Isännöinti (manageeraus) on jo keskitetty, jolloin on saatu vähennettyä kahden yhtiön päällekkäisyyksiä ja mahdollista toimintojen osioimintia. Edelleen kiinteistönhoidon ja -huollon (ja muiden hankintojen) yhdistämisellä (yhdessä kilpailuttamisella) on mahdollista saavuttaa mittakavahtyötyjä. Myös kunnossapitoon liittyviä tehtäviä on mahdollista niputtaa suuremmiksi kokonaisuuksiksi.

Kiinteistö Oy Rillankivi rakennutti 6-kerroksisen hissillisen asuin- ja liikehuoneistokerrostalon Ollintien ja Torkkolantien kulmukseen, Pyhäsalmen keskustaan. Rakennus valmistui vuoden 2018 lopussa. Kerrostalon katutasoon toteutettiin uudet liiketilat Suomenselän Osuuspankille. Rakennuksen kerroksiin 2 - 6 sijoittuu 30 vuokra-asuntoa. Rakennushankkeen toteuttaminen

tukee Kiinteistö Oy Rillankiven tarvetta uudistaa nykyistä asuntokantaansa. Laadukkaan ja monipuolisen asumisen edistäminen toteuttaa Pyhäjärven kaupungin strategisia tavoitteita.

Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue Pohde vastaa sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisestä 1.1.2023 alkaen. Peruspalvelukuntayhtymä Selänne vastasi terveyden- ja sairaanhoitoon liittyvistä palveluista 1.1.2010 -31.12.2022. Ympäristön hoitoon, rakennusvalvontaan sekä talous- ja henkilöstöpalveluihin liittyvien palvelujen hoitamista jatkettiin Peruspalvelukuntayhtymä Selänteen toimesta vielä 30.9.2023 saakka. Pyhäjärven kaupungin toiminnaksi siirtyivät 1.10.2023 alkaen talous- ja palkkapalvelut, ympäristönsuojelu sekä rakennusvalvonta.

3.6.4 Arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Toimintakertomuksessa on esitettävä arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä erityisesti talouden näkökulmasta. Kehitysarvion tulee tuoda esiin seikat, joiden perusteella arvioidaan tulevaisuudennäkymien poikkeavan aiemmasta kehityssuunnasta.

Tulevaan kehitysarvioon konsernitasolla vaikuttaa samat seikat kuin arvioon kaupungin kehityksestä. Verotulokehityksen jatkuessa suurin piirtein samankaltaisena vielä lähivuodet, konsernin talouden tunnusluvut pysyvät suhteellisen tyydyttävänä.

Konserniyhtiöistä Kiinteistö Oy Rillankiven kehitys talouden näkökulmasta on haasteellisin. Kehitys Oy:n roolina on luoda edellytyksiä uusille yrittäjille ja sitä kautta uusia työpaikkoja kaivos-toiminnan loppumisesta aiheutuvien työpaikkamenetysten sijaan niiden vuosien aikana, jolloin kaivostoiminta vielä jatkuu. Mikäli työpaikkakehitystä ei olennaisesti vaikuttavammalla tavalla saada menetyksiä vastaavalle tasolle, paikkakunnan väestön vähentyminen jatkuu edelleen ja se aiheuttaa Rillankivi Oy:n omistamien asuntojen käyttöasteen alenemisen.

Pyhäjärven Kehitys Oy:n, Kiinteistö Oy Rillankiven sekä PyhäNet Oy:n tulevan kehityksen arvioon vaikuttaa, miten paikkakunta pystyy pitämään yllä maaseutuelinkeinoja ja kylissä olevaa asutusta. Tämän hetken liittymätilausten lukumäärän perusteella arvio tulevasta on kohtuullisen hyvä. Pyhäjärven Energia ja Vesi Oy:llä on omat haasteensa, koska kaukolämpö- sekä vesi- ja viemäriverkoston korjausvelkaa ei olla täsmällisesti arvioitu.

Vaikka konsernin ja siihen kuuluvien tytäryhteisöjen tunnusluvut kokonaisuudessaan ovat tyydyttävät, talouden näkökulmasta ja kehityksen voimistamisen vaatimuksesta riskienhallintajärjestelmän kokonaisvaltaista, koordinoitua läpivalaisua on harjoitettava.

3.6.5 Selonteko konserninvalvonnan järjestämisestä

Toimivallan ja vastuun jako

Konsernijohto ja tehtävät on konserniohjeella jaettu valtuustolle, hallitukselle, toimielimille, kaupunginjohtajalle ja toimialajohtajille. Kokonaisuudessaan konserniohje koskee Pyhäjärven kaupungin tytäryhteisöjä sekä kuntayhtymiä, joissa kaupunki on jäsenenä. Tytäryhteisöjä ovat Pyhäjärven Kehitys Oy, PyhäNet Oy, Kiinteistö Oy Rillankivi, Pyhäsalmen Kvanttikiinteistöt Oy, Pyhäjärven Energia ja Vesi Oy, Pyhäsalmen Liiketalo Oy, josta omistus Pyhäjärven Kehitys Oy:n kanssa on yhteensä 69,44 % sekä Pyhäjärven Toripiha, josta omistus Kiinteistö Oy Rillankiven kanssa on yhteensä 53,70 %.

Ohjeiden anto kaupungin edustajille tytäryhteisöissä

Kaupunginhallitus antaa tarvittaessa ohjeet tytäryhtiön hallintoelimityksessä oleville edustajilleen asetettaessa tytäryhtiöiden toiminnallisia ja taloudellisia tavoitteita. Kuntalain 23 § 2 momentin mukaisesti kaupunginhallitus voi tarvittaessa antaa ohjeita kaupungin kannan huomioimisesta käsiteltäviin asioihin. Kaupunginhallitus antoi ohjeita tytäryhtiöitä koskeviin asioihin.

Konsernitavoitteiden asettamista ja toteutumista koskeva arviointi

Konsernitavoitteiden asettamista ja toteutumista koskevaa arviointia on pyritty kehittämään kuuluneen vuoden aikana. Tytäryhtiöt ovat lisänneet toimintaa koskevia tavoitteita tilinpäätösraportointiin. Tavoitteet on johdettu valtuuston hyväksymästä Pyhäjärven kaupungin tulevaisuusstrategiasta. Kiinteistöyhtiö Rillankiven sekä Pyhäjärven Kehitys Oy:n käyttöasteita seurataan.

Tytäryhteisöjen toiminnan tuloksellisuuden ja taloudellisen aseman seuranta, analysointi ja raportointi

Tytäryhteisöjen vuotuiset toiminta-, talous-, rahoitus- ja investointisuunnitelmat tulee toimittaa konsernijohdolle seurantaan varten viivytyksettä niiden valmistuttua ja pyydettyä myös luonnosvaiheessa. Toiminnan seurannassa tulee huomioida sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan raportointi. Yhtiöiden taloudellista tilaa seurataan soveltuvin osin standardoiduin tunnusluvuin (kannattavuus, maksuvalmius, vakavaraisuus ja suhteellinen velkaantuneisuus). Tytäryhtiöt ovat toimittaneet talouteen liittyvät raportit Pyhäjärven kaupungin konserniohjeen mukaisesti. Muutaman kerran vuodessa järjestettävissä tytäryhtiöpalaverissa on tarkasteltu tytäryhtiöiden tuloksellisuutta, taloudellista asemaa sekä muita ajankohtaisia asioita.

Keskitettyjen konsernitoimintojen käyttö

Tytäryhteisöt toimivat ensisijaisesti niitä koskevien yhteisölakien sekä oman yhteisön edun mukaisesti. Keskitetysti järjestettyjä toimintoja kuntakonsernissa voivat olla muun muassa rahoitus- ja sijoitustoiminta, maksuliikenteen hoito, hankinnat ja riskien hallinta, vakuuttaminen, henkilöstöpolitiikka ja tietohallinto. Yleistoteamuksena voidaan mainita, että keskitettyjä konsernitoimintoja ei pääsääntöisesti ole.

Konsernipalvelujen käyttö ja siirtohinnoittelun kustannusvastaavuus

Pyhäjärven kaupunkikonsernissa ei ole tytäryhteisöä, joka tuottaisi palveluja keskitetysti muille konserniyhteisöille. Tällaisia palveluja voivat olla mm. toimitila- ja kiinteistöpalvelut, taloushallinnon palvelut, tietohallinnon palvelut ja muut hallinnon palvelut kuten lakipalvelut ja arkistointi- sekä monistus- ja painatuspalvelut.

Riskienhallintajärjestelmien toimivuus tytäryhteisöissä

Kaupunginvaltuuston 30.6.2014 § 70 hyväksymä Pyhäjärven kaupungin ja kaupunkikonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet ovat perustana tytäryhteisöjen riskienhallinnan järjestämisessä. Tytäryhteisöt hoitavat itsenäisesti riskien vakuuttamisen. Kiinteistö Oy Rillankiven ja Pyhäjärven Kehitys Oy:n kiinteistövakuutukset ovat ajan tasalla. Riskienhallintajärjestelmien kehittämisen kannalta jatkossa on syytä käydä koordinoiva tarkastelu riskienhallintajärjestelmien kokonaisvaltaisesta toimivuudesta tytäryhteisöissä. säädetyin muutoksen mukaan toimintakertomukseen on sisällytettävä yksityiskohtaiset tiedot Kuntalain 115 §:ään riskienhallinnan järjestämisestä ja keskeisistä johtopäätöksistä.

Pyhäjärven kaupunki on ottanut käyttöönsä Julkisyhteisön hallinnon vastuuvakuutuksen, jolla tuetaan julkisyhteisön omistaja- ja riskienhallintapolitiikkaa, parantaen sekä päätöksentekijöiden että toimihenkilöiden turvaa eri yhtiömuodoissa.

3.6.6 Kuntakonsernille asetettujen tavoitteiden toteutuminen

Kuntien muodostaessa yhä monipolvisempia kuntakonserneja, korostuu johtamisessa kokonaisuuden ymmärtäminen ja hallinta sekä aktiivisen omistajuuden avulla tavoiteltavat tulokset.

Toimintaympäristön muuttuessa nopeasti kunnalta ja kuntakonsernilta vaaditaan nopeaa reagointi- ja uusiutumiskykyä ja onnistunutta johtamista. Se tarkoittaa johtamisen, toimintatapojen, -prosessien ja rakenteiden jatkuvaa tarkastelua, toiminnan kokonaistuloksellisuutta sekä riskienhallintaa. Kiristynyt taloudellinen tilanne luo kuntajohtamiselle vielä erityisen paineen.

Kuntalain (410/2015) säännökset terävöittävät kunnan toiminnan strategista johtamista, omistajaohjausta sekä riskienhallinnan ja arvioinnin merkitystä. Kuntalain uudet säännökset omistajaohjauksesta, kunnan tytäryhteisöjen toiminnasta ja konserniohjeista sekä konsernijohtodesta ovat tulleet voimaan 1.6.2017. Pyhäjärven kaupunki on aloittanut konserniohjauksen kehittämisen etupainotteisesti jo ennen kuntalain säännösten voimaan astumista.

	Tavoitearvo	Kiinteistö Oy Rillankivi	Pyhäjärven Kehitys Oy	Pyhänet Oy	Pyhäjärven Energia ja Vesi Oy
Konsernijohdolle asetettujen tavoitteiden toteutuminen					
Raportointivelvoite	3 kertaa / vuosi	3 kertaa / vuosi	3 kertaa / vuosi	3 kertaa / vuosi	3 kertaa / vuosi
Toimintatuotot / toimintakulut %	> 30 %	136,09	110,86	139,30	121,79
Vuosikate / poistot %	> 80 %	36,35	147,19	84,05	100,82
Omavaraisuusaste %	> 50 %	17,15	-109,64	7,01	53,85
Suhteellinen velkaantuneisuus	< 40 %	549,22	324,04	340,58	136,12
Lainamäärä € / asukas		1 684,20	78,35	840,51	510,74
Tytäryhteisöille annettujen tavoitteiden toteutuminen					
Tilikauden yli-/alijäämä	+ / - 0 €	-313 479,09	1 306,57	-41 701,90	3 414,54
Asuntojen käyttöaste	> 90 %	76,8			
Toimitilojen käyttöaste		100,0			

3.6.7 Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut

Konsernituloslaskelma ja sen tunnusluvut

	2024	2023	2022
	1 000 €	1 000 €	1 000 €
Toimintatuotot	13 331	10 569	41 109
Valmistus omaan käyttöön			
Toimintakulut	-26 162	-24 638	-81 840
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta/tappiosta	3	-1	-83
Toimintakate	-12 028	-14 070	-40 814
Verotulot	10 563	10 974	21 118
Valtionosuudet	4 914	3 317	21 842
Rahoitustuotot ja -kulut			
Korkotuotot	51	29	32
Muut rahoitustuotot	397	735	48
Korkokulut	-1 568	-1 202	-458
Muut rahoituskulut	-43	-203	-294
Vuosikate	1 486	-420	1 474
Poistot ja arvonalentumiset			
Suunnitelman mukaiset poistot	-2 723	-2 479	-3 664
Tilikauden yli- ja alipariarvot			
Arvonalentumiset	-120		
Satunnaiset erät			
Tilikauden tulos	-1 357	-2 899	-2 190
Tilinpäätössiirrot	3	3	-17
Tilikauden verot	-10	-10	-49
Laskennalliset verot			
Vähemmistöosuudet	22	64	33
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-1 342	-2 842	-2 223

Konsernituloslaskelman tunnusluvut

	TP 2019	TP 2020	TP 2021	TP 2022	TP 2023	TP 2024
Toimintatuotot / toimintakulut, %	51,0	52,4	51,7	50,2	42,9	51,0
Vuosikate / Poistot, %	13,3	133,6	156,5	40,2	-17,0	52,6
Vuosikate, € / asukas	109	1 086	1 211	305	-88	316
Asukasmäärä	5 135	5 033	4 962	4 828	4 756	4 709

Toimintatuottojen % -osuus toimintakuluista:

100 x toimintatuotot / toimintakulut

Vuosikate % poistoista:

100 x vuosikate / poistot + arvonalennukset

Konsernin rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut

	2024 1 000 €	2023 1 000 €	2022 1 000 €
Toiminnan rahavirta			
Vuosikate	1 486	-420	1 474
Satunnaiset erät			
Tilikauden verot	-10	-10	-49
Tulorahoituksen korjauserät	-6	53	42
Investointien rahavirta			
Investointimenot	-2 599	-2 569	-6 133
Investointien ennakkomaksut			
Rahoitusosuudet investointimenoihin	36	36	64
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot	2	71	136
Toiminnan ja investointien rahavirta	-1 091	-2 839	-4 466
Rahoituksen rahavirta			
Antolainauksen muutokset			
Antolainasaamisten lisäykset	-60	-11	-271
Antolainasaamisten vähennykset	60	195	11
Lainakannan muutokset			
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	7 580	4 644	3 766
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-3 481	-3 264	-2 963
Lyhytaikaisten lainojen muutos	1 388	3 679	321
Oman pääoman muutokset	0	165	-111
Muut maksuvalmiuden muutokset	-1 959	-3 073	1 501
Rahoituksen nettorahavirta	3 526	2 335	2 255
Kassavarojen muutos	2 436	-503	-2 213
Rahavarat 31.12.	14 227	11 780	13 481
Rahavarat 1.1.	11 791	12 283	15 694
	2 436	-503	-2 213
Erotus	0	0	0

Konsernirahoituslaskelman tunnusluvut

	TP2020	TP2021	TP 2022	TP 2023	TP 2024
Investointien tulorahoitus	83,9	100,3	24,3	-16,6	58,0
Laskennallinen lainanhoitokate				0,12	0,40
Kassan riittävyys, päivää	64,0	65,3	53,5	134,8	153,0
Toiminnan ja invest.rahavirran kertymä 5 vuodelta, €	-23 641 774	-14 172 113	-15 588 685	-14 152 503	-9 381 661
Asukasmäärä	5 033	4 962	4 828	4 756	4 709

Investointien tulorahoitus, %

= 100 * vuosikate / investointien omahankintamenot

Laskennallinen lainanhoitokate

= (vuosikate + korkokulut) / (korkokulut + laskennalliset lainanlyhennykset)

Kassan riittävyys, päivää

= 365 * kassavarat 31.12. / kassasta maksut tilikaudella

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, €

Toiminnan ja investointien rahavirta –välituloksen tilinpäätösvoiton ja neljän edellisen vuoden kertymän avulla seurataan investointien omarahoituksen toteutumista pitemmällä aikavälillä.

Konsernitase ja sen tunnusluvut

VASTAAVAA	2024 1 000 €	2023 1 000 €	VASTATTAVAA	2024 1 000 €	2023 1 000 €
A PYSYVÄT VASTAAVAT	49 368	49 635	A OMA PÄÄOMA	14 644	15 975
I Aineettomat hyödykkeet	1 044	424	I Peruspääoma	18 483	18 483
1. Aineettomat oikeudet	123	150	II Osuus ky:n oman po:n lisäyks.	0	0
2. Muut pitkävaik. menot	921	274	III Liittymismaksurahasto		
3. Ennakkomaksut	0	0	IV Arvonkorotusrahasto		
4. Keskeneräiset hankinnat			V Muut omat rahastot	713	716
II Aineelliset hyödykkeet	47 922	48 814	VI Ed. tilikausien yli-/alijäämä	-3 210	-382
1. Maa- ja vesialueet	4 300	4 272	VII Tilikauden yli-/alijäämä	-1 342	-2 842
2. Kiinteistöjen liittymismaksut					
3. Maa- ja vesialueiden arv.kor.			B VÄHEMMISTÖOSUUDET	373	395
4. Rakennukset	36 118	41 360			
5. Kiinteät rakenteet ja laitteet	6 295	1 385	C POISTOERO JA VAPAAEHT.		
6. Koneet ja kalusto	306	293	VARAUKSET	0	0
7. Muut aineelliset hyödykkeet	11	15	1. Poistoero		
8. Ennakkomaksut ja kesk.er.	892	1 488	2. Vapaaeht. varaukset		
III Sijoitukset	402	397			
1. Osakkuusyhteisöosuudet	375	372	D PAKOLLISET VARAUKSET	78	78
2. Muut osakkeet ja osuudet	17	17	1. Eläkevaraukset		
3. Joukkovelkakirjalainasaamiset			2. Muut pakolliset varaukset	78	78
4. Muut lainasaamiset	0	0			
5. Muut saamiset	11	9	E TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	314	484
B TOIMEKSIANTOJEN VARAT	289	458			
C VAIHTUVAT VASTAAVAT	18 950	14 534	F VIERAS PÄÄOMA	53 197	47 697
I Vaihto-omaisuus	95	24	I Pitkäaikainen	40 689	36 748
II Saamiset	4 628	2 731	1. Pitkäaikainen korollinen	39 606	35 833
Pitkäaikaiset saamiset	620	545	2. Pitkäaikainen koroton	1 083	915
Lyhytaikaiset saamiset	4 008	2 186	II Lyhytaikainen	12 508	10 949
			1. Lyhytaikainen korollinen	8 704	6 985
			2. Lyhytaikainen koroton	3 804	3 964
III Rahoitusarvopaperit	10 711	10 475			
IV Rahat ja pankkisaamiset	3 516	1 304			
VASTAAVAA YHTEENSÄ	68 607	64 628	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	68 607	64 628

Konsernitaseen tunnusluvut

	TP2019	TP2020	TP2021	TP 2022	TP 2023	TP 2024
Omavaraisuusaste, %	26,6	27,1	26,9	23,9	24,7	21,9
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	76,5	72,1	73,2	78,4	191,9	184,2
Kertynyt yli- / alijäämä, 1000 €	21	1 681	2 033	-300	-3 225	-4 552
Kertynyt yli- / alijäämä, € / asukas	4,0	333,9	409,8	-62,2	-678,0	-966,6
Konsernin lainat, € / asukas	9 110	10 031	10 251	10 768	9 003	10 259
Konsernin lainakanta 31.12., 1000 €	46 782	50 486	50 865	51 989	42 818	48 311
Konsernin lainasaam.31.12., 1000 €	5	14	16	1	0	0
Asukasmäärä	5 135	5 033	4 962	4828	4756	4 709

KESKEISET LIITETIEDOT

	2020	2021	2022	2023	2024
Vastuusitoumukset					
Samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta					
Takaukset	8 881 135,81	7 393 051,43	7 898 197,05	7 423 656,48	7 919 090,23
Kiinnitykset tiloihin					
Muut vastuusitoumukset					
Takaukset muiden puol.	1 726 527,93	2 508 912,83	3 497 470,20	3 329 906,16	1 134 770,89
Kiinnitykset					
Tiloihin	2 602 467,32	5 476 087,22	5 476 087,22	5 476 087,22	5 526 068,63
Yrityskiinnitykset	168 187,93	328 187,93	328 187,93	3 220 000,00	7 145 000,00

Takaukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta sisältävät Kiinteistö Oy Rillankiven takauksia noin 5,4 M€ ja PyhäNet Oy:n takauksia noin 2,5 M€. Takaukset Kiinteistö Oy Rillankiven lainoille perustuvat alueen asunto-olojen kehittämiseen ja takaukset PyhäNet Oy:n lainoille perustuvat tietoliikenneverkkoinvestointeihin. Takauksen myöntäminen kaupungin toimesta vaatii kaupunginvaltuuston päätöksen. Kuntalain mukaan kunnan myöntämä laina, takaus tai muu vakuus ei saa vaarantaa kunnan kykyä vastata sille laissa säädetyistä tehtävistä. Kunnan edut tulee turvata riittävällä kattavilla vakuuksilla tai vastavakuuksilla.

Lainan takaus on merkittävä sitoumus, jossa takaaja ottaa vastuun lainanottajan velasta, mikäli tämä ei pysty suoriutumaan maksuistaan. Kyseessä on juridisesti sitova sopimus, joka voi vaikuttaa takaajan talouteen vuosien ajan.

3.7 Tilikauden tuloksen käsittely ja talouden tasapainottamistoimenpiteet**3.7.1 Asiaa koskeva sääntely**

Kaupunginhallituksen on tehtävä toimintakertomuksessa esitys tilikauden tuloksen käsittelystä. Jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää, toimintakertomuksessa on tehtävä selkoa talouden tasapainotuksen toteutumisesta tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman ja toimenpideohjelman riittävydestä talouden tasapainottamiseksi Kuntal. 115 §.

3.7.2 Tilikauden tuloksen käsittely

Tilikauden tuloksella tarkoitetaan tuloslaskelman tulosta ennen varaus- ja rahastosiirtoja. Kirjaimellisesti tuloksen käsittely on ylijäämäisen tuloksen siirtämistä taseen vapaaehtoiseen varaukseen, rahastoon tai tilikauden ylijäämä -tilille. Lain tarkoitusta tuloksen käsittelystä tulkitaan laajemmin siten, että hallitus ottaa esityksessään kantaa kaikkiin tilikauden tuloksen jälkeen esitettäviin eriin, myös varauksen tai rahaston vähennykseen.

Pakollinen varaus ei ole tuloksenkäsittelyerä, vaan se on tehtävä tilikauden tuloksesta riippumatta silloin, kun velvoite sen tekemiseen on syntynyt.

Vuosina 2022 - 2024 tilikauden tulosta on käsitelty seuraavasti:

	2022	2023	2024
Tilikauden tulos	-1 330 368,74	-3 005 301,00	-1 305 791,41
Investointirahaston lisäys (-) / vähennys (+)			
Varausten lisäys (-) / vähennys (+)			
Poistoeron lisäys (-) / vähennys (+)	328 316,15	325 101,81	321 249,20
Tilikauden alijäämä- / ylijäämä+	-1 002 052,59	-2 680 199,19	-984 542,21

Vuoden 2024 lopussa tilikauden tulos oli -1.305 791 euroa sekä tilikauden alijäämäksi muodostui -984.542,21 euroa. Edellisinä vuosina päätetyt poistoeron muutokset kasiteltiin aikaisempien suunnitelmien mukaisesti ja tuloutettiin tehtyjä poistoeroja yhteensä 321.249,20 euroa. Tilikauden alijäämä -984.542,21 euroa vähennetään kokonaisuudessaan taseen edellisten vuosien tilikausien alijäämästä (-436.850,52 euroa) kuluvaan vuoden kirjanpidossa.

Vuoden 2024 tilinpäätöksessä kumulatiivinen alijäämä on yhteensä -1.421.392,73 euroa. Pyhäjärven kaupungin poistoero on yhteensä 4.494.802,55. Kunnan katettavaa alijäämää määriteltäessä taseeseen merkityt poistocrot huomioidaan alijäämää pienentävinä erinä, koska ne ovat luonteeltaan tuloksenkäsittelyeriä.

3.7.3 Talouden tasapainottamistoimenpiteet

Kuntalain talouden tasapainottamista koskevilla säännöksillä pyritään lisäämään talouden suunnitelmallisuutta sekä selkeyttämään ja täsmentämään kunnan talouden tasapainosääntelyä erityisesti tilanteissa, jossa kunnan kertynyt alijäämä on merkittävä. Toimintakertomuksessa on tehtävä selkoa taloussuunnitelman riittävydestä talouden tasapainottamisessa.

Kuntalain 110 §:n mukaan taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Taloussuunnitelman tasapainossa voidaan ottaa huomioon talousarvion laadintavuoden taseeseen kertyväksi arvioitu ylijäämä. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien.

Vaikeassa taloudellisessa asemassa olevan kunnan arviointimenettelyyn johtavista tunnusluvuista on säädetty seuraavasti:

Kriisikuntakriteerit

Arviointimenettely voidaan käynnistää,

- jos kunta ei ole kattanut kunnan taseeseen kertynyttä alijäämää 110 §:n 3 momentissa säädettyssä määräajassa, **TP2024: ei kertynyttä alijäämää, kertynyt alijäämä -1.421.393 euroa + poistoero 4.494.803 euroa.**
- jos asukasta kohden laskettu kertynyt alijäämä on kunnan viimeisessä konsernitilinpäätöksessä vähintään 1 000 euroa ja sitä edeltäneenä vuonna vähintään 500 euroa, **TP2024: kertynyt alijäämä -953 €/asukas**

TAI

- jos rahoituksen riittävyyttä tai vakavaraisuutta kuvaavat talouden tunnusluvut ovat kahdena vuonna peräkkäin täyttäneet kaikki seuraavat raja-arvot
1. kunnan konsernituloslaskelman vuosikatteen ja poistojen suhde on alle 80 prosenttia; **TP2024: 54 %**
 2. kunnan tuloveroprosentti on vähintään 2,0 prosenttiyksikköä korkeampi kuin kaikkien kuntien painotettu keskimääräinen tuloveroprosentti; Tuloveroprosentti vuonna 2024 on 9,10 %, kuntien painotettu + 2 % on yhteensä 9,46 % (7,46 % + 2,00 %).
 3. asukasta kohden laskettu kunnan konsernitilinpäätöksen lainojen ja vuokravastuiden määrä ylittää kaikkien kuntien konsernitilinpäätöksen lainojen ja vuokravastuiden keskimääräisen määrän vähintään 50 prosentilla;
Pyhäjärven kaupunki TP2024: 10.343 €/asukas (48.310.124 € + 393.775 € / 4.709)
Kaikkien kuntien TP2023: 12.101 €/asukas (koko maa 8.067 + 50 % = 12.101 €/as)
 4. konsernitilinpäätöksen laskennallinen lainanhoitokate on alle 0,8, **TP2024: 0,40**

Talouden tasapainottaminen

Kaupungin talouden tarkka seuranta ja reagoiminen tuleviin muutoksiin on vaatinut erityistä panosta tilinpäätösvuonna 2024 sekä tulevina vuosina. Kaupungin talouden tasapaino edellyttää kokonaistalouden hallintaa, uusien toimintatapojen luomista, yhteistyön tehostamista eri tahojen kanssa sekä kaupungin profiilin nostamista.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 30.9.2024 § 61 Pyhäjärven kaupungin Talouden tasapainottamisohjelman vuosille 2025 – 2027. Tasapainottamisohjelmaan sisältyvät tasapainottamistoimenpiteet otetaan huomioon valmistelussa. Myös tuulivoimainvestoinnit vaikuttavat merkittävästi kaupungin talouden tasapainottamisen onnistumiseen.

4 TALOUSARVION TOTEUTUMINEN

Kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota (Kuntal. 110.5 §). Toteutumisvertailussa seurattavia asioita ovat toiminnallisten tavoitteiden, määrärahojen ja tuloarvioiden toteutuminen.

Talousarviossa on käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa. Toteutumisvertailussa noudatetaan vastaavaa rakennetta. Toteutumisvertailu laaditaan sillä tarkkuudella, jolla valtuusto on hyväksynyt tavoitteet, määrärahan tai tuloarvion yksittäiselle tehtävälle, hankkeelle tai muulle meno- tai tuloerälle.

Toteutumisvertailun laadinnasta vastaa kaupunginhallitus sekä tilivelvolliset toimielimet ja viran- tai toimenhaltijat. Selvitys tavoitteiden toteutumisesta kaupungissa ja kaupunkikonsernissa annetaan talousarvion toteutumisvertailuosassa. Tarkastuslautakunnan tehtävänä on mm. arvioida valtuuston asettamien tavoitteiden toteutumista. Arvioinnissa keskeinen tietolähde on toimintakertomuksen toteutumisvertailu.

Toteutumisvertailuun otetaan alkuperäinen talousarvio, talousarviomuutokset, muutettu talousarvio ja toteutuma sekä poikkeama muutetun talousarvion ja toteutuman välillä.

Tavoitteen merkitystä ja noudattamista korostetaan kuntalain eri säännöksissä: valtuusto ylimpänä toimielimenä päättää kaupungin ja kaupunkikonsernin toiminnan ja talouden keskeisistä tavoitteista (14 §, 110 §), määrärahan ja tuloarvion on liityttävä tavoitteeseen (110.4 §) ja kaupunginhallituksen on annettava toimintakertomuksessa selvitys tavoitteen toteutumisesta (113 §). Talousarviossa asetettujen tavoitteiden tulee toteuttaa valtuuston hyväksymää kaupunkistrategiaa (110 §). Kaupunkistrategiassa määritellään sen toteutumisen arviointi ja seuranta. Strategisten tavoitteiden toteutumisesta on suositeltavaa raportoida ainakin tilinpäätöksessä.

HALLINTOPALVELUT

Vastuuelin: Kaupunginvaltuusto, kaupunginhallitus
Vastuuhenkilö: Kaupunginjohtaja
 Talous- ja hallintojohtaja

1. PALVELUSUUNNITELMAN KUVAUS

Hallintopalvelut vastaavat kaupunginhallituksen ja kaupunginvaltuuston käsittelyyn tulevien asioiden valmistelusta ja toimittamisesta toimielinten käsiteltäviksi. Hallintopalvelut tuottavat koko kaupungin toiminnan ja talouden tilaa koskevia tietoja ja toteuttaa toiminnan ja talouden seuranta, valvontaa ja suunnittelua. Hallintopalvelut vastaavat koko kaupunkikonsernin toiminnan ohjaamisesta. Hallintopalvelujen tehtävänä on tuottaa ammattitaitoisesti laadukkaat tuki- ja ylläpitopalvelut eri toimialoille.

Hallintopalvelut sisältävät keskusvaalilautakunnalle, tarkastuslautakunnalle, kaupunginvaltuustolle sekä kaupunginhallitukselle varatut määrärahat.

2. TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT

TUNNUSLUKU/MITTARI	TP2022	TP2023	TA+LTA2024	TP2024	TA2025
Toimintakate, kaupunki, €	-41 277 810	-14 409 850	-14 081 796	-13 127 512	-15 049 000
Asukasluku	4 828	4 756	4 760	4 709	4 720
Toimintakate €/asukas	-8 550	-3030	-2 958	-2 793	-3 188
Toimintakate, muutos-%, verrattuna edellinen vuosi	4,2 %	-65,1 %		-8,90 %	

3. PERUSTELUT

Kuntalain 14 §:n mukaan valtuusto vastaa kunnan toiminnasta ja taloudesta sekä käyttää kunnan päätösvaltaa. Valtuusto päättää mm. kuntastrategiasta, hallintosäännöstä, talousarviosta ja taloussuunnitelmasta, omistajaohjauksen periaatteista ja konserniohjeesta, tilinpäätöksen hyväksymisestä ja vastuuvapaudesta. Valtuusto vastaa strategisesta päätöksenteosta ja koko kuntakonsernin tavoitteiden asettamisesta, toiminnan ja talouden tasapainosta sekä toiminnan arvioinnista ja seurannan järjestämisestä.

Valtuusto asettaa tehtäviinsä kaupungin muut toimielimet ja täyttää tärkeimmät virat. Valtuusto on hallintosäännöllä siirtänyt toimivaltaansa edelleen muille toimielimille, kuten kaupunginhallitukselle, lauta- ja johtokunnille sekä viranhaltijoille. Päätösvallan siirtämisen avulla valtuusto voi paremmin keskittyä tärkeimpien asioiden käsittelyyn ja kaupungin kehittämiseen.

4. TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT SEKÄ LASKENNALLISET KUSTANNUKSET

	TP2022	TP2023	TA2024	TA2024 +muutos	TP2024	Poikkeama	TA2025
Tuloarviot ja määrärahat							
Toimintatuotot	1 162 574	436 679	432 400	432 400	473 877	41 477	246 700
Toimintamenot	-31 468 596	-3 478 167	-3 110 840	-3 536 840	-3 493 267	19 659	-3 664 700
Toimintakate (netto)	-30 306 022	-3 041 488	-2 678 440	-3 104 440	-3 019 390	61 136	-3 418 000
Poistot ja arvonalent.	-56 368	-58 016	-60 400	-60 400	-58 259	2 141	-60 000
Tehtävän kokonaiskust.	-30 362 390	-3 099 504	-2 738 840	-3 164 840	-3 077 649	63 277	-3 478 000

Toimintatuottojen toteutuminen
 Toimintakulujen toteutuminen

109,6 %
 98,8 %

TARKASTUSLAUTAKUNTA

Vastuuelin: Tarkastuslautakunta

1. PALVELUSUUNNITELMAN KUVAUS

Valtuusto asettaa tarkastuslautakunnan hallinnon ja talouden tarkastuksen sekä arvioinnin järjestämistä varten. Lautakunta valmistelee valtuustolle hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat. Arvioi ovatko valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet. Onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla. Arvioida talouden tasapainotuksen toteutuminen. Huolehtia kunnan ja sen tytäryhteisöjen, koko kuntakonsernin tilintarkastuksen yhteensovittamisesta. Valvoa lautakunnalle tehtävien sidonnaisuusilmoitusten noudattamista ja saattaa ilmoitukset valtuustolle tiedoksi.

2. TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT

Strateginen tavoite		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
1. Tilintarkastusyhteisön tilintarkastajan toimesta kaupungin hallinnon ja talouden tarkastuksen toteuttaminen kunta- ja tilintarkastuslain edellyttämällä tavalla.	Hallinnon ja talouden tarkastuksen asianmukaisen toteutuksen järjestäminen niin, että tilintarkastajalla on käytössään riittävät voimavarat riippumattoman tilintarkastuksen suorittamiseksi.	Tilintarkastaja raportoi sopimuksenmukaisesti tarkastuslautakunnalle, joka valvoo tarkastuksen suorittamista / Lakien ja asetusten mukainen riittävä laajuus.
2. Valtuuston päättämän kaupunkistrategian toteutumisen arviointi ja seuranta.	Viranhaltijaorganisaatio toteuttaa kuntastrategiassa asetetut tavoitteet ja toimenpiteet.	Tarkastuslautakunta / Kaupunkistrategian toteutumisen arviointi.
3. Valtuuston asettamien kaupunkikonsernin toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisen arviointi.	Lautakunta hankkii tiedot ja tutustuu tavoiteasettelun alaiseen toimintaan.	Kaupunginvaltuuston vuosittain asettamat tavoitteet / Toiminnan ja talouden arviointi, ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla. Kaupunginvaltuuston vuosittain asettamat tavoitteet / Oleellisen toiminnan riittävä arviointi.
4. Tarkastuslautakunnan toiminnan kehittäminen ja kouluttautuminen.	Koulutuksella pidetään yllä valmiudet arviointityön suorittamiseen.	Kaupunginvaltuuston ja tarkastuslautakunnan oma seuranta / Tarkastuslautakunnalla riittävä koulutuksen taso, käytössään riittävä asiantuntemus tehtävistä suoriutumiseksi.
5. Kaupunkikonsernin tavoiteasettelun kehittäminen / Tavoitteiden asettelun merkittävyyden ymmärtäminen.	Tavoiteasettelun merkittävyyden kehittäminen kaupunkikonsernissa.	Tarkastuslautakunta ja kaupunginvaltuusto / Riittävä määrä oleellisia, mitattavia ja arvioitavia tavoitteita.

TUNNUSLUKU/MITTARI	TP2022	TP2023	TA2024	TP2024	TA2025
Nettomenot € / asukas	5,6	7,4	6,6	9,69	6,6

3. PERUSTELUT

Tarkastuslautakunnan tehtävänä on kuntalain 121 §:n mukaan valmistella valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat; arvioida ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla; arvioida talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävyyttä, jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää; huolehtia kunnan ja sen tytäryhteisöjen tarkastuksen yhteensovittamisesta; valvoa 84 §:ssä säädetyn sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset valtuustolle tiedoksi; valmistella kunnanhallitukselle esitys tehtäviään koskeviksi hallintosäännön määräyksiksi sekä arvioinnin ja tarkastuksen talousarvioksi.

Kuntalain 125 §:n mukaan tarkastuslautakunnan on hankittava tilintarkastuskertomuksessa tehdyistä muistutuksista asianomaisen selitys sekä kunnanhallituksen lausunto.

4. TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT SEKÄ LASKENNALLISET KUSTANNUKSET

	TP 2022	TP 2023	TA 2024	TA 2024 +muutos	TP 2024	Poikkeama	TA 2025
Toimintatuotot							
Toimintamenot	-26 966	-34 969	-31 195	-31 195	-45 858	-14 663	-31 200
Toimintakate (netto)	-26 966	-34 969	-31 195	-31 195	-45 858	-14 663	-31 200

Toimintakulujen toteutuminen

147,0 %

KESKUSVAALILAUTAKUNTA

Vastuuelin: Keskusvaalilautakunta
Vastuhenkilö: Talous- ja hallintojohtaja

1. PALVELUSUUNNITELMAN KUVAUS

Vaalien järjestäminen on kunnan lakisääteinen tehtävä (VaaliL 714/1998). Keskusvaalilautakunta vastaa kunnassa valtiollisten sekä alue- ja kuntavaalien järjestämisestä. Vaalilain lisäksi kuntavaalien toimittamisesta säädetään kuntarakennelaissa (1698/2009).

2. TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT

Strateginen tavoite 1. SAAVUTETTAVUUDESTA, INFRASTRUKTUURISTA JA OSAAMISESTA VETOVOIMAA

TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Liikenne- ja tietoliikenne-yhteydet työelämän ja vapaa-ajan muutokseen vastaamassa	Tietotekniikan käyttö ennako- ja vaalipäivän äänestyksessä	Reaaliaikainen äänestäneiden merkitseminen vaalitietojärjestelmään
Liikenteen ja logistiikan virran hyödyntäminen elinkeinojen kehittämisessä	Haja-asutusalueiden ja taajaman asukkaita palvelemaan reittiaikataulun mukaisesti kiertävä ennakoäänestysauto	Ennakoäänestysmahdollisuuden tarjoaminen useammassa paikassa (pysähdyspisteissä) toteutui presidentinvaalissa. EU-vaalissa oli yksi ennakoäänestyspaikka. Vaaliauton poistuminen huomioitiin palveluliikennesopimuksessa.
Resurssiviisas Pyhäjärvi	Ennakoäänestysvirkailijoina käytetään kaupungintyöntekijöiden työpanosta.	Työvuorojen jakaminen usean henkilön kesken, oman työn ohella

TUNNUSLUKU/MITTARI	TP 2021	TP2022	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Äänioikeutettuja	4 144	4 106	4 273	3 960	3 891
Äänestäneitä	2 288	1 985	2 570		2 323
Äänestys%	55,2	48,3	64,9		59,7
	Kuntavaalit	Aluevaalit	Eduskuntav.	Presidentinvaali	Presidentinvaali
Äänioikeutettuja				3 960	3 870
Äänestäneitä					1 271
Äänestys%					32,8
				EU-vaalit	EU-vaalit

3. PERUSTELUT

Presidentinvaalin ensimmäinen vaali oli 28.1.2024 ja toinen vaali 11.2.2024. Europarlamenttivaalien vaalipäivä oli 9.6.2024.

4. TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT SEKÄ LASKENNALLISET KUSTANNUKSET

Oikeusministeriö on korvannut kunnille valtiollisten vaalien järjestämisestä aiheutuneita menoja kertakorvauksena 2,40 euroa jokaista kunnan äänioikeutettua kohden. Presidentinvaalissa korvaus suoritettiin kaksinkertaisena vaalin toisen kierroksen toteuduttua.

	TP 2022	TP 2023	TA 2024	TA 2024 +muutos	TP 2024	Poikk.	TA 2025
Tuloarviot ja määrär.							
Toimintatuotot	11 966	9 506	26 100	26 100	27 965	1 865	5 400
Toimintamenot	-13 684	-11 219	-43 433	-43 433	-28 318	15 115	-15 400
Toimintakate (netto)	-1 718	-1 713	-17 333	-17 333	-353	16 980	-10 000

Toimintatuottojen toteutuminen
 Toimintakulujen toteutuminen

107,1 %
 65,2 %

KAUPUNGINVALTUUSTO

Vastuuelin: Kaupunginhallitus
Vastuuhenkilö: Kaupunginjohtaja Henrik Kiviniemi
 Talous- ja hallintojohtaja Sari Nissilä

1. PALVELUSUUNNITELMAN KUVAUS

Kaupunginvaltuusto vastaa strategisesta päätöksenteosta ja koko kuntakonsernin tavoitteiden asettamisesta, toiminnan ja talouden tasapainosta sekä toiminnan arvioinnista ja seurannan järjestämisestä. Valtuusto tekee päätökset kaikissa laissa mainituissa kunnan kannalta tärkeissä asioissa.

	TP2022	TP2023	TA2024	TA2024 + muutos	TP2024	TA2025
Tuloarviot ja määrärahat						
Toimintatuotot						
Toimintamenot	-83 373	-85 193	-76 023	-76 023	-82 367	-73 800
Toimintakate (netto)	-83 373	-85 193	-76 023	-76 023	-82 367	-73 800

Toimintakulujen toteutumaprosentti

108,3 %

KAUPUNGINHALLITUS

Vastuuelin: Kaupunginhallitus
Vastuuhenkilö: Kaupunginjohtaja
 Talous- ja hallintojohtaja

1. PALVELUSUUNNITELMAN KUVAUS

Kaupunginhallitus vastaa kaupungin johtamisesta ja kehittämisestä kaupunginvaltuuston hyväksymien tavoitteiden, suunnitelmien ja päätösten mukaisesti. Kaupunginhallitus johtaa ja valvoo kaupungin ja kaupunkikonsernin toimintoja, vastaa strategian valmistelusta, toiminnan tuloksellisuudesta, kaupungin talouden ohjauksesta ja organisaation kehittämisestä, riskien hallinnasta ja omistajaohjauksesta sekä valvoo kaupungin yleistä etua. Sen lisäksi kaupunginhallitus vastaa alueiden käytön suunnittelusta ja ohjaa kaupungin maapolitiikkaa ja kaavoitusta, kuntasuunnittelua, seutuyhteistyötä, asuntopolitiikkaa, elinkeinopolitiikkaa sekä henkilöstöpolitiikkaa.

Kaupungin talouden seuranta ja reagoiminen tuleviin muutoksiin on vaatinut ja vaatii erityistä tarkkuutta talousarviovuonna 2025 sekä suunnitelmavuosina 2026 - 2027. Kaupungin talouden tasapaino edellyttää kokonaistalouden hallintaa, uusien toimintatapojen luomista, yhteistyön tehostamista eri tahojen kanssa sekä kaupungin profiilin nostamista.

2. TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT

Strateginen tavoite 1. INFRA, OSAAMINEN, SAAVUTETTAVUUS		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Liikenne- ja tietoliikenneyhteydet työelämän ja vapaa-ajan muutokseen vastaamassa	Sähköisten palveluiden kehittäminen konsernin palveluissa.	Lisääntyneiden sähköisten palvelujen määrä → <i>Lisääntyneet.</i>
	Pyhänet Oy:n toiminta tuloksekasta	Pyhänet Oy:lle asetettujen tavoitteiden toteutuminen → <i>Toteutuneet.</i>
	Digitaalisuusasteen arviointi tehdään vuosittain	Kaupungin digitalisaatioaste kasvaa mitattavasti. → <i>Toteutunut.</i>

Liikenteen ja logistiikan virran hyödyntäminen elinkeinojen kehittämisessä	E75 ja 27-tien risteysalueen kehittäminen suunnitellusti.	Uudet yritykset / varaukset risteysalueella / vuosi. Valtateiden risteysalueelle edistetään vety-tankkausaseman syntymistä. → <i>Tontin esisopimus on tehty.</i> Risteysalueen kortteleiden asemakaavan muutos valmistuu 2024 loppuun mennessä. → <i>Ei toteutunut.</i>
Resurssiviisas Pyhäjärvi	Kaupungin HINKU-sitoumus HINKU-foorumin parhaiden käytäntöjen implementointi	Pyhäjärven kasvihuonepäästöt vähenevät 80 % vuoteen 2030 mennessä. → <i>Toteutumassa.</i> Vähintään yksi uusi ns. paras käytäntö implementoidaan per vuosi. → <i>Toteutunut.</i>
Uusiutuva energia luo työtä ja toimeentuloa	Energiahankkeet luovat paikkakunnalle uusia työpaikkoja. Kaupunki edistää alueellaan energiahankkeita, jotka kohdistuvat uusiutuvan energian tuotantoon, biopolttoaineisiin ja energian varastointiin Uuden vihreän siirtymän teollisuuspuiston kehittäminen	Energia-alan työvoimavaikutusten kasvu (htv) → <i>Kasvaneet rakentamishankkeiden myötä.</i> Uusien investointipäätösten ja kehityshankkeiden määrä (Pyhäjärven Miljardin eteneminen). → <i>Uusia kehityshankkeita 4 kpl.</i> Olkosen kaavoitus valmistuu ja hyväksytään 2024. → <i>Toteutui.</i>
Viihtyisä elinympäristö	Paluumuutto vilkastuu kaikissa ikäryhmissä. Paluumuuttajien tarpeet mm. asumisessa ja yrittämisessä huomioidaan erityisesti. Riittävästi houkuttelevia kaavatontteja valmiina rakennettavaksi asumiseen. Maakuntajärvi Pyhäjärven rantaosayleiskaavan päivitys luo viihtyisiä asuntotontteja Kylien kehittämiseen varatun määrärahan käyttäminen	Kuntaan muutto on suurempi kuin lähtömuutto vuonna 2024. <i>Tulomuutto 163, lähtömuutto -179, netto -16</i> Nuorten aikuisten (alle 35-v.) paluumuutto lisääntyy vuodesta 2021. Niemelänrannan asuntotontteja lisätään, ent. kunnalliskodin paikalle. → <i>Esisuunnittelu edennyt, entinen kunnalliskoti puretaan 2025 keväällä.</i> Kaavan päivitys aloitetaan vuonna 2024. → <i>ei toteutunut muista kaavoitusprosessien aikataulupaineista johtuen.</i> Kylien kehittämiseen varattu määräraha jakautuu mahdollisimman usealle yhdistykselle. → <i>Kylien kehittämisavustusta myönnettiin kuudelle kylälle sekä toiminta-avustusta yhdeksälle kylälle.</i>

Strateginen tavoite 2. ELINVOIMA JA HYVINVOINTI		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Hyvinvoiva kasvuyhteisö	Nuorten kesätyösetelimallin käyttöä jatketaan ja kehitetään. Kutsuperusteista palveluliikennettä järjestetään haja-asutusalueille.	Kesätyösetelin käyttöaste vuosittain vähintään 95 % → <i>Tavoite toteutui.</i> Palvelun asiakasmäärä pysyy hyvällä tasolla → <i>Tavoite toteutui.</i>
Sivistyksestä virtaa	Kulttuurin ja liikunnan palveluiden kehittäminen toimitiloja rakentamalla tarvetta vastaavasti. Tapahtumatarjonta kasvaa Pyhäjärvellä.	Uuden hyvinvointitalon luvitusvaihe (rakennusluvut) valmistuu 2024. → <i>Ei toteutunut, luvitusvaihe valmistuu 2025</i> Uusien tapahtumien määrä.
Kantokykyinen palvelutuotanto	Palveluiden kustannustehokkuus	Palveluiden kustannusten seuraaminen vuosittain. → <i>Toimintakulut vähenivät -0,64 % vuoteen 2023 verrattuna.</i>
Mukaan vetävä toimintakulttuuri	Vaikutusten ennakkoarviointi (EVA) käytössä kaikissa toimielimissä Tiedottamista ja osallisuuden mahdollisuuksia lisätään kaupungin toiminnassa.	Laadittujen arviointien määrä / vuosi. → <i>2 kpl.</i> Konsernin tiedotuslehti ilmestyy vähintään 2 kertaa vuodessa. → <i>Tavoite toteutui.</i>
Viihtyisä elinympäristö	Entisen saha-alueen kaavoitus uudistetaan	Uusi asemakaava alueelle vahvistetaan vuoden 2025 loppuun mennessä. → <i>Tavoite on toteutumassa.</i>
Luonnon hyödyntäminen hyvinvoinnin rakentamisessa	Luonto hyödynnetään monipuolisesti matkailuliiketoiminnan kehittämisessä	Kaupungin satama-alueelle laaditaan kehittämissuunnitelma. → <i>Tavoite on etenemässä kaavoitusprosessin myötä.</i>

Strateginen tavoite 3. VAHVA JA MAHDOLLISTAVA KAUPUNKI		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Talous tasapainossa	Talouden tasapainotusohjelman noudattaminen ja päivittäminen. Kuntalain § 118:n mukaiset ns. kriisikunnan raja-arvot eivät täyty kokonaan.	Konsernin positiivinen vuosikate vuonna 2026 → <i>Toteutui TP2024, toteutumassa myös vuonna 2026.</i> Kaupunkikonsernin lainamäärä €/asukas → <i>Konsernin lainat 10.259 €/asukas.</i> Tilikauden tulos positiivinen vuonna 2027

	Veropohja laajenee erityisesti tuulivoimarakentamisen kautta Kaupungin sijoitusvarallisuuden tuottavuus hyvällä tasolla	Ns. kriisikuntamittareista täyttyy enintään kaksi <i>Kriisikuntamittareista täyttyy kaksi.</i> Kiinteistöverotulojen toteutuminen / vuosi. <i>Toteutuma vuonna 2024 oli 1,786 M€. Toteutuma vuonna 2023 oli 1,403 M€.</i> Sijoitussalkkujen tuotto, % / vuosi <i>Salkkuyhteenvetojen mukaiset tuotot vuonna 2024 olivat Evillä 9,15 % ja Nordealla 8,30 %.</i>
/a Tytäryhtiöiden elinvoimatyö	Konsernin yhteiset ns. toimitusjohtajapalaverit. Yhtiöiden hallitustyön tuloksellisuuden arviointi.	Vähintään 6 kpl vuonna 2024 → <i>Tavoite toteutui vuonna 2024.</i> Arviointimalli laadittu 2024. → <i>Tavoite toteutui.</i>
Kestävät ja vaikuttavat investoinnit	Nettoinvestoinnit mitoitetaan taloudellisen kantokyvyn mukaan. Uusia verotuloja tuottavia investointeja haetaan aktiivisesti. Kaupunkikonsernin vuosikate kattaa pitkällä aikavälillä nettoinvestoinnit	Kaupungin nettoinvestoinnit ovat talousarvion määrärahojen raamissa → <i>Tavoite toteutui.</i> Uusia energiainvestointipäätöksiä 2 kpl vuonna 2024. → <i>Ei toteutunut, mutta lupavalmiudet lisääntyivät.</i> Vuosikate kattaa nettoinvestoinnit v. 2027.
Strateginen tavoite 4. YHTEISTYÖ JA VUOROVAIKUTUS		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Aktiivinen ja erottuva Pyhäjärvi	Pyhäjärven Callio tunnetaan yritysalueena valtakunnallisesti. Pääpaino sisällöllisessä ja positii-visessa markkinoinnissa yhdessä yritysten kanssa. Kyläyhdistysten ja kaupungin yhteistyö kesäasukkaiden aktivoimiseksi ja houkuttelemiseksi on suunnitelmallista.	Callion tuomat uudet kontaktit kaupungille. Kaupunki markkinoi itseään aktiivisesti sekä paikallisesti että valtakunnallisesti Yhteinen suunnitelma on valmis v. 2024. <i>Suunnitelma ei ole valmis. Toteutettu kesäasukaskysely kesällä 2024. Laadittu kyselyn perusteella jatkotoimenpiteitä vuodelle 2025.</i>
Alueellinen yhteistyö vastaamaan elinvoimatyön haasteita	Aktiivinen hankekehittäminen ja aluekehitysvarojen hyödyntäminen.	Aluekehitysvarojen vuosittainen määrä

	Nihakilta hankitaan resurssia yritys- ja rahoitusneuvontaan 0,5 htv Korkeakouluyhteistyö lisääntyy ja monipuolistuu	Nihakin yrityspalvelupäällikön tulostavoitteiden toteutuminen → <i>Ei raportointia kaupungille.</i> Yliopistojen ja AMK:iden kanssa tehtävä yhteistyö lisääntyy.
Resurssiviisaus inhimillisessä pääomassa	Yhteisöjä tuetaan hyödyntämään kehittämisrahoitusta. Vaikuttamistoimielinten jäsenten aktiivinen toiminta ja neuvostojen viestinnän kehittäminen. Päätöksenteko ja toiminta ovat kustannustietoista ja vaikutuksia ennalta arvioivaa (EVA-menettely).	Saadun Leader-rahoituksen määrä. → Vuonna 2024 myönnettyt tuet yhteensä 43.404 euroa. Neuvostojen toiminnan esittelyt ja jalkautuminen eri tilaisuuksiin. → <i>Kyläneuvoston kautta on koordinoitu Avoimet kylät -päivän tapahtumia. Vanhusneuvosto järjesti kohtaamiskahveja kahdeksan kertaa vaihtuvien teemoin. Vammaisneuvosto järjesti porinatuokion kesäkuussa. Lisäksi neuvostojen jäsenet ovat vierailleet pyydettäessä eri tilaisuuksissa ja kerhoissa.</i> Laadittujen EVA-arviointien määrä → 2 kpl
Päätöksenteon vuorovaikutus ja osallisuus	Osallistuvan budjetoinnin mallin kehittäminen	Osallistuvan budjetoinnin malli käytössä. → <i>Tavoite toteutui.</i>

TUNNUSLUKU/MITTARI	TP2022	TP2023	TA2024	TA2024 + M	TP2024	TA2025
Asukasluku	4 828	4 756	4 760	4 760	4 706	4 720
Tulovero %	21,75	9,11	9,10	9,10	9,10	9,10
Koko maan keskim.tulov-%	20,02	7,37			7,47	7,54
Nettomenot €/asukas (kaupunginhallitus)	-6 254	614			619	

3. PERUSTELUT

Kaupunginhallitus jakautuu kolmeen alakohtaan, jotka ovat yleishallinto, elinkeinotoimi. Peruspalvelukuntayhtymä Selänteen toiminta loppui vuonna 2023.

Sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen järjestämisvastuu siirtyi hyvinvointialueille 1.1.2023. Tämä vaikutti vuoden 2023 toimintakuluihin, verotuloihin sekä valtionosuuksiin huomattavasti. Ympäristö- ja rakennusvalvontapalvelut sekä talous- ja henkilöstöpalvelut siirtyivät kuntien omaksi toiminnaksi 1.10.2023 alkaen.

Raahen työllisyysalue on uusi työvoimaviranomainen 1.1.2025 alkaen. Se vastaa työvoimapalveluiden järjestämisestä alueellaan. Raahen työllisyysalueeseen kuuluvat Haapajärvi, Haapavesi, Kärsämäki, Oulainen, Pyhäjoki, Pyhäjärvi, Pyhäntä, Raahen, Reisjärvi, Siikajoki ja Siikalatva. Raahen on työllisyysalueen vastuukunta.

4. TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT SEKÄ LASKENNALLISET KUSTANNUKSET

Kaupunginhallitus	TP2022	TP2023	TA2024	TA2024 +muutos	TP2024	Poikk.	TA2025
Tuloarviot ja määrärahat							
Toimintatuotot	645 902	427 173	406 300	406 300	445 912	39 612	241 300
Toimintamenot	-2 953 139	-2 776 530	-2 960 189	-2 960 189	-2 905 989	54 200	-3 544 300
Toimintakate (netto)							
Toimintakate Selänne	-27 886 729	-570 255		-426 000	-430 734	-4 734	
Toimintakate (netto)	-30 193 965	-2 919 612	-2 553 889	-2 979 889	-2 890 811	89 078	-3 303 000
Poistot ja arvonalent.	-56 368	-58 016	-60 400	-60 400	-58 259	2 141	-60 000
Tehtävän kokonaiskust.	-30 250 334	-2 977 628	-2 614 289	-3 040 289	-2 949 070	91 219	-3 363 000

Toimintatulojen toteutuminen
Toimintakulujen toteutuminen

109,7 %
98,5 %

Yleishallinto

Vastuuelin: Kaupunginhallitus

Vastuuhenkilö: Talous- ja hallintojohtaja

1. PALVELUSUUNNITELMAN KUVAUS

Yleishallinto sisältää keskushallinnon, työterveyshuollon, muun henkilöstöhallinnon, luottamusmiestoiminnan, yhteistyötoimikunnan, työsuojelun, palveluliikenteen, verotuksen, velkaneuvonnan, eri toimikuntien, vammaisneuvoston, kylien kehittämisen, vanhusneuvoston, työllistämisen sekä nuorten työpajatoiminnan määrärahavaraukset.

2. PERUSTELUT

Pyhäjärven kaupunki on palkannut työllisyyskoordinaattorin, jonka tehtäviin kuuluvat myös kotoutumispalvelut. Työllisyysmäärärahoja käytetään yhteistyössä toimialueiden esimiesten kanssa. Kaupunginvaltuusto hyväksyi Pyhäjärven kaupunkistrategia 2030 asiakirjan 26.9.2022 § 72.

Yleishallinto vastaa kaupunginhallituksen ja -valtuuston käsittelyyn tulevien asioiden valmistelusta ja toimittamisesta toimielinten käsiteltäviksi. Se tuottaa koko kaupungin toiminnan ja talouden tilaa koskevia tietoja ja toteuttaa toiminnan ja talouden seurantaan, valvontaa ja suunnittelua. Hallinto vastaa koko kaupunkikonsernin toiminnan ohjaamisesta. Vuonna 2024 päivitettiin Pyhäjärven kaupungin hallintosääntö sekä Pyhäjärven kaupunkikonsernin konserniohje. Taloustoimikunta valmisteli talouden tasapainottamisohjelman vuosille 2025 – 2027.

4. TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT SEKÄ LASKENNALLISET KUSTANNUKSET

	TP2022	TP2023	TA2024	TA2024 + muutos	TP2024	Poik- keama	TA2025
Tuloarv. ja määrär							
Toimintatuotot	468 299	427 173	406 300	406 300	445 912	39 612	241 300
Toimintamenot	-2 477 698	-2 356 494	-2 496 289	-2 496 289	-2 566 445	-70 156	-3 006 900
Toimintakate	-2 009 399	-1 929 321	-2 089 989	-2 089 989	-2 120 533	-30 544	-2 765 600
Poistot ja arvonal.	-56 368	-58 016	-60 400	-60 400	-58 259	2 141	-60 000
Kokonaiskust.	-2 065 772	-1 987 337	-2 150 389	-2 150 389	-2 178 792	-28 403	-2 825 600

Toimintatuottojen toteutuminen, sis. rahoitus

109,8 %

Toimintakulujen toteutuminen, sis. rahoitus

102,8 %

Pyhäjärven kaupungin osuus kunnallisesta maaseudun kehittämisestä

Kunnallinen maaseudun kehittäminen sisältää Pyhäjärven kaupungin kustannusosuuden kuntien välisestä maaseutuhallinnon yhteistoimintasopimuksesta. Määräraha sisältää varauksen sisäisistä palveluista maksettaviin kuluihin mm. vuokrat ym. ja varauksen aiemmista sopimusperäisistä eläkkeistä aiheutuviin kuluihin. Lisäksi kunnallista maatalouden kehittämisrahaa maksettiin vuonna 2024 66 tilalle yhteensä 6.371,50 euroa.

	TP2022	TP2023	TA2024	TP2024	Poikkeama	TA2025
Toimintatuotot						
Toimintamenot	-71 575	-73 059	-71 960	-73 893	-1 933	-71 000
Toimintakate (netto)	-71 575	-73 059	-71 960	-73 893	-1 933	-71 000

Toimintakulujen toteutuminen

102,7 %

Henkilöstöjaosto

Vastuuelin: Henkilöstöjaosto
Vastuuhenkilö: Henkilöstö- ja taloussihteeri

1. PALVELUSUUNNITELMAN KUVAUS

Henkilöstöjaoston tehtävänä on seurata kaupungin henkilöstöhallinnon kehitystä ja hoitaa sen ratkaisuvallaltaan kuuluvat henkilöstöasiat. Sen yleisenä tehtävänä on valmistella ja toimeenpanna ne henkilöstöä ja muuta hallintoa koskevat asiat, jotka kaupunginhallitus on uskonut sen valmisteltaviksi ja toimeenpantaviksi.

2. TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT

HENKILÖSTÖSTRATEGIA		
PAINOPISTE	TAVOITE	ARVIOINTI / MITTARI
Työhyvinvoinnin tukeminen	Henkilöstön osallisuus	Henkilöstökyselyn toteuttaminen → <i>Ei toteutunut</i>
	Varhaisen tuen mallin mukainen toiminta	Työterveyshuoltoyhteistyön kehittäminen → <i>Toteutui, palvelua on kehitetty yhteistyössä ja saatiin toimipiste Pyhäjärvelle</i>
	Tyytyväinen ja hyvinvoiva henkilöstö	Työnohjauksen tarvekartoituksen toteuttaminen → <i>Toteutui, toimipisteillä yksilöllisiä tarpeita, jatkossa määrärahojen kohdennus toimipisteisiin</i>
Osaamisen varmistaminen	Henkilöstön ammatillinen kehittyminen	Koulutuspäivien lukumäärä / hlö → <i>1,9 pv / henkilötyövuosi</i>
	Digiosaamisen vahvistaminen	Ulkoisen viestinnän kehittäminen → <i>Ei toteutunut</i>
	Vetovoimainen työyhteisö	
Johtamisen ja esimiestyön kehittäminen	Sisäisen tiedon kulun tehostaminen	Esihenkilökoulutusten tarvekartoituksen toteuttaminen
	Johtamistaitojen ylläpitäminen	→ <i>Esihenkilökoulutus on toteutumassa.</i>
	Muutosten hallittu johtaminen	

HENKILÖSTÖN MÄÄRÄ

Vakinaisen ja määräaikaisen henkilöstön määrä 31.12. tilanteen mukaan

Vuosi	TP 2019	TP 2020	TP 2021	TP 2022	TP 2023	TP 2024
Vakinainen henkilökunta						
Hallintopalvelut	11	11	11,5	11,5	11,5	12,5
Alueelliset maaseutupalvelut	4	4	4	4	4	4
Hyvinvointipalvelut	99	105	101	101	100	110
Tekniset palvelut	44	41	39	40	16	17
YHTEENSÄ VAKINAINEN	158	161	155,5	156,5	131,5	143,5
Sijaiset ja määräaikaiset, työllistetyt						
Hallintopalvelut	10	6	3	2	2	2
Työllistetyt	10	15	18	10	12	9
Hyvinvointipalvelut	36	32	46	67	75	66
Tekniset palvelut	10	7	10	9	2	2
YHTEENSÄ SIJAISET ym.	66	60	77	88	91	79
KAIKKI YHTEENSÄ	224	221	232,5	244,5	222,5	222,5

Työllisyyden hoitaminen

Työttömien työnhakijoiden osuus oli tilinpäätösvuoden lopussa 14,1 % työvoimasta (255 henkilöä). Pitkittynyt työttömyys on yhä vaikea haaste Pyhäjärvellä, sillä pitkäaikaistyöttömien määrä on noin 31 % kaikista työttömistä työnhakijoista. Alle 25-vuotiaita työttömistä on 24 henkilöä ja yli 50-vuotiaita työttömiä oli 107 henkilöä.

Pyhäjärven kaupungin työttömyysasteet vuosina 2018 – 2024

	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
työttömyys % Pyhäjärvi 31.12.	11,6	11,5	14,6	11,9	12,4	12,8	14,1
työttömyys % Pohjois-Pohjanmaa 31.12.	10,8	11,1	13,6	10,9	10,9	12,6	12,8
työttömyys % Koko maa 31.12.	9,7	9,8	13,6	6,7	9,9	11,2	8,1

Työvoima sekä työlliset ja työttömät vuosina 2021 – 2024

Pyhäjärven kaupunki	Asukkaita	Työvoima asukkaista	%	Työlliset työvoimasta	%	Työttömät työvoimasta	%
31.12.2021	4 962	1 900	38,3	1 674	88,1	226	11,9
31.12.2022	4 828	1 883	39,0	1 650	87,6	233	12,4
31.12.2023	4 756	1 843	38,8	1 608	87,2	235	12,8
31.12.2024	4 709	1 805	38,3	1 550	85,9	255	14,1

Pyhäjärven kaupungin osuus työmarkkinatuen kuntaosuudesta, €

	2019	2020	2021	2022	2023	TP2024	TA2025
Työmarkkinatuen kuntaosuus, €	186 898	229 965	265 376	192 577	251 475	268 820	
Työttömyysturvamaksut, €							550 000

Pyhäjärven kaupunki on panostanut työllisyyden hoitamiseen erityisesti vuodesta 2017 alkaen. Työmarkkinatuen kuntaosuuksien vähentämiseen on pyritty monin keinoin.

Pyhäjärven kaupunki myöntää lisäpalkkatukea yhdistyksille ja yrityksille jotka palkkaavat yli 300 päivää työmarkkinatuella olleita pyhäjärvisiä työttömiä töihin. Lisäpalkkatuen käyttö on lisääntynyt tiedottamisen myötä.

Nuorten kesätyöllistämisessä kesätyöseteli on toimiva ratkaisu. Kesätyöinfo on järjestetty nuorille yhteistyössä hyvinvointipalvelujen ja Pyhäjärven 4H-yhdistyksen kanssa. Nuorten kesätyösetelihaussa on käytetty sähköistä hakua, jolla pyritään tehostamaan ja helpottamaan kesätyösetelin käyttöä.

Vuoden 2024 talousarvioon varattiin määräraha työttömien työmatkakulujen korvaamiseen.

Pyhjärven kaupungin tilinpäätös v. 2024 sisältää työllisyyden hoitamista koskevia määrärahoja seuraavasti:

Kesätyöllistäminen	Toimintatuotot	0
	Toimintakulut	-23 291
Työllistäminen	Toimintatuotot	130 433
	Toimintakulut	-576 199
Nuorten työpaja	Toimintatuotot	31 562
	Toimintakulut	-95 791
Työpaja	Toimintatuotot	501 936
	Toimintakulut	-411 471
Yhteensä	Toimintatuotot	663 931
	Toimintakulut	-1 106 752

Strateginen tavoite 2. ELINVOIMASTA JA HYVINVOINNISTA PITOVOIMAA		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Hyvinvoiva kasvuyhteisö	Vaikuttaminen työmarkkinatuen kuntaosuuden kustannuksiin vuosittain	Työmarkkinatuen kuntaosuus vähenee vuosittain. <i>Ei toteutunut.</i>
	Verkostoyhteistyö yritysten, yhdistysten ja julkisten toimijoiden kanssa työttömän henkilön työllistymiseen	Työttömyysaste laskee <i>Ei toteutunut.</i>
	Rekrymessujen organisointi	Rekrymessut toteutuu kerran vuodessa <i>Rekrymessut järjestettiin.</i>
	Yritysten tukeminen työllistämislisän käyttöön	Työllistämislisän käyttömäärä €/vuosi <i>Työllistämislisän käyttö 7.588 € vuonna 2024.</i>
	Nuorten kesätyöllistymisen tukeminen	Kesätyöseteleiden käyttö €/vuosi <i>Kesätyöseteleiden käyttö 12.950 € vuonna 2024.</i>
		Nuorisotyöttömät, osuus 18 – 24-vuotiaasta työvoimasta, määrä pienentynyt, tavoite 8,0 % <i>Ei toteutunut.</i>
		Koulutuksen ulkopuolelle jääneet 17 – 24 vuotiaat, määrä pienentynyt <i>Tavoite toteutui.</i>
	Oppisopimuskoulutuksen mahdollisuuksien hyödyntäminen	Oppisopimuskoulutusten määrää pystytään kasvattamaan tarpeita vastaavaksi <i>Tavoite toteutui.</i>
	Työllistymispolkujen löytäminen yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa (Nuorten Työpajatoiminta, TE-palvelut, Hyvinvointialue)	Tavoitteena on löytää työllistymispolku henkilöille, jotka tarvitsevat tukea työllistymiseen. Tavoitteena 5 ihmistä / vuosi <i>Tavoite toteutui.</i>
	Koulutusmahdollisuuksien edistäminen kaupungissa	<i>Tavoite toteutui: Vuoden 2024 lopussa varmistui vuodelle 2025 puhtaanapidon oppisopimuskoulutus.</i>

Elinkeinopalvelut

1. PALVELUSUUNNITELMAN KUVAUS

Elinkeinotoimi sisältää Pyhäjärven kaupungin ostamat elinkeinopalvelut NIHAK ry:ltä, Pyhäjärven Kehitys Oy:ltä sekä Pyhäsalmen Kvanttikiinteistöt Oy:ltä. Elinkeinotoimeen varataan myös hankkeiden ja projektien omarahoitusosuudet sekä kaupungin maksuosuudet Leaderille.

2. TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT

TUNNUSLUKU/MITTARI	TP2022	TP2023	TA2024	TP2024	TA2025
Elinkeinotoimi € / asukas	61,7	87,1	95,3	72,1	113,9

3. PERUSTELUT

Elinkeinopalvelujen muihin yhteistoimintaosuuksiin varataan yhteensä noin 0.32 M€, josta 77.000 euroa on varattu Nihak ry:n ostopalveluihin, 100.000 euroa Pyhäjärven Kehitys Oy:n ja Pyhäsalmen Kvanttikiinteistöt Oy:n ostopalveluihin. Leader-kuntaosuuksiin varataan 46.000 euroa.

4. TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT SEKÄ LASKENNALLISET KUSTANNUKSET

	TP2022	TP2023	TA2024	TA2024 + muu- tos	TP2024	Poik- keama	TA2025
Tuloarviot ja määrärahat							
Toimintatuotot	177 603	0	0	0	0		0
Toimintamenot	-475 441	-414 278	-463 900	-463 900	-339 545	124 355	-537 400
Toimintakate (netto)	-297 838	-414 278	-463 900	-463 900	-339 545	124 355	-537 400
Poistot ja arvonalent.							
Tehtävän kokonaiskust.	-297 838	-414 278	-463 900	-463 900	-339 545	124 355	-537 400

Toimintakulujen toteutuminen

73,2 %

Pyhäjärven kaupungin hallinnoimat ja sen osallisena olevat kehittämishankkeet vuosina 2022-2025

		TP2022	TP2023	TA2024	TP2024	TA2025
6315	Callio Underground Rescue -hanke	-39 339				
6301	Komujärven järvikunnostus			-9 000	-9 000	
6302	Pyhäjoen kehittäminen			-5 280	-657	
6323	Callio Energy Park	64 065				
6326	Vihreän siirtymän investointihankkeid. edist.		-265			-10 000
	Muut hankkeet	-8 000	-9 828	-10 000	-12 027	-10 000
	Yhteensä	16 726	-10 093	-24 280	-21 684	-20 000

Uudistuva ja osaava Suomi 2021 – 2027 ohjelma ja EU:n alue- ja rakennepolitiikan ohjelma

Uudistuva ja osaava Suomi 2021 – 2027 EU:n alue- ja rakennepolitiikan ohjelma hyväksyttiin toukokuussa 2022 ja ohjelman toimeenpano on käynnistynyt. Ohjelma sisältää Euroopan aluekehitysrahaston (EAKR) ja Euroopan sosiaalirahaston (ESR+) toimet. Oikeudenmukaisen siirtymän rahaston (JTF) toimet sisällytetään erikseen ohjelmaan myöhemmin tehtävällä ohjelmanmuutoksella. Uudistuva ja osaava Suomi 2021 – 2027 -ohjelma tukee elinkeino-, energia-, ilmasto-, innovaatio-, koulutus- ja työllisyyspolitiikkaa sekä syrjäytymisen ja köyhyyden vastaista työtä. Ohjelma sisältää Euroopan aluekehitysrahaston (EAKR) ja Euroopan sosiaalirahasto plussan (ESR+) toimet.

6301 Komujärven järvikunnostus

	TP2021	TP2022	TA2023	TA2024	TP2024	TA2025
Toimintatuotot						
Toimintamenot				-9 000	-9 000	
Toimintakate (netto)				-9 000	-9 000	

Hanke sisältää Komujärven poistokalastusta, vesikasvien niittoa ja laskeutusaltaiden huoltotarvetarkastukset. Pyhäjärven rahoitusosuus Pyhäjoen Vesistö ry:n hankkeesta on 15%.

6302 Pyhäjoen kehittäminen

	TP2021	TP2022	TA2023	TA2024	TP2024	TA2025
Toimintatuotot						
Toimintamenot				-5 280	-657	
Toimintakate (netto)				-5 280	-657	

Suunnitelma vaelluskalojen nousun mahdollistamiseksi ja kalaston ja ravuston elinmahdollisuuksien parantamiseksi Pyhäjoessa. Toteuttaja Pyhäjoen Vesistö ry.

929 Talousarviovuonna alkavat projektit

	TP2021	TP2022	TA2023	TA2024	TP2024	TA2025
Toimintatuotot						
Toimintamenot	-1 446	-8 000	-15 000	-10 000	-12 027	-10 000
Toimintakate (netto)	-1 446	-8 000	-15 000	-10 000	-12 027	-10 000

Vuoden 2024 toteutuneet kustannukset sisältävät talousarviovuonna alkaneen 3K-hankkeen kustannuksia. Hankkeen tavoitteena on edistää kuntien vihreän siirtymän kaavoitusta ja potentiaalisia vihreän siirtymän investointihankkeita. Hankkeessa ovat mukana Pyhäjärven kaupunki, Kiuruveden kaupunki ja Pihtiputaan kunta (päähakija).

ALUEELLISET MAASEUTUPALVELUT

Vastuuelin: Maaseutulautakunta
Vastuuhenkilö: Maaseutujohtaja Pasi Liikanen

1. PALVELUSUUNNITELMAN KUVAUS

Maaseutuhallinnon yhteistoiminta-alueen tehtävänä on suorittaa erityislainsäädännöllä kunnan tehtäväksi määrätyt maaseutuelinkeinoviranomaistehtävät ja lisäksi toteuttaa vapaaehtoista maaseutuelinkeinojen kehittämistyötä resurssien asettamissa rajoissa. Yhteistoiminta-alueeseen kuuluvat Haapajärven ja Pyhjärven kaupungit sekä Reisjärven kunta.

Pyhjärven kaupunki on maksajavirastosopimuksessa sitoutunut hoitamaan sille siirretyt maksajavirastotehtävät Euroopan unionin komission delegoidun asetuksen (EU) N:o 907/2014 (ns. maksajavirastoasetuksen) mukaisesti.

2. TOIMINNAN JA TALOUDEN TAVOITTEET

Kaupunginvaltuusto on 5.12.2023 § 90 hyväksynyt talousarviovuoden 2024 toiminnalliset tavoitteet, sitovat määrärahat, tuloarvion ja tunnusluvut.

Strateginen tavoite 1. INFRA, OSAAMINEN JA SAAVUTETTAVUUS		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Koulutus ja osaaminen	Henkilöstön jatkuvasta kouluttautumisesta huolehditaan	Osallistutaan aktiivisesti koulutuksiin (lkm) -kuukausittain, yhteensä 30
	Koulutetaan viljelijöitä uuteen ohjelmakauteen	Järjestetään viljelijäkoulutuksia (lkm) -kunnittain 1 tilaisuutta
Uusiutuva energia luo työtä ja toimeentuloa	Selvitetään peltoviljelyn mahdollisuudet energian tuotantoon	Tiedetään määrät ja mahdollisuudet (ha) -nurmihehtaarit

Strateginen tavoite 2. ELINVOIMA JA HYVINVOINTI		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Kantokykyinen palvelutuotanto	Palvelu tukee kehitystyötä	Osallistutaan yritysten kehittämiseen resurssien asettamissa rajoissa
Mukaan vetävä toimintakulttuuri	Viljelijätapaamisia säännöllisesti ajankohtaisista aiheista	Järjestetään ja osallistutaan koulutusten järjestämiseen vähintään 4 kertaa vuoden aikana (lkm) -4 tilaisuutta

Strateginen tavoite 4. YHTEISTYÖ JA VUOROVAIKUTUS		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Yhteistyö ja vuorovaikutus	Pyhjärven maaseutupalvelut huolehtii yt-alueen kuntien viljelijöiden tukien maksut oikein ja ajallaan Yhteistyötä tehdään naapuri yt-alueiden kanssa	Maksajavirastosopimuksen edellytykset täytetään Yhteistoimintasopimukset

Tavoite / toimenpide	Seuranta / mittari
1.aktiivitulojen säilyminen (368)	348 aktiivituloja
2.peltohehtaarien säilyminen (23 344)	22 959 hehtaaria
3.maksetun tuen määrä (20 198 521)	19 370 502 euroa
4.tukipäätösten lukumäärä (2 680)	3 099 kirjallista päätöstä

Tunnusluku / mittari	TP 2022	TP 2023	TA 2024	TA 2024+M	TP 2024	TA 2025
Aktiivitulat	388	367	368	368	348	348

3.

PERUSTELUT

Toimivien maatilojen lukumäärän väheneminen on jatkunut, mutta tilojen maatalousmaa on säilynyt viljelyssä. Sukupolvenvaihdosten kautta tai kokonaan uutena viljelijänä edellisen hakuajan jälkeen aloittaneita oli Haapajärvellä 1 tilalla, Pyhäjärvellä 2 ja Reisjärvellä 1 tilalla. Osakeyhtiöittämisä on tapahtunut alueella 4 tilalla. Koulutus- ja muita kehittämistilaisuuksia on järjestetty yhteistoimintatahojen kanssa. Toimistot ovat olleet avoinna kaikilla paikkakunnilla. Maatilojen talouteen kohdistuu edelleen epävarmuutta mm. myyntituotteiden tuottajahinnat eivät ole nousseet kustannusten nousua vastaavasti.

Euroopan unionin uusi rahoituskausi ja uudet ehdot otettiin käyttöön vuoden 2023 alusta. Uusi kausi ja uudet ehdot vaativat jatkuvaa uusien tukijärjestelmien opiskelua ja viljelijöiden kouluttamista.

Maaseutuhallinnon yhteistoiminta-alueen toiminnasta aiheutuva kustannus muodostuu pääosin henkilöstökuluista (94 %). Toimielimen toiminnasta aiheutuva kustannus jaetaan kuntien välisen sopimuksen mukaisesti sopimuskunnille ja Pyhäjärven kaupunki isäntäkuntana laskuttaa muita sopijakuntia.

4.

TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT SEKÄ LASKENNALLISET KUSTANNUKSET

	TP 2022	TP 2023	TA 2024	TP 2024	Poikk.	TA 2025
Tuloarviot ja määrärahat						
Toimintatuotot	-199 616	-221 091	-238 000	-216.114,26	-21.885,74	-238 000
Toimintamenot	-199 616	-221 091	-238 000	-216.114,26	-21.885,74	-238 000
Toimintakate (netto)	0	0	0	0		0

Toimintatuottojen toteutuminen
Toimintakulujen toteutuminen

90,8 %
90,8 %

Tehtävät on toteutettu suunnitellun budjetin mukaisena ja jokaisessa yhteistoiminta-alueen kunnassa on toimihenkilöiden loma-aikojen järjestelyjä lukuun ottamatta virka-aikainen asiakaspalvelu koko tilivuoden ajan. Maaseutulautakunta pääsi tapaamaan 11.5.2024 maa- ja metsätalousministerin hänen vieraillessaan Pyhäjärvellä.

Vuonna 2024 tiloille maksetun EU- ja kansallisen tuen määrä on ollut 19.370.502,16 euroa (v. 2023 19.394.366,39), josta Haapajärvellä 7.222.816,79 euroa, Pyhäjärvellä 4.641.218,58 euroa ja Reisjärvellä 7.506.466,79 euroa.

Maaseututoimi on vuoden 2024 aikana huolehtinut valtuustojen päätösten mukaisesti maksullisen lomituksen avustuksen maksujen valmistelusta tukeen oikeutetuille yrittäjille. Kunnan tukea on maksettu de minimis avustuksena maatalouden alkutuotannon alalla toimiville mikroyrityksille ja sen varmistamiseen, että työvoimaa hyödynnetään parhaalla mahdollisella tavalla. Tuki on mahdollistanut lomittajien työtä Reisjärvellä noin 3610 (4300) lomitustuntia ja Pyhäjärvellä on tuetusti tehty noin 2109 (3517) tuntia. Haapajärven kaupunki ei vuonna 2024 tukenut maksullisen lomitussavun käyttämistä.

Pyhäjärven ja Haapajärven kaupunginvaltuustot ja Reisjärven kunnanvaltuusto hyväksyivät yksimielisesti maaseutuhallinnon yhteistoiminta-alueen muodostamisen ao. kuntien kesken järjestämisvastuun vastaanottavana kuntana ollessa Pyhäjärven kaupunki sekä yhteistoimintasopimuksen kuntien järjestettäväksi säädettyjen lakisääteisten maaseutuhallintotehtävien 1.1.2013 alkaen sekä muiden maaseudun kehittämispalvelujen järjestämisestä. Pyhäjärven kaupunginvaltuusto on hyväksynyt yhteistoiminta-alueen kokouksessaan 27.6.2012 ja yhteistoimintasopimuksen 29.10.2012.

HYVINVOINTIPALVELUT

Vastuuelin: Hyvinvointilautakunta

Vastuhenkilö: Hyvinvointijohtaja

1. Hyvinvointilautakunta vastaa varhaiskasvatuksesta, esiopetuksesta, perusopetuksesta, toisen asteen koulutuksesta, koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnasta sekä taiteen perusopetuksesta. Opetustoimen lisäksi lautakunta vastaa kansalaisopiston ja vapaa-aikapalvelujen tuottamisesta. Vapaa-aikapalvelut sisältävät liikuntatoimen, kulttuuri- ja nuorisopalvelut sekä kirjaston palvelujen tuottamisen.

Tavoitteena on antaa lapsille turvallinen kasvuympäristö ja nuorille edellytykset jatko-opintoihin ja turvata kaikenikäisten mahdollisuudet elinikäiseen oppimiseen ja elämän eri tilanteissa tarvittavien tietojen ja taitojen kehittämiseen sekä luoda edellytyksiä kuntalaisten fyysisen ja psyykkisen hyvinvoinnin edistämiseksi.

2. TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT

Strateginen tavoite 1. INFRA, OSAAMINEN JA SAAVUTETTAVUUS		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Liikenne- ja tietoliikenneyhteydet työelämän ja vapaa-ajan muutokseen vastaamassa	Toinen aste Sähköisten järjestelmien nykyistä laajempi hyödyntäminen.	Toteutui / digimateriaalien käyttö lisääntyi opetuksessa ja lähes kaikki kokeet sähköisiä. Kokoukset ja koulutus pääosin etäjärjestelmin.
	Vapaa-aikapalvelut Sähköiset Akkuna-lomakkeet	Toteutui / Akkuna-ilmoittautumislomakkeet on otettu käyttöön. Lomakkeita kehitetään käyttäjien palautteen pohjalta.
	Digitaalisen valmennuksen hyödyntäminen	Toteutui / käytössä Trainero-valmentajan sovellus sekä InBody-kehonkoostumusmittari.
	Verkkovalmennuksen käytön selvittäminen	Toteutui / hankinta osoittautui liian kalliiksi
	Digitaalisuuden hyödyntäminen kävijämäärien seurannassa	Toteutui osittain / uimahallilla ja tennishallilla käytössä sähköinen kulunvalvonta. Kirjaston näyttelykävijämääriä seurataan kirjastolaskurin avulla suhteuttaen, lisätty vieraskirjan lukema +20 %
	Online-ryhmät osana Harrastamisen Suomen mallia	Toteutui / kerhotarjonnassa on mukana 3 online-kerhoa.
	Yhteiset Eri teemaviikkojen tapahtumien koordinointi ja digitaalisten mahdollisuuksien hyödyntäminen	Viestintätiimi koolla 5 kertaa vuonna 2024. Tiedotettu digitaalisesti mm. näytöillä, sosiaalisessa mediassa. Paikallinen Lasten ja nuorten kulttuuriviikot. 1 kpl/kulttuuripalvelut (39 hlöä). 13 tahoja. Valtakunnallinen lastenkulttuurin juhlatiimi, yht. työ Suomen lastenkulttuurikeskusten liitto Valtakunnallinen Mental Health Art Week 1 kpl, yht. työ Mieli ry. 65 hlöä.

		Euroopan kulttuuriympäristöpäivät. 1 kpl, 5 tahoja. 310 hlöä. Valtakunnallinen Vanhusten viikko. 13 kpl. yht. työ Vanhustyön keskusliitto. 8 tahoja. Kult.palveluiden tapahtumissa 96 hlöä. Valtakunnallinen Ehkäisevän päihdetyön viikko, 1 kpl, 220 hlöä Valtakunnallinen Joulupostia ikäihmiselle -kampanja, yht. työ Siskot ja Simot
Resurssiviisas Pyhäjärvi	Perusopetus Taloudellisesti ja pedagogisesti tehokkaat ryhmäkoot Toinen aste Kurssitarjottimen pitäminen monipuolisena ja houkuttelevana talouden resurssien puitteissa Vapaa-aikapalvelut Kulttuuripalvelujen hankinnat yhteistyössä lähialueiden kanssa. Kulttuuripalveluiden hankintana sama palvelu eri ikä- ja kohderyhmille. Tuotantojen valinnoissa monipuolisuus eri kohderyhmille. Tilojen tehokas ja monipuolinen hyödyntäminen	Yleisopetuksen opetusryhmien keskipakko 18 opp./ryhmä. / ka. alle 18 opp. Tuntikehys perusopetuksessa 2,0 h/oppilas / ei toteutunut (2,30 h/oppilas) Perusopetuksen TEA-viisarin tulos > 73 / Seuraava kysely toteutetaan v. 2025. Kurssit / oppilas yli 2,0 / toteutui (2,44) Yhteishankintojen määrä / 4 kpl Hankintojen määrä / 1 kpl Tuotannot / kohderyhmät Taidetyöpaja / päihde- ja mielent. Kansainvälinen kahvila / kotoutujat Teatteriesitykset / alakoulu, ikäihmiset Näyttelyt / kaikenikäiset Runohetket / varhaiskasvatus 7 kpl konsertteja / aikuiset Lastenmusiikkikonsertti / lapset Kihujen ohjelma / kaikenikäiset Kulttuuripäivä / kaikenikäiset Hupi-ilta / aikuiset Graffiti- ja street dance -paja, EPT-konsertti / nuoret Kulttuurikyyti / ikäihmiset Joulunavaus, itsenäisyyspäivä / kaikenikäiset Eri taiteenlajit huomioitu vuosikellossa Käyttöaste, tilavuokrien määrä ja kesto / Tapahtumien määrä: Woltin aula 1 kpl, Kohtaamispaikka 4 kpl, kirjastossa 12 näyttelyä+2 kpl, Ikosen koulu 5 kpl, Virike 2 kpl, VPK:n sali 7 kpl, Hoijakka 2 kpl, Salmenportti 2 kpl, Hiisimuorin hoiva 1 kpl, seurakuntakeskus 5 kpl, Pyhän ristin kirkko 3 kpl, Karpalokoti 1 kpl, Esperi 1 kpl, Attendo 1 kpl, riikirkko 1 kpl, nuorisotalo 3 kpl, Keskuskoulu 3 kpl, Kahvila Karnevaali 2 kpl, makasiinitori 14 kpl, suurlava 1 kpl, valtuustosalin 1 kpl, palveluliikenteen auto 5 kpl, Hiisitupa 1 kpl, Verkkoranta 1 kpl.

Strateginen tavoite 2. ELINVOIMA JA HYVINVOINTI		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Hyvinvoiva kasvuyhteisö	Varhaiskasvatus Päiväkotimuskaritoiminta	Muskariryhmien ja osallistujien määrä / 12 ryhmää ja 128 lasta
	Perusopetus Kodin ja koulun välisen yhteistyön kehittäminen	Vanhempainiltojen kävijämäärä
	Salmen koulun vanhempainyhdistyksen toiminnan käynnistämisen edistäminen	Ei toteutunut
	Yhteistyö yhdistysten, yritysten, seurakunnan ja vapaa-alkatoimen kanssa.	Tapahtumien, vierailujen ja teemapäivien määrä / perhekerhotoiminta yhdessä seurakunnan kanssa, nuorten tapahtumat
	Lakisääteisen opiskeluhoollon resurssien saatavuuden takaaminen kaikille perusopetuksen oppilaille	Perusopetuksessa ja Pyhäjärvellä lähityötä tekevät koulukuraattorit, koulupsykologit ja kouluvalmentajat (htv) / toteutui (koulupsykologi 0,7 htv, koulukuraattori 0,8 htv, kouluvalmentaja 0,6 htv)
	Toinen aste Opiskeluhoollon kehittäminen	Opiskeluhooltoryhmän kokoukset 2–4 krt. lukukaudessa / toteutui keväällä 2024
	Vapaa-aikapalvelut Matalankynnyksen liikuntaryhmät lapsille, nuorille, aikuisille ja ikäihmisille. - Lasten ja nuorten liikunta - Aikuisliikunta - Ikäihmisten liikunta	Ryhmien määrä, osallistujamäärät / 10 ryhmää (osana Harrastamisen Suomen mallia) 5 ryhmää, yht. 150 osallistujaa/vko. 7 ryhmää, yht. 110 osallistujaa/vko.
	Harrastamisen Suomen mallin kehittäminen osana palvelutarjontaa.	Toteutui / Harrastamisen Suomen mallin kerhotarjonta on lisääntynyt ja harrastajamäärä kasvanut.
	Hoivamusiikkitoiminta ikääntyneiden kotihoidossa	Käyntikerrat, asiakasmäärät / 17 kotihoidon asiakasta, kevätkuullassa 32, palveluliikenteen bussissa kulttuurikydyssä 5, joulutapahtumassa 40, päivätoiminnassa, Karpalokodilla ja Virkkulassa 60. Yht. 154.
	Päiväkotien ja koulujen esitykset ja näyttelyt	Esitysten määrä, osallistujamäärä / 19 esitystä, arviolta n. 1100 osallistujaa
	Etsivän nuorisotyön palvelut	Toteutui / Etsivällä nuorisotyöntekijällä oli vuoden aikana yhteensä 37 asiakasta.
	Maksuttomat vapaa-aikapalvelut Lasten ja nuorten palvelut: - Ryhmäliikunta (4–6-vuotiaat) - Harrastamisen Suomen malli - Kesäuimakoulut - Lasten kesäleirit - Lasten ja nuorten matkat - Lasten uintivuorot	Toteutui / - 4 liikuntaryhmää, 25 osallistujaa/vko. - 20 vapaa-ajankerhoa, 173 osallistujaa/vko. - 2 kesäuimakouluviikkoa, 130 osallistujaa. - 3 lasten leiriä, 73 osallistujaa. - 4 matkaa, 177 osallistujaa. - 2 uintivuoroa/vko, 170 kävijää/kk.

	- Nuorten kuntosalivuorot - Kuntosali ja uinti varusmiespalvelukseen astuville nuorille. - Nuorisotilojen avoimet ovet - Nuorisopalvelujen liikuntasalivuoro - Erityisuintikortti - Ikäihmisten liikuntasalivuorot (65+) - Lasten liikuntasalivuorot (18-) - Tapahtumat ja teemaviikot Vanhusten viikon tapahtumat EPT-viikon tapahtumat Kirjastopalvelut Yhteistyö vapaa-aikapalveluiden, varhaiskasvatuksen ja koulujen kanssa Yhteiset Aktiivinen viestiminen palveluista	- 2 kuntosalivuoroa/vko, 100 kävijää/kk. - 150 käyntikertaa/vuosi. - 206 käyntikertaa/kk. - Toteutui keväällä, 5–10 osallistujaa/vko. - Myönnettyjä erityisuintikortteja 37 kpl - Ikäihmisten vuoroja yht. 13,5 h/viikko - Lasten ja nuorten vuoroja yht. 38 h/vko - Lasten ja nuorten kulttuuriviikot, Kihupäivät, ehkäisevän päihdetyön viikko, omat tapahtumat Graffiti- ja street dance -paja 30 nuorta Teatterileiri alakouluikäisille 11 lasta Tapahtumien ja kävijöiden määrä / Vanhusten viikko 6 kpl, 96 hlöä EPT-viikko 1 kpl, 220 hlöä Tapahtumien ja kävijöiden määrä / Tapahtumia 45 kpl, kävijöitä yhteensä 959 Julkaisujen ja medianäkyvyyden määrä, markkinointimateriaali ja kohdentaminen / Pyhäjärven FB (1056 seuraajaa), IG (721 seuraajaa), infonäytöt 5 kpl Pyhjärvellä + alueelliset, kaupungin kevään tiedotuslehti (painos 150 kpl), joululehti (150 kpl), Kihumainoksia aluelehdissä
Sivistyksestä virtaa	Varhaiskasvatus Lasten erityistarpeisiin vastaaminen Perusopetus Opetuksen laadun turvaaminen Muodollisesti kelpoisen henkilökunnan palkkaaminen Toinen aste Opetuksen laadun ja houkuttelevuuden varmistaminen Kulttuuripalvelut Asiakasryhmät huomioiva monipuolinen tarjonta, alueellinen yhteistyö Kulttuuripalveluja taajaman ulkopuolella yhteistyössä kyläyhdistysten kanssa	Muodollisesti kelpoisen henkilöstön määrä 80 % Täydennyskoulutuksia yhteensä 11 kpl Varhaiskasvatuksen erityisopettajan palvelu / toteutui ostopalveluna Päättötodistus 100 % oppilaista / toteutui Muodollisesti kelpoisen henkilöstön määrä (100 %) / toteutui 95 % Lukion kehittämissuunnitelman toimeenpano / toteutui, aloitettiin elokuussa Ylioppilaskirjoitusten tulos parani edellisvuoteen verrattuna Asiakaspalautteet / Kihupalautteita 36 kpl Haettujen hankkeiden määrä 2 kpl: Kansainvälinen kahvila/Yhdenvertainen Oulu2026 -hankkeen pilotti ja Nuori kulttuuri Roots-projekti. Yhteistapahtumien ja -hankkeiden määrä / 6 kpl tapahtumia taajaman ulkopuolella, lisäksi alueelliset hankkeet

	Euroopan kulttuuripääkaupunki Oulu2026 Yhteiset Kasvun ja oppimisen tuen Pyhjärven malli Poikkihallinnollisen yhteistyön kehittäminen hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi Lasten ja nuorten kulttuurikasvatussuunnitelma	Oulu2026-teemat huomioitu kaupungin kulttuuripalveluiden avustusten myönnössä (TS) Myönnettyt Oulu2026-avustukset (TS) Malli hyväksytty (TS) TEA-viisareiden positiivinen kehitys (TS) Toteutui (liikunnan TEA-viisari 85, ed. 84) Kulttuurikasvatussuunnitelma on hyväksytty / toteutui
Kantokykyinen palvelutuotanto	Yhteiset Ennakoidaan Pyhjärven ja alueen ikärakenteen muutos ydintoimintojen laatu- ja kehitystavoitteet huomioiden. Yhteistyö perusopetuksen ja lukion kanssa	Arvio lasten, oppilaiden ja opiskelijoiden määrän kehityksestä ja sen vaikutuksista varhaiskasvatuksen ja opetuspalveluiden toimintojen järjestämisen taustalla (TS) / toteutui, otettu huomioon mm. talouden tasapainotusohjelmassa Yhteistyöhankeiden määrä, yhteinen henkilökunta
Mukaan vetävä toimintakulttuuri	Yhteiset Oppilaiden ja opiskelijoiden osallistuminen toiminnan suunnitteluun. Toinen aste Tapahtumajärjestäminen osaksi lukion yrityskasvatusta Vapaa-aikapalvelut Vapaa-aikapalveluiden avustukset Liikuntaraadin kokoontumiset (järjestöt, seurat, yrittäjät). Edistetään kulttuuripalvelujen saavutettavuutta ja lisätään eri ikä- ja väestöryhmien osallisuutta Yhteiset Yhteistyötapaamiset paikkakunnalla ja alueellisesti	Kyselyt, oppilaskunnan osallistumisen aste / - Kulttuuripalvelujen yhteistyö koulujen kanssa, mm. näyttely Woltissa, taideteosten tuomarointi, patsasreitti - Perinnetoimikunnan perustaminen Yhteistyötapahtumien määrä (järjestöt, yritykset, kaupunki) / 10 tapahtumaa (lukiolaisryhmiä mukana järjestelyissä Kihupäivillä, kesäteatterinäytöksissä, kulttuuripäivänä ja joulunavauksessa, lukion yrittäjyyspäivä keväällä kaupungin ja yrittäjäyhdistyksen kanssa) Jaettavan avustuksen ja hakijoiden määrä / Kulttuuripalvelut 10 000, hakijoita yht. 11 kpl Liikuntapalvelut 20 000 €, hakijoita yht. 7 kpl Nuorisopalvelut 5 800 €, hakijoita yht. 3 kpl Kokoontumisten määrä / 2 krt (kevät ja syksy) Tapahtumien määrä / kävijämäärä 89 kpl / 11 228 hlöä yhteensä Palautteet, kyselyt ja niiden käsittely / Tarkkaillaan monikanavaisesti Yhteistyöhankeet / tapaamiset / Pyhjärvellä 3 kpl, alueellisia 9 kpl, etänä 74 kpl

Viihtyisä elinympäristö	Yhteiset Aktiivinen puuttuminen ilkaltaan	Ilkivaltatapausten määrän lasku / ei muutosta
	Kouluympäristön viihtyvyyden ja liikunnallisuuden kehittäminen	Hankintojen ja toimenpiteiden määrä / 2 kpl
	Vapaa-aika- ja kulttuuripalvelut Tennishallin käyttöasteen nostaminen	Toteutui / varauksia 200 h/vuosi.
	Tennishallin sähköisen ajanvarauskalenterin käyttöönotto	Ei toteutunut kustannussyistä.
	Kulttuuritapahtumat kylillä	Eri kylillä järjestetyt tapahtumat / Taidereitti Korhosenniemessä/kirkonkylällä Kirkonkylän Kulttuuripäivä Kuusenmäen kättentyöt eilen ja tänään -näyttely
	Yhteiset Positiivisen elinympäristön tunnettuuden lisääminen	Viestintänostojen määrä / Pyhjärven IG-julkaisuja vuoden 2024 lopussa yht. 221, somejulkaisujen vuosikello käytössä

Strateginen tavoite 3. VAHVA JA MAHDOLLISTAVA KAUPUNKI		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Kestävät ja vaikuttavat investoinnit	Taiteen prosenttiperiaatteen soveltaminen hyvinvointitalohankkeessa viihtyisyyden ja vetovoimaisuuden lisäämiseksi.	Huomioidaan rakentamisessa / ei huomioida.
Henkilöstön osaamisen ja jaksamisen kehittäminen	Yhteiset Henkilöstön osaaminen Työhyvinvoinnin edistäminen, työnohjaus, kehityskeskustelut	Täydennyskoulutukset / KVTES 353,3 h, OVTES 36 h Sairauspoissaolojen määrän kehittyminen, kyselyt, säännölliset kehityskeskustelut

Strateginen tavoite 4. YHTEISTYÖ JA VUOROVAIKUTUS		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Alueellinen yhteistyö vastaamaan elinvoimatyön haasteita	Yhteiset Yhteistyön kehittäminen ammatillinen koulutus/täydennyskoulutus Toinen aste Yhteistyö Centria-ammattikorkeakoulun ja Oulun yliopiston kanssa. Kajaanin ammattikorkeakoulun peli- ja tietojenkäsittelyalan ja lukion harrasteakatemiaan yhteistyön tiivistäminen Yrityskasvatushankkeen hyödyntäminen korkeakoulu yhteistyössä	Toteutuneet koulutukset / 1 kpl Opintosuoritusten määrä / ei opintosuorituksia korkeakouluissa Yhteistyötapaamisten ja -hankkeiden määrä / alkutapaaminen 12/2024, yhteistyö jatkunut K2025 Ei toteutunut
Resurssiviisaus inhimillisessä pääomassa	Kesäpyhäkkäiden kumppanuuspöydät	Kyselyt, osallistujamäärät
Päätöksenteon vuorovaikutus ja osallisuus	Lasten ja nuorten osallisuuden edistäminen	Lasten kyselytunti tai lapsiparlamentti / ei toteutunut

TUNNUSLUKU/MITTARI	TP2022	TP2023	TA2024	TA2024 + muutos	TP2024	TA2025
Nettomenot €/asukas	2 238,09	2 536,14	2 604,92	2 634,05	2 564,71	2605,22

4. TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT SEKÄ LASKENNALLISET KUSTANNUKSET

	TP 2022	TP 2023	TA 2024	TA2024 +muutos	TP 2024	Poik- keama	TA 2025
Tuloarviot ja määrärahat							
Toimintatuotot	457 468	462 042	327 850	404 205	489 704	85 499	609 772
Toimintamenot	-11 281 758	-12 523 930	-12 727 282	-12 807 927	-12 558 101	249 825	-12 906 387
Toimintakate	-10 824 290	-12 061 888	-12 399 432	-12 403 722	-12 068 397	335 325	-12 296 615
Laskenn. kust.	-765						
Poistot	-10 615	-12 266			-8 829	-8 829	
Kokonaiskust.	-10 835 670	-12 074 154	-12 399 432	-12 403 722	-12 077 226	326 495	-12 296 615

Toimintatuottojen toteutuminen
Toimintakulujen toteutuminen

121,2 %
98,0 %

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen

1. PALVELUSUUNNITELMA

Hyvinvointilautakunta vastaa hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyön koordinoinnista. Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen on poikkihallinnollista ja monialaista yhteistyötä kaupungin toimialojen, järjestöjen, yritysten, yksityisten toimijoiden, hyvinvointialue Pohteen sekä muiden julkisorganisaatioiden kesken.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyössä otetaan huomioon kaupungin omien tavoitteiden lisäksi hyvinvointialueen hyvinvointisuunnitelman painopisteet (suhteet toisiin ihmisiin, arjen raha-asiat sekä mielen ja kehon hyvinvointi).

2. TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT

Strateginen tavoite 2. ELINVOIMA JA HYVINVOINTI		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Hyvinvoiva kasvuyhteisö	Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen	Indikaattorien kehittyminen positiivisesti (HYTE-kertoimen indikaattorit), TEA-viisarin tulokset / toteutui / liikunta 85 (ed. 84) Mittarit päivittyvät eri vuosina.
	HYTE:n Pyhäjärvi-malli	Pyhäjärvi-mallin kuvaus päivitetty ja käsitelty hyvinvointilautakunnassa / toteutui
	Uusien kumppanuuksien hakeminen palvelutuottajista, järjestöistä, hankerahoituksista	Kumppanuuksien määrän kehittyminen / Useita toteutuneita hankkeita eri kumppaneiden kanssa, uusia kumppanuuksia 5 kpl
	Ikäihmisten matalankynnyksen voima- ja tasapainoryhmien lisääminen	Toteutui / 3 uutta ryhmää

	Hyvinvointipäivien järjestämisen tukeminen kyllien ja järjestöjen kanssa yhteistyössä Lasten ja nuorten kokeman yhteisöllisyyden positiivinen kehitys Lukemisen ja kirjoittamisen taitojen parantuminen Hyvinvointitaitojen kehittyminen Lasten ja nuorten fyysisen toimintakyvyn parantuminen	Järjestettyjen hyvinvointipäivien määrä / toteutui 4 kpl. Kouluterveyskyselyn tulokset (TS) Seuraava kysely toteutetaan v. 2025. Kouluterveyskyselyn tulokset (TS) Seuraava kysely toteutetaan v. 2025. Kouluterveyskyselyn tulokset (TS) Seuraava kysely toteutetaan v. 2025. Move! -mittausten tulokset / heikentyneet: 5. luokka 60,4 % (ed. 60 %) 8. luokka 50 % (ed. 46,4 %)
Sivistyksestä virtaa	Edistetään kulttuuripalvelujen saavutettavuutta ja lisätään osallisuutta eri ikäryhmissä Suunnitelma kulttuurireseptin käytöstä	Tapahtumien ja osallistujien määrän kehitys 2023: 64 kpl / 9100 2024: 89 kpl / 11 228 Ei toteutunut
Mukaan vetävä toimintakulttuuri	Järjestetään asukas-/käyttäjäraateja tapahtumien yhteydessä informaation jakamiseen ja kuntalaisten osallistamiseen. Lisätään kuntalaisten vaikuttamismahdollisuuksia. Kehitetään kuntalaisiin kohdistuvaa viestintää ja sen monitahoisuutta Järjestötapaamisia pidetään säännöllisesti ajankohtaisella teemalla Laaditaan yhteisöohjelma yhteistyössä järjestöjen kanssa Osallistuva budjetointi	Vaikuttamistilaisuuksien määrä / 5 kpl TEA-viisarin osallisuutta koskevien mittareiden positiivinen kehitys (TS) Viestintäsuunnitelma hyväksytty / ei toteutunut Järjestötapaamisia min. 3 kpl/vuosi / toteutui osittain (järjestötapaamisia 2kpl. Lisäksi yhdistyksiä on kutsuttu teemakohtaisiin palavereihin). Ei toteutunut Toteutui
Viihtyisä elinympäristö	Yhteisöllisen ja turvallisen senioriasumisen tarjoaminen taajamassa Edistetään ikäihmisten edellytyksiä kotona asumiseen	Senioriasuntojen täyttöaste / 59,6 % Kotona asuvien osuus yli 75-vuotiaista 91,9 prosenttia v.2023 (91 % v. 2022)
Luonnon hyödyntäminen hyvinvoinnin rakentamisessa	Esteettömyyden edistäminen luontoreiteillä Suunnitelma luontoreseptin käytöstä	Toteutui Ei toteutunut

Strateginen tavoite 4. ALUEELLINEN YHTEISTYÖ JA VUOROVAIKUTUS

TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Aktiivinen ja erottuva Pyhäjärvi	Ikäystävällisen Pyhäjärvi-mallin edelleen kehittäminen ja sen levittäminen/jalkauttaminen	Kunnan ja hyvinvointialueen HYTE-kertoimen yhteisten indikaattoreiden positiivinen kehitys (TS) / kehitys negatiivista 2023 -> 2024 Yleisöluentoja 3 kpl

	Aivoterveyttä ja henkistä hyvinvointia edistäviä tapahtumia järjestetään yhteistyössä eri toimijoiden kanssa	Yhdistysten päivä Teemaviikkojen (3 kpl) tapahtumat Taidenäyttely 15 kpl Ei toteutunut
Resurssiviisaus inhimillisessä pääomassa	Suunnitelma aivoterveysreseptin käytöstä	
	Hyvinvointia mittaava kuntalaiskysely kerran valtuustokaudessa	Hyödynnetään Minun arkeni ja elämäni -kyselyn tuloksia / Toteutui
	Päätöksenteko ja toiminta on kustannustietoista ja vaikutuksia ennalta-arvioivaa (EVA-menettely)	Laadittujen EVA-arviointien määrä
	Osallisuusohjelman viimeistely	Ei toteutunut

Hyvinvointipalvelujen hallinto

Vastuuelin: Hyvinvointilautakunta

Vastuuhenkilö: Hyvinvointijohtaja

1. PALVELUSUUNNITELMAN KUVAUS

Hyvinvointipalvelujen hallinnon tehtävänä on tukipalvelujen tuottaminen varhaiskasvatukselle, opetuspalveluille ja vapaa-aikapalveluille sekä hyvinvointilautakunnan valmistelu- ja esittelytehtävät. Yhteisöasiamies vastaa kunta-järjestöyhteistyön koordinoinnista sekä avustaa muuan muassa hankesuunnitelmien laadinnassa ja rahoitushauissa.

2. TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT

TUNNUSLUKU/MITTARI	TP2022	TP2023	TA2024	TA2024 +M	TP2024	TA2025
Nettomenot €/asukas	50,96	78,09	65,31	65,31	66,91	62,24

3. PERUSTELUT

Hyvinvointilautakunnan hallintoon sisältyvät hyvinvointilautakunnan kokoukset, hyvinvointijohtajan, opetuspalvelujen sihteerin ja yhteisöasiamiehen tehtävät. Lisäksi varauduttiin hyvinvointipalveluiden kokonaisuuden lähitulevaisuuden sihteeritarpeeseen.

4. TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT SEKÄ LASKENNALLISET KUSTANNUKSET

Tuloarviot ja määrärahat	TP2022	TP2023	TA2024	TA2024 +muutos	TP2024	Poikk.	TA2025
Toimintatuotot			40 000	40 000	39 800	-200	68 000
Toimintamenot	-246 033	-359 123	-350 887	-350 887	-346 067	4 820	-361 768
Toimintakate (netto)	-246 033	-359 123	-310 887	-310 887	-306 267	4 620	-293 768
Poistot ja arvonalent.	-10 615	-12 266			-8 829	-8 829	
	-41						
Tehtävän kokonaisk.	-256 689	- 371 389	-310 887	-310 887	-315 096	-4 209	-293 768

Toimintatulojen toteutuminen

99,5 %

Toimintakulujen toteutuminen

98,6 %

Varhaiskasvatus

Vastuuelin: Hyvinvointilautakunta

Vastuuhenkilö: Hoijakan päiväkodinjohtaja, Muksuteekin päiväkodinjohtaja

1. PALVELUSUUNNITELMAN KUVAUS

Varhaiskasvatus on lapsen suunnitelmallista ja tavoitteellista kasvatuksen, opetuksen ja hoidon kokonaisuutta, jossa painottuu pedagogiikka. Varhaiskasvatus on osa suomalaista koulutusjärjestelmää sekä tärkeä vaihe lapsen kasvun ja oppimisen polulla. Pyhäjärven varhaiskasvatuspalvelut sisältävät seuraavat kokonaisuudet: päiväkotihoidon, vuorohoidon päiväkodissa, esiopetusta täydentävä varhaiskasvatus, perhepäivähoito sekä lasten hoidon tuet.

Salmenportin ryhmäperhepäiväkoti Veijarit (12-paikkaa) ja esikoululaisten kerhotoiminta muutettiin 1.8.2024 alkaen väliaikaisesti päiväkotitoiminnaksi. Päiväkoti toimii omana toimintayksikkönä Hoijakan sivupisteenä. Nykyiset tilat soveltuivat käyttöön ilman muutostöitä. Helteinen sää ja auringon varjopaikkojen puute aiheuttavat ongelmia päiväkodin piha-alueella. Ratkaisuna pihalle rakennettiin katettu pergola antamaan suojaa pihaleikkeihin. Esikoululaisten kerhotoiminta muuttui Salmenportin päiväkodin myötä varhaiskasvatuslain mukaiseksi täydentäväksi varhaiskasvatukseksi.

Pyhäjärvellä on 1.8. 2024 alkaen kolme päiväkotia: Hoijakka (4 ryhmää, yhteensä 84 paikkaa), Muksuteekki (vuoropäiväkoti, 2 ryhmää, yhteensä 42 paikkaa) ja Salmenportti (2 ryhmää, yhteensä 42 paikkaa). Lisäksi Pyhäjärvellä toimii ryhmäperhepäiväkoti taajaman ulkopuolella Ruotasella, noin 5 km päässä keskustasta sekä yksi kotona hoitava perhepäivähoitaja Pyhäsalmen keskustassa. Hiisimuorin Hoivassa on 2 ryhmää, 16 paikkaa.

2. TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT

TUNNUSLUKU/MITTARI	TP 2022	TP 2023	TA 2024	TA 2024 +muutos	TP 2024	TA 2025
Nettomenot €/asukas	572,45	676,80	661,14	661,14	666,03	661,38

3. PERUSTELUT

Pyhäjärvellä varhaiskasvatus on maksutonta. Tämä osaltaan lisää lasten tasavertaista mahdollisuutta osallistua varhaiskasvatukseen toimintaan. Varhaiskasvatus tavoittaa Pyhäjärvellä suurimman osan alle kouluikäisistä lapsista ja lapsiperheistä, käyttöaste oli 85 % vuoden 2024 lopussa. Vieraskuntalaisia laskutetaan hyvinvointilautakunnan päättämän päivätaksan mukaisesti.

Toimintamenoihin vaikuttavat keskeisesti seuraavat seikat. Syntyvyyden lasku on alkanut vaikuttamaan varhaiskasvatus palveluihin. Varhaiskasvatuspalveluissa tämä on näkynyt viime vuosina erityisesti kotihoidon tuen käytön vähenemisenä. Pyhäjärvelle syntyi vuonna 2024 lapsia 17. Esikouluun varhaiskasvatuksesta siirtyi vastaavasti 43 lasta syksyllä 2024. Alle 3-vuotiaiden lasten osallisuusaste varhaiskasvatuksessa kasvaa ja 1–3-vuotiaiden lapsiryhmien määrä on lisääntynyt. Maahanmuuttajataustaisia lapsia on tullut varhaiskasvatukseen 5 lisää vuoden 2024 aikana. Niin sanottuja suomi toisena kielenä -lapsia oli yhteensä vuoden 2024 lopussa 14 varhaiskasvatuksessa.

Salmenportin päiväkodin toiminta aiheuttaa sisäisten vuokrien kasvua. Muksuteekin remontti, ja väistötiloihin siirtyminen Salmenporttiin vaikuttivat varhaiskasvatukseen toimintaan jonkin verran vielä myös vuoden 2024 puolella. Muksuteekin remontti valmistui keväällä 2024.

Henkilökunnalla on ollut paljon toimintakaudella 2024 työomina, jotka ovat olleet muutamasta päivästä viikkoihin. Tämä on lisännyt sijaisten tarvetta huomioiden varhaiskasvatuksen mitoitussuhdeluvut. Lisäksi vuorohoidon tarve on kasvanut. Vuoropäiväkotitoiminta Muksuteekki pääsi muuttamaan väistötiloista Salmenportista takaisin Tunturitien remontoituihin tiloihin keväällä 2024. Muksuteekin piharemontti valmistui syksyllä 2024.

Vuonna 2030 voimaan astuva lakimuutos henkilörakenteessa on huomioitu jo nyt rekrytointien suunnitteluvaiheessa. Toimintakauden 2024–2025 rekrytoinnit onnistuivat keväällä 2024 hyvin, ja saimme rekrytoitua kelpoista henkilökuntaa avoimilla oleville paikoille. Pyhäjärven varhaiskasvatuksessa työskentelee tällä hetkellä kaksi kiertävää varhaiskasvatuksen sosionomia, joista toinen työskentelee tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta edistävällä hankerahoituksella vuoden 2026 loppuun. Heinäkuussa varhaiskasvatuksessa aloitti osa-aikaisena varhaiskasvatuksen perheohjaaja. Hänen työpanoksensa suuntautuu tärkeään matalankynnyksen ja ennaltaehkäisevään työhön lasten ja perheiden parissa. Varhaiskasvatuksen erityisopettajan työpanosta on ostettu ostopalveluna Vertikal Oy:ltä. Tuen tarpeessa olevien lasten määrä on noussut varhaiskasvatuksessa.

Vuoden 2024 aikana oli koulutusta moninaisuudesta, tasa-arvosta ja yhdenvertaisuudesta, liikuntapedagogiikasta, haastavista tilanteista, tunnetaidoista, ensiavusta, ruokakasvatuksesta, tuetusta leikistä sekä ensiavusta. Työnohjaus on toteutunut kuukausittain joka tiimille. Henkilökunnan työhyvinvointia ylläpitävät virkistysiltapäivät sekä kehityskeskustelut toteutuvat säännöllisesti kerran vuodessa. Varhaiskasvatuksessa toteutetaan vuosittain toimintakauden lopussa asiakastytytyä- sekä työtyytyväisyyskysely, jonka tuloksia hyödynnetään palvelujen ja toimintojen kehittämisessä.

Päiväkotien johtamisen kehittämiseksi aloitettiin varajohtajamallin pilotointi palkkaamalla kaksi varajohtajaa vuoden 2024 alusta alkaen. Varajohtajat toimivat kiertävinä varhaiskasvatuksen sosionomeina, ja heitä ei lasketa varhaiskasvatuksen ryhmien mitoitukseen. Tiedolla johtamista ja laadun arviointia vahvistamaan haettiin loppuvuodesta 2024 alueellisesti hankerahoitusta Valssi-arviointijärjestelmän käyttöönottoon. Varhaiskasvatuksen esihenkilöt aloittivat varhaiskasvatuksen pitovoiman kehittäminen hyvinvointijohtamisella PEPPI-hankeen koulutuskokonaisuuden loppuvuodesta 2024.

Pyhäjärven varhaiskasvatus on mukana Pohjois-Suomen Loisto- ja Purje-alueverkostossa sekä alueellisessa yhteistyöverkostossa. Verkostot tukevat varhaiskasvatussuunnitelmien toimeenpanoa ja kehittämistä paikallisella tasolla vahvistaen varhaiskasvatuksen pedagogiikkaa, toimintakulttuuria, johtamista sekä seuranta- ja arviointia.

4.

TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT SEKÄ LASKENNALLISET KUSTANNUKSET

	TP 2022	TP 2023	TA 2024	TA 2024 +muutos	TP 2024	Poikk.	TA 2025
Tuloarviot ja määrärahat							
Toimintatuotot	105 500	185 638	48 258	48 258	64 609	16 351	14 430
Toimintamenot	-2 869 295	-3 404 517	-3 195 298	-3 195 298	-3 200 933	-5 635	-3 136 160
Toimintakate	-2 763 795	-3 218 879	-3 147 040	-3 147 040	-3 136 324	10 716	-3 121 730
Kokonaiskust.	-2 763 795	-3 218 879	-3 147 040	-3 147 040	-3 136 324	10 716	-3 121 730

Toimintatuottojen toteutuminen
Toimintakulujen toteutuminen

133,9 %
100,2 %

Perusopetus

Vastuuelin: Hyvinvointilautakunta
Vastuuhenkilö: Ikosen koulun rehtori, Salmen koulun rehtori

1. PALVELUSUUNNITELMAN KUVAUS

Perusopetukseen kuuluvat esiopetus, perusopetuksen 1.–9.-luokat sekä koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminta. Tavoitteena on antaa lapsille ja nuorille edellytykset jatko-opintoihin ja taata oppilaille turvallinen oppimisympäristö, laadukkaita tukipalveluita sekä tukea lasten ja nuorten kasvua ja hyvinvointia.

2. TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT

TUNNUSLUKU/MITTARI	TP 2022	TP 2023	TA 2024	TA 2024 +muutos	TP 2024	TA 2025
Oppilasmäärä ka. kalenteriv	517	508	514	514	505	514
Nettomenot €/oppilas	10 900,41	12 041,51	12 351,20	12 351,20	12 115,65	12 348,34
Tuntikehys/oppilas	2,38	2	2,2	2,2	2,30	2,2
Opetusryhmien keskipitoisuus	15	18	15	15	14	15

3. PERUSTELUT

Alakoulun opetus toteutetaan Ikosen koulun alaisuudessa. Luokat 0–4 toimivat Ikosen koulun tiloissa ja 5. ja 6.-luokkalaisten keskuslukiolla yhdessä yläkoulun kanssa. Molemmissa toimipisteissä toimii myös pienryhmiä sekä suomi toisena kielenä -opetusryhmiä. Aamu- ja iltapäivätoimintaa jatketaan Ikosen koululla. Opiskeluhoito siirtyi vuoden 2023 alusta hyvinvointialue Pohteen alaisuuteen. Opiskeluhoitotyö jatkui edelleen vuonna moniammatillisena yhteistyönä opiskeluhoitosuunnitelman mukaisesti. Sekä alakoululla että yläkoululla oli aktiivista toimintaa myös erilaisten tapahtumien ja kouluvierailujen myötä.

Varhaiskasvatuksen sekä esi- ja perusopetuksen yhteinen opetus- ja kulttuuriministeriön kolmivuotinen hanke yhdenvertaisuuden ja inklusiivisen toimintakulttuurin edistämiseksi varhaiskasvatuksessa sekä esi- ja perusopetuksessa alkoi elokuussa 2024.

4. TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT SEKÄ LASKENNALLISET KUSTANNUKSET

	TP 2022	TP 2023	TA 2024	TA 2024 +muutos	TP 2024	Poikk.	TA 2025
Toimintatuotot	208 805	102 024	105 900	105 900	111 240	5 340	149 848
Toimintamenot	-5 844 316	-6 219 111	-6 454 417	-6 454 417	-6 229 642	224 775	-6 496 896
Toimintakate	-5 635 511	-6 117 087	-6 348 517	6 348 517	-6 118 402	230 115	-6 347 048
Lask. kustann.	-521						
Kokonaiskust.	-5 636 032	-6 117 087	-6 348 517	-6 348 517	-6 118 402	230 115	-6 347 048

Toimintatuottojen toteutuminen
 Toimintakulujen toteutuminen

105,0 %
 96,5 %

Toisen asteen koulutus

Vastuuelin: Hyvinvointilautakunta

Vastuhenkilö: Lukion rehtori

1. PALVELUSUUNNITELMAN KUVAUS

Toisen asteen koulutus pitää sisällään lukio-opetuksen sekä ammatillisen koulutuksen. Kaupunki vastaa lukio-opetuksesta ja tavoitteena on antaa nuorille hyvät edellytykset jatko-opintoihin sekä tukea nuorten kasvua ja hyvinvointia.

2. TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT

TUNNUSLUKU/MITTARI	TP2022	TP2023	TA 2024	TA 2024 +muutos	TP 2024	TA 2025
Opiskelijamäärä ka. painotettu	74,3	70,5	71	71	68,6	71
Nettomenot €/opiskelija	12 095,52	14 283,84	15 718,55	15 718,55	15 445,28	15 195,13
Kurssit/opiskelija	2,2	2,24	2,1	2,1	2,4	2,1

3. PERUSTELUT

Toisen asteen maksuttomuuden myötä viime vuosina nousseet menot tasaantuvat, kun kaikilla vuosikursseilla voidaan käyttää digitaalisen materiaalin rinnalla kierrätettäväksi tarkoitettuja oppikirjoja. Harrasteakatemian tarjonta lisääntyi, ja syksyllä 2024 puolet lukiolaisista osallistui akatemian toimintaan.

Lukion kehittämissuunnitelman toimeenpano käynnistyi elokuussa Oppimisen ja ohjauksen tuen hankkeella, yhteisöllisyyden lisäämisellä sekä markkinoinnin kehittämisellä. Opiskelijoiden yksilölliset valinnat kuten ylioppilaskirjoituksiin kertaavat opintojaksot, etäopiskelu JokiElukiossa ja lyhyen kielen opiskelu olivat mahdollisia.

4. TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT SEKÄ LASKENNALLISET KUSTANNUKSET

	TP 2022	TP 2023	TA 2024	TA 2024 +muutos	TP 2024	Poikkeama	TA 2025
Toimintatuotot	27 442	13 198	14 592	14 592	37 778	23 186	71 750
Toimintamenot	-926 139	-1 020 210	-1 130 609	-1 130 609	-1 097 324	33 285	-1 150 604
Toimintakate	-898 696	-1 007 012	-1 116 017	-1 116 017	-1 059 545	56 472	-1 078 854
	-203						
Kokonaiskust.	-898 899	-1 007 012	-1 116 017	-1 116 017	-1 059 545	56 472	-1 078 854

Toimintatuottojen toteutuminen

258,9 %

Toimintakulujen toteutuminen

97,1 %

Vapaa-ajan koulutus: kansalaisopisto, musiikkiopisto, tanssiopisto

Vastuuelin: Hyvinvointilautakunta
Vastuuhenkilö: Hyvinvointijohtaja, kansalaisopiston rehtori, tanssiopiston rehtori

1. PALVELUSUUNNITELMAN KUVAUS

Kansalaisopistopalvelut ostetaan Haapajärven kaupungin ylläpitämältä Jokilatvan Opistolta. Opisto tarjoaa toimialueensa väestölle monipuolisia ja korkeatasoisia opiskelumahdollisuuksia. Opetuksen saatavuus turvataan hajauttamalla opetus koko

toiminta-alueelle ja pitämällä kurssimaksut kohtuullisina. Musiikin ja tanssin taiteen perusopetusta järjestetään yhteistyössä Jokilaaksojen musiikkiopiston ja Tanssiopisto Uusikuun kanssa.

2. TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT

TUNNUSLUKU/MITTARI	TP 2022	TP 2023	TA 2024	TA 2024 +muutos	TP 2024	TA 2025
Nettomenot €/asukas yht.	28,44	37,36	39,39	40,29	41,65	34,54
Kansalaisopisto						
Nettomenot €/asukas					19,10	15,76
Opetustunnit/vuosi	3 499	3 367	2 900	2 900	2 764	2 900
Opiskelijamäärä	1 384	1 293	1 200	1 200	1 157	1 200
Tanssiopisto						
Nettomenot €/asukas					5,22	1,49
Opetustunnit/vuosi					1 638	1 638
Opiskelijamäärä					446 (Pj. 46)	446 (Pj. 46)
Musiikkiopisto						
Nettomenot €/asukas					17,33	17,29
Opetustunnit / vuosi					2 828	2 828
Opiskelijamäärä					211	211

3. PERUSTELUT

Kansalaisopiston, musiikkiopiston ja tanssiopiston toiminnot muodostavat vapaa-ajan koulutuksen vastuualueen.

Vuonna 2024 Jokilatvan kansalaisopistossa järjestettiin opetusta 556 kurssilla 14 989 h: Haapajärvellä 3 897 h, Nivalassa 6 579 h, Pyhäjärvellä 2 764 h ja Reisjärvellä 1 749 h. Vuoteen 2023 verrattuna opiston kurssien määrä väheni 53 kurssilla ja opetustuntimäärä pieneni 1 862 tunnilla. Tämän vuoksi kursseille osallistuneiden määrä pieneni 453 opiskelijalla (-6 %), mutta kurssien keskikoko kasvoi. Opiston vuoden 2024 yksi toiminnallinen tavoite oli lisätä osaamisperusteisten kurssien määrää. Tavoitteessa onnistuttiin hyvin: vuonna 2023 opintopistekursseja järjestettiin 65 kurssilla noin 3 450 tuntia, niin vuonna 2024 niitä järjestettiin 122 ja 6 142 tuntia eli noin kaksinkertainen määrä edellisvuoteen verrattuna.

Jokilaaksojen musiikkiopiston keskeinen painopistealueista on laadullisesti korkeatasoisen opetuksen järjestäminen eri ikäryhmät huomioiden. Vuoden 2024 aikana toimintaan otettiin mukaan myös iltasoitto-niminen toimintamalli, jossa pienimuotoisia juonnettuja konsertteja järjestetään kirkkoissa. Suomen musiikkioppilaitosten liiton teemavuosi 2024 keskittyy säveltämisen opettamiseen. Jokilaaksojen musiikkiopisto aloitti sävellyksen opettamisen jo vuonna 2002, joten musiikkiopisto osallistui valtakunnalliseen toimintaan kouluttajan roolissa. Musiikkiopistossa oli vuonna 2024 kaikkiaan 1216 oppilasta, kun mukaan luetaan päiväkotimuskariyryhmät. Pyhäjärvisiä kirjoilla oli kaikkiaan 211 (sis. päiväkotimuskarit). Musiikkiopistossa oli kirjoilla yhteensä 500 varsinaista oppilasta.

Tanssiopisto Uusikuu siirtyi Pyhjärven kaupungin ylläpitämäksi 1.8.2024 alkaen. Hyvinvointilautakunta hyväksyi tanssin taiteen perusopetuksen opetussuunnitelman kesäkuussa 2024. Opetus- ja kulttuuriministeriö myönsi lokakuussa 2024 Pyhjärven kaupungille oikeuden saada taiteen perusopetuksesta annetun lain mukaista, laskennallisten opetustuntien mukaan määräytyvää taiteen perusopetuksen valtionosuutta 1.1.2025 alkaen. Tanssiopistossa oli 31.12.2024 kirjoilla 446 opiskelijaa, joista 46 on Pyhjärven ryhmissä. Taiteen perusopetuksen tuntimäärä on 1638, koko tuntimäärä 1682 (sis. aikuisopiskelijat).

4. TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT SEKÄ LASKENNALLISET KUSTANNUKSET

	TP 2022	TP 2023	TA 2024	TA 2024 +muutos	TP 2024	Poik- keama	TA 2025
Tuloarviot ja määrärahat							
Toimintatuotot	2 000			76 355	79 509	3 154	199 744
Toimintamenot	-168 713	-177 686	-187 502	-268 147	-275 624	-7 477	-362 770
Toimintakate	-166 713	-177 686	-187 502	-191 792	-196 115	-4 323	-163 026
Kokonaiskust.	-166 713	-177 686	-187 502	-191 792	-196 115	-4 323	-163 026

Toimintatuottojen toteuma
Toimintakulujen toteutuminen

104,1 %
102,8 %

Vapaa-aikapalvelut

Vastuuelin: Hyvinvointilautakunta
Vastuuhenkilö: Hyvinvointijohtaja

1. TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT

TUNNUSLUKU/MITTARI	TP 2022	TP 2023	TA 2024	TA 2024+M	TP 2024	TA 2025
Nettomenot €/asukas	230,64	248,55	270,90	270,90	265,82	273,77

2. TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT SEKÄ LASKENNALLISET KUSTANNUKSET

	TP 2022	TP 2023	TA 2024	TA 2024+M	TP 2024	Poikk.	TA 2025
Tuloarviot ja määrärahat							
Toimintatuotot	113 719	161 181	119 100	119 100	156 768	37 668	106 000
Toimintamenot	-1 227 262	-1 343 283	-1 408 569	-1 408 569	- 1 408 512	57	-1 398 189
Toimintakate	-1 113 543	-1 182 102	-1 289 469	-1 289 469	-1 251 744	37 725	-1 292 189
Kustannukset	-1 113 543	-1 182 102	-1 289 469	-1 289 469	-1 251 744	37 725	-1 292 189

Toimintatuottojen toteutuminen

131,6 %

Toimintakulujen toteutuminen

100,0 %

Liikuntapalvelut, uimahalli, monitoimihalli, tennishalli

Vastuuelin: Hyvinvointilautakunta
Vastuuhenkilö: Vapaa-aikapäälikkö

1. PALVELUSUUNNITELMAN KUVAUS

Pyhäjärven liikuntapalvelut tekee työtä tavoitteenaan saavuttaa terveempi ja liikkuvampi Pyhäjärvi. Tavoitteisiin vastataan järjestämällä monipuolisia, matalankynnyksen liikuntaryhmiä ja tapahtumia lapsille, nuorille, työikäisille ja ikäihmisille. Liikuntapalvelut tukevat paikallisten urheiluseurojen ja järjestöjen toimintaa toiminta-avustuksilla ja/tai ohjauspanoksella.

Pyhäjärven uimahalli tarjoaa kuntalaisille edulliset ja monipuoliset vesiliikunnan palvelut. Uimahallin alakerrassa toimii kunnallinen kuntosali ajanmukaisine laitteineen. Monitoimihalli tarjoaa koululaisille luistelupuitteet läpi talven. Honkavuoreen valmistunut tennishalli mahdollistaa uuden harrastetilan lisäksi puitteet tapahtumien järjestämiselle.

2. TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT

TUNNUSLUKU/MITTARI	TP 2022	TP 2023	TA 2024	TA2024+M	TP 2024	TA 2025
Liikuntapalvelut						
Nettomenot €/asukas	21,62	21,17	25,58	25,58	21,67	27,01
Uimahalli						
- uimahallikäyntejä	26 243	28 535	28 000	28 000	29 001	28 000
- kuntosalikäyntejä	7 989	17 694	6 000	6 000	18 581	6 000
Nettomenot €/asukas	42,24	50,45	64,79	64,79	62,21	70,52
Monitoimihalli						
Nettomenot €/asukas	29,08	36,47	40,85	40,85	41,18	37,07
Tennishalli						
Nettomenot €/asukas	1,72	4,72	8,61	8,61	8,65	7,62

3. PERUSTELUT

Liikuntapalvelut on järjestänyt ohjaustoimintaa kaikille ikäryhmille laadukkaasti ja matalan kynnyksen periaatteella. Osaan aikuisliikuntaryhmistä on ostettu liikunnanohjaus liikuntalan yrittäjiltä. Lasten ja nuorten harrastusryhmät ovat pysyneet maksuttomina. Aikuisliikunnan ryhmiin on voinut osallistua edullisella kausimaksulla. Kausimaksuun on sisällynyt kaikki tarjolla olevat liikuntaryhmät. Ikäihmiset ovat osallistuneet ryhmiin liikuntapassilla, joka myönnetään kaikille 65-vuotta täyttäneille Pyhäjärven kuntalaisille. Lasten, nuorten ja ikäihmisten liikuntasalivuorot ovat pysyneet maksuttomina.

Liikuntapalvelut ovat koordinoineet Harrastamisen Suomen mallin toimintaa Pyhäjärvellä. Kolmannella hankekaudella on ollut tarjolla yhteensä 20 lasten ja nuorten vapaa-ajan harrasteryhmää. Toimintaan myönnettiin valtionavustusta yhteensä 27.500 €.

Liikuntapalvelut ovat osallistuneet paikkakunnan liikuntatapahtumiin, kuten Pyhäjärvi pyöräilyyn, Lasten ja nuorten kulttuuriviikon tapahtumiin, lasten kesäuimakouluihin sekä lasten toimintaleireihin. Liikuntapalveluiden seura-avustukset (20.000 €) on jaettu toiminnan laajuuden suhteessa paikkakunnan rekisteröidyille liikuntaseuroille- ja yhdistyksille.

Uimahallissa on työskennellyt kaksi uinninvalvojaa/uimaopettajaa sekä yksi kassatyöntekijä. Asiakaspalvelutyön ohessa kassatyöntekijä on vastannut myös Harrastamisen Suomen mallin koordinoimista ja liikuntapalveluiden laskutuksesta (liikuntasalivuorot, yrityslaskutukset). Lauantaisin uimahallilla ovat työskennelleet osa-aikainen uinninvalvoja ja

apulaiskassatyöntekijä. Lauantiaukiolon myötä uimahallin kävijämäärät ovat kasvaneet varsinkin lapsiperheiden osalta. Uimahalli on tarjonnut yleisuintien lisäksi ohjattua vesijumppaa, koululaisten uimaopetusta, kesäuimakouluja sekä vauva- ja perheuintia. Lasten ja nuorten maksuttomat uinti- ja kuntosalivuorot ovat kasvattaneet suosiota. Uusia erityisuintikortteja myönnettiin vuoden aikana yhteensä 37 kpl. Uimahallissa on panostettu aikaisempaa enemmän myös oheistuotteiden myyntiin.

Tennishallia on vuokrattu tapahtumakäyttöön sekä liikuntatilaksi. Varauksia vuoden ajalta kirjattiin yhteensä 200 tuntia. Monitoimihalli on ollut koululaisten käytössä arkipäivisin, iltatoiminnasta vastaa halliyhtiö.

4. TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT SEKÄ LASKENNALLISET KUSTANNUKSET

	TP 2022	TP 2023	TA 2024	TA 2024 + muutos	TP 2024	Poikkeama	TA 2025
Tuloarviot ja määrärahat							
Toimintatuotot	76 699	122 894	85 400	85 400	116 219	30 818	76 000
Toimintamenot	-537 370	-659 402	-750 993	-750 993	-745 868	5 126	-748 015
Toimintakate	-460 671	-536 508	-665 593	-665 593	-629 649	35 944	-672 015
Kustannukset	-457 130	-536 508	-665 593	-665 593	-629 649	35 944	-672 015

Toimintatuottojen toteutuminen
Toimintakulujen toteutuminen

136,1 %
99,3 %

Nuorisopalvelut

Vastuuelin: Hyvinvointilautakunta

Vastuuhenkilö: Vapaa-aikapäällikkö

1. PALVELUSUUNNITELMAN KUVAUS

Nuorisopalveluiden tavoitteena on ylläpitää ja luoda virikkeellinen, turvallinen ja toimiva kasvuympäristö pyhäjärvisille nuorille. Nuorisopalvelut tarjoavat tekemistä ja toimintaa vapaa-ajalla, tukea koulutukseen ja nuoren työelämään sekä apua haastavissa elämäntilanteissa. Nuorisotyötä tehdään yhteistyössä eri sektorien ja järjestöjen kanssa niin omissa tiloissa, kouluilla, nuorten työpajalla sekä erilaisissa terveyden ja hyvinvoinnin verkostoissa.

2. TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT

TUNNUSLUKU/MITTARI	TP 2022	TP 2023	TA 2024	TA 2024+M	TP 2024	TA 2025
Nettomenot €/asukas	31,12	40,18	36,88	36,88	39,21	38,44

3. PERUSTELUT

Nuorisopalveluilla on käytössään oma harraste/nuorisotila (Nuokkari), jossa järjestetään avoimia nuorten iltoja, ohjattuja ryhmiä sekä erilaisia tapahtumia. Yläkoululaisille ja toisen asteen opiskelijoille suunnattua tilatoimintaa on harjoitettu tiistaisin, keskiviikkoisin, torstaisin ja perjantaisin. Perjantai-iltaisin tilat ovat olleet avoinna pidempään, jolloin toiminnan ohjausta on toteutettu yhteistyössä Pyhäjärven Seurakunnan kanssa. Nuorisopalvelut ovat ohjanneet myös Harrastamisen Suomen mallin kerhoa (Vikusten nuokkari). Nuorten teemailtoja (disco, lan-pelitapahtuma, yönuokkari, yökahvila, vappubileet, halloween-nuokkari, itsenäisyyspäiväjuhla) on järjestetty säännöllisesti pitkin vuotta. Teemaillat keräsivät yhteensä 194 kävijää. Nuorisopalvelujen tilat ovat olleet maksutta myös järjestöjen ja yhdistysten käytössä erikseen sovittaessa. Nuorisopalvelut ovat toteuttaneet koulunuorisotyötä yhteistyössä ala- ja yläkoulun kanssa. Nuoriso-ohjaaja on vierailut Salmen koululla viikoittain järjestäen erilaista välituntiohjelmaa. Tämän lisäksi nuorisopalvelut ovat olleet mukana toteuttamassa syksyisin koululuokkien ryhmätyksiä ja ehkäisevän päihdetyön teemaviikon tapahtumia. Keväällä ohjelmassa ovat olleet perinteiset 6.-luokkalaisten ryhmätykset sekä 9.-luokkalaisten ajokortti työelämään -päivä. Jalkautuvaa nuorisotyötä on tehty koulujen päätyttyä keväällä. Nuorisopalvelut ovat olleet mukana järjestämässä erilaisia tapahtumia, retkiä ja leirejä yhteistyössä järjestöjen kanssa. Näistä mainittavimpana ehkäisevän päihdetyön viikon keikkatapahtuma, joka keräsi keskuskoululle yli 200 nuorta. Nuorisopalvelut vastasivat myös lasten ja nuorten kulttuuriviikkojen organisoinnista. Teemaviikkojen tapahtumissa oli yhteensä noin 800 lasta/nuorta. Nuorisopalvelut on tarjonnut etsivän nuorisotyöntekijän palveluita vuodesta 2008 alkaen. Suurin osa tukea tarvitsevista nuorista on ollut iältään 18–20-vuotiaita. Tukea annettiin mm. kouluttautumiseen, työllistymiseen sekä hyvinvointiin ja elämänhallintaan liittyen. Etsivä nuorisotyöntekijä on tehnyt tiivistä yhteistyötä koulujen oppilashuollon, Pohteen mielenterveys- ja päihdetyön sekä nuorten työpajan kanssa. Etsivä nuorisotyöntekijä on jalkautunut mukaan koulujen päättäjäisiltään sekä osallistunut tarpeen mukaan tehostetun nuorisotyön kriisitoimintaan (2 tehostetun nuorisotyön tapahtumaa vuonna 2024). Etsivään nuorisotyöhön myönnettiin valtionavustusta vuonna 2024 yhteensä 25.000 €.

4. TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT SEKÄ LASKENNALLISET KUSTANNUKSET

	TP 2022	TP 2023	TA 2024	TA2024+M	TP 2024	Poikkeama	TA 2025
Määrärahat							
Toimintatuotot	31 632	34 000	30 000	30 000	31 355	1 355	30 000
Toimintamenot	-181 856	-225 108	-205 562	-205 562	-215 972	-10 410	-211 457
Toimintakate	-150 224	-191 108	-175 562	-175 562	-184 617	-9 055	-181 457
Kustannukset	-150 224	-191 108	-175 562	-175 562	-184 617	-9 055	-181 457

Toimintatuottojen toteutuminen
Toimintakulujen toteutuminen

104,5 %
105,1 %

Kulttuuripalvelut

Vastuuelin: Hyvinvointilautakunta
Vastuuhenkilö: Kulttuurituottaja

1. PALVELUSUUNNITELMAN KUVAUS

Kulttuuripalvelut edistävät kulttuurin ja taiteen tekemistä, harrastamista, saatavuutta ja käyttöä sekä taide- ja kulttuurikasvatusta ja kulttuuriperintöä. Kulttuuripalvelujen tavoitteena on ennalta ehkäisevän hyvinvointityön, osallisuuden sekä yhteisöllisyyden vahvistaminen tarjoamalla mahdollisuuksia kulttuurin tekemiseen ja kokemiseen omassa lähiympäristössä järjestämällä, koordinoimalla ja osatoteuttamalla kulttuuritoimintaa.

Kulttuuripalvelut toimivat vahvassa yhteistyössä paikallisten järjestöjen, yhteisöjen sekä alueellisten ja maakunnallisten verkostojen kanssa. Kulttuuripalvelujen saavutettavuutta vahvistetaan siten, että kaupungin toteuttamat kulttuuritapahtumat ovat mahdollisimman pitkälle ilmaistapahtumia.

2. TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT

TUNNUSLUKU/MITTARI	TP 2022	TP 2023	TA 2024	TA 2024+M	TP 2024	TA 2025
Nettomenot €/asukas	31,48	35,15	28,82	28,82	28,49	30,26

3. PERUSTELUT

Pyhäjärven kaupunki ja kulttuuripalvelut sitoutuu nykyisten vakiintuneiden kulttuuri- ja taidetapahtumien järjestämiseen. Lisäksi haetaan uusia tapahtumia toimialueidensa ja ulkopuolisten yhteistyötahojen kanssa hyvinvointia ja terveyttä edistävän, osallisuutta tukevan sekä syrjäytymistä ehkäisevän kulttuuritarjonnan mahdollistamiseksi.

Edistetään poikkihallinnollisen yhteistyön kehittämistä hyvinvoinnin ja terveydenedistämistä vastaavien toimijoiden kanssa. Kulttuuripalveluiden sekä eri tapahtuma- ja järjestötoimijoiden välistä keskustelua on edistetty yhteistapaamisten kautta. Hoivamusiikki- ja päiväkotimuskaritoiminta on vakiinnutettu ennaltaehkäiseväksi kulttuurihyvinvointipalveluksi.

Kulttuuripalvelut koordinoivat eri yhteistyötahojen kanssa Lasten ja nuorten kulttuuriviikkojen, Euroopan kulttuuriympäristöpäivien teemaviikon, Valtakunnallisen Vanhustenviikon sekä Ennalta ehkäisevän päihdetyön viikon tapahtumakokonaisuuksia. Paikallisen kulttuuriperinnön ylläpitoa ja käyttöä edistetään.

Kansainvälisen kahvilan toiminta alkoi pilottina yhteistyössä Yhdenvertainen Oulu2026-hankkeen, seurakunnan ja kotoutumis- ja työllisyyspalveluiden kanssa. Veteraanien ja sotiemme perintöä vaalimaan perustettiin perinnetoimikunta. Pyhäjärven kaupunki osallistui Kalajoen hallinnoimaan Kulttuurimatkailusta hyvinvointia -hankkeeseen ja Kainuun ja Pohjois-Pohjanmaan liittojen yhteiseen KAIPPO – Kulttuurin vahvistuvat verkostot Kainuussa ja Pohjois-Pohjanmaalla-hankkeeseen.

4. TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT SEKÄ LASKENNALLISET KUSTANNUKSET

	TP 2022	TP 2023	TA 2024	TA2024+M	TP 2024	Poikkeama	TA 2025
Tuloarviot ja määrärahat							
Toimintatuotot	5 389	4 288	3 700	3 700	6 996	3 296	
Toimintamenot	-157 363	-171 483	-140 872	-140 872	-141 156	-284	-142 823
Toimintakate	-151 974	-167 195	-137 172	-137 172	-134 160	3012	-142 823
Kustannukset	-151 974	-167 195	-137 172	-137 172	-134 160	3012	

Toimintatuottojen toteutuminen
 Toimintakulujen toteutuminen

189,1 %
 100,2 %

Kirjastopalvelut

Vastuuelin: Hyvinvointilautakunta
Vastuhenkilö: Vastaava kirjastonhoitaja

1. PALVELUSUUNNITELMAN KUVAUS

Kirjasto on kaupungin kulttuuri- ja tietokeskus. Kirjasto tarjoaa pääsyn monipuolisiin tietopalveluihin, antaa valmiuksia tietoyhteiskunnan vaatimiin kansalaistaitoihin unohtamatta kirjaston perinteistä sivistys- ja kulttuuritehtävää.

2. TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT

TUNNUSLUKU/MITTARI	TP 2022	TP 2023	TA 2024	TA 2024 +muutos	TP 2024	TA 2025
Nettomenot €/asukas	72,63	60,41	64,32	64,32	64,41	62,69

3. PERUSTELUT

Kirjastopalveluja koskeva ostopalvelusopimus Haapajärven kaupungin kanssa päättyi vuoden 2023 lopussa, ja kirjastopalvelut on tuotettu 1.1.2024 alkaen Pyhäjärven kaupungin omana toimintana. Kirjastopalveluissa painotetaan laadukasta asiakaspalvelua sekä yhteistyötä koulujen ja nuorisotoimen kanssa lasten ja nuorten lukuharrastuksen lisäämiseksi. Yhteistyön pohjana käytetään uutta kulttuurikasvatussuunnitelmaa.

Pyhäjärven kirjasto kuuluu alueelliseen Jokikirjastot-kimppaan, mikä mahdollistaa laajemman ja monipuolisemman kokoelman sekä aktiivisen lukutaitotyön toteuttamisen. E-palvelut toteutetaan yhteistyösopimuksella Pohjoisen e-kirjaston kanssa. Kirjasto liittyy Valtakunnalliseen e-kirjastoon vuoden 2025 alusta. Kirjasto on mukana alueellisissa hankkeissa aktiivisesti.

Kirjasto toimii edelleen väistötiloissa entisissä ammattikoulun tiloissa, kunnes uusi kirjastotila saadaan rakennetuksi. Lehtienlukusali on Yläympyrän tuvalla. Kirjastoautotoiminnan päätyttyä kirjaston palveluita on järjestetty uudelleen. Hakeutuvalla kirjastotyöllä pyritään saavuttamaan myös ne kuntalaiset, joiden on hankala tulla kirjastoon. Hakeutuvaa kirjastotyötä ovat kotipalvelu sekä kaupungin varhaiskasvatuksen toimipisteissä pidettävät säännölliset satutunnit. Näiden toimien lisäksi Ikosen koululla pidetään kaksi kertaa kuussa auki pienikokoista kirjastotilaa, jonne tuodaan aineistoa lainattavaksi 0–4.-luokkalaisille.

4. TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT SEKÄ LASKENNALLISET KUSTANNUKSET

	TP 2022	TP 2023	TA 2024	TA 2024 +muutos	TP 2024	Poikkeama	TA 2025
Tuloarviot ja määrärahat							
Toimintatuotot					2 198	2 198	
Toimintamenot	-350 673	-287 289	-306 142	-306 142	-305 515	627	-295 894
Toimintakate	-350 673	-287 289	-306 142	-306 142	-303 317	2 825	-295 894
Kokonaiskust.	-350 673	-287 289	-306 142	-306 142	-303 317	2 825	-295 894

Toimintakulujen toteutuminen

99,8 %

TEKNISET PALVELUT

Vastuuhenkilö: Tekninen johtaja Sami Laukkanen

1. PALVELUSUUNNITELMA

Tekniset palvelut sisältävät määrärahat yhdyskuntatekniikan, tilapalvelut ja työpajatoiminnan sekä ympäristötarkastuksen ja rakennusvalvonnan palveluille.

Tekniset palvelut ovat vastanneet talouden tasapainottamisohjelman mukaisten toimenpiteiden myötä olevaan tilanteeseen. Kaupungin investoinnit ovat olleet viime vuosina supistettuja taloustilanteen vuoksi. Investointien tarve on kasvanut ja sitä aletaan hallitusti purkamaan investointiohjelman kautta taloustilanteen parantuessa talousarviojaksolla.

Maankäytön suunnittelu ja kaavoitus sekä maan hankinta on toiminut hyvin viime vuosina ja merkittäviä maankäytön suunnitteluhankkeita on saatu valmiiksi. v. 2024. Esim. Olkkosen alueen yleiskaavan kaavamuuotos ja asemakaava.

2. TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT

Strateginen tavoite 1. SAAVUTETTAVUUDESTA, INFRASTRUKTUURISTA JA OSAAMISESTA VETOVOIMAA

TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Liikenne- ja tietoliikenneyhteydet työelämän ja vapaa-ajan muutokseen vastaamassa	Kaavateiden peruskorjaus Uusien kaavateiden rakentaminen Asematien jatke	Toteutettiin sekoitusjyrsintä ja asfaltointi noin 1 km. v. 2024 mennessä osa 2 valmistui.
Liikenteen ja logistiikan virran hyödyntäminen elinkeinojen kehittämisessä	Maankäytön suunnittelu ja kaavoitus	Riittävä tonttivaranto strategisesti tärkeillä alueilla Sahan alueen ja sataman kaavan muuttaminen. Työ on käynnissä.
Ainutlaatuinen maanalainen infrastruktuuri ja maanalaisen toiminnan osaaminen	Maankäytön suunnittelu ja kaavoitus	Valmius mahdollisiin maankäytön suunniteluihin uusiokäytön alueella
Resurssiviisas Pyhäjärvi	Yhdyskuntarakenteen tiivistäminen palveluiden keskittämällä Hinkutyön edistäminen. Kunnan toimintoista aiheutuvien päästöjen vähentäminen.	Uusien rakenteiden keskittäminen keskustaajaman alueelle Kuntien energiatehokkuussopimuksen seurantavelvoitteiden ylläpito ja raportointi toteutui
Viihtyisä elinympäristö	Yleisten alueiden siisteys/raivaaminen Maankäytön suunnittelu, kaavoitus, kohdesuunnittelut	Kuntalaisten palautteet Valmisteluaikana hallinnollista arviointia, toteutusaikana hankkeen toteutuminen

Strateginen tavoite 2. ELINVOIMASTA JA HYVINVOINNISTA PITOVOIMAA

TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Luonnon hyödyntäminen hyvinvoinnin rakentamisessa	Vapaa-ajan harrastusmahdollisuuksien kehittäminen	Seurataan yhteisöä kehittävien investointien toteuttamista.

**Strateginen tavoite 3. KAUPUNKIKONSERNIN TASAPAINOINEN TALOUS
JA KONSERNIYHTIÖIDEN ROOLI ELINVOIMAN EDISTÄMISESSÄ**

TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Talous tasapainossa	Talouden tasapainottaminen	Talousarvio, osavuositarkastus ja tilinpäätös
Tytäryhtiöiden elinvoimatyö	Alueellinen rakentaminen ja korjausrakentaminen	Infran rakentamis- ja korjaushankkeiden toteutuminen
Kestävät ja vaikuttavat investoinnit	Konsernin investointitarpeiden täytäminen tarveperusteisena	Investointihankkeiden toteutuminen
Henkilöstön osaamisen ja jaksamisen kehittäminen	Henkilöstön koulutus tarpeiden mukaisesti	Henkilöstön toteutunut koulutus

Strateginen tavoite 4. ALUEELLINEN YHTEISTYÖ JA VUOROVAIKUTUS

TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Aktiivinen ja erottuva Pyhäjärvi	Maankäytön suunnittelun ja investointien hankkeet	Investointihankkeiden toteutuminen
Alueellinen yhteistyö vastaamaan elinvoimatyön haasteita	Konsernin sisäisen yhteistyön tiivistäminen Lähiruuan käyttäminen ruokatuotannossa	Yhteishankkeiden toteuttaminen mahdollisuuksien mukaan Paikallisen elinkeinoelämän työllistäminen
Resurssiviisaus inhimillisessä pääomassa	Hiilijalanjalan pienentäminen kunnan toiminnoissa, VähäHiku-toiminta	Vähähiilisyttä edistävien investointien toteuttaminen, energian kulutuksen optimointi. Mittarit toimialalla, yhdyskuntatekniikka, kiinteistötekniikka

4. TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT SEKÄ LASKENNALLISET KUSTANNUKSET

	TP2022	TP2023	TA2024	TA 2024 +muutos	TP 2024	Poikkeama	TA 2025
Tuloarviot ja määrät.							
Toimintatuotot	5 356 314	4 900 116	5 240 348	6 025 643	6 162 185	136 542	5 269 182
Toimintamenot	-5 503 812	-4 206 589	-4 380 776	-4 599 277	-4 201 910	397 367	-4 603 567
Toimintakate (netto)	-147 498	693 526	859 572	1 426 366	1 960 275	533 909	665 615
Laskennalliset kust.	-8	-4		0	-1	-1	0
Poistot ja arvonalent.	-1 364 085	-1 281 231	-1 314 300	-1 314 300	-1 584 922	-270 622	-1 688 000
Tehtävän kokonaisk.	-1 511 592	-587 708	-454 728	112 066	375 352	263 286	-1 022 385

Toimintatuottojen toteutuminen
Toimintakulujen toteutuminen

102,3 %
91,4 %

Vuoden 2022 euromäärissä ovat mukana ruokahuolto sekä palo- ja pelastuspalvelut.

Yhdyskuntatekniset palvelut

Vastuuelin: Tekninen lautakunta
Vastuuhenkilö: Rakennusmestari Antti Taskinen

1. PALVELUSUUNNITELMA

Yhdyskuntatekniikan alle kuuluvat teknisen talousarviossa hallinto, liikenneväylät ja muut yleiset alueet, kaavoitus ja mittaustoimi, jätehuolto sekä maa- ja metsätilat.

2. TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT

Infrastruktuurin palvelevuuden ja saavutettavuuden parantamiseksi kaavateiden peruskorjaaminen jatkuu suunnitelmavuosilla määrärahojen puitteissa. Kaavateiden kuntokartoitus päivitetään talousarviojaksolla. Alueellisten kuivatusten ja katuvalaistuksen peruskorjaus ja laajentaminen jatkuu suunnitelmien mukaisesti.

Tavoite/toimenpide	Seuranta/mittari
1. Kaavateiden peruskorjaaminen	Korjaussuunnitelman 1 osa vuodessa
2. Kaavateiden rakentaminen	Uusien katujen/osuuksien rakentaminen

TUNNUSLUKU/MITTARI	TP 2021	TP 2022	TP 2023	TA 2024	TP 2024	TA 2025
Kaavateiden kunnossapito €/km, kadut 39,25 km	2 605	2 199	2 550	2 613	2 180	2 603

3. PERUSTELUT

Kaavateiden kunto paranee peruskorjaushankkeiden toteutumisen myötä. Liikenneturvallisuutta parannetaan jokaisen kunnostushankkeen myötä. Yksityisteiden vuotuista kunnossapitoavustusta maksettiin 30.000 euroa. Kaavateilla tehtiin peruskorjausta 1 km mitalla, joka toteutettiin lisärahoituksella. Talvikaudelle 2024 – 2025 muuttimme talvihoitourakoiden muotoa tuntihintaperusteiseksi. Budjetillisesti käyttötalous noudatti arvioitua suunnitelmaa. Investointien poistoja kirjattiin n. 300.000 € enemmän. Ns. Tepinlenkin kesäreitti saatiin pohjattua vuoden 2024 loppuneljänneksellä.

4. TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT SEKÄ LASKENNALLISET KUSTANNUKSET

	TP2022	TP2023	TA2024	TA 2024 +muutos	TP 2024	Poikkeama	TA 2025
Tuloarv. ja määrärahat							
Toimintatuotot	557 983	387 869	434 165	985 165	845 704	-139 461	407 675
Toimintamenot	-982 926	-958 739	-1 003 311	-1 003 311	-885 772	117 539	-1 007 529
Toimintakate (netto)	-424 943	-570 870	-569 146	-18 146	-40 068	-21 922	-599 854
Laskennalliset kust.	-5						
Poistot ja arvonalent.	-352 689	-218 298	-220 300	-220 300	-521 057	-300 757	-631 700
Kokonaiskust.	-777 637	-789 167	-789 446	-238 446	-561 125	-322 679	-1 231 554

Toimintatuottojen toteutuminen
 Toimintakulujen toteutuminen

85,8 %
 88,3 %

Tilapalvelut

Vastuuelin: Tekninen lautakunta
Vastuuhenkilö: Rakennusmestari Antti Taskinen

2. TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT

TUNNUSLUKU/MITTARI	TP 2021	TP 2022	TP 2023	TA 2024	TP 2024	TA 2025
1. Lämmitys €/m2	10,21	10,29	13,54	12,83	11,56	13,01
2. Sähkö €/m2	12,92	20,37	19,58	13,72	10,36	12,54

3. PERUSTELUT

Rakennetun ympäristön infran kartoittamista on tehty suunnitelmallisesti ja tämä mahdollistaa suunnitelmallisten ylläpito- ja korjaustoimien tekemisen tulevaisuudessa. Vähähiilisyyttä tuetaan vähentämällä kiinteistöjen määrää sekä peruskorjausten yhteydessä parantamalla energiatehokkuutta ja sähkön kulutusta. Pyritään tilanteeseen, että kaikki kaupungin kiinteistöjen lämmitysenergia on tuotettu uusiutuvalla polttoaineella. Teknisen toimen osastojen toimintaa on muutettu vastaamaan paremmin kasvaneita resurs-sitarpeita. Käytännön esimiestöiden toteuttaminen ei ole niin haavoittuvainen poikkeustilan-teille esim. lomat ja muut sijaistamiset. Uusien kiinteistöjen tekniikka vaati kiinteistönhoidolta uutta osaamista, mutta vanhojen kiin-teistöjen poistuminen vastaavasti tuo kiinteistönhoitoon lisäresursseja. Niemelänrannan entisen vanhaikodin purkaminen ei toteutunut vuonna 2024. Budjetillisesti vuosi 2024 oli hyvä, sillä toimintamenot alittuivat ja vastaavasti toimintatulot ylittyivät. Poistoja kirjattiin suunnitellusti. Uuden kiinteistön Hyvinvointitalo suunnittelu valmistui vuoden lopussa. Hanke on rakennus-valmiudessa. Keskuskeittiön peruskorjaus aloitettiin kesällä 2024.

3. TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT SEKÄ LASKENNALLISET KUSTANNUKSET

	TP2022	TP 2023	TA2024	TA2024 +muutos	TP2024	Poik- keama	TA2025
Tuloarv.ja määrärahat							
Toimintatuotot	3 452 219	3 954 597	4 109 999	4 087 294	4 265 557	178 263	4 236 924
Toimintamenot	-2 427 727	-2 712 651	-2 546 112	-2 555 852	-2 301 368	254 215	-2 650 755
Toimintakate (netto)	1 024 491	1 241 946	1 563 887	1 531 442	1 963 920	432 478	1 586 169
Laskennalliset kust.	-3				-1	-1	
Poistot ja arvonalent.	-1 011 396	-1 062 933	-1 094 000	-1 094 000	-1 061 405	32595	-1 054 300
Kokonaiskust.	13 092	179 009	469 887	437 442	902 514	465 073	531 869

Toimintatuottojen toteutuminen 104,4 %
Toimintakulujen toteutuminen 90,1 %

Rakennus- ja ympäristövalvonta

Vastuuelin: Tekninen lautakunta
Vastuuhenkilö: Rakennustarkastaja Marko Pohlman
 Vs. ympäristötarkastaja Esa Ryynänen

1. PALVELUSUUNNITELMA

Peruspalvelukuntayhtymä Selänteen lopettaessa toimintansa 1.10.2023 siirtyi rakennusvalvonta ja ympäristötarkastus Pyhäjärven kaupungin toiminnaksi. Ympäristöterveydenhuolto, asuminen viranomaispalvelut, asumisen kehittämisen koordinointi ja eläinlääkintähuolto ostetaan Haapajärven kaupungilta.

Rakennusvalvonnan tehtävänä on valvoa kaavojen ja rakentamisen säädösten noudattamista, huolehtia rakentamista ja muita toimenpiteitä koskevien lupien käsittelystä sekä niihin ja niiden mukaiseen rakentamiseen liittyvästä ennakko-ohjauksesta, neuvonnasta ja valvonnasta. Ympäristövalvonnan tehtävänä on ympäristösuojelun lakisääteiset valvonta- ja edistämistehtävät (kunnan alueella) ja ympäristösuojelun suunnittelu, kehittäminen, ohjaus ja neuvonta. Teknisen lautakunnan alainen lupajaosto aloitti toimintansa 1.10.2023.

3 PERUSTELUT

Rakennusvalvonnasta saa tietoa kiinteistöillä sijaitsevista rakennuksista ja rakennelmista, sekä jäljellä olevasta rakennusoikeudesta hankkeen suunnittelua varten. Rakennusvalvonnan tuloja voi tuulivoima heilutella rajusti, riippuen mille vuodelle tuulivoimaloiden lupahakemukset osuvat. Vuonna 2024 oli luvitettavana tuulivoimaloita Vuohdön, Itämaen ja Hautakankaan hanke-alueilta.

Ympäristösuojelun viranhaltija vastaa ympäristösuojelun suunnitelmallisesta valvonnasta ja muista ympäristösuojeluviranomaisen tehtävistä, kuten lupahakemusten käsittelystä ja lausuntojen antamisesta. Ympäristösuojelun viranhaltija toimii myös neljän kunnan (Pyhäjärvi, Reisjärvi, Haapajärvi ja Kärsämäki) alueella maa-ainesten valvonta- ja lupaviranomaisena. Tavoitteena on ympäristösuojelun edistäminen sekä ympäristön pilaantumisen ehkäisy.

Ympäristösuojelun tavoitteena on myös löytää joustavat ja toimivat toimintatavat muuttuneessa viranomaisympäristössä ja luoda hyvät suhteet tekniseen toimeen ja lupajaokseen. Ympäristötarkastaja oli loppuvuoden virkavapaalla tekemässä toisen kunnan viranhoidtoa. Kaupungilla on ollut vastaavana aikana viransijainen.

4. TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT SEKÄ LASKENNALLISET KUSTANNUKSET

	TP2022	TP2023	TA2024	TA2024 +muutos	TP2024	Poikkeama	TA2025
Tuloarv. ja määrärahat							
Toimintatuotot		9 704	361 684	518 684	548 987	30 303	289 884
Toimintamenot		-82 828	-490 522	-649 283	-593 295	55 988	-591 247
Toimintakate (netto)		-73 124	-128 838	-130 599	-44 308	86 291	-301 363
Laskennalliset kust.							
Poistot ja arvonalent.					-2 460	-2 460	-2 000
Kokonaiskust.		-73 124	-128 838	-130 599	-46 768	83 831	-303 363

Toimintatuottojen toteutuminen
 Toimintakulujen toteutuminen

105,8 %
 91,4 %

Työpaja

Vastuuelin: Tekninen lautakunta
Vastuuhenkilö: Rakennusmestari Antti Taskinen

1. PALVELUSUUNNITELMA

Työpajan toiminta-ajatus on työllistää nuoria pitkäaikaistyöttömiä sekä antaa heille ensimmäinen pitempiaikainen työsuhte. Tavoitteena on, että nuori työpajajakson aikana aktivoituu sekä miettii itselleen tulevaisuudensuunnitelman ja oppii työssäolon perusasiat. Tavoitteena on myös, että pajajakso madaltaisi nuoren kynnystä hakeutua yritysten palvelukseen. Työpajalla työskentelee työharjoittelussa pitkäaikaistyöttömiä ja heille paja tarjoaa paikan työkunnan ylläpitämiseen sekä uusien mahdollisuuksien avaamiseen. Pajalla työskentelee myös yhdyskuntapalvelua suorittavia sekä oppilaitosten kautta tulevia työharjoittelijoita.

2. TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT

Tavoite/toimenpide	Seuranta/mittari					
1. Ulkoisten asiakkaiden säilyttäminen	Asiakasta/kpl					
2. Pajan työntekijät	Henkilöt/kk					

TUNNUSLUKU/MITTARI	TP 2021	TP 2022	TP 2023	TA 2024	TP 2024	TA 2025
Pajajakso, henkilöä/kk	12	12	9	7	7	7

3. PERUSTELUT

Työpaja toimii puusepän alalla. Pajalla valmistetaan kairanäytelaatikoita, kuormalavoja sekä erilaisia huonekalukomponentteja. Kaupungin leikkikenttien yleiskunnosta sekä ulkoleikkivälineiden turvallisuudesta huolehtiminen sekä muut kaupungin sisäiset työt kuuluvat työpajalle. Keskitetyn ruokahuollot kuljetukset ovat myös toiminnan piirissä. Tuotannollisena tavoitteena on kehittää työpajaa puusepän verstaana ja kasvattaa tuotantoa työpajalle sopivilla töillä, jolloin voimme tarjota työpaikan useammalle sitä tarvitsevalle. Budjetillisesti ja toiminnallisesti työpaja toimi edellisvuosien kaltaisesti. Loppuvuodesta 2024 työpajan toimintaa supistettiin, johtuen uusista linjauksista koskien kunnilla hyväksytyjä palkkatukipäätöksiä.

4. TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT SEKÄ LASKENNALLISET KUSTANNUKSET

	TP2022	TP2023	TA2024	TA2024 +muutos	TP2024	Poikkeama	TA2025
Tuloarv. ja määrärahat							
Toimintatuotot	493 803	547 946	334 500	434 500	501 936	67 436	334 700
Toimintamenot	-440 508	-452 372	-340 830	-390 830	-411 471	-20 641	-354 037
Toimintakate (netto)	53 295	95 574	-6 330	43 670	90 465	46 795	-19 337

Palo- ja pelastuspalvelut

Vastuuelin: Tekninen lautakunta
Vastuuhenkilö: Tekninen johtaja

Vuoden 2023 menoja oikaistu vuodelle 2024.

	TP2022	TP2023	TA2024	TA2024	TP2024	Poikk.	TA2025
Toimintatuotot							
Toimintamenot					-9 735	-9 735	
Toimintakate (netto)					-9 735	-9 735	

INVESTOINNIT**Kaupunginhallitus, maa- ja vesialueet**

Vastuutoimielin: Kaupunginhallitus
 Vastuuhenkilö: Kaupunginjohtaja, tekninen johtaja

600 Maa- ja vesialueet

Perustelut: Maa-alueiden ostoihin ja myynteihin varatut määrärahat

	TA2024	TA 2024 +muutos	TP 2024
Maa- ja vesialueet			
Menot, maan hankinta	-30 000	-30 000	0
Tulot, maan myynti	30 000	30 000	1 562
Maa- ja vesialueet yhteensä	0	0	1 562

Tekninen lautakunta, rakennukset

Vastuutoimielin: Tekninen lautakunta
 Vastuuhenkilö: Tekninen johtaja

9201 Ikosen koulu

Perustelut: PTS korjaukset
 Tavoite: Ilmoitustaulujen uusinta

	TA2024	TA 2024 +muutos	TP 2024
Menot	-10 000	-10 000	-9 531
Tulot			
Netto	-10 000	-10 000	-9 531

9205 Keskuskoulu

Perustelut: Korjausinvestointi
 Tavoite: Vuonna 2023 ja 2025 yksittäisten tilojen peruskorjaukset
 Vuonna 2024 keskuskeittiön peruskorjaus, lukiosiiven peruskorjaussuunnittelu
 Vuonna 2026 kirjasto- ja kulttuuritalon liittäminen, lukion siiven peruskorjaus alkaa

	TA2024	TA 2024 +muutos	TP 2024
Menot	-900 000	-300 000	-363 112
Tulot			
Netto	-900 000	-300 000	-363 112

9216 Monitoimihalli

Perustelut: PTS mukaisia peruskorjauksia
 Tavoite: Vuonna 2024 – 2025 käyttäjätilojen peruskorjaus
 2026 vesikatteen pinnan uusiminen

	TA2024	TA 2024 +muutos	TP 2024
Menot	-150 000	-150 000	-92 751
Tulot			
Netto	-150 000	-150 000	-92 751

9462 Hyvinvointitalo**Perustelut:**

Uudisrakennus

Tavoite:

Tilatarpeen mukainen rakentaminen.

Vuonna 2024 suunnitteleminen, vuodesta 2025 alkaen rakentaminen

	TA2024	TA 2024 +muutos	TP 2024
Menot	-250 000	-250 000	-141 975
Tulot			
Netto	-250 000	-250 000	-141 975

9430 Kaupungintalo**Perustelut:**

IV-jäähdytys

Tavoite:

jäähdytys ilmanvaihdolle

	TA2024	TA 2024 +muutos	TP 2024
Menot	-50 000	-50 000	-40 597
Tulot			
Netto	-50 000	- 50 000	-40 597

9432 Muksuteekki**Perustelut:**

Korjausinvestointi

Tavoite:

Peruskorjaukset 2023, rakenteita ja ilmanvaihtoa

v. 2023 aloitetun korjauksen loppuunsaattaminen, valmis

Myrskytuhojen korjaus

	TA2024	TA 2024 +muutos	TP 2024
Menot	-30 000	-81 511	-99 106
Tulot			
Netto	-30 000	-81 511	-99 106

9439 Uimahalli**Perustelut:**

Korjausinvestointi

Tavoite:

Henkilökunnan tilojen IV sekä allastilan UV-suojakalvot

	TA2024	TA 2024 +muutos	TP 2024
Menot	0	-14 962	-14 962
Tulot			
Netto	0	-14 962	-14 962

9459 Ruotasen ryhmis**Perustelut:**

Korjausinvestointi

Tavoite:

Kaukolämpömuutos

ARA tukipäätös

	TA2024	TA 2024 +muutos	TP 2024
Menot	0	-75 000	-86 395
Tulot		26 349	26 349
Netto	0	-48 651	-60 046

9425 Latauslaitteiden hankinta**Perustelut:** Lakimuutos**Tavoite:** Sähköautojen latauspisteiden toteuttaminen kaupungintalolle, Ikosen koululle Keskuskoululle, monitoimihallille, sekä sairaalan kiinteistölle.

	TA2024	TA 2024 +muutos	TP 2024
Menot	-15 000	-55 0000	-53 961
Tulot			
Netto	-15 000	-55 000	-53 961

9426 Kaupungin kiinteistö**Perustelut:** Pilottikohde**Tavoite:** Aurlinkosähköjärjestelmän hankinta

	TA2024	TA 2024 +muutos	TP 2024
Menot	-20 000	-20 000	0
Tulot			
Netto	-20 000	-20 000	0

Rakennukset yhteensä

	TA2024	TA 2024 +muutos	TP 2024
RAKENNUKSET YHTEENSÄ			
Menot	-1 425 000	-1 006 473	-902 390
Tulot		26 349	26 349
Netto	-1 425 000	-980 124	-876 041

Tekninen lautakunta, Kiinteät rakenteet ja laitteet, tiet ja alueet**Vastuutoimielin:****Tekninen lautakunta****Vastuuhenkilö:****Tekninen johtaja****9012 Kaavatiet****Perustelut:**

Korjausinvestointi

Tavoite:

Vuonna 2024 Torkkolantie, Palotie

Vuonna 2025 PP Bulevardi KLV

Vuonna 2026 kaavatiet peruskorjausta

	TA2024	TA 2024 +muutos	TP 2024
Kaavatiet			
Menot	-480 000	-518 868	-519 917
Tulot			
Netto	-480 000	-518 868	-519 917

9014 Tievalaistus**Perustelut:**

Korjausinvestointi

Tavoite:Tievalaistuksen uusiminen sekä valaisinlinjojen raivaus
2024 Liiketien alkuosa ja Niilontie

	TA2024	TA 2024 +muutos	TP 2024
Tievalaistus			
Menot	-15 000	-15 000	-21 719
Tulot			
Netto	-15 000	-15 000	-21 719

9112 Kaavatiet päällystäminen**Perustelut:**

Korjausinvestointi

Tavoite:Kaavateiden päällystäminen
Kvalt § 50 26.6.2024 sekoitusjyrsintä

	TA2024	TA 2024 +muutos	TP 2024
Kaavatiet / päällystäminen			
Menot	-10 000	-135 000	-108 562
Tulot			
Netto	-10 000	-135 000	-108 562

9017 Kaavateiden pk-suunnittelu**Perustelut:**

Sataman sisäänajoväylän ja toiminta-alueen peruskorjauksen suunnittelu

	TA2024	TA 2024 +muutos	TP 2024
Kaavatiet / peruskorjaussuunnittelu			
Menot	-20 000	-20 000	-3 784
Tulot			
Netto	-20 000	-20 000	-3 874

9543 Pyöräilyreitti**Perustelut:**

Maastopyöräilyreitti

Tavoite:

Maastopyöräilyreitin rakentaminen.

	TA2024	TA 2024 +muutos	TP 2024
Menot	-30 000	-30 000	-7 347
Tulot			
Netto	-30 000	-30 000	-7 347

9011 KLV suunnittelu**Perustelut:**Pyhäjärventien KLV:n suunnittelun loppuun saattaminen
Emolahdentien KLV:n suunnittelun loppuun saattaminen
VT-27 KLV:n suunnittelun loppuun saattaminen

	TA2024	TA 2024 +muutos	TP 2024
Menot	-20 000	-20 000	0
Tulot			
Netto	-20 000	-20 000	0

9023 Vesistökuunnostus**Perustelut:**

Vesistöjen tilan parantaminen

Tavoite:

Kunnostushanke 2023 – 2025 (TA2023 15.000 €), khallitus 29.11.2022

	TA2024	TA 2024 +muutos	TP 2024
Menot	-60 000	-60 000	-17 800
Tulot			
Netto	-60 000	- 60 000	-17 800

9024 Lohvanjärven kunnostus**Perustelut:**

vesistöjen tilan parantaminen

	TA2024	TA 2024 +muutos	TP 2024
Vesistöjen niitot			
Menot	0	0	-10 046
Tulot			
Netto	0	0	-10 046

9449 Maston siirto**Perustelut:**

Maston siirto korttelista

	TA2024	TA 2024 +muutos	TP 2024
Vesistöjen niitot			
Menot	-62 000	-62 000	-63 000
Tulot			
Netto	-62 000	-62 000	-63 000

9031 Yleissuunnittelu**Perustelut:**

Kaavoitus ja maankäyttö

Tavoite:

Maankäytön suunnittelut ja kaavoitus.

	TA2024	TA 2024 +muutos	TP 2024
Yleissuunnittelu			
Menot	-50 000	-50 000	-25 514
Tulot			
Netto	-50 000	-50 000	-25 514

9458 Sataman toiminta-alueen peruskorjaus**Perustelut:**

Sataman alueen peruskorjaus ja päällystys

	TA2024	TA 2024 +muutos	TP 2024
Menot	-100 000	-177 303	-178 086
Tulot			
Netto	-100 000	-177 303	-178 086

9005 Kalusto- ja ohjelmistohankinnat**Perustelut:**

Uuden moottorikelkan tarve, kaupungintalon tuolit

	TA2024	TA 2024 +muutos	TP 2024
Menot	-16 500	-39 993	-39 768
Tulot			
Netto	-16 500	-39 993	-39 768

9002 TH-hallinnon muutos**Perustelut:**

taloushallinnon ohjelmistomuutokset

	TA2024	TA 2024 +muutos	TP 2024
Menot	-43 500	-43 500	-43 795
Tulot			
Netto	-43 500	-43 500	-43 795

Kiinteät rakenteet, laitteet, tiet yhteensä

	TA2024	TA 2024 +muutos	TP 2024
Kiinteät rakenteet, laitteet, tiet yhteensä			
Menot	-907 000	-1 171 664	-1 039 338
Tulot	0	0	0
Netto	-907 000	-1 171 664	-1 039 338

INVESTOINNIT YHTEENSÄ

	TA2024	TA 2024 +muutos	TP 2024
Investoinnit yhteensä			
Käyttöomaisuusinvestoinnit	-2 362 000	-2 208 137	-1 941 728
Rahoitusosuudet investointeihin	0	26 349	26 349
Käyttöomaisuuden myyntitulot	30 000	30 000	1 562
Investoinnit yhteensä	-2 332 000	-2 151 788	-1 913 817

Tuloslaskelmaosan toteutuminen

Verotulojen erittely

Verotulojen erittely	TA 2024	TA-muutos	TA 2024 + LTA	Toteutuma	Poikkeama
Kunnan tulovero	7 460 000		7 460 000	7 586 355,34	126 355
Osuus yhteisöveron tuotosta	1 360 000		1 360 000	1 257 624,01	-102 376
Kiinteistövero	1 895 000		1 895 000	1 786 017,36	-108 983
Verotulot yhteensä	10 715 000		10 715 000	10 629 996,71	-85 004

Kunnan tuloveron määräytymisen perusteet

Kunnan tuloveron määräyt. perusteet	Tulovero-%	Verotettava tulo M€	Muutos %
Vuosi 2015	19,75	106,51	-0,9
Vuosi 2016	19,75	105,30	-1,1
Vuosi 2017	20,75	105,54	0,2
Vuosi 2018	20,75	105,73	0,2
Vuosi 2019	20,75	107,76	1,9
Vuosi 2020	21,75	106,49	-1,2
Vuosi 2021	21,75	107,11	0,6
Vuosi 2022	9,11	110,16	2,9
Vuosi 2023	9,10	112,19	1,8

Kunnan kiinteistöveroprosentit

	Yleinen kiint.vero %	Vakituinen asunto %	Muu asuin-rakennus %	Rakentamaton asuinpaikka %	Yleishyödyllinen yhteisö %	Voimalaitos %
Vuosi 2016	1,00	0,50	1,00	3,00	0,10	2,85
Vuosi 2017	1,30	0,50	1,30	4,00	0,10	3,10
Vuosi 2018	1,30	0,50	1,30	4,00	0,10	3,10
Vuosi 2019	1,30	0,50	1,30	4,00	0,10	3,10
Vuosi 2020	1,30	0,50	1,40	6,00	0,10	3,10
Vuosi 2021	1,30	0,50	1,40	6,00	0,10	3,10
Vuosi 2022	1,30	0,50	1,40	6,00	0,10	3,10
Vuosi 2023	1,30	0,50	1,40	6,00	0,10	3,10
Vuosi 2024	1,30	0,50	1,40	6,00	0,10	3,10

Valtionosuuksien erittely

Valtionosuuksien erittely	TA 2024	TA-muut.	TA 2024+ LTA	Toteutuma	Poikkeama
Kunnan peruspalvelujen (ns.yhden putken) valtionosuus, ml. tasaukset	1 980 000		1 980 000	1 831 800	-148 200
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	-220 000		-220 000	-196 098	23 902
Veromenetyksen kompensatio	970 000		970 000	957 942	-12 058
Harkinnanvarainen valtionosuuden korotus				950 000	950 000
Valtionosuudet yhteensä	2 730 000	0	2 730 000	3 543 644	813 644

Tuloslaskelmaosan toteutuminen

Ulkoiset ja sisäiset

	TA 2024	TA-muutos	TA+LTA 2024	Toteutunut 2024	Poikkeama
Toimintatuotot					
Myyntituotot	755 070	697 355	1 452 425	1 657 691	205 266
Maksutuotot	383 334	187 000	570 334	598 147	27 813
Tuet ja avustukset	423 280		423 280	473 717	50 437
Muut toimintatuotot	4 676 914	-22 705	4 654 209	4 612 326	-41 883
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	-9 885 945	-65 510	-9 951 455	-9 890 539	60 916
Palkat ja palkkiot	-7 896 664	-52 510	-7 949 174	-8 022 059	-72 885
Henkilösivukulut	-1 989 281	-13 000	-2 002 281	-1 868 480	133 801
Eläkekulut	-1 729 778	-13 000	-1 742 778	-1 709 334	33 444
Muut henkilösivukulut	-259 503		-259 503	-159 147	100 356
Palvelujen ostot	-5 515 868	-593 421	-6 109 289	-5 613 878	495 411
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 625 239	-52 070	-1 677 309	-1 446 907	230 402
Avustukset	-538 680		-538 680	-598 379	-59 699
Muut toimintakulut	-2 891 166	-14 145	-2 905 311	-2 919 690	-14 379
Toimintakate	-14 218 300	136 504	-14 081 796	-13 127 512	954 284
Verotulot	10 715 000		10 715 000	10 629 997	-85 003
Valtionosuudet	2 730 000		2 730 000	3 543 644	813 644
Rahoitustuotot ja -kulut					
Korkotulot	45 000		45 000	130 553	85 553
Muut rahoitustulot	420 000		420 000	378 331	-41 669
Korkomenot	-910 000		-910 000	-1 173 731	-263 731
Muut rahoitusmenot	-53 000		-53 000	-35 061	17 939
Vuosikate	-1 271 300	136 504	-1 134 796	346 219	1 481 015
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 374 700		-1 374 700	-1 652 011	-277 311
Arvonalentumiset					
Satunnaiset erät					
Satunnaiset tulot					0
Satunnaiset menot					0
Tilikauden tulos	-2 646 000	136 504	-2 509 496	-1 305 791	1 203 705
Poistoeron lisäys(-) vähennys(+)	320 000		320 000	321 249	1 249
Varausten lisäys(-) vähennys(+)					0
Rahastojen lisäys(-) vähennys(+)					0
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-2 326 000	136 504	-2 189 496	-984 542	1 204 954

Tuloslaskelmaosan toteutuminen

Ulkoiset	TA 2024	TA-muutos	TA+LTA 2024	Toteutunut 2024	Poikkeama
Toimintatuotot					
Myyntituotot	755 070	697 355	1 452 425	1 583 709	131 284
Maksutuotot	383 334	187 000	570 334	598 117	27 783
Tuet ja avustukset	423 280		423 280	473 717	50 437
Muut toimintatuotot	2 338 582	-22 705	2 315 877	2 257 540	-58 337
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	-9 885 945	-65 510	-9 951 455	-9 890 539	60 916
Palkat ja palkkiot	-7 896 664	-52 510	-7 949 174	-8 022 059	-72 885
Henkilösivukulut	-1 989 281	-13 000	-2 002 281	-1 868 480	133 801
Eläkekulut	-1 729 778	-13 000	-1 742 778	-1 709 334	33 444
Muut henkilösivukulut	-259 503		-259 503	-159 147	100 356
Palvelujen ostot	-5 515 868	-593 421	-6 109 289	-5 537 293	571 996
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 625 239	-52 070	-1 677 309	-1 445 804	231 505
Avustukset	-538 680		-538 680	-598 379	-59 699
Muut toimintakulut	-552 834	-14 145	-566 979	-568 579	-1 600
Toimintakate	-14 218 300	136 504	-14 081 796	-13 127 512	954 284
Verotulot	10 715 000		10 715 000	10 629 997	-85 003
Valtionosuudet	2 730 000		2 730 000	3 543 644	813 644
Rahoitustuotot ja -kulut					
Korkotulot	45 000		45 000	130 553	85 553
Muut rahoitustulot	420 000		420 000	378 331	-41 669
Korkomenot	-910 000		-910 000	-1 173 731	-263 731
Muut rahoitusmenot	-53 000		-53 000	-35 061	17 939
Vuosikate	-1 271 300	136 504	-1 134 796	346 219	1 481 015
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 374 700		-1 374 700	-1 652 011	-277 311
Arvonalentumiset					
Satunnaiset erät					
Satunnaiset tulot					0
Satunnaiset menot					0
Tilikauden tulos	-2 646 000	136 504	-2 509 496	-1 305 791	1 203 704
Poistoeron lisäys(-) vähennys(+)	320 000		320 000	321 249	1 249
Varausten lisäys(-) vähennys(+)					0
Rahastojen lisäys(-) vähennys(+)					0
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-2 326 000	136 504	-2 189 496	-984 542	1 204 954

Tuloslaskelmaosan toteutuminen

Ulkoiset ja sisäiset

	TA2024	TA+LTA 2024	Toteutunut 2024	Tot. %
Toimintatuotot				
Myyntituotot	755 070	1 452 425	1 657 691	114,1
Maksutuotot	383 334	570 334	598 147	104,9
Tuet ja avustukset	423 280	423 280	473 717	111,9
Muut toimintatuotot	4 676 914	4 654 209	4 612 326	99,1
Toimintatuotot yhteensä	6 238 598	7 100 248	7 341 881	103,4
Toimintakulut				
Henkilöstökulut	-9 885 945	-9 951 455	-9 890 539	99,4
Palkat ja palkkiot	-7 896 664	-7 949 174	-8 022 059	100,9
Henkilösivukulut	-1 989 281	-2 002 281	-1 868 480	93,3
Eläkekulut	-1 729 778	-1 742 778	-1 709 334	98,1
Muut henkilösivukulut	-259 503	-259 503	-159 147	61,3
Palvelujen ostot	-5 515 868	-6 109 289	-5 613 878	91,9
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 625 239	-1 677 309	-1 446 907	86,3
Avustukset	-538 680	-538 680	-598 379	111,1
Muut toimintakulut	-2 891 166	-2 905 311	-2 919 690	100,5
Toimintakulut yhteensä	-20 456 898	-21 182 044	-20 469 393	96,6
Toimintakate	-14 218 300	-14 081 796	-13 127 512	93,2
Verotulot	10 715 000	10 715 000	10 629 997	99,2
Valtionosuudet	2 730 000	2 730 000	3 543 644	129,8
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korkotulot	45 000	45 000	130 553	290,1
Muut rahoitustulot	420 000	420 000	378 331	90,1
Korkomenot	-910 000	-910 000	-1 173 731	129,0
Muut rahoitusmenot	-53 000	-53 000	-35 061	66,2
Vuosikate	-1 271 300	-1 134 796	346 219	-30,5
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 374 700	-1 374 700	-1 652 011	120,2
Arvonalentumiset				
Satunnaiset erät				
Satunnaiset tulot				
Satunnaiset menot				
Tilikauden tulos	-2 646 000	-2 509 496	-1 305 791	52,0
Poistoeron lisäys(-) vähennys(+)	320 000	320 000	321 249	100,4
Varausten lisäys(-) vähennys(+)				
Rahastojen lisäys(-) vähennys(+)				
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-2 326 000	-2 189 496	-984 542	45,0

Tuloslaskelmaosan toteutuminen

Tehtäväalueiden toimintakatteet, ulkoiset + sisäiset

	TP 2023	TA 2024	LTA 2024	TA + LTA 2024	TP 2024	Poikkeama	TA 2025
Keskusvaalilautakunta	-1 713	-17 333		-17 333	-353	16 980	-10 000
Tarkastuslautakunta	-34 969	-31 195		-31 195	-45 858	-14 663	-31 200
Kaupunginvaltuusto	-85 193	-76 023		-76 023	-82 367	-6 344	-73 800
Kaupunginhallitus	-2 919 612	-2 553 889	-426 000	-2 979 889	-2 890 811	89 078	-3 303 000
Yleishallinto (sis. rah.)	-1 929 321	-2 089 989		-2 089 989	-2 120 533	-30 544	-2 765 600
Elinkeinotoimi	-414 278	-463 900		-463 900	-339 545	124 355	-537 400
Selänne-palvelut	-576 013		-426 000	-426 000	-430 734	-4 734	
Alueelliset maaseutup.	0			0	0	0	0
Hyvinvointilautakunta	-12 061 888	-12 399 432	-4 290	-12 403 722	-12 068 397	335 325	-12 296 615
Hallinto	-359 123	-310 887		-310 887	-306 267	4 620	-293 768
Perusopetus	-6 117 087	-6 348 517		-6 348 517	-6 118 402	230 115	-6 347 048
Toisen asteen opetus	-1 007 012	-1 116 017		-1 116 017	-1 059 545	56 472	-1 078 854
Vapaa-ajan koulutus	-177 686	-187 502	-4 290	-191 792	-196 115	-4 323	-163 026
Vapaa-aikapalvelut	-1 182 102	-1 289 469		-1 289 469	-1 251 744	37 725	-1 292 189
Varhaiskasvatus	-3 218 879	-3 147 040		-3 147 040	-3 136 324	10 716	-3 121 730
Tekninen lautakunta	693 526	859 572	566 794	1 426 366	1 960 275	533 909	665 615
Yhdyskuntatekniikka	-570 870	-569 146	551 000	-18 146	-40 068	-21 922	-599 854
Tilapalvelut	1 241 946	1 563 887	-32 445	1 531 442	1 963 920	432 478	1 586 169
Rakennus- ja ymp.pa.	-73 124	-128 838	-1 761	-130 599	-44 308	86 291	-301 363
Työpajatoiminta	95 574	-6 330	50 000	43 670	90 465	46 795	-19 337
Palo- ja pelastustoimi	0			0	-9 735	-9 735	
Toimintakate, yhteensä	-14 409 850	-14 218 300	136 504	-14 081 796	-13 127 512	954 284	-15 049 000

Rahoitusosan toteutuminen

Rahoitusosa	TA 2024	LTA 2024	TA+LTA 2024	Toteutunut 31.12.2024	Poikkeama
Varsinainen toiminta ja investoinnit					
Tulorahoitus					
Vuosikate	-1 271 300	136 504	-1 134 796	346 219,40	1 481 015,40
Satunnaiset erät					0,00
Tulorahoituksen korjauserät			0	-2 472,20	-2 472,20
Tulorahoitus	-1 271 300	136 504	-1 134 796	343 747,20	1 478 543,20
Investoinnit					
Käyttöomaisuuden investoinnit	-2 362 000	153 863	-2 208 137	-1 941 727,53	266 409,47
Rahoitusosuudet investointeihin		26 349	26 349	26 349,00	0,00
Käyttöomaisuuden myyntituotot	30 000		30 000	4 034,08	-25 965,92
Varsinainen toiminta ja inv. netto	-3 603 300	316 716	-3 286 584	-1 567 597,25	1 718 986,75
Rahoitustoiminta					
Antolainauksen muutokset					
Antolainauksen lisäys muille	-65 000		-65 000	-220 000,00	-155 000,00
Antolainasaamisten väh muilta	210 000		210 000	423 392,00	213 392,00
Antolainauksen muutokset	145 000		145 000	203 392,00	58 392,00
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	6 500 000		6 500 000	6 500 000,00	0,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-2 320 000		-2 320 000	-2 401 066,00	-81 066,00
Lyhytaikaisten lainojen muutos				1 350 000,00	1 350 000,00
Lainakannan muutokset	4 180 000		4 180 000	5 448 934,00	1 268 934,00
Oman pääoman muutokset				0,00	0,00
Muut maksuvalmiuden muutokset				-2 265 444,46	-2 265 444,46
Vaikutus maksuvalmiuteen	721 700	316 716	1 038 416	1 819 284	780 868

Yhteenveto määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta

	MÄÄRÄRAHAT					TULOARVIOT				
	TA	TA-muu- tos	TA+TA-muutos	TOT	POIK- KEAMA	TA	TA-muu- tos	TA+TA-muu- tos	TOT	POIK- KEAMA
KÄYTTÖTALOUSOSA										
Tarkastuslautakunta	-31 195		-31 195	-45 858	-14 663			0		0
Keskusvaalilautakunta	-43 433		-43 433	-28 318	15 115	26 100		26 100	27 965	1 865
Kaupunginvaltuusto	-76 023		-76 023	-82 367	-6 344					
Kaupunginhallitus	-2 960 189	-426 000	-3 386 189	-3 336 723	49 466	406 300		406 300	445 912	39 612
Alueelliset maaseutupalv.	-238 000		-238 000	-216 114	21 886	238 000		238 000	216 114	-21 886
Hyvinvointipalvelut	-12 727 282	-80 645	-12 807 927	-12 558 102	249 825	327 850	76 355	404 205	489 705	85 500
Tekniset palvelut	-4 380 776	-218 501	-4 599 277	-4 201 910	397 367	5 240 348	785 295	6 025 643	6 162 185	136 542
Käyttötalous yhteensä	-20 456 898	-725 146	-21 182 044	-20 469 393	712 652	6 238 598	861 650	7 100 248	7 341 881	241 633
TULOSLASKELMAOSA										
Verotulot						10 715 000		10 715 000	10 629 997	-85 003
Valtionosuudet						2 730 000		2 730 000	3 543 644	813 644
Korkotulot						45 000	0	45 000	130 553	85 553
Muut rahoitustulot						420 000	0	420 000	378 331	-41 669
Korkomenot	-910 000		-910 000	-1 173 731	-263 731					
Muut rahoitusmenot	-53 000		-53 000	-35 061	17 939					
Käyttöom. poistot	-1 374 700		-1 374 700	-1 652 011	-277 311					
Satunnaiset erät			0	0	0			0	0	0
Poistoeron muutos	0	0	0		0	320 000		320 000	321 249	1 249
Varausten muutos							0	0		0
Rahastojen muutos										0
Tuloslaskelma yhteensä	-2 337 700	0	-2 337 700	-2 860 803	-523 103	14 230 000	0	14 230 000	15 003 773	773 773

Tilinpäätös ja toimintakertomus 2024

	MÄÄRÄRAHAT					TULOARVIOT				
	TA	TA-muu- tos	TA+TA-muutos	TOT	POIK- KEAMA	TA	TA-muu- tos	TA+TA-muu- tos	TOT	POIK- KEAMA
INVESTOINTIOSA										
Kaupunginhallitus										
Kiinteä omaisuus	-30 000		-30 000	0	30 000	30 000		30 000	1 562	-28 438
Irtain omaisuus			0		0			0		0
Arvopaperit	0		0		0					0
Tekninen toimi										
Muut pitkävaikutt. menot	-235 500		-235 500	-163 939	71 561					
Rakennukset	-1 340 000	458 527	-881 473	-807 832	73 641	0	26 349	26 349	26 349	0
Kiinteät rakenteet ja laitteet	-740 000	-281 171	-1 021 171	-930 188	90 983	0	0	0	0	0
Koneet ja kalusto	-16 500	-23 493	-39 993	-39 768	225			0		0
Investoinnit yhteensä	-2 362 000	153 863	-2 208 137	-1 941 728	266 409	30 000	26 349	56 349	27 911	-28 438
RAHOITUSOSA										
Antolainauksen muutokset										
Antolainauksen lisäys	-65 000		-65 000	-220 000	-155 000					
Antolainauksen vähennys						210 000		210 000	423 392	213 392
Lainakannan muutokset										
Pitkäaik. lainojen lisäys						6 500 000		6 500 000	6 500 000	0
Pitkäaik. lainojen vähennys	-2 320 000		-2 320 000	-2 401 066	-81 066					0
Lyhtyaik. lainojen muutos		0	0		0				0	0
Oman pääoman muutokset										0
Vaikutus maksuvalmiuteen										
Rahoitusosa yhteensä	-2 385 000	0	-2 385 000	-2 621 066	-236 066	6 710 000	0	6 710 000	6 923 392	213 392
KAIKKI YHTEENSÄ	-27 541 598	-571 283	-28 112 881	-27 892 989	219 891	27 208 598	887 999	28 096 597	29 296 957	1 200 360

5. TILINPÄÄTÖSLASKELMAT

Tuloslaskelma, toteutuminen, vertailu ed. vuoteen

Ulkoiset

	2024	2023	Muutos %
Toimintatuotot			
Myyntituotot	1 583 708,75	706 010,98	124,32
Maksutuotot	598 116,61	42 170,83	1318,32
Tuet ja avustukset	473 717,24	402 972,73	17,56
Muut toimintatuotot	2 257 539,73	2 620 532,93	-13,85
Toimintatuotot yhteensä	4 913 082,33	3 771 687,47	30,26
Toimintakulut			
Henkilöstökulut			
Palkat ja palkkiot	-8 022 059,16	-7 446 716,81	7,73
Henkilösivukulut	-1 868 480,20	-2 071 473,04	-9,80
Eläkekulut	-1 709 333,57	-1 788 962,71	-4,45
Muut henkilösivukulut	-159 146,63	-282 510,33	-43,67
Henkilöstökulut yhteensä	-9 890 539,36	-9 518 189,85	3,91
Palvelujen ostot	-5 537 293,05	-5 573 019,70	-0,64
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 445 804,27	-1 828 787,24	-20,94
Avustukset	-598 379,13	-605 558,44	-1,19
Muut toimintakulut	-568 578,89	-655 982,17	-13,32
Toimintakulut yhteensä	-18 040 594,70	-18 181 537,40	-0,78
Toimintakate	-13 127 512,37	-14 409 849,93	-8,90
Verotulot	10 629 996,71	11 039 749,17	-3,71
Valtionosuudet	3 543 644,00	2 004 990,00	76,74
Rahoitustuotot ja -kulut			
Korkotuotot	130 553,03	95 331,16	36,95
Muut rahoitustuotot	378 330,52	703 695,63	-46,24
Korkokulut	-1 173 731,48	-838 797,57	39,93
Muut rahoituskulut	-35 061,01	-183 906,43	-80,94
Vuosikate	346 219,40	-1 588 787,97	-121,79
Poistot ja arvonalentumiset			
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 652 010,81	-1 351 513,03	22,23
Satunnaiset erät			
Satunnaiset kulut		-65 000,00	
Satunnaiset tuotot			
Tilikauden tulos	-1 305 791,41	-3 005 301,00	-56,55
Poistoeron lisäys (-) / vähennys (+)	321 249,20	325 101,81	-1,19
Varausten lisäys (-) / vähennys (+)			
Rahastojen lisäys (-) / vähennys (+)			
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-984 542,21	-2 680 199,19	-63,27

Rahoituslaskelma

	2024	2023
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	346 219,40	-1 588 787,97
Satunnaiset erät		-65 000,00
Tulorahoituksen korjauserät	-2 472,20	53 996,29
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-1 941 727,53	-2 272 768,26
Investointien ennakkomaksut		0,00
Rahoitusosuudet investointimenoihin	26 349,00	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot	4 034,08	32 559,56
Toiminnan ja investointien rahavirta	-1 567 597,25	-3 840 000,38
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	-220 000,00	-100 000,00
Antolainasaamisten vähennykset	423 392,00	498 092,00
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	6 500 000,00	4 400 000,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-2 401 066,00	-2 178 566,00
Lyhytaikaisten lainojen muutos	1 350 000,00	3 650 000,00
Oman pääoman muutokset	0,00	
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	0,00	0,00
Vaihto-omaisuuden muutos	0,00	167 751,60
Saamisten muutos	-1 876 941,76	-446 890,33
Korottomien pitkä- ja lyhytaik.velkojen muutos	-388 502,70	-2 454 633,32
Rahoituksen nettorahavirta	3 386 881,54	3 535 753,95
Rahavarojen muutos	1 819 284,29	-304 246,43
Rahavarat 31.12.	12 315 827,47	10 496 543,18
Rahavarat 1.1.	10 496 543,18	10 800 789,61
Rahavarojen muutos	1 819 284,29	-304 246,43

Tase

VASTAAVAA	2024	2023	VASTATTAVAA	2024	2023
€	€	€	€	€	€
A PYSYVÄT VASTAAVAT	45 474 019,81	46 518 449,43	A OMA PÄÄOMA	17 061 456,24	18 045 998,45
I Aineettomat hyödykkeet	877 013,45	278 567,99	I Peruspääoma	18 482 848,97	18 482 848,97
1. Aineettomat oikeudet	0,00	15 418,64	V Ed. tilikausien yli-/alijäämä	-436 850,52	2 243 348,67
2. Muut pitkävaik. menot	877 013,45	263 149,35	VI Tilikauden yli-/alijäämä	-984 542,21	-2 680 199,19
II Aineelliset hyödykkeet	30 626 314,08	30 965 141,60	B POISTOERO JA VAP.EHT.		
1. Maa- ja vesialueet	4 063 995,44	4 065 557,32	VARAUKSET	4 494 802,55	4 816 051,75
2. Rakennukset	20 870 665,58	21 622 076,55	1. Poistoero	4 494 802,55	4 816 051,75
3. Kiinteät koneet ja laitteet	4 935 478,37	3 808 403,50	C PAKOLLISET VARAUKSET	78 000,00	78 000,00
4. Koneet ja kalusto	32 088,48	0,00	2. Muut pakolliset varaukset	78 000,00	78 000,00
6. Enn.maksut ja kesken. hank	724 086,21	1 469 104,23	D TOIMEKSIANT. PÄÄOMAT	37 909,55	41 509,55
III Sijoitukset	13 970 692,28	15 274 739,84	1. Valtion toimeksiannot	12 885,64	16 485,64
1. Osakkeet ja osuudet	10 317 866,96	11 420 710,42	2. Lahjoitusrahast. pääomat	25 023,91	25 023,91
3. Muut lainasaamiset	3 612 950,42	3 816 342,42	E VIERAS PÄÄOMA	39 756 762,98	35 793 442,14
4. Muut saamiset	39 874,90	37 687,00	I Pitkäaikainen	29 821 989,00	26 048 055,00
B TOIMEKSIANTOJEN VARAT	12 885,64	16 485,64	2. Lainat rah. ja vak.laitoks	29 821 989,00	26 048 055,00
1. Valtion toimeksiannot	12 885,64	16 485,64	II Lyhytaikainen	9 934 773,98	9 745 387,14
C VAIHTUVAT VASTAAVAT	15 942 025,87	12 240 066,82	2. Lainat rah. ja vak.laitoks	7 613 566,00	5 938 566,00
I Vaihto-omaisuus	0,00	0,00	5. Saadut ennakot	94 046,84	1 239 293,46
II Saamiset	3 626 198,40	1 743 523,64	6. Ostovelat	592 635,87	1 018 153,25
Pitkäaikaiset saamiset	223 385,37	228 385,37	7. Muut velat	170 411,48	156 016,62
1. Myyntisaamiset	178 385,37	178 385,37	8. Siirtovelat	1 464 113,79	1 393 357,81
2. Lainasaamiset	20 000,00	25 000,00			
3. Muut saamiset	25 000,00	25 000,00			
Lyhytaikaiset saamiset	3 402 813,03	1 515 138,27			
1. Myyntisaamiset	938 413,33	810 373,41			
2. Lainasaamiset	0,00	50 000,00			
3. Muut saamiset	2 317 313,44	504 015,88			
4. Siirtosaamiset	147 086,26	150 748,98			
III Rahoitusarvopaperit	10 711 400,26	10 475 581,72			
1. Osakkeet ja osuudet	0,00	0,00			
2. Sijoitukset rahamarkk.inst.	7 211 400,26	6 975 581,72			
4. Muut arvopaperit	3 500 000,00	3 500 000,00			
IV Rahat ja pankkisaamiset	1 604 427,21	20 961,46			
VASTAAVAA YHTEENSÄ	61 428 931,32	58 775 001,89	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	61 428 931,32	58 775 001,89

Konsernituloslaskelma

	2024	2023
Toimintatuotot	13 331 270	10 569 173
Valmistus omaan käyttöön		
Toimintakulut	-26 162 188	-24 638 346
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta/tappiosta	3 211	-764
Toimintakate	-12 827 706	-14 069 936
Verotulot	10 562 840	10 974 164
Valtionosuudet	4 914 292	3 317 217
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	50 745	28 794
Muut rahoitustuotot	397 026	735 019
Korkokulut	-1 568 081	-1 202 109
Muut rahoituskulut	-42 769	-203 535
Vuosikate	1 486 346	-420 385
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-2 723 297	-2 479 504
Tilikauden yli- ja alipariarvot		
Arvonalentumiset	-120 210	
Satunnaiset erät		
Tilikauden tulos	-1 357 161	-2 899 889
Tilinpäätössiirrot	2 982	3 493
Tilikauden verot	-10 189	-9 659
Laskennalliset verot	0	0
Vähemmistöosuudet	22 377	63 909
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-1 341 991	-2 842 146

Konsernirahoituslaskelma

	2024	2023
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	1 486 346	-420 385
Satunnaiset erät		
Tilikauden verot	-10 189	-9 659
Tulorahoituksen korjauserät	-6 152	53 201
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-2 599 121	-2 569 273
Rahoitusosuudet investointimenoihin	36 354	36 073
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot	2 495	71 324
Toiminnan ja investointien rahavirta	-1 090 266	-2 838 719
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	-60 000	-10 750
Antolainasaamisten vähennykset	60 000	194 700
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	7 579 700	4 644 276
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-3 481 093	-3 264 138
Lyhytaikaisten lainojen muutos	1 388 701	3 679 032
Oman pääoman muutokset	0	164 828
Muut maksuvalmiuden muutokset	-1 961 234	-3 072 863
Rahoituksen nettorahavirta	3 526 074	2 335 085
Kassavarojen muutos	2 435 808	-503 634
Rahavarat 31.12.	14 227 422	11 779 584
Rahavarat 1.1.	11 791 614	12 283 218
	2 435 808	-503 634
Erotus	0	0

Konsernitase

VASTAAVAA	2024	2023	VASTATTAVAA	2024	2023
A PYSYVÄT VASTAAVAT	49 368 070	49 634 853	A OMA PÄÄOMA	14 644 463	15 974 672
I Aineettomat hyödykkeet	1 043 822	423 710	I Peruspääoma	18 482 849	18 482 849
1. Aineettomat oikeudet	122 748	149 787	II Osuus ky:n oman po:n lisäyks.	0	0
2. Muut pitkäaik. menot	921 074	273 924	III Liittymismaksurahasto	0	0
3. Ennakkomaksut	0	0	IV Arvonkorotusrahassto	0	0
4. Keskeneräiset hankinnat			V Muut omat rahastot	713 437	716 418
II Aineelliset hyödykkeet	47 921 578	48 813 681	VI Ed. tilikausien yli-alijäämä	-3 209 832	-382 450
1. Maa- ja vesialueet	4 300 056	4 271 723	VII Tilikauden yli- alijäämä	-1 341 991	-2 842 146
2. Kiinteistöjen liittymismaksut					
3. Maa- ja vesialueiden arv.kor.			B VÄHEMMISTÖOSUUDET	372 628	395 005
4. Rakennukset	36 117 986	41 360 395	C POISTOERO JA VAPAAEHT.		
5. Kiinteät rakenteet ja laitteet	6 295 010	1 385 032	VARAUKSET	0	0
6. Koneet ja kalusto	306 058	293 465	1. Poistoero	0	0
7. Muut aineelliset hyödykkeet	10 656	15 419	2. Vapaaeht. varaukset	0	0
8. Ennakkomaksut ja kesk.er.	891 811	1 487 647			
III Sijoitukset	402 670	397 462	D PAKOLLISET VARAUKSET	78 000	78 000
1. Osakkuusyhteisöosuudet	375 149	371 978	1. Eläkevaraukset		
2. Muut osakkeet ja osuudet	16 740	16 892	2. Muut pakolliset varaukset	78 000	78 000
3. Joukkovelkakirjalainasaamiset					
4. Muut lainasaamiset	0	0	E TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	314 478	483 891
5. Muut saamiset	10 780	8 592	F VIERAS PÄÄOMA	53 197 381	47 696 452
B TOIMEKSIANTOJEN VARAT	288 932	458 345	I Pitkäaikainen	40 690 042	36 747 699
C VAIHTUVAT VASTAAVAT	18 949 948	14 534 822	1. Pitkäaikainen korollinen	39 606 436	35 832 829
I Vaihto-omaisuus	94 861	24 035	2. Pitkäaikainen koroton	1 083 606	914 871
II Saamiset	4 627 666	2 731 202	II Lyhytaikainen	12 507 339	10 948 753
Pitkäaikaiset saamiset	619 861	545 071	1. Lyhytaikainen korollinen	8 703 688	6 984 853
Lyhytaikaiset saamiset	4 007 805	2 186 131	2. Lyhytaikainen koroton	3 803 651	3 963 900
III Rahoitusarvopaperit	10 711 400	10 475 582			
IV Rahat ja pankkisaamiset	3 516 021	1 304 003			
VASTAAVAA YHTEENSÄ	68 606 950	64 628 020	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	68 606 950	64 628 020

6. TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Arvostusperiaatteet ja -menetelmät sekä jaksotusperiaatteet ja -menetelmät

Jaksotusperiaatteet

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteiden mukaisesti. Suoriteperusteesta poiketen verotulot on kirjattu niiden tilitysjankohdan mukaisesti ao. tilikaudelle.

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvät vastaavat on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti.

Kaupunginvaltuuston hyväksymällä poistosuunnitelman muutoksella on tarkistettu 1.1.2007 alkaen muiden pitkävaikutteisten menojen poistoaikaa ja kiinteiden rakenteiden ja laitteiden poistoprosentteja. Muutos on perustunut hyödykkeiden taloudellisen pitoajan uudelleen arviointiin. Kaupunginvaltuusto hyväksyi 29.6.2009 poistosuunnitelman tarkistamisen, jossa suunnitelman mukaiset poistoajat tarkistettiin vastaamaan Kuntaliiton 1.1.2009 antamaa yleisohjetta

Kuntajaosto tarkisti 2011 yleisohjettaan suunnitelmanmukaisista poistoista mm. lisäämällä suosituksen poisto-ohjeen poistoaikojen alarajojen käyttämisestä, ellei pidemmän poistoajan käyttämiseen ole erityistä hyödykekohtaista perustetta. Kaupunginvaltuusto hyväksyi 18.12.2012 § 150 poistosuunnitelman tarkistamisesta. Poistosuunnitelma otettiin käyttöön 1.1.2013 alkaen. Pienhankintarajaksi päätettiin 10.000 euroa.

Kaupunginvaltuuston 14.12.2015 § 109 hyväksymällä poistosuunnitelman tarkistamisella on hallinto- ja laitosrakennusten poistoaikoja tarkistettu. Poistoaika on 20 – 50 vuotta 1.1.2016 alkaen.

Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien sijoitukset on merkitty taseessa hankintamenoon tai sitä alempaan arvoon. Arvostuksen perusteena on ollut hyödykkeen todennäköisesti tulevaisuudessa kerryttämä tulo tai sen arvo palvelutuotannossa.

Vaihto-omaisuuden arvostus

Vaihto-omaisuus on merkitty taseeseen keskihankintahinnan tai sitä alemman todennäköisen hankintamenon tai todennäköisen luovutushinnan määräisenä.

Rahoitusomaisuuden arvostus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon.

Rahoitusomaisuusarvopaperit on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

Tilinpäätöksen esittämistapaa koskevat liitetiedot

Tuloksen ja taseen vertailukelpoisuus

Hyvinvointialueet aloittivat toimintansa 1.1.2023. Vastuu sosiaali- ja terveystalvveluista ja pelastuspalveluista siirtyi Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue Pohteelle. Hyvinvointialueelle siirtyi myös osa kaupungin verotuloista ja valtionosuuksista. PPE-Köökki aloitti 1.1.2023. PPE-Köökki Oy:n tehtävänä on tuottaa omistajilleen laadukkaita ja kustannustehokkaita puhtaus- ja ateriapalveluita.

Vuonna 2024 kirjastopalvelut siirtyivät Pyhjärven kaupungin omaksi toiminnaksi. Myös tanssiopistotoiminta siirtyi kaupungin toiminnaksi 1.8.2024 alkaen.

Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Konsernitilinpäätökseen on yhdistetty kaikki tytäryhteisöt sekä kuntayhtymät, joissa kunta on jäsenenä. Suomen Energiavarasto Oy:tä ja Pyhäsalmen Infra Oy:tä ei ole yhdistelty, koska niiden vaikutukset konsernilaskelmiin eivät ole merkittävät.

Sisäiset liiketapahtumat ja sisäiset katteet

Konserniyhteisöjen keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty sekä konserniyhteisöjen ja kunnan omistamien kuntayhtymien keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty vähäisiä liiketapahtumia lukuun ottamatta. Olennaiset pysyviin vastaaviin sisältyvät sisäiset katteet on vähennetty.

Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset

Konsernitaseessa vapaaehtoiset ja verotusperusteiset varaukset sekä poistoero on jaettu vapaaseen omaan pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan. Jako on otettu huomioon omistuksen eliminoinnissa, vähemmistöosuuksien erottamisessa sekä osakkuusyhteisöjen yhdistelemisessä.

Keskinäisen omistuksen eliminointi

Kunnan ja sen tytäryhteisöjen sekä kuntayhtymien keskinäinen omistus on eliminoitu. Omistuksen eliminoinnissa syntynyt ero on kirjattu kokonaisuudessaan hankintatilikaudelle.

Vähemmistöosuudet

Vähemmistöosuudet on erotettu konsernin yli- ja alijäämästä konsernituloslaskelmassa sekä konsernin omasta pääomasta konsernitaseessa.

Suunnitelmapoistojen oikaisu

Asunto-osakeyhtiöiden ja muiden keskinäisten kiinteistötytäryhteisöjen aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden poistot on oikaistu suunnitelman mukaisiksi. Jäännösarvojen ero on kirjattu konsernituloslaskelmassa tytäryhteisön poistojen oikaisuksi ja aikaisemmille tilikausille kertynyt ero konsernitaseessa edellisten tilikausien yli- tai alijäämän oikaisuksi.

Osakkuusyhteisöt

Osakkuusyhteisöt on yhdistelty pääomaosuusmenetelmällä konsernitilinpäätökseen.

Poikkeavat arvostus- ja jaksotusperiaatteet ja -menetelmät

Poikkeavat tilikaudet

Kaikkien kaupunkikonserniin kuuluvien yhtiöiden tilikausi on 1.1. – 31.12.2024.

Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

Toimintatuotot tehtäväalueittain (ulkoiset)

	Konserni		Kunta	
	2024	2023	2024	2023
Yleishallinto	695 810,59	661 281,73	463 568,47	422 765,15
Alueelliset maaseutupalvelut	157 942,14	160 625,92	157 942,14	160 625,92
Sosiaali- ja terveystalvet		0,00	0,00	
Opetus- ja kulttuuripalvelut	2 139 187,64	2 018 075,05	477 115,38	447 872,74
Yhdyskuntapalvelut	12 405 777,55	9 502 277,27	3 814 456,34	2 740 423,66
Muut palvelut				
Yhteensä	15 398 717,92	12 342 259,97	4 913 082,33	3 771 687,47

Verotulojen erittely

	2024	2023
Kunnan tulovero	7 586 355,34	7 885 599,52
Osuus yhteisöveron tuotosta	1 257 624,01	1 751 542,13
Kiinteistövero	1 786 017,36	1 402 607,52
Verotulot yhteensä	10 629 996,71	11 039 749,17

Valtionosuuksien erittely

	2024	2023
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	2 781 800	1 304 782
Siitä: Verotuloihin perustuva valtionosuuksien tasaus	1 603 049	-38 849
Siitä: Harkinnanvarainen valtionosuuden korotus	950 000	
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	-196 098	-258 648
Verotulomenetyksen korvaus	957 942	958 856
Valtionosuudet yhteensä	3 543 644	2 004 990

Palvelujen ostojen erittely

	2024	2023
Asiakaspalvelujen ostot	235 531,61	1 693 264,53
Muiden palvelujen ostot	5 301 761,44	3 963 448,60
Kunnan palvelujen ostot yhteensä	5 537 293,05	5 656 713,13

Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista ja niiden muutoksista

Poistonalaisten hyödykkeiden poistojen määrittämiseen on käytetty ennalta laadittua poistosuunnitelmaa. Kaupunginvaltuusto on käsitellyt poistosuunnitelmia seuraavasti: 2.4.1996 § 22 ja § 23; 6.4.1998 § 13; 14.12.1999 § 77; 29.1.2007 § 5; 29.6.2010 § 71 ja 18.12.2012 § 150. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden hankintamenoista arvioidun taloudellisen käyttöiän mukaan. Viimeiset poistosuunnitelman muutokset ovat tulleet voimaan 1.1.2013.

Arvioidut poistoajat ja niitä vastaavat vuotuiset poistoprosentit sekä poistomenetelmät ovat:

	Poistoaika	Poistomenetelmä	Poisto-%
Aineettomat oikeudet	5 vuotta	Tasapoisto	20 %
Muut pitkävaikutteiset menot	2 – 5 vuotta	Tasapoisto	20 – 50 %
Rakennukset	20 - 50 vuotta	Tasapoisto	2 - 5 %
Kadut, tiet, torit ja puistot		Menojäännöspoisto	20 %
Kiinteät rakenteet ja laitteet			
Sillat, laiturit, uimalat		Menojäännöspoisto	25 %
Muut kiinteät rakenteet		Menojäännöspoisto	25 %
Koneet ja kalusto	3 – 15 vuotta	Tasapoisto	6,7 – 33,3 %
Soranottoalue		Käytön mukainen poisto	
Arvo- ja taide-esineet		Ei poistoja	

Pienet käyttöomaisuushankkeet, joiden hankintameno on alle 10.000 €, on kirjattu vuosikuluksi.

Pakollisten varausten muutokset

	Konserni		Kunta	
	2024	2023	2024	2023
Osuus kuntayhtymän alijäämästä 1.1.				
Vähennykset tilikaudella				
Osuus kuntayhtymän alijäämästä 31.12.				
Muut pakollisten varausten muutokset	0	0	0	0

Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot ja -tappiot

	Konserni		Kunta	
	2024	2023	2024	2023
Muut toimintatuotot				
Maa- ja vesialueiden luovutusvoitot	1 561,88	12 171,80	4 034,08	12 171,80
Rakennusten luovutusvoitot	2 472,20			
Muut luovutusvoitot	-1 539,05			
Luovutusvoitot yhteensä	2 495,03	12 171,80	4 034,08	12 171,80
Muut toimintakulut				
Kiinteistöjen luovutustappiot		66 168,09		66 168,09
Luovutustappiot yhteensä	0,00	66 168,09	0,00	66 168,09

Satunnaisiin tuottoihin ja kuluihin sisältyvät erät

	Konserni		Kunta	
	2024	2023	2024	2023
Satunnaiset tuotot				
Käyttöomaisuuden myyntivoitot				
Satunnaiset tuotot yhteensä				
Satunnaiset kulut		65 000,00		65 000,00
Satunnaiset kulut yhteensä	0,00	65 000,00	0,00	65 000,00

Osinkotuottojen ja peruspääoman korkotuottojen erittely

	Kunta	
	2024	2023
Osinkotuotot saman konsernin yhteisöistä		
Osinkotuotot muista yhteisöistä	188 832,64	138 492,07
Peruspääoman korot kuntayhtymiltä		
Yhteensä	188 832,64	138 492,07

Erittely poistoeron muutoksista

	Kunta	
	2024	2023
Investointivaraukseen liittyvä poistoeron muutos	321 249,20	325 101,81
Suunnitelman mukaisten poistojen ja verotuspoistojen erotus (- tai +)		
Poistoeron muutokset yhteensä	321 249,20	325 101,81

Tasetta koskevat liitetiedot**Taseen vastaavia koskevat liitetiedot****Arvonkorotusten periaatteet ja arvonmäärittämenetelmät**

Maa-alueet on uudelleenarvostettu verotusarvoilla ja metsät 170 €/ha. Arvonkorotus ja arvonkorotusrahasto on purettu 31.12.2006.

Arvonkorotukset	Konserni		Kunta	
	2024	2023	2024	2023
Maa- ja vesialueet				
Arvo 1.1.	4 271 723	4 600 510	4 065 557	4 080 003
Arvonkorotukset				
Arvonkorotusten purku				
Arvo 31.12.	4 300 056	4 271 723	4 063 995	4 065 557
Rakennukset				
Arvo 1.1.	41 360 395	37 851 172	21 622 077	21 987 337
Arvonkorotukset				
Arvonkorotusten purku				
Arvo 31.12.	36 117 986	41 360 395	20 870 666	21 622 077
Arvonkorotukset yhteensä				

Maa- ja vesialueet erittely

	Konserni		Kunta	
	2024	2023	2024	2023
Maa- ja vesialueet				
Kiinteistöjen liittymismaksut	328 821,96	354 930,80	9 289,78	9 289,78
Muut maa- ja vesialueet	4 245 034,82	4 245 263,88	4 054 705,66	4 056 267,54
Maa- ja vesialueet yhteensä	4 573 856,78	4 600 194,68	4 063 995,44	4 065 557,32

Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet
--

[illegible]

Pysyvien vastaavien sijoitukset

	Osakkeet ja osuudet					Jvk-, muut laina- ja muut saamiset				
	Osakkeet konserni- yhtiöt	Osakkeet osakkuus- yhteisöt	Kunta- yhtymä osuudet	Muut osakkeet ja osuudet	Yhteensä	Jvk- laina- saamiset	Saamiset konserni- yhteisöt	Saamiset kunta- yhtymät	Saamiset muut yhteisöt	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	8 869 939,08	2 594,04	2 164 745,77	383 431,53	11 420 710,42	0,00	3 816 342,42	0,00	37 687,00	3 854 029,42
Lisäykset									2 187,90	2 187,90
Vähennykset			-1 102 843,46		-1 102 843,46		-203 392,00			-203 392,00
Siirrot erien välillä										
Hankintameno 31.12.	8 869 939,08	2 594,04	1 061 902,31	383 431,53	10 317 866,96	0,00	3 612 950,42	0,00	39 874,90	3 652 825,32
Arvonalennukset										
Arvonkorotukset										
Kirjanpitoarvo 31.12.	8 869 939,08	2 594,04	1 061 902,31	383 431,53	10 317 866,96	0,00	3 612 950,42	0,00	39 874,90	3 652 825,32

Olellaiset kuntayhtymäosuuksien arvon muutokset

	Tasearvo 1.1.	Lisäyks. tilikaud.	Vähenn. tilikaud.	Tasearvo 31.12.	Kunnan osuus kuntayhtym. peruspääom.	Ero
Jokilaakson koulutuskuntayhtymä	1 050 075,33			1 050 075,33	644 007,92	406 067,41
Jokilaakson musiikkiopiston kuntayhtymä	3 585,77			3 585,77	7 000,00	-3 414,23
Pohjois-Pohjanmaan liitto	8 241,21			8 241,21	8 241,89	-0,68
Peruspalvelukuntayhtymä Selänne	1 102 843,46		-1 102 843,46	0,00		
Yhteensä	1 061 902,31			1 061 902,31	659 249,81	402 652,50

Tytäryhteisöt, kuntayhtymäosuudet sekä osakkuusyhteisöt

					Kuntakonsernin osuus (1 000 €)		
	Y- tunnus	Koti- paikka	Kunnan omistus- osuus	Konsernin omistus- osuus	Omasta pää- omasta	Vieraasta pää- omasta	Tilik. voitosta/ tappiosta
Tytäryhteisöt							
Kiinteistö Oy Rillankivi	0926345-6	Pyhäjärvi	100,00 %	100,00 %	1 804	8 732	-316
Pyhäjärven Kehitys Oy	1496343-0	Pyhäjärvi	100,00 %	100,00 %	-202	387	1
Kiint. Oy Pyhäsalmen Liiketalo	0591211-3	Pyhäjärvi	42,94 %	69,44 %	840	9	-18
PyhäNet Oy	2551195-8	Pyhäjärvi	50,82 %	50,82 %	157	2 084	21
Pyhäsalmen Kvanttikiinteistöt Oy	2659164-6	Pyhäjärvi	100,00 %	100,00 %	67	620	38
Pyhäjärven Energia ja Vesi Oy	2659565-5	Pyhäjärvi	100,00 %	100,00 %	5 309	4 551	3
Asunto Oy Pyhäjärven Toripiha	2731067-4	Pyhäjärvi	3,00 %	53,70 %	504	1	-1
Kuntayhtymät							
Pohjois-Pohjanmaan Liitto	0922484-4	Nivala	1,89 %	1,89 %	33	18	2
Jokilaaksojen Koulutuskuntayhtymä	0210010-1	Nivala	3,87 %	3,87 %	-1 227	-178	4
Jokilaaksojen Musiikkiopisto	0210007-2	Nivala	14,00 %	14,00 %	38	19	14
Osakkuusyhteisöt							
Simunan Lämpö Oy	0710599-9	Pyhäjärvi	33,33 %	33,33 %	20	3	3

Saamisten erittely

	Kunta 2024		Kunta 2023	
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset	178 385,37	468 570,76	178 385,37	280 551,67
Lainasaamiset	3 632 950,42		25 000,00	
Muut saamiset	32 407,00			766,28
Siirtosaamiset		5 417,27		
Saamiset tytäryhteisöiltä yhteensä	3 843 742,79	473 988,03	203 385,37	281 317,95
Saamiset kuntayhtym., joissa kunta on jäsen				
Myyntisaamiset				80 215,10
Lainasaamiset				
Muut saamiset				287 264,38
Siirtosaamiset				
Saamiset kuntayhtymiltä yhteensä	0,00	0,00	0,00	367 479,48
Saamiset muilta				
Myyntisaamiset		469 842,57		448 606,64
Lainasaamiset				50 000,00
Muut saamiset	32 467,90	2 317 313,44	25 000,00	215 985,22
Siirtosaamiset		141 668,99		150 748,98
Saamiset muilta yhteensä	32 467,90	2 928 825,00	25 000,00	865 340,84
Saamiset yhteensä	3 876 210,69	3 402 813,03	228 385,37	1 515 138,27

Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät

	Konserni		Kunta	
	2024	2023	2024	2023
Lyhytaikaiset siirtosaamiset				
Tulojäämät				
Kelan korvaus työterveyshuollosta	53 321,46	35 930,94	50 822,46	35 685,24
Työllistämistuet	37 179,88	34 766,47	37 179,88	34 766,47
Eu-tuet	28 332,11	9 112,24		0,00
Jokilatvan opisto, palautus	8 754,00		8 754,00	
Puukaupat		16 622,94		16 622,94
Muut tulojäämät	116 844,33	143 896,20	50 329,92	63 674,33
Lyhytaikaiset siirtosaamiset yhteensä	244 431,78	240 328,79	147 086,26	150 748,98

Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

Oman pääoman erittely

	Konserni		Kunta	
	2024	2023	2024	2023
Peruspääoma 1.1.	18 482 849	20 542 188	18 482 848,97	20 542 187,82
Lisäykset		1 137 527		1 137 526,80
Vähennykset		-3 196 866		-3 196 865,65
Peruspääoma 31.12	18 482 849	18 482 849	18 482 848,97	18 482 848,97
Arvonkorotusrahasto 1.1.		-2 976		
Lisäykset		2 976		
Vähennykset				
Arvonkorotusrahasto 31.12.		0		
Muut omat rahastot	716 418	714 242		
Vahinkorahaston pääoma 1.1.				
Siirrot rahastoon		2 176		
Siirrot rahastosta	-2 982			
Vahinkorahaston pääoma 31.12.				
Muut omat rahastot yhteensä	713 436	716 418		
Edellisten tilikauden ylijäämä 1.1.	-3 224 596	-300 281	-436 850,52	2 243 348,67
Tilinpäätössiirot		-3 493		
Oman pääoman lisäys		3 493		
Oman pääoman vähennys		-82 192		
Ylivieskan kaupunki / Pelastuslaitos varallaolokorvaukset v. 2012 - 2015				
Muut oikaisut	-2 207	23		
Ppky Selänne alaskirjattu osuus voittovaroista	-12 512			
Jedu ppo täsmäytys	44			
Edellisten tilikausien ylijäämä 31.12.	-3 209 832	-382 450	-436 850,52	2 243 348,67
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	-1 341 991	-2 842 146	-984 542,21	-2 680 199,19
Oma pääoma yhteensä	14 644 463	15 974 672	17 061 456,24	18 045 998,45

Peruspääoman muutokset liittyvät Peruspalvelukuntayhtymä Selänteeseen sekä Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin kuntayhtymän purkamiseen.

Edellisten tilikausien yli-/alijäämä ja tuloksenkäsittelyerät

	Kunta	
	2024	2023
Edellisten tilikausien ylijäämä 31.12.	-436 850,52	2 243 348,67
Tilikauden ylijäämä / alijäämä	-984 542,21	-2 680 199,19
Kertynyt poistoero 31.12.	4 494 802,55	4 816 051,75
Kertynyt yli-/alijäämä ja tuloksenkäsittelyerät yhteensä	3 073 409,82	4 379 201,23

Erittely poistoerosta

	Kunta	
	2024	2023
Investointivaraukseen liittyvä poistoero	4 494 802,55	4 816 051,75
Poistoero yhteensä	4 494 802,55	4 816 051,75

Pitkäaikaiset velat

Vuoden 2024 tilinpäätöksessä esitetään velat ja velkojen osat, jotka erääntyvät 1.1.2030 tai sen jälkeen.

	Kunta	
	2024	2023
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	19 367 725	17 443 791
Lainat julkisyhteisöiltä		
Lainat muilta luotonantajilta		
Saadut ennakot		
Ostovelat		
Muut velat		
Siirtovelat		
Pitkäaikaiset velat yhteensä	19 367 725	17 443 791

Pakolliset varaukset

	Konserni		Kunta	
	2024	2023	2024	2023
Muut pakolliset varaukset				
Antolainat yritysten kehittämiseen	78 000,00	78 000,00	78 000,00	78 000,00
Pohjois-Pohjanmaan shp:n ky:n alijäämä				
Muut pakolliset varaukset				
Muut pakolliset varaukset yhteensä	78 000,00	78 000,00	78 000,00	78 000,00

Vieras pääoma

	Kunta 2024		Kunta 2023	
	Pitkäaikainen	Lyhytaikainen	Pitkäaikainen	Lyhytaikainen
Velat tytäryhteisöille				
Saadut ennakot				
Ostovelat		62 490,12		82 228,08
Muut velat				
Siirtovelat				
Yhteensä velat tytäryhteisöille		62 490,12		82 228,08
Velat kuntayhtymille, joissa kunta jäsenenä				
Saadut ennakot				
Ostovelat				53 523,78
Muut velat				
Siirtovelat				24 860,10
Yhteensä velat kuntayhtymille		0,00		78 383,88
Velat muille				
Saadut ennakot		94 046,84		1 239 293,46
Ostovelat		530 145,75		822 401,39
Muut velat		170 411,48		156 016,62
Siirtovelat		1 464 113,79		1 368 497,71
Yhteensä velat muille		2 258 717,86		3 646 209,18
Vieras pääoma yhteensä		2 321 207,98	0,00	3 806 821,14

Muiden velkojen erittely

	Konserni		Kunta	
	2024	2023	2024	2023
Muut velat				
Liittymismaksut, kaukolämpö	1 239 672,92	1 239 672,92		0
Muut velat	441 823,23	493 115,51	170 411,48	156 016,62
Muut velat yhteensä	1 681 496,15	1 732 788,43	170 411,48	156 016,62

Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät

	Konserni		Kunta	
	2024	2023	2024	2023
Lyhytaikaiset siirtovelat				
Menojäämät				
Palkkojen ja henkilösivukulujen jaksotukset	27 438,05	23 702,00	27 438,05	23 702,00
Lomapalkkajaksotukset	1 335 027,07	1 209 036,45	1 065 577,78	1 033 716,52
Korkojaksotukset	158 755,97	74 898,43	111 787,91	74 898,43
Valtionosuusennakot				
Muut lyhytaikaiset siirtovelat	268 596,34	599 507,49	283 223,89	261 040,86
Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä	1 789 817,43	1 907 144,37	1 488 027,63	1 393 357,81

Vakuuksia, vastuusitoumuksia ja taseen ulkopuolisia järjestelyjä koskevat liitetiedot**Vuokravastuut (arvalisäveroineen)**

	Konserni		Kunta	
	2024	2023	2024	2023
Vuokravastuut				
Vuokravastuut yhteensä, vastuut voimassa	385 060,99	212 837,83	367 108,31	192 219,44
• Seuraavalla tilikaudella maksettava osuus (sisältyy edelliseen)	182 086,43	205 438,08	168 877,88	189 062,76
Leasingvastuut yhteensä				
• Seuraavalla tilikaudella maksettavat	8 236,12	11 075,92	7 008,00	7 103,30
• Myöhemmin maksettavat	478,20	21 060,00	0,00	14 111,30
Vuokravastuut yhteensä	393 775,31	244 973,75	374 116,31	213 434,04

Vastuusitoumukset

	Konserni		Kunta	
	2024	2023	2024	2023
Takaukset konserniin kuuluv. yhteisöjen puolesta				
Alkuperäinen pääoma			10 362 747,43	7 898 197,05
Jäljellä oleva pääoma			7 919 090,23	7 423 656,48
Takaukset muiden puolesta				
Alkuperäinen pääoma	3 329 906,16	3 497 470,20	3 329 906,16	3 497 470,20
Jäljellä oleva pääoma	1 134 770,89	3 329 906,16	1 134 770,89	3 329 906,16
Kiinnitykset				
Tiloihin	5 526 068,63	5 476 087,22	5 526 068,63	5 476 087,22
Yrityskiinnitykset	7 145 000,00	3 220 000,00	7 145 000,00	3 220 000,00

Vastuu Kuntien takauskeskuksen takausvastuista

	Kunta	
	2024	2023
Kunnan osuus takauskeskuksen takausvastuista 31.12.	41 103 809	40 110 334
Kunnan osuus takauskeskuksen kattamattomista takausvastuista 31.12.		
Kunnan mahdollista vastuuta kattava osuus takauskeskuksen rahastosta 31.12.	44 108	31 929

Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt

	Konserni		Kunta	
	2024	2023	2024	2023
Arvonlisäveron palautusvastuu	1 315 536,56	1 521 047,53	1 315 536,56	1 521 047,53
Perustamishankkeiden valtionosuuden palautusvastuu				
Sosiaali- ja terveydenhuollon kunnallisen toimintayksikön sisäilma- ja kosteusvauriohankkeen valtionavustus - valtionavustuspäätös 27.6.2014 - lopullinen päätös 3.3.2017 - sisältää omaisuuden käyttö- ja luovutus- rajoituksen 15 vuoden ajaksi.	1 711 232,61	1 711 232,61	1 711 232,61	1 711 232,61
Muu vastuu				

Henkilöstöä ja tilintarkastajan palkkiota koskevat liitetiedot**Henkilöstön määrä**

	Kunta	
	2024	2023
Yleishallinto	23,5	22,5
Alueelliset maaseutupalvelut	4	4
Opetus- ja kulttuuritoimi	176	178
Yhdyskuntapalvelut	19	18
Henkilöstö yhteensä (sisältää vakinaiset, määräaikaiset sekä työllistetyt)	222,5	222,5

Taseeseen aktivoidut henkilöstökulut

	Kunta	
	2024	2023
Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan	9 914 453,20	9 518 189,85
Henkilöstökulut, jotka aktivoitu aineellisiin hyödykkeisiin	85 787,92	15 699,10
Henkilöstökulut yhteensä	10.000.241,12	9 533 888,95

Luottamushenkilön palkkioista perityt ja tilitetut luottamushenkilömaksut

	Kunta	
	2024	2023
Suomen Keskustapuolue	3 586,20	3 106,80
Pyhjärven Työväenyhdistys SDP	540,60	467,20
Pyhjärven Vasemmisto ry	2 481,30	2 033,70
Perussuomalaiset Pyhjärvi	2 153,10	2 022,90
Tilitetyt luottamushenkilömaksut yhteensä	8 761,20	7 630,60

Tilintarkastusyhteisön palkkiot

Tilintarkastajan palkkiot	2024	2023
KPMG Oy Ab		
Tilintarkastuspalkkiot	34 822,00	25 350,00
Tilintarkastajan lausunnot		
Tarkastuslautakunnan sihteerin tehtävät		1 080,00
Muut palkkiot		90,00
Tilintarkastajan palkkiot yhteensä	34 822,00	26 520,00

Tiedot kunnan ja sen intressitahoihin kuuluvien välisistä liiketoimista

Pyhjärven kaupunki on ostanut Pyhjärven Kehitys Oy:ltä elinkeinopalveluja 100.000 euron edestä. Elinkeinopalvelujen ostamisesta on päätetty talousarvion laatimisen yhteydessä.

Pyhjärven kaupunki on antanut Pyhjärven Energia ja Vesi Oy:lle avustusta risteysalueen kaukolämpötaksan kompensointiin 18.000 euroa. Kaupunginvaltuusto on päättänyt 28.1.2013, että yritys- ja elinkeinotoiminnan yleisten edellytysten parantamiseen kuuluvana elinkeinostrategisena toimenpiteenä alueen asemakaava-alueelle sijoittuvien teollisuusyritysten kaukolämpöenergian hintaa subventoidaan elinkeinostrategiassa tarkemmin päätettävällä tavalla. Päätöksen mukaisesti talousarviossa on varattu määräraha, jolla kompensoidaan risteysalueen kaukolämpötaksaa.

Kaupunginvaltuuston päätöksen 31.8.2009 § 89 mukaisesti on päätetty varata vuosittain talousarvioon yritystukena kaukolämpölaitoksen vuosittain maksaman suurkuluttaja-alennusta vastaava määrä. Suurkulutusrajana on ollut 500 MWh/vuosi. Pyhjärven Energia ja Vesi Oy:lle on maksettu 5.400 euroa suurkuluttaja-alennusta.

Pyhjärven kaupunki on myöntänyt viranhaltijapäätöksellä 7.3.2024 § 3 Kiinteistö Oy Rillankivelle 60.000 euron maksuvalmiuslainan.

Kaupunginjohtajan kanssa on solmittu kuntalain mukainen johtajasopimus. Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt sopimuksen 24.4.2017. Ristiriitatilanteet pyritään aina ratkaisemaan keskusteluihin ja neuvotteluihin kaupunginhallituksen ja kaupunginjohtajan välillä.

Mikäli kaupunginhallitus ja kaupunginjohtaja yhdessä toteavat, että kaupungin etu vaatii kaupunginjohtajan virkasuhteen purkamista, ja purkautumisen syynä ei ole kunnallisesta viranhaltijasta annetun lain 41 §:n mukainen peruste, voivat kaupunginjohtaja ja kaupunginvaltuusto purkaa virkasuhteen yhteisesti sopien. Tällöin kaupunginjohtajalle maksetaan irtisanomisajan (6 kk) palkan lisäksi viimeisen palkanmaksun yhteydessä kuuden (6) kuukauden palkkaa vastaava siirtymäkorvaus. Mikäli kaupunginjohtaja irtisanotaan kulloinkin voimassa olevan kuntalain asiaa koskevan asiakohdan (sopimuksen allekirjoitushetkellä 25 §) mukaisesti ilman, että on päästy yksimieliseen sopimukseen, kaupunginjohtajalle maksetaan irtisanomisajan palkka (6 kk). Kaupunginjohtajan irtisanoutuessa muussa tapauksessa käytetään normaalia yhden (1) kuukauden irtisanomisaikaa, mikäli muuta ei yhteisesti sovita.

Tositesarjat

Laji	Tos.laji	Tositenumerot	Säilytysaika
Pankkien tiliotteet	PANKKI	101506-102058	Kuluva vuosi + 10 v.
Manuaaliset tiliotteet	PANKMA		"
Muistiotositteet 1	MUIST1	10001-10274	Kuluva vuosi + 10 v.
Muistio sisäinen	MUISIS	20001-20002	"
Muistiotosite 2 Rondo	MUIRO2	15001-15072	"
Muistio sisäinen2 Rondo	MUIRS2	25001-25058	"
Palkkatositteet	PALKAT	100001-100025	Kuluva vuosi + 10 v
Myyntitositteet laskulajeittain	MRP10	10000001-10000377	Kuluva vuosi + 10 v.
	MRP12	12000001-12000217	
	MRP20	20000001-20000074	"
	MRP40	40000001-40000139	"
	MRP48	47000001-47000376	"
	MRP50	50000001-50000138	"
	MRP52	52000001-52000001	"
	MRP54	54000001-54000002	"
	MRP61	61000001-61000445	
	MRP62	62000001-62000025	
	MRP74	74000001-74000025	"
	MRP80	80000001-80000328	"
	MRP99	99000001-99000184	"
Hyvityslaskun kuittaus	MRPHYV	5310001-5310040	"
			"
Ostolaskut	OSTOT	8000001-8006731	Kuluva vuosi + 10 v.
Ostoreskontra / maksatus	OMAKSU	8990001-8990255	"
Manuaalisuoritukset	MRPMAN	5110001-5110138	Kuluva vuosi + 10 v.
Viitesuoritukset	MRPVII	5210001-5210400	Kuluva vuosi + 10 v.
Käyttöomaisuuskirjanpito	KOMTOS	34001-34049	Kuluva vuosi + 10 v.
	KOMMUI	39001-39026	"
Konsernitositteet	KLALKU	99910001-99911361	Kuluva vuosi + 10 v.
	KLYHT	99920001-99920076	"
	CLKIRJ	99930001-99930018	"
Alkusaldot	ALKUSA	1001-1002	
Liitetietositteet		1-8	Kuluva vuosi + 10 v.

Säilytystapa

Säilytetään paperitulosteina arkistossa.

Käytetyt kirjanpitokirjat tilikaudella 2024:

Päiväkirja

Pääkirja

Tilikirja

Tasekirja

Tase-erittelyt liitetietoiin

7. ALLEKIRJOITUKSET

PYHÄJÄRVEN KAUPUNGINHALLITUS

Pyhäjärvi 31 . 3 . 2025

Allekirjoitukset:

Pappila Eeva-Riitta
I varapuheenjohtajaLeppäharju Raija
II varapuheenjohtaja

Karvonen Ilpo



Pyhtilä Juhani



Mykkänen Teija



Lehto Harri



Pasi Vornanen

Kiviniemi Henrik
kaupunginjohtaja

Olemme antaneet suorittamastamme tilintarkastuksesta tänään kertomuksen.

Pyhäjärvi ____ . ____ . 2025

KPMG Oy Ab

Keskitalo Matti
tilintarkastaja, KHT, JHT, HT

8. HENKILÖSTÖRAPORTTI

Aikaisempina vuosina on tapahtunut merkittäviä toiminnallisia muutoksia, jotka ovat vaikuttaneet Pyhäjärven kaupungin henkilöstömäärään. Hyvinvointialueen toiminnan alkaminen, kaupungin toimintojen ulkoistaminen sekä Peruspalvelukuntayhtymä Selänteen lakkauttaminen vaikuttivat vuoden 2023 henkilöstömäärään.

Vuonna 2024 oli myös henkilöstömäärään vaikuttavia muutoksia, mutta maltillisemmin kuin edeltävänä vuonna. 1.1.2024 lukien kirjastopalvelut siirtyivät Pyhäjärven kaupungin omaksi toiminnaksi Haapajärven kaupungin kanssa solmitun ostopalvelusopimuksen päätyttyä. Tanssiopisto Uusikuun toiminta siirtyi Pyhäjärven kaupungille 1.8.2024 lukien. Tanssiopisto jatkaa toimintaansa tarjoamalla opetusta usean kunnan alueella.

Raportti tunnuslukuineen kertoo henkilöstövoimavaroista, työhyvinvoinnista ja osaamisen kehittämisestä. Toiminnassa tapahtuneet muutokset vaikuttavat vuoden 2024 henkilöstökustannuksiin ja henkilöstöstä esitettyihin tunnuslukuihin. Tämän takia eri vuosien luvut eivät ole täysin vertailukelpoisia.

HENKILÖSTÖN MÄÄRÄ

Seuraava taulukko kuvaa Pyhäjärven kaupungin vakinaisen ja määräaikaisen henkilöstön määrää vuoden viimeisen päivän tilanteessa. Henkilöstön määrään on laskettu mukaan kaikki, joilla on ollut voimassa oleva palvelussuhde 31.12.2024.

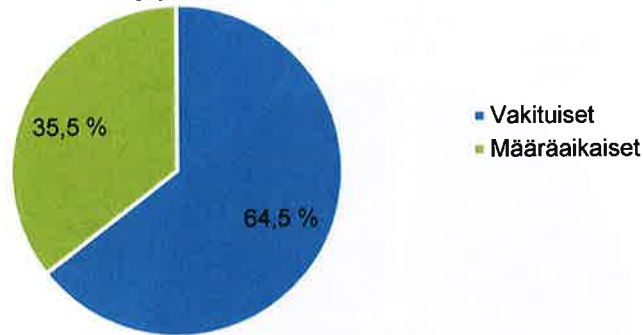
Henkilöstön määrän kehitys vuosina 2019 – 2024

Vuosi	TP 2019	TP 2020	TP 2021	TP 2022	TP 2023	TP 2024
Vakainainen henkilökunta						
Hallintopalvelut	11	11	11,5	11,5	11,5	12,5
Alueelliset maaseutupalvelut	4	4	4	4	4	4
Hyvinvointipalvelut	99	105	101	101	100	110
Tekniset palvelut	44	41	39	40	16	17
YHTEENSÄ VAKINAINEN	158	161	155,5	156,5	131,5	143,5
Sijaiset ja määräaikaiset, työllistetyt						
Hallintopalvelut	10	6	3	2	2	2
Työllistetyt	10	15	18	10	12	9
Hyvinvointipalvelut	36	32	46	67	75	66
Tekniset palvelut	10	7	10	9	2	2
YHTEENSÄ SIJAISET ym.	66	60	77	88	91	79
KAIKKI YHTEENSÄ	224	221	232,5	244,5	222,5	222,5

Kirjaston ja tanssiopiston siirtyminen kaupungin toiminnaksi näkyy hyvinvointipalvelujen vakinaisen henkilöstön määrässä. Kirjastolla työskentelee neljä vakinaista työntekijää. Tanssiopistolla oli tarkasteluajankohtana kaksi vakinaista työntekijää.

Henkilöstön määrän vaihteluun eri vuosien välillä vaikuttaa tarkasteluajankohta. Avoimet tehtävät on voitu hoitaa hetkellisesti määräaikaisilla tehtäväjärjestelyillä. Vakinaisen henkilöstön eläköityessä on voinut olla kaksi henkilöä samalla vakanssilla perehdytyksen ja palvelussuhteen lopun lomien aikana.

Vakinaiset ja määräaikaiset tilanne 31.12.2024



Vakinaisten palvelussuhteiden osuus nousi hieman edelliseen vuoteen verrattuna. Vuoden 2023 lopussa vakinaisten osuus oli 59,1 %. Muutos ei ole poikkeava. Tarkasteluajankohta vaikuttaa ja voi pienessä henkilöstömäärässä tehdä suhteessa suuren muutoksen. Vuoden 2022 lopussa vakinaisten osuus oli 64,0 %.

HENKILÖTYÖVUODET

Henkilötyövuosien määrä sisältäen vakinaiset, määräaikaiset ja työllistetyt.

Henkilötyövuodet	2021	2022	2023	2024
Hallintopalvelut	25,6	24,6	19,3	22,6
Alueelliset maaseutupalvelut	4,0	4,0	3,9	4,0
Hyvinvointipalvelut	126,0	139,7	156,5	150,8
Tekniset palvelut	49,9	46,0	16,0	16,9
Yhteensä	205,5	214,3	195,7	194,3

Henkilötyövuosi (HTV2) kertoo työpanoksen määrän vuoden aikana pois lukien palkattomat poissaolot. Yksi henkilötyövuosi tarkoittaa täyttä työaikaa tekevän henkilön koko vuoden työskentelyä.

HENKILÖSTÖN IKÄRAKENNE

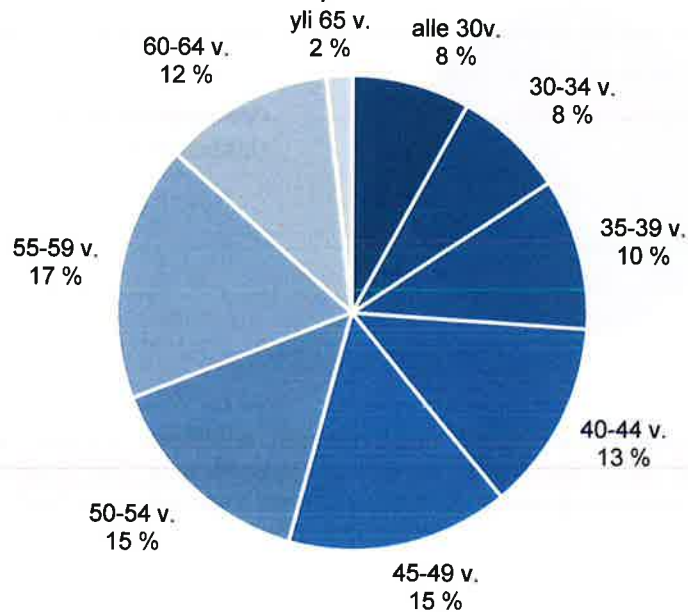
Ikäjakauma

Kaikkien 31.12.2024 palvelussuhteessa olleiden ikäjakauma.

Ikävuodet	Vakinaiset	Määräaikaiset	Yhteensä	%-osuus
alle 30-vuotiaat	4	14	18	8,1 %
30-34-vuotiaat	8	9	17	7,6 %
35-39-vuotiaat	13	10	23	10,3 %
40-44 -vuotiaat	23	6	29	13,0 %
45-49 -vuotiaat	24	10	34	15,2 %
50-54 -vuotiaat	20	13	33	14,8 %
55-59 -vuotiaat	28	11	39	17,5 %
60-64 -vuotiaat	21	5	26	11,7 %
65 ja yli	3	1	4	1,8 %
yhteensä	132	91	223	100,0 %

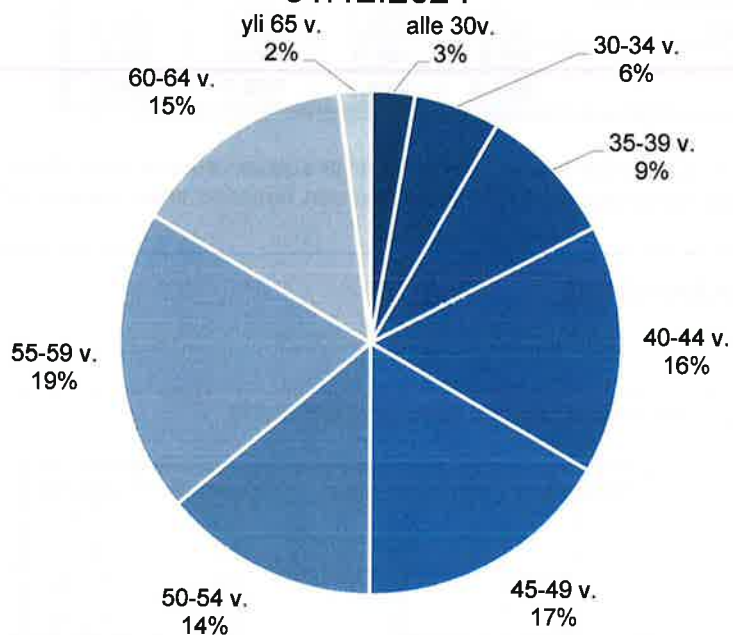
Henkilöstön ikäjakauma 31.12.2024

sis. kaikki palvelussuhteet

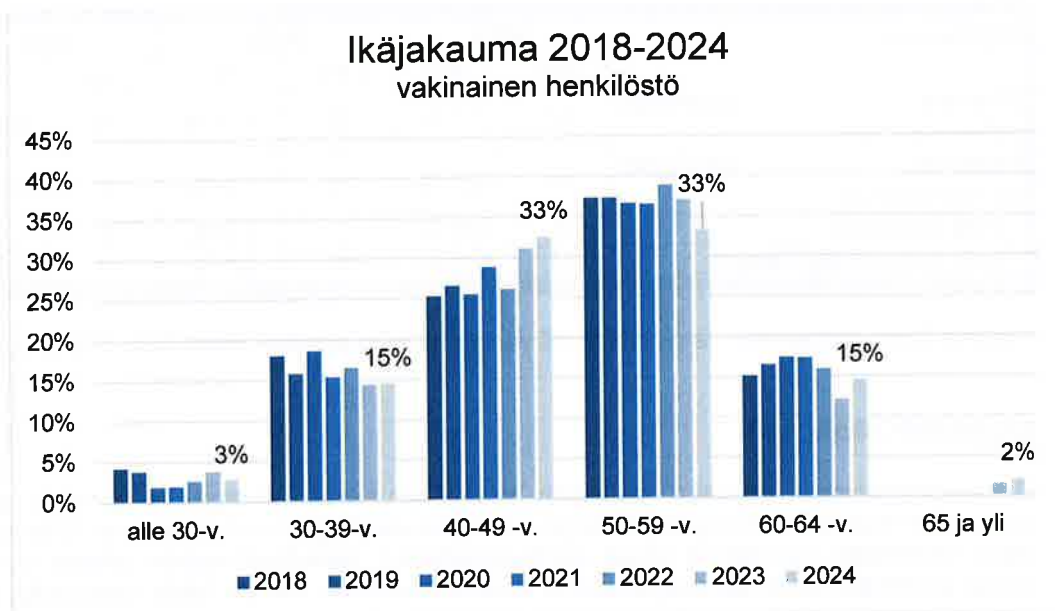


Kuvaaja sisältää myös määräaikaisen henkilöstön, joka on keskimäärin nuorempaa kuin vakinainen henkilöstö.

Vakinaisen henkilöstön ikäjakauma 31.12.2024



Tarkasteluajankohtana Pyhäjärven kaupungin palveluksessa oli 50-59 -vuotiaita yhtä paljon kuin 40-49 -vuotiaita. Yli 60 -vuotiaiden määrä on kasvanut hieman edelliseen vuoteen verrattuna.



Keski-ikä

Vakinaisen henkilöstön keski-ikä toimialueittain vuosina 2018 – 2024

Toimialue	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Hallintopalvelut	47,9	49,7	50,7	51,3	53,5	53,8	53,2
Alueelliset maaseutupalvelut	48,8	54,5	55,5	56,5	47,8	56,8	57,8
Hyvinvointipalvelut	47,9	47,9	48,2	48,5	48,9	47,9	48,0
Tekniset palvelut	49,3	50,7	50,4	50,2	49,2	49,3	50,5
Kaikki	48,3	49,0	49,1	49,3	49,3	48,9	49,0

Palvelussuhteessa 31.12. olleiden keski-ikä, sisältää vakinaiset ja määräaikaiset

Toimialue	2021	2022	2023	2024
Hallintopalvelut	49,7	52,0	49,9	52,3
Alueelliset maaseutupalvelut	56,5	47,8	56,8	57,8
Hyvinvointipalvelut	45,0	44,8	45,1	45,6
Tekniset palvelut	46,1	48,7	50,4	49,6
Kaikki	45,6	46,6	46,2	46,8

Vakinaisen henkilöstön keski-ikässä ei ole ollut suuria vaihteluja vertailuvuosina. Vakinaisen henkilöstön keski-ikä oli 49,0 vuotta. Kun huomioidaan myös määräaikainen henkilöstö, oli keski-ikä 46,8 vuotta tarkasteluajankohtana.

VAKINAISEN HENKILÖSTÖN VAIHTUVUUS

Päättäneitä vakinaisia palvelussuhteita oli 9 kappaletta (10 kpl v. 2023). Tämä määrä sisältää eläkkeelle jääneet ja muista syistä päättäneet palvelussuhteet. Päättymisen syynä voi olla irtisanoutumiset, irtisanomiset tai työsuhteiden purkamiset. Eläkkeelle jäi 2 henkilöä (5 hlö v. 2023). Vuonna 2024 neljä henkilöä vaihtoi organisaation sisällä tehtävää (4 hlö v. 2023).

Alkaneita palvelussuhteita oli 19 kappaletta (17 kpl v. 2023). Lähtö- ja tulovaihtuvuutta kuvataan suhteuttamalla alkaneiden ja päättäneiden palvelussuhteiden määrää vuoden viimeisen päivän vakinaisen henkilöstön määrään. Tunnusluku ei sisällä organisaation sisällä tehtäviä vaihtaneita.

Vaihtuvuus		2022		2023		2024	
		Lkm	%	Lkm	%	Lkm	%
Alkaneet vakinaiset palvelussuhteet		12	7,7 %	17	12,9 %	19	13,2 %
Päätyneet vakinaiset palvelussuhteet		19	12,1 %	10	7,6 %	9	6,3 %
- josta eläkkeelle		6	3,8 %	5	3,8 %	2	1,4 %
- josta muut päätymissyyt		11	8,3 %	5	3,8 %	7	4,9 %

Vuonna 2024 eläköiduttiin keskimäärin 64 vuoden ja 6 kuukauden iässä (63v 11k v.2023).

SAIRAUSPOISSAOLOT

Sairauspoissaolojen määrään lasketaan terveysperustaiset sairaudesta johtuvat poissaolot sekä työtapaturmista, työmatkatapaturmista ja ammattitaupeista johtuvat poissaolot. Määrässä on mukana myös esimiesten myöntämät lyhyet sairauspoissaolot. Henkilöstömäärän ollessa suhteellisen pieni, voivat yksittäiset pitkät sairauspoissaolot erottua tilastossa. Tämän takia tunnusluku esitetään ilman toimialakohtaista jakoa.

Sairauspoissaolot vuonna 2024

Sairauspoissaolot	Palkalliset sairauspoissaolot	Palkattomat sairauspoissaolot
	kalenteripäivät	kalenteripäivät
1-7 pv	986	6
8-29 pv	647	27
30-59 pv	305	
60-89 pv	68	
90-179 pv		
Yli 180 pv		
Yhteensä keskimäärin / henkilötyövuosi	10,3	0,2

Vuonna 2024 kertyi yhteensä 2.039 kalenteripäivää sairauspoissaoloja (2.253 kpv v. 2023, 2.826 kpv v.2022). Palkalliset sairauspoissaolot per henkilötyövuosi vähenivät edelliseen vuoteen verrattuna 0,5pv/htv.

2/3 palkallisia sairauspoissaolopäiviä oli 15 kalenteripäivää (106 kpv v. 2023, 120 kpv v.2022) ja palkattomia 33 kalenteripäivää (148 kpv v. 2023, 18 kpv v.2022).

Työtapaturman tai ammattitaudin vuoksi poissaoloja oli 63 kalenteripäivää (11 kpv v. 2023, 42 kpv v.2022). Vakuutusyhtiön tilaston mukaan tapaturmia työssä tai työmatkalla sattui 8 kappaletta (5 kpl v. 2023, 10kpl v. 2022).

HENKILÖSTÖN OSAAMISEN KEHITTÄMINEN

Pyhjärven kaupungin henkilöstölle tarjotaan koulutussuunnitelman mukaisesti tehtävien hoidon kannalta tarpeelliset koulutukset sekä mahdollistetaan oman ammatillisen osaamisen kehittäminen. Koulutusten lisäksi osaamista kehitetään työssä ja työyhteisössä tapahtuvalla oppimisella ja toimintatapoja uudistamalla.

Toteutuneiden koulutuspäivien määrää seurataan henkilöstöhallinnon järjestelmässä. Kokopäiväkoulutusten lisäksi järjestelmä mahdollistaa osapäiväkoulutusten seurannan. Koulutusten järjestäjät ovat lisänneet etänä toteutettavien osapäiväkoulutusten tarjontaa viime vuosina.

Kokopäiväisiä koulutuspäiviä kertyi yhteensä 287 päivää (114 pv v.2023, 189 pv v.2022). Osapäiväkoulutuksiin osallistuttiin yhteensä noin 508 tunnin ajan (148h v. 2023, 370 h v.2022), joka laskennallisesti vastaa noin 85 kokonaista koulutuspäivää (6 h/pv).

Koulutuksiin osallistui yhteensä 102 henkilöä (67 hlö v. 2023, 101 hlö v. 2022).

Opintovapaata pidettiin yhteensä 312 kalenteripäivää (160 kpv v. 2023, 9 pv v. 2022).

	Palkalliset koulutuspäivät	Palkalliset koulutuspäivät
	Koulutuspäivät yhteensä	Koulutuspäivät / vakituinen henkilöstö
Ammatillinen henkilöstökoulutus	372	282

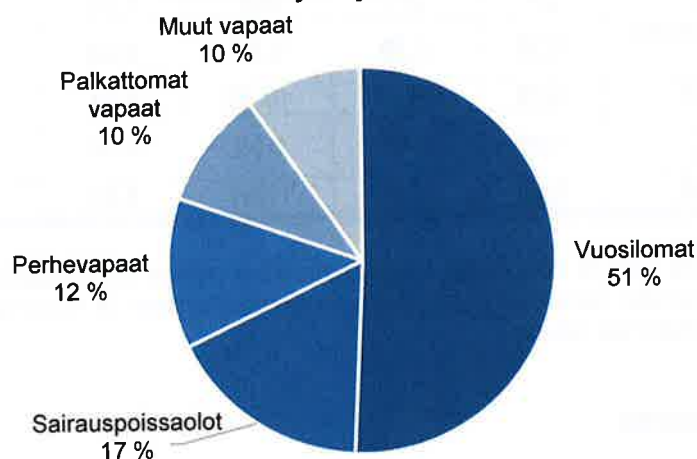
POISSAOLOT

Puolet henkilöstön poissaoloista oli vuosilomaa vuonna 2024. Vuosilomaa ja säästövapaita pidettiin yhteensä 6.069 kalenteripäivää (5.140 kpv v. 2023, 6.375kpv v. 2022). Sairauspoissaoloja kertyi 2.039 kalenteripäivää (2.253 kpv v. 2023, 2.826 kpv v. 2022). Sairauspoissaolot sisältävät työtapaturmista/ammattitaudeista johtuneet poissaolot.

Palkattomia vapaita pidettiin 1.176 kalenteripäivää (2.203 kpv v. 2023, 2.284 kpv v. 2022). Äitiysvapaata, isyysvapaata, vanhempainvapaata ja hoitovapaata pidettiin yhteensä 1.503 kalenteripäivää (2.100 kpv v. 2023, 1.486 kpv v. 2022).

Muut vapaat sisältävät muun muassa kuntoutuspoissaolot, vuorotteluvapaat ja tilapäiset hoitovapaat. Muita vapaita oli yhteensä 1.162 kalenteripäivää (1.172 kpv v. 2023, 1.560 kpv v.2022). Eniten muissa poissaoloissa oli lomarahavapaita, vuorotteluvapaita ja tilapäisiä hoitovapaita. Lomarahavapaita oli 317 kalenteripäivää (328 kpv v. 2023, 318 kpv v.2022). Vuorotteluvapaalla oltiin 455 kalenteripäivää (550 kpv v.2023, 781 kpv v.2022). Tilapäistä hoitovapaata oli yhteensä 276 kalenteripäivää (264 kpv v. 2023, 379 kpv v.2022).

Poissaolojen jakauma 2024



Vuonna 2023 vuosilomat olivat 39,9 %, sairauspoissaolot 17,5 %, perhevapaat 16,3 %, palkattomat vapaat 17,1 % ja muut vapaat 9,1 % henkilöstön poissaoloista.

TERVEYDELLINEN TOIMINTAKYKY JA TYÖHYVINVOINTI

Työnantajan on järjestettävä työterveyshuolto työstä ja työolosuhteista johtuvien terveysvaarojen ja -haittojen ehkäisemiseksi ja torjumiseksi. Työntekijöiden turvallisuutta, työkykyä ja terveyttä tulee suojella ja edistää. Pyhäjärven kaupunki on sopinut työterveyshuollon lakisääteisten palvelujen lisäksi yleislääkäritasoisien sairaanhoidon palvelujen hankinnasta. Työterveyshuollon palvelut on ostettu Mehiläinen Oy:ltä vuodesta 2023 alkaen. Työterveyshuollon palveluja kehitetään sujuvalla yhteistyöllä vuosipalaverissa ja tarvittaessa toimintasuunnitelmaa päivitetään havaittujen tarpeiden mukaisesti.

Kaupunki on tarjonnut henkilöstölleen maksuttoman mahdollisuuden suojautua kausi-influenssalta. He, jotka eivät kuulu riskiryhmiin, ovat saaneet ilmaisen rokotteen työterveyshuollosta toimintasuunnitelman mukaisesti. Yhteistyössä työterveyshuollon kanssa on tuettu tupakoinnin lopettamisessa maksamalla osa lääkehoidosta.

Varhaisen tuen mallin ohjeistuksen tarkoitus on tukea henkilöstön työkykyä ja saattaa alkuun toimet työkyvyn palauttamiseksi. Tarvittaessa työterveyshuolto otetaan mukaan suunnittelemaan ja tukemaan prosessissa. Kelan harkinnanvaraisilla kuntoutuksilla on tuettu työelämässä pysymistä, työelämään palaamista ja sinne pääsemistä.

Henkilöstön vapaa-ajan harrastamista tuettiin Epassin liikunta-, kulttuuri- ja hyvinvointiedulla. Vuonna 2024 henkilöstöetua käytti 201 henkilöä (171 hlö v. 2023). Henkilöstöetuna oli myös lounasetu. Henkilöstölle hankittiin keilailuliput paikalliseen keilahalliin vuoden 2023 tapaan.

Virkistysiltpäiviä toimipisteet ovat järjestäneet mahdollisuuksien mukaan. Kaupungin koko henkilöstölle tarjoamaan jouluruokailuun osallistui 198 henkilöä.

TYÖVOIMAKUSTANNUKSET

Palkka- ja muut henkilöstökustannukset vuosina 2020-2024

	2020	2021	2022	2023	2024	muutos 2023/2024
	milj.€	milj.€	milj.€	milj.€	milj.€	%
Rahapalkka	7,44	7,75	8,08	7,54	8,07	7,0 %
Eläkekulut	2,1	2,1	2,2	1,79	1,71	-4,5 %
Muut henkilöstö- kulut	0,20	0,28	0,27	0,28	0,16	-43,7 %
YHTEENSÄ	9,76	10,13	10,55	9,61	9,94	3,4 %
Henkilöstö- korvaukset	0,09	0,08	0,08	0,09	0,05	-49,5 %
YHTEENSÄ	9,66	10,05	10,47	9,52	9,89	3,9 %

Vuoden 2024 aikana kaupungin henkilöstömäärä kasvoi kirjastopalvelujen ja tanssiopiston siirtyttyä kaupungin omaksi toiminnaksi. Kokonaisuudessaan palkka- ja muut henkilöstökorvaukset nousivat 3,9 % vuoteen 2023 verrattuna.

PALKITSEMINEN

Vuoden Valopilku on Pyhäjärven kaupungin henkilöstöpalkinto, joka annetaan vuosittain positiivisen ja kehitysmönteisen asenteen sekä tuloksekkaan työn perusteella. Vuoden 2024 Valopilkuksi valittiin hallintosihteeri Kirsti Kinnunen.

Henkilöstöä on muistettu syntymäpäivinä, eläkkeelle siirtyessä ja palvelussuhteen päättyessä kaupungin merkkipäiväsäännön mukaisesti. Merkkipäiväsäännön päivityksen yhteydessä ohjeistukseen lisättiin pitkistä palvelussuhteesta muistaminen. Lisäksi henkilöstöä palkitaan tehdyistä aloitteista tunnustuspalkinnolla tai aloitepalkkiolla. Henkilöstö voi esittää kaupungin toimintaa kehittäviä aloitteita myös oman toimialueen ulkopuolelta. Vuonna 2024 ei jätetty henkilöstöaloitteita.

9. TYTÄRYHTIÖT

Pyhäjärven Kehitys Oy

Elinkeinojen kehittäjä Regis Rouge-Oikarinen

1. YLEISTÄ

Pyhäjärven Kehitys Oy on Pyhäjärven kaupungin kokonaan omistama osakeyhtiö. Yhtiön toimialana on Pyhäjärven kaupungin ja alueellisen elinkeinoelämän edistäminen ja siihen liittyvien palvelujen tuottaminen tarjoamalla liiketoiminnan perustamisneuvontaa ja liikeyritysten kehittämiskonsultointia, hallinnoimalla elinkeinoelämän kehittämishankkeita, sekä tekemällä sijoituksia työllistäviin hankkeisiin.

2. OSAKKEET JA OSAKEPÄÄOMA

Yhtiön osakepääoma 31.12.2024 oli 626.489,33 € ja osakkeiden lukumäärä 9415.
Yhtiö omistaa KOy Pyhäsalmen Liiketalon osakkeista 26,5 %.

3. HALLINTO JA TILINTARKASTUS

Hallitus kokoontui kuluneen vuoden aikana 6 kertaa. Varsinainen yhtiökokous pidettiin 12.6.2024. Tilintarkastusyhteisö KPMG Oy, päävastuullisena tilintarkastajana Matti Keskitalo suorittaa toimintavuoden 2024 tilintarkastuksen.

Yhtiön hallituksen puheenjohtajana on toiminut koko toimintavuoden ajan Raija Leppäharju. Yhtiökokoukseen asti hallituksen jäseninä toimivat: Timo Karsikas, Reijo Pennanen, Juhani Pyhtilä, Eeva-Riitta Pappila sekä varajäseninä Marja-Leena Våg, Markku Liuska ja Marja Lilja.

Yhtiökokouksessa jäseniksi valittiin Raija Leppäharju (puheenjohtaja), Timo Karsikas, Reijo Pennanen, Juhani Pyhtilä (varapuheenjohtaja) ja Eeva-Riitta Pappila sekä varajäseniksi Marja-Leena Våg, Markku Liuska ja Marja Lilja.

4. HENKILÖSTÖ

Yhtiöllä oli tilikauden aikana palveluksessa 1 henkilöä. Palkkoja ja palkkioita maksettiin yhteensä 42.406 €.
Elinkeinojen kehittäjänä ja kokoussihteerinä toimi Regis Rouge-Oikarinen.

5. OLENNAISET TAPAHTUMAT TOIMINNASSA JA TALOUDESSA

Pyhäjärven Kehitys on myös vuonna 2024 avustanut Kiinteistö Oy Rillankiveä vuokralaisten etsimisessä, tilojen tarjoamisessa ja markkinoinnissa, sekä tarpeen mukaan myös vuokralaisneuvotteluissa ja yhteydenpidossa nykyisiin ja uusiin vuokralaisiin.

Valtateiden E75 ja 21 risteysalueen kehittämiseksi on kontaktoitu sijoittumiselle potentiaalisia yrityksiä mm. seuraavilta aloilta: elintarvikkeiden valmistus, huolinta ja rahtaus, lajiteltujen materiaalien kierrätys, lääkeaineiden valmistus, ongelmajätteen käsittely, muoviteollisuus, tieliikenteen tavarakuljetus ja muualla luokittelematon erikoiskoneiden valmistus.

Pyhäjärven Kehitys Oy:n toimesta ja yhdessä yhteistyökumppaneiden kanssa on järjestetty koulutus- ja infotilaisuuksia lähes 300 paikalliselle yrittäjälle perinteisistä yritystoiminnan rahoitusmahdollisuuksista ja markkinoinnin ja asiakaspalvelun kehittämisestä sekä on säännöllisesti tiedotettu tukimahdollisuuksista ja -muodoista. Yhtiö järjesti etupäässä yhteistyössä muiden tahojen kanssa (mm. NIHAK ja Pyhäjärven yrittäjäyhdistys) yhteensä 16 tapahtumaa/koulutustilaisuutta.

Matkailuelinkeinon edistämiseksi yhtiö osallistui Helsingin matkamessuille (19.-21.1.2024) Kiuruveden kaupungin kanssa sekä suunnitteli ja painatti uutta esitemateriaalia paikkakunnan tapahtumista ja

palveluista. Matkailuinfopisteenä toimi edelleen Makasiinitorilla oleva grillikahvio. Yhteistyössä KUMA-hankkeen kanssa on järjestetty työpajatoimintaa kulttuurinmatkailun tuotteistamisesta paikallisille yrittäjille. Visit Finland Data hubiin on laitettu uutta tietoa paikkakunnan matkailutoimijoista ja nähtävyyksistä.

Kehitysyhtiö ei ole toimintakertomusvuonna hallinnoinut hankkeita.

6. TUNNUSLUVUT JA MITTARIT

Yhtiön liikevaihto vuonna 2024 oli 119.480 € (v. 2023 122.176 €), josta elinkeinopalvelutuotot kaupungilta oli 100.000 € (100.000 €), EU-hanketulot 0 € (0 €), vuokratuotot 19.448 € (19.737 €).

Tilikauden voitto oli 1.306,57 € (v. 2023 2.002,12 €). Tilikauden budjetti oli 16.820 € (ero budjettiin – 15.513 €). Taseen loppusumma on 184.796,81 € (181.802,95 €) sisältäen tilikauden 2024 voiton.

Yhtiöllä on omia toimitiloja KOy Pyhäsalmen Liiketalossa (Asematie 4, yläkerta). Tiloissa on yhtiön omassa käytössä oleva toimistohuoneisto (15 m²) sekä toisessa huoneistossa (383 m²) vuokrattavissa olevia toimistohuoneita (yht. 299 m²) ja mm. neuvotteluhuone Tuike. Vuokratuotot yhteensä olivat tilikaudella 19.448,49 € (budjetti oli 20.000 €, ero budjettiin –551,51 €).

Pitkäaikaista vierasta pääomaa on yhteensä 368.954,70 € (v. 2023: 367.734,56 €). Omavaraisuusaste 31.12.2024 25,73 % (v. 2023 23,43 %).

Vuonna 2024 Pyhäjärvellä perustettiin 24 yritystä (v. 2023: 23, v. 2022: 29) ja lopetettiin 16 yritystä (11, 15). Nettolisäys oli + 8.

7. INVESTOINNIT

Yrityksellä ei ollut merkittäviä investointeja vuonna 2024.

8. SISÄINEN VALVONTA, RISKIENHALLINTA JA KONSERNIOHJAUS

Kaikkiin merkittäviin päätöksiin on haettu kaupungin konserniohjeen mukainen omistajan ennakkokäsitys.

Kaupunginhallituksen puheenjohtajalla ja kaupunginjohtajalla on yhtiöjärjestyksen mukaan oikeus osallistua yhtiön hallituksen kokouksiin ja käyttää niissä puhevaltaa. Sisäistä valvontaa toteutettu omistajan ohjeistuksen mukaisesti.

Oma pääoma on positiivinen 47.516,06 € ottaen huomioon kaupungilta saatu pääomalaina 250.000 €.

9. YMPÄRISTÖTEKIJÄT

Pyhäjärven Kehitys Oy pyrkii säästämään ympäristöä kaikessa toiminnassaan ja suosii ympäristöystävällisiä toimintatapoja ja hankintoja aina kun se on vähänkään mahdollista ja kokonaistaloudellisesti järkevää.

10. ARVIO TODENNÄKÖISESTÄ TULEVASTA KEHITYKSESTÄ

Pyhäjärven Kehitys Oy pyrkii edesauttamaan pyhäjärveläisten yritysten kehittämistä ja Pyhäjärven kaupungin elinvoiman edistämistä mahdollisimman monin eri tavoin. Uusien yritysten saaminen teollisuusalueille (mm. risteysalue) on edelleen tärkein painopistealue.

NIHAK:in kanssa tehdään yhteistyötä mm. yritysneuvonnan ja hankkeiden osalta. Muita tärkeitä yhteistyökumppaneita ovat mm. Pyhäjärven Yrittäjät, Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus, Keskipiste-Leader, Pohjois-Pohjanmaan TE-palvelut, Pohjois-Pohjanmaan liitto, muut elinkeinoyhtiöt ja eri koulutusorganisaatiot.

Pyhjärven Kehitys Oy

15. TOIMINNAN JA TALOUDEN TAVOITTEET

Strateginen tavoite 1. INFRA, OSAAMINEN JA SAAVUTETTAVUUS		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Liikenne- ja tietoliikenneyhteydet työelämän ja vapaa-ajan muutokseen vastaamassa	Pyhjärven saavutettavuuden parantaminen	Tällä hetkellä puuttuvan joukkoliikenteen aamuyhteyden saaminen lisälmeen junalla 2025. Kaupallinen sähköjunaliikenne rataosuu- della aloitettiin keväällä 2024. Hankkeella on parannettu myös tasoristeysturvalli- suutta. Lisälmen kolmioraide valmistui vuo- den 2024 lopussa.
Liikenteen ja logistiikan virran hyödyntäminen elinkeinojen kehittämisessä	E 75 ja 27-tien risteysalueelle uusien toimijoiden hakeminen. Led-taulujen toteuttaminen risteys- alueelle (luvat: maanomistajat ja ELY). Perinteisten mainostaulujen määrän lisääminen, Biokaasuautojen polttoaineen tuotanto ja jakelupiste Pyhjärvelle. Vetytankkausaseman jakelupisteen perustaminen	Alueen potentiaalin markkinointi uuden alue- esitteen ja videon kautta. Teollisuustonttien markkinoiminen uusien infonäyttöjen, tori.fi- palvelun kautta ja facebook-liidimainoksilla. Nykyisten liiketilojen täyttöaste mahdolli- simman korkea (95 %). Toteutunut yli odo- tusten (toteuma vuonna 2024 100 % vrt. vuonna 2023 92,69 %). Muiden alojen toimijoiden sijoittuminen alu- eelle (terminaali, logistiikka, huolto ym.) Ei ole vielä toteutunut. Vähintään yksi uusi mainostaulu / vuosi. Kaksi uutta mainostaulua nelostien varrella risteysalueella. Tuotanto käynnistynyt kesällä 2024. Uuden biokaasun tankkausaseman toiminta aloi- tettu jo syksyllä 2022. Raskaalle liikenteelle tarkoitetun vetytank- kausaseman rakentamiseksi päivitettiin esi- sopimus risteysalueen kiinteistöstä.
Paikallisten osaamisklustereiden rakentaminen	Matkailu Marjojen viljelyn kehittäminen	Kyseisen alan liiketoimintojen ja liikevaihdon kehittyminen. Vuoden 2024 osalta ei ole liikevaihtolukuja vielä saatavissa. Vuonna 2024 matkailualan yritysten liikevaihto kasvoi maltillisesti. Koti- maan matkailun suosio on laskenut jo kol- matta vuotta peräkkäin. Viljelmien määrän lisäys (1 kpl/v) ja kasvu (ha/v)

		Jalostusarvon lisääminen marjanviljelyssä, edistää uutta liiketoimintaa ja verkostoitumista, uusien työpaikkojen luominen, puutarhamarjatuotantoon yhteensä 25 ha lisää Pyhäjärvelle ja lähikuntiin. Mustaherukan tuotanto on viime vuonna jatkanut piristymistä (+14 %). Jos verrataan ainoastaan vuosien 2023–2024 avomaan marjakasvien pinta-ala kehitystä: <table> <tr> <th></th><th>2023</th><th>2024</th></tr> <tr> <td>mustaherukka</td><td>48,5 ha</td><td>55,29 ha</td></tr> <tr> <td>vadelma</td><td>0,95 ha</td><td>0,94 ha</td></tr> <tr> <td>mansikka</td><td>30,69 ha</td><td>26,86 ha</td></tr> <tr> <td>marja-aronia</td><td>0,33 ha</td><td>0,33 ha</td></tr> <tr> <td>muut marjak.</td><td>0,17 ha</td><td>2,12 ha</td></tr> <tr> <td>Yhteensä</td><td>81,20 ha</td><td>85,54 ha</td></tr> </table> Marjakasvien pinta-alan kasvu 2024 4,34 ha (+5,34 %) Hyvinvointialan yritysten liiketoiminnan kasvu. Liikevaihtoluvut ovat hoivakodeissa pysyneet viime vuosina ennallaan. Luonnollinen poistuma oli taas merkittävää mutta tilalle on jälleen saatu uusia asiakkaita. Energia-alalla on Hautakankaan tuulivoimapuiston rakennustöiden ansiosta saatu muutamien paikallisten yritysten liikevaihtoa kasvatettua.		2023	2024	mustaherukka	48,5 ha	55,29 ha	vadelma	0,95 ha	0,94 ha	mansikka	30,69 ha	26,86 ha	marja-aronia	0,33 ha	0,33 ha	muut marjak.	0,17 ha	2,12 ha	Yhteensä	81,20 ha	85,54 ha
	2023	2024																					
mustaherukka	48,5 ha	55,29 ha																					
vadelma	0,95 ha	0,94 ha																					
mansikka	30,69 ha	26,86 ha																					
marja-aronia	0,33 ha	0,33 ha																					
muut marjak.	0,17 ha	2,12 ha																					
Yhteensä	81,20 ha	85,54 ha																					
	Hyvinvointialan yritystoiminnan kehittäminen																						
	Energia-alan kasvun hyödyntäminen työllisyydessä yritysyhteistyön kautta.																						

Strateginen tavoite 2. ELINVOIMA JA HYVINVOINTI

TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Kantokykyinen palvelutuotanto	Kehitys Oy tarjoaa kilpailukykyisen toimistohotellipalvelun	Toimistohotellin vuokratilojen käyttöaste oli 31.12.2024 62,5 %
Viihtyisä elinympäristö	Tapahtumatarjonnan edelleen kehittäminen	Satama-alueella uusi tapahtuma "St.Lake cruising and meet". Muuten muu tapahtumatarjonta pysynyt samana. Ensimmäinen tapahtumajärjestäjille tarkoitettu suunnittelu-työpaja pidetty syyskuun alussa.
Luonnon hyödyntäminen hyvinvoinnin rakentamisessa	Matkailun kehittämishankkeen valmistelu, luonnon hyödyntäminen	Matkailusektorin liikevaihto lisääntyy. Tähän on hyödynnetty muiden tahojen (KUMAHanke) hallinnoimia matkailuhankkeita. Yhteistyötä kaupungin kulttuuripalveluiden kanssa (Kihupäivät ja joulun ja kesän avaustapahtumat).

Pyhäjärven Kehitys Oy

Strateginen tavoite 3. VAHVA JA MAHDOLLISTAVA KAUPUNKI

TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Talous tasapainossa	Toiminnan taloudellinen tehokkuus	Tilikauden tulos. Tulos toteutui positiivisena.
Tytäryhtiöiden elinvoimatyö	Pyhäjärven Kehityksen aktiivinen ja tuloksekas toiminta	Yritysten määrä lisääntyy, yritystyytyväisyys, aloittaneiden yritysten määrä, sijoittuneiden yritysten määrä. Perustettu 24 uutta yritystä (16 lakannut), on toteutunut.
Kestävät ja vaikuttavat investoinnit	Yksityisellä pääomalla tapahtuvien investointien edistäminen	Investointien yhteisvolyyymi jäi vuonna 2024 alle 1 miljoona euroa. Tietoja investoinneista on tarkistettu NIHAK: iltä.

Strateginen tavoite 4. ALUEELLINEN YHTEISTYÖ JA VUOROVAIKUTUS

TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Aktiivinen ja erottuva Pyhäjärvi	Aktiivinen elinvoimatyö ja markkinointi. Mahdollisimman monet pyhäjärveläiset aktivoita kaupungin positiiviseen markkinointiin, esim. jakamaan Facebookissa tapahtumia ym.	Pyhäjärven saama positiivinen julkisuus (6 kpl / vuosi, maakunnallinen / valtakunnallinen media). Toteutunut (6 kpl). Matkailulehdessä ja Rakenna, Remontoi & Sisusta – julkaisussa messutapahtumissa eri puolella maata Uuden materiaalin ja logon käyttöönotto. Jakoja minimi 1000 / vuosi. Toteutunut
Resurssiviisaus inhimillisessä pääomassa	Asiantuntijaverkostojen hyödyntäminen	Risteysalueen kehittämisen ja muun elinkeinoelämän valtakunnallinen asiantuntijaverkosto on luotu ja yhteisiä tapaamisia järjestetty. Omaa kontaktiverkostoa hyödynnetään aktiivisesti, yhteydet valtakunnallisella ja alueellisella / paikallisella tasolla. Matkailutyöryhmä muodostettu ja kokoontunut työpajatoiminnassa 2 kertaa vuodessa (yhteistyössä KUMA-hankkeen kanssa)
Alueellinen yhteistyö vastaamaan elinvoimatyön haasteisiin	Aktiivinen osallistuminen ja yhteistyö Muiden alueellisten kehittämissyhtiöiden yhteistyön hyödyntäminen	Oma kasvupalvelumalli alueelle, päivitetty vuonna 2021. Alueellisen yhteistyön osalta NIHAK sopimus purettu joulukuussa 2024. Sopimus kuitenkin voimassa 31.12.2025 saakka. Julkisten kehittämissyhtiöiden, etenkin samankaltaisia risteysalueita kehittävien, kontaktointi. Vuonna 2024 4 kpl.

PALVELUN LAATU

TAVOITE	TAVOITEARVO	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Asiakastyytyväisyys, asteikko 1–5	4		Ei ole mitattu. (mittaaminen joka toinen vuosi)

MUUT TAVOITTEET

TAVOITE	TAVOITEARVO	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Raportointivelvoite talousasioista	3 kertaa / vuosi		Tavoite toteutunut
Yritysneuvonta	45 kpl / vuosi		Tavoite toteutunut (52kpl)
Tilaisuudet	13 kpl / vuosi		Tavoite toteutunut

Pyhäjärven Kehitys Oy

Tuloslaskelma	TP2023	TA2024	TP2024	TA2025
Liikevaihto				
Vuokrat	19 737	20 000	16 510	20 000
Muut tuotot	2 438	800	2 970	800
Elinkeinopalvelut	100 000	100 000	100 000	100 000
Liiketoiminnan muut tuotot	0	0	0	0
Liikevaihto yhteensä	122 176	120 800	119 480	120 800
Materiaalit ja palvelut				
Aine- ja tavaraostot	0	0	0	0
Materiaalit ja palvelut yht.	0	0	0	0
Henkilöstökulut				
Palkat	-34 956	-33 462	-34 602	-35 000
Henkilöstökulut	-6 273	-6 540	-6 244	-6 540
Muut henkilöstökulut	-394	-800	-1 560	-900
Henkilöstökulut yhteensä	-41 623	-40 802	-42 406	-42 440
Poistot ja arvonalentumiset				
Muista pitkävaik. menot	-581	-1 163	-1 840	-1 163
Rakennuksista	-1 860	-1 861	-929	-1 861
Koneista ja kalustosta	0	0	0	0
Poistot ja arvonalen.yhteensä	-2 442	-3 024	-2 769	-3 024
Muut kulut				
Kiinteistöjen hoitokulut	-35 710	-41 103	-38 085	-41 103
Hallintopalvelut	-4 906	-5 200	-4 811	-5 200
Muut hallinnonkulut	-29 607	-21 000	-22 475	-22 000
Muut kulut yhteensä	-70 224	-67 303	-65 371	-68 303
Luottotappiot	224	0	0	0
Liikevoitto (liiketappio)	8 112	9 671	8 935	7 033
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korko- ja rahoitustuotot	181	70	514	70
Korko- ja rahoituskulut	-6 290	-4 297	-8 142	-4 297
Rahoitustuotot ja -kulut yht.	-6 110	-4 227	-7 628	-4 227
Voitto ennen satunn. eriä	2 002	5 444	1 307	2 806
Välittömät verot	0	0	0	0
Tilikauden voitto / tappio	2 002	5 444	1 307	2 806

Pyhjärven Kehitys Oy

Tase	31.12.2024	31.12.2023		31.12.2024	31.12.2023
	€	€		€	€
VASTAAVAA			VASTATTAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT	177 074	176 243	OMA PÄÄOMA	-202 484	-203 791
Aineettomat hyödykkeet	3 689	2 906	Peruspääoma	626 489	626 489
1. Aineettomat oikeudet	1 945	0	Muut omat rahastot	0	0
2. Muut pitkävaik.menot	1 744	2 906	Ed.tilikausien yli-/alijäämä	-830 280	-832 282
3. Ennakkomaks.	0	0	Tilikauden yli-/alijäämä	1 307	2 002
Aineelliset hyödykkeet	2 507	2 458	VIERAS PÄÄOMA	387 281	385 593
1. Maa- ja vesi- alueet	0	0	Pitkäaikainen	368 955	367 735
2. Liittymät	1 529	1 529	1.Pääomalainat	250 000	250 000
3. Rakennukset	0	929	2.Lainat rahoituslaitos	118 955	117 735
4. Kiint koneet ja laitteet	0	0	3.Lainat julkisyhteisö	0	0
5. Koneet ja kal.	0	0	4.Muut velat	0	0
6. Muut aineelliset hyödyk.	978	0	Lyhytaikainen	18 326	17 859
7. Enn.maksut ja keskener.	0	0	1.Lainat rahoituslaitos	8 420	8 420
Sijoitukset	170 879	170 879	2.Saadut ennakot	121	121
1. Osakkeet ja osuudet	170 879	170 879	3.Ostovelat	1 280	1 185
2. Muut saamiset	0	0	4.Velat sama konserni	1 054	1 187
			5.Muut velat	999	1 800
			6.Siirtovelat	6 453	5 145
VAIHTUVAT VASTAAVAT	7 723	5 560	VASTATTAVAA YHT	184 797	181 803
Saamiset	4 071	3 133			
Pitkäaikaiset saamiset	0	0			
1. Myyntisaam.	0	0			
2. Vuokrasaam.	0	0			
3. Lainasaamiset	0	0			
4. Muut saamiset	0	0			
5. Siirtosaamiset	0	0			
Lyhytaikaiset saamiset	4 071	3 133			
1. Myyntisaam.	0	0			
2. Vuokrasaam.	0	0			
3. Lainasaamiset	0	0			
4. Muut saamiset	2 188	1 483			
5. Siirtosaamiset	1 883	1 649			
Rahat ja pankkisaamiset	3 652	2 427			
VASTAAVAA YHTEENSÄ	184 797	181 803			

Pyhäjärven Kehitys Oy

Rahoituslaskelma

	31.12.2024	31.12.2023
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	4 075,56	4 443,88
Satunnaiset erät	0,00	0,00
Tulorahoituksen korjauserät	0,00	0,00
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-3 600,00	-3 487,62
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0,00	0,00
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot	0,00	0,00
Toiminnan ja investointien rahavirta	475,56	956,26
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	0,00	0,00
Antolainasaamisten vähennykset	0,00	0,00
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	9 640,24	6 474,91
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-8 420,10	-8 420,10
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0,00	0,00
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen muutokset	0,00	0,00
Vaihto-omaisuuden muutos	0,00	0,00
Saamisten muutos, lisäys (-) vähennys (+)	-937,74	8 647,63
Korottomien pitkä- ja lyhytaik.velkojen muutos lisäys (+) vähen. (-)	467,15	-7 233,31
Rahoituksen nettorahavirta	749,55	-530,87
Rahavarojen muutos	1 225,11	425,39
Rahavarat (31.12.)	3 652,19	2 427,08
Rahavarat 1.1.	2 427,08	2 001,69
Rahavarojen muutos	1 225,11	425,39

Kiinteistö Oy Rillankivi

Toimitusjohtaja Lasse Hyny

1. TOIMINTA-AJATUS

Yhtiön tavoite on tuottaa laadukkaat asumispalvelut Pyhäjärvellä. Toimialana on Pyhäjärven kaupungin alueella tapahtuva asuntojen hankkiminen, omistaminen ja vuokralle antaminen ja tätä tarkoitusta varten omistaa ja hallita asuinhuoneistojen hallintaan oikeuttavia asunto-osakeyhtiön ja kiinteistöosakeyhtiön osakkeita ja yksinomaan asumiskäyttöön varattuja kiinteistöjä sekä muita asuntoja noudattamalla asuntojen vuokrauksessa Pyhäjärven kaupungin vahvistamia asukasvalintaperusteita. Tarkoituksenperiensä toteuttamiseksi yhtiö voi toimia rakennuttajana. Lisäksi yhtiön toimialana on Pyhäjärven kaupungin ja alueellisen elinkeinoelämän edistäminen vuokraamalla ja rakennuttamalla liiketiloja. Toimintaansa varten yhtiö voi omistaa ja hallita kiinteistöjä ja harjoittaa kiinteistöjen sekä arvopapereiden ostoa ja myyntiä.

2. OLENNAISET TAPAHTUMAT TOIMINNASSA JA TALOUDESSA

Yhtiö teki kesällä 2020 tasapainottamisohjelman vuosille 2020 – 2025. Kirjanpito ja kirvesmiespalveluja on myyty kaupungille. Asuntojen ja liikeilojen virka-aikana tapahtuvien kiinteistöjen sisätilojen huoltotyöt tehdään omana työnä. Ulkopuoliset pihatyöt ja muut työt ostopalveluna. Asuntojen vuokravajaus oli 372.689 € (151.770 €). Talousarviossa kiinteistöyhtiö varautui vain 98.086 euron vajaukseen. Toimitilojen käyttöaste oli 100 %. Käyttöaste oli koko vuoden alle 80 %:ia. Alin elokuussa 72,2 % ja korkein joulukuussa 79,1 %. Asuntojen keskimääräinen käyttöaste 2024 oli vain 76,8 %. Keltunlammentie 2 purettiin joulukuussa 2024.

3. HALLINTO JA TILINTARKASTUS

Yhtiön hallitus; Jarmo Halonen, puheenjohtaja ja Jorma Leskinen varapuheenjohtaja. Varsinaiset jäsenet: Marita Kärkkäinen-Rytkönen, Raija Leppäharju ja Martti Ruotsalainen. Varajäsenet; Eeva Aulakoski ja Harri Lehto. Tilintarkastaja; KPMG Oy, päävastuullinen tilintarkastaja Matti Keskitalo.

Yhtiön toimitusjohtaja on toiminut Sari Ahola 01.10.1998 – 31.01.2025 välisenä aikana. 18.02.2025 alkaen toimitusjohtajana toimii Lasse Hyny.

4. HENKILÖSTÖ

Hallinnolliseen henkilökuntaan kuului 31.01.2025 asti kaksi henkilöä. Yhtiön toimitusjohtajan lisäksi, hallinnossa toimii teknisenä isännöitsijänä Vesa Pulkkinen. 18.02.2025 alkaen hallinnossa toimii yhtiön toimitusjohtajan lisäksi tekninen isännöitsijä sekä taloussih-teeri/kirjanpitäjä 50 %:n työnajalla.

5. SISÄINEN VALVONTA JA RISKIEN HALLINTA

Yhtiön sisäinen johtamis- ja valvontamenettely perustuu;

- osakeyhtiölakiin
- aravavuokratoyhtiötä koskeviin säädösiin ja suosituksiin
- omiin toimintatapoihin ja -periaatteisiin
- hyvää hallintotapaa koskevaan ohjeistukseen

Sisäinen valvonta kattaa taloudellisen raportoinnin valvonnan, yhtiön sisäiset hyväksymis-oikeudet, investointien seurannan ja vuokravalonnan. Sisäistä valvontaa suorittaa henkilö-kunta ja toimitusjohtaja sekä sen toimivuutta arvioi yhtiön hallitus. Sisäistä valvontaa to-teutetaan läpi koko organisaation. Sisäisen valvonnan menetelmiä ovat mm sisäiset oh-jeistukset ja valvontaa tukevat raportointijärjestelmät. Ulkoista valvontaa suorittaa tilintar-kastajat ja viranomaiset. Sisäinen valvonta ja riskien hallinta on päivitetty keväällä 2024.

Strateginen tavoite 1. INFRA, OSAAMINEN, SAAVUTETTAVUUS		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Liikenne- ja tietoliikenneyhteydet työelämän ja vapaa-ajan muutokseen vastaamassa	Valokuituyhteyksien lisääminen asuntokohteissa Sähköautojen latauspaikka selvitys	Aktiiviliittymät 4 asuntokohteeseen, ei toteudu 0/1
Resurssiviisas Pyhäjärvi	Purettavista kiinteistöistä hyödynnetään kiinteät kalusteet	toteutettu 2024

Strateginen tavoite 2. ELINVOIMA JA HYVINVOINTI		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Kantokykyinen palvelutuotanto	Hoitokustannukset asumis- ja teollisuuskohteissa maltilliset Asuinkiinteistöjen lämpöindeksi alle Motivan keskiarvon 66 kwh/m3/v	Hoitokustannukset nousevat enintään 1,2 % vuosina 2024 – 2026 26 / 26
Mukaan vetävä toimintakulttuuri	osallistuminen eri tilaisuuksiin, näkyvyys, esim Kihupäivät	tapahtumat/vuosi 1/2
Viihtyisä elinympäristö	Kylien korkea käyttöaste Asukastoiminnan aktivointi Leikkipaikkojen uudistamiset vuosina 2024-2025 Vaihtuvuus < 28	Kylien käyttöaste >90, ei toteudu, 74,4 1 krt / vuosi, ei toteutunut 0/1 19,4 %

Strateginen tavoite 3. VAHVA JA MAHDOLLISTAVA KAUPUNKI		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Talous tasapainossa	Omavaraisuusaste > 30 % Tilikauden tulos >0 € Lainakanta €/asukas	16,6 % ei toteudu <500 €/asukas, ei toteudu
Tytärtyhtiöiden elinvoimatyö	Asuntojen käyttöaste korkea Teollisuustilojen käyttöaste nousee Pyhäjärven Virkkulakodin käyttöaste	ei toteudu 76,8 % toteutunut 100 % käyttöaste >97 %, ei toteudu 59,6 %
Kestävät ja vaikuttavat investoinnit	PTS Kiinteistöjen kuntoarviot / 10 vuoden investointisuunnitelmat Asuntojen vähentäminen/ purkamisen vuosille 2021-2025	2025 - 2027 ei toteudu 10 / 31
Henkilöstön osaamisen ja jaksamisen kehittäminen	henkilöstöpalaverit ajankohtaiskoulutukset tapaturmien ehkäisy	6 / 6 toteutunut 0 tapaturmaa/vuosi

Strateginen tavoite 4. YHTEISTYÖ JA VUOROVAIKUTUS		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Aktiivinen ja erottuva Pyhäjärvi	Facebook, Tori-taulu, markkinointi	Facebook tykkäykset 490/2024
Alueellinen yhteistyö vastaamaan elinvoimatyön haasteita	Lähikuntien yhteistyöpalaverit	3/3
Resurssiviisaus ihmellisessä pääomassa	Asiakastytyväisyyskysely	1 / 2024

Kiinteistö Oy Rillankivi

TUNNUSLUKU/MITTARI	TP2023	TA2024	TP2024	TA2025	TS2026	TS2027
Asuntojen käyttöaste	90,2 %	93,9 %	76,8 %	91,0 %	95,0 %	95,0 %
Teollisuustilojen käyttöaste	92,7 %	96,4 %	100 %	100 %	100 %	100,0 %
Hoitokustannukset, asunnot	6,14	5,96	5,84	5,50	5,28	5,32
Hoitokustannukset, teollisuus	2,96	2,72	2,65	2,43	2,48	2,50
Omavaraisuusaste	20,5 %		16,6 %			
Vaihtuvuus	13,5 %		17,2 %			

7. INVESTOINNIT

Investoinnit yhteensä	TP 2023	TA 2024	TP 2024	TA2025	TS2026
Käyttöomaisuusinvestoin.		-60 252	-54 496	-32 647	-70 000
Rahoitusos.investointeihin					
Käyttöom. myyntitulot					
Investoinnit yhteensä					

Investoinnit vuosina 2023 – 2024 on ns. negatiivisia investointeja. Purkutalojen tasearvot alaskirjataan. Vuosina 2000 – 2020 yhtiön investoinnit olivat 6.455.120 €. Josta suurin Torkkolantie 1 kerrostalon rakentaminen oli peräti 75 % yhtiön investoinneista kahdessakymmenessä vuodessa.

8. TALOUDEN TASAPAINOTTAMINEN

Talouden tasapainottamisohjelma vuosille 2020 – 2025 on tehty kesällä 2020, ohjelma on päivitetty kesällä 2022. Yhtenä tavoitteena on, että yhtiö purkaa noin 25 asuntoa vuoteen 2025 mennessä. Vuoden 2024 loppuun mennessä purettuja on yhteensä 10 asuntoa. Leskeläntie 7:n 15 asunnon purku suunnitellaan vuodelle 2025, jotta Aran purkuavustus 70 % voidaan hyödyntää. Lisäsäästöjä on tehty: mm. kirvesmiespalveluja on myyty, yksi teollisuuskiinteistö realisoitu.

Kiinteistö Oy Rillankivi

Tuloslaskelma	TP2023	TA2024	TP2024	TA2025
Liikevaihto				
Vuokratuotot	1 660 967	1 750 327	1 453 875	1 525 276
Muut tuotot	86 736	89 195	83 970	95 699
Elinkeinopalvelut	0	0	0	0
Liiketoim.muut tuotot	31 143	43 095	49 220	47 522
Liikevaihto yhteensä	1 778 846	1 882 617	1 587 065	1 668 497
Materiaalit ja palvelut				
Aine- ja tavaraostot	0	0	0	0
Materiaalit ja palvelut yht.	0	0	0	0
Henkilöstökulut				
Palkat	-191 176	-192 504	-195 743	-161 503
Henkilöstökulut	-44 025	-43 999	-40 294	-37 141
Muut henkilöstökulut	-14 055	-8 001	-12 806	-7 581
Henkilöstökulut yhteensä	-249 256	-244 504	-248 843	-206 225
Poistot ja arvonalentumiset				
Muista pitkävaik.menot	-1 058	0	0	0
Rakennuksista	-415 637	-414 077	-402 904	-371 502
Koneista ja kalustosta	-8 225	-5 674	-8 723	-8 235
Arvonalentumiset	0	-60 252	-120 210	-32 647
Poistot ja arvonalen.yhteensä	-424 920	-480 003	-531 837	-412 384
Muut kulut				
Kiinteistöjen hoitokulut	-952 870	-909 910	-872 479	-794 805
Hallintopalvelut	-27 233	-31 999	-28 885	-33 159
Muut hallinnonkulut	0	0	0	0
Muut kulut yhteensä	-980 103	-941 909	-901 364	-827 964
Luottotappiot	-14 152	-8 000	-15 995	-9 450
Liikevoitto (liiketappio)	110 415	208 201	-110 974	212 474
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korko- ja rahoitustuotot	4 853	3 414	7 146	12 625
Korko- ja rahoituskulut	-245 060	-249 967	-278 365	-225 693
Rahoitustuotot ja -kulut yht.	-240 208	-246 553	-271 219	-213 068
Voitto ennen satunn.eriä	-129 793	-38 352	-382 193	-594
Välittömät verot	0	0	0	0
Tilikauden voitto / tappio	-129 793	-38 352	-382 193	-594

Kiinteistö Oy Rillankivi

Tase	2024	2023		2024	2023
	€	€		€	€
VASTAAVAA			VASTATTAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT	9 515 089	10 290 764	OMA PÄÄOMA	1 738 135	2 120 328
Aineettomat hyödykkeet	0	0	Peruspääoma	1 737 863	1 737 863
1. Aineettomat oikeudet	0	0	Muut omat rahastot	1 297 940	1 297 940
2. Muut pitkävaik.menot	0	0	Ed.tilikausien yli-/alijäämä	-915 475	-785 682
3. Ennakkomaksut	0	0	Tilikauden yli-/alijäämä	-382 193	-129 793
Aineelliset hyödykkeet	8 858 664	9 621 109	Tilinpäätössiirtojen kertymä	0	0
1. Maa- ja vesialueet	140 843	140 843			
2. Liittymät	277 387	301 286	VIERAS PÄÄOMA	8 732 364	9 025 024
3. Rakennukset	8 395 757	9 125 461	Pitkäaikainen	7 326 317	7 827 285
4. Kiint koneet ja laitteet	18 495	25 470	1.Pääomalainat	644 648	644 648
5. Koneet ja kalusto	5 242	6 989	2.Lainat rahoituslaitos	5 933 988	6 444 404
6. Muut aineelliset hyöd	0	0	3.Luotollinen pankkitili	143 302	147 853
7. Enn.maksut ja kesk.	20 939	21 059	4.Lainat julkisyhteisö	480 994	480 994
Sijoitukset	656 425	669 655	5.Muut velat	123 385	109 385
1. Osakkeet ja osuudet	477 416	477 416	Lyhytaikainen	1 406 047	1 197 739
2. Muut saamiset	179 009	192 239	1.Lainat rahoituslaitos	604 559	587 774
			2.Saadut ennakot	15 805	17 624
VAIHTUVAT VASTAAVAT	955 410	854 587	3.Ostovelat	58 685	66 981
Saamiset	951 450	854 038	4.Velat saman konsernin	555 498	327 247
Pitkäaikaiset saamiset	583 796	585 216	5.Muut velat	76 435	96 308
1. Myyntisaamiset	0	0	6.Siirtovelat	95 065	101 806
2. Vuokrasaamiset	0	0			
3. Lainasaamiset	583 796	585 216	VASTATTAVAA YHT	10 470 499	11 145 351
4. Muut saamiset	0	0			
5. Siirtosaamiset	0	0			
Lyhytaikaiset saamiset	367 654	268 823			
1. Myyntisaamiset	0	0			
2. Vuokrasaamiset	122 025	103 969			
3. Lainasaamiset	212 837	130 920			
4. Muut saamiset	15 084	23 189			
5. Siirtosaamiset	17 708	10 744			
Rahat ja pankkisaamiset	3 961	549			
VASTAAVAA YHTEENSÄ	10 470 499	11 145 351			

Kiinteistö Oy Rillankivi

Rahoituslaskelma

	31.12.2024	31.12.2023
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	149 644,08	295 126,78
Satunnaiset erät		0,00
Tulorahoituksen korjauserät	0,00	0,00
Investointien rahavirta		
Investointimenot	243 838,64	-20 103,04
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0,00	0,00
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot	0,00	0,00
Toiminnan ja investointien rahavirta	393 482,72	275 023,74
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	0,00	0,00
Antolainasaamisten vähennykset	0,00	0,00
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0,00	0,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-514 967,47	-502 935,55
Lyhytaikaisten lainojen muutos	16 785,38	27 185,80
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen muutokset	0,00	0,00
Vaihto-omaisuuden muutos	0,00	0,00
Saamisten muutos, lisäys (-) vähennys (+)	-97 411,25	131 363,85
Korottomien pitkä- ja lyhytaik.velkojen muutos lis. (+) väh. (-)	205 522,59	59 262,64
Rahoituksen nettorahavirta	-390 070,75	-285 123,26
Rahavarojen muutos	3 411,97	-10 099,52
Rahavarat 31.12.	3 960,71	548,74
Rahavarat 1.1.	548,74	10 648,26
Rahavarojen muutos	3 411,97	-10 099,52

PyhäNet Oy**Vastuuhenkilö Toimitusjohtaja Eetu Pekola****Vastuuhenkilö****Toimitusjohtaja Eetu Pekola****1. TOIMINTA-AJATUS**

Yhtiön toimialana on hankkia, omistaa, ylläpitää, hoitaa, myydä ja vuokrata hallinnassaan olevaa tietoliikenneverkkoa ja sen liittymiä; tietoliikenteen ohjaus, erilaisten tietoliikenne- ja Internetpalvelujen sekä lisäarvopalvelujen tarjoaminen, julkaisu-, sisällöntuotanto- ja tietopalvelu; aktiivilaitteiden, päätelaitteiden, tietojärjestelmien, ATK-ohjelmien ja palveluiden sekä muiden tuotteiden suunnittelu, kehittäminen, valmistus ja markkinointi; sekä niihin liittyvien palvelujen ja oheistuotteiden tarjoaminen että teknisten palvelujentuottaminen ja myynti; sekä edellä mainittuihin palveluihin liittyvä tutkimus, konsultointi, koulutus- ja ylläpitotoiminta, ja muu niihin liittyvä tai niitä palveleva liiketoiminta. Yhtiö voi myös hallinnoida edellä mainittuun toimintaan liittyviä tutkimus ja kehittämishankkeita. Toimintaansa varten yhtiö voi omistaa ja hallita kiinteistöjä ja harjoittaa kiinteistöjen sekä arvopapereiden ostoa ja myyntiä. Yhtiön tarkoituksena on tietoliikenneverkon antamin edellytyksin tukea kestävästä kehitystä.

2. OLENNAISET TAPAHTUMAT TOIMINNASSA JA TALOUDESSA

Yhtiön liikevaihto kasvoi edelliseen tilikauteen verrattuna 1,8 % ollen 1.204.163,53 €. Laajakaistapalveluiden ja kuituvuokrien myynti kasvoi 21.474,68 €. Kuluttajapalveluiden myynti laski 1,2 %, johtuen täysin yhtiön päätöksestä pitää kuluttajatuotteiden verollinen hinta ennallaan yleisen arvolisäverokannan noustessa 1,5 %. Tässä yhteydessä myös muutettiin asiakassegmentointia siten, että kaikki yritysasiakkaat siirrettiin yrityssegmenttiin yritystuotteelle, kun ne aiemmin sisältyivät kuluttajasegmenttiin. Tämä muutos tekee segmenttien suoraan vertailusta vuosien 2023 ja 2024 välillä vaikeaa. Kokonaisuutena palvelumyynti yrityksille ja kuluttajille kasvoi 2,3 %.

3. HALLINTO JA TILINTARKASTUS

PyhäNet Oy:n varsinainen yhtiökokous pidettiin 3.9.2024. Yhtiökokouksessa oli edustettuina kaikki yhtiön 305 osaketta. Yhtiökokous vahvisti vuoden 2023 tilinpäätöksen ja hyväksyi hallituksen esityksen tilikauden voiton vahvistamisesta oman pääoman voitto-/tappiotilille sekä vahvisti vastuuvapauden hallituksen jäsenille ja toimitusjohtajalle.

Varsinainen yhtiökokous nimesi yhtiön hallitukseen viisi varsinaista jäsentä ja kolme varajäsentä. Varsinaisiksi jäseniksi valittiin: Ilpo Karvonen, Jorma Leskinen, Asko Torssonen, Tomi Vähäkangas ja Pauli Ojalehto. Varajäseniksi valittiin: Markku Liuska, Teija Myllylä sekä Tuukka Kuisma. Hallituksen puheenjohtajana on toiminut Ilpo Karvonen ja varapuheenjohtajana Jorma Leskinen. Hallitus kokoontui tilikauden aikana seitsemän (7) kertaa.

PyhäNet Oy:n tilintarkastusyhteisönä on toiminut KPMG Oy AB (y-tunnus 1805485-9) ja vastuullisena tilintarkastajana KHT, JHT, HT Matti Keskitalo.

4. HENKILÖSTÖ

Henkilökunnan lukumäärä on ollut viisi (5) henkilöä tilikauden aikana. Vuoden lopussa yhtiön palveluksessa oli toimitusjohtaja, teknologiajohtaja, verkostopäällikkö, asiakaspalvelupäällikkö sekä tietoliikenneasentajajärjoittelija.

5. SISÄINEN VALVONTA JA RISKIEN HALLINTA

Riskienhallinnalla varmistetaan PyhäNet Oy:n liiketoimintaa tunnistamalla riskit ja niiden vaikutukset. PyhäNet jakaa liiketoimintaan vaikuttavat riskit strategisiin, operatiivisiin, rahoituksellisiin- ja vahinkoriskeihin.

Strategisista riskeistä merkittävimmät liittyvät tietoliikennemarkkinan hintakehitykseen erityisesti liittymismaksujen osalta. Tämä saattaa aiheuttaa painetta liittymismaksujen sekä palvelumaksujen alentamiselle. Uusien hankkeiden osalta kannattavuuslaskelmiin perustuva päätöksenteko on entistä tärkeämpää.

Liittymien käyttöönottoaste on merkittävin operatiivinen riski, mikä vaikuttaa suoraan yhtiön kannattavuuteen. Verkon ja laitetojen tehokkaalla ylläpidolla ja seurannalla voidaan pienentää merkittävästi häiriötilanteiden vaikutusta PyhäNetin verkon luotettavuuteen ja sitä kautta toiminnan kannattavuuteen.

Rahoitusriskien hallinnassa keskeisintä on kassavirran ja kustannusten jatkuva seuranta. Korkoriskien osalta markkinoiden korkokehitystä seurataan aktiivisesti. PyhäNetin lainakannasta n. 25 % on sidottu kiinteään 1,38 %:n korkoon.

Vahinkoriskejä hallitaan oikeanlaajuisilla ja kattavilla vakuutusturvilla. Yhtiön hallinnon osalta vakuutusturvana on vastuuvakuutukset sekä lakisääteiset vakuutukset. Laitetilat sekä niissä olevat aktiivilaitteet on vakuutettu. Valokuituverkkoon kohdistuvia vahinkoja ei ole vakuutettu.

6. TOIMINNAN JA TALOUDEN TAVOITTEET

Strateginen tavoite 1. INFRA. OSAAMINEN, SAAVUTETTAVUUS		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Liikenne- ja tietoliikenneyhteydet työelämän ja vapaa-ajan muutokseen vastaamassa	Pyhänetin verkon liikennemäärän kasvattaminen	Liikennemäärä vuonna 2025 14TB (kasvu 75 % vrt. vuosi 2022)
Uusiutuva energia luo työtä ja toimeentuloa	Tuulivoimapuistojen liittämisen valokuituverkkoon	Liikennemäärä on kasvanut 12 % vuodesta 2022. 5 uutta tuulivoimapuistoa liitetty verkkoon / vuosi. Kaikkiin alueen tuulivoimarakentajiin on oltu yhteydessä ja tarjoukset on jätetty.

Strateginen tavoite 3. VAHVA JA MAHDOLLISTAVA KAUPUNKI		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Talous tasapainossa	Omavaraisuusasteen kasvattaminen	Omavaraisuusaste >10 % vuonna 2025. Omavaraisuusaste noin 7 % vuonna 2024.
Henkilöstön osaamisen ja jaksamisen kehittäminen	Työtyytyväisyyden kehittäminen	Vuonna 2023 perustason asettaminen työtyytyväisyys mittauksilla. Kysely on tehty, kehitystoimet meneillään.

Strateginen tavoite 4. YHTEISTYÖ JA VUOROVAIKUTUS		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Aktiivinen ja erottuva Pyhäjärvi	Brändistrategian luonti.	On luotu.
Alueellinen yhteistyö vastaamaan elinvoimatyön haasteita	Huoltovarmuuden kannalta kriittisten asiakkaiden tietoliikenneyhteyksien parantaminen	2023 - 2024 / 3 kriittistä asiakkuutta / vuosi. Yritystuotteet on uudistettu ja kahdelle yhteiskunnan kannalta kriittiselle toimijalle on toimitettu tietoturvallinen ratkaisu.

TUNNUSLUKU/MITTARI	TP2022	TP2023	TA2024	TP2024	TA2025
Liikevaihto	1 115 505	1 182 353	1 200 000	1 204 164	1 450 000
Myyntikate	841 360	869 886	892 000	919 122	1 120 000
Liikevoitto	262 671	142 626	61 000	76 252	213 450
Liiketulos	173 107	28 123	-45 600	-41 702	35 260
Liittymämäärä	2 289	2 540	2 600	2 568	

PyhäNet Oy

TOIMINNAN LAAJUUS

TAVOITE	TAVOITEARVO	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Liittymien osuus jäsenkuntien kunnan talouksista	> 50 %	Passiivisten liittymien aktivointi Uusien liittymien rakentaminen	35 %
Oman alueen ulkopuolinen liikevaihto	> 10 %	Palvelutuotanto ja liittymämyynti	< 1 % vuonna 2024.

PALVELUN LAATU

TAVOITE	TAVOITEARVO	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Asiakastyytyväisyys: asteikko 1 - 5	> 4	Toimenpiteet saatujen palautteiden perusteella	Ei vielä lähetetty.
Toimitusaika	< 6 vkoa		80 % onnistuminen.

TALOUDELLISUUS JA HINNOITTELU

TAVOITE	TAVOITEARVO	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Markkinahintaa edullisemmat kuluttajaliittymät alueellamme	< 95 %	Palvelujen hinnoittelun seuranta	Tavoite toteutuu.

KANNATTAVUUS

TAVOITE	TAVOITEARVO	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Omavaraisuusaste	> 20 %		Vuonna 2024 oli 7 %.
Tilikauden tulos	> 10 %		Vuonna 2024 oli -41.702 euroa.

MUUT TAVOITTEET

TAVOITE	TAVOITEARVO	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Raportointivelvoite talousasioista	3 kertaa/vuosi		Tavoite toteutunut.

7. INVESTOINNIT

Tilikauden aikana investoitiin valokuituverkkojen rakentamiseen ja laitetiloihin yhteensä 518 533,60 euroa. Investointien ollessa yhteensä -624 872,45 euroa.

8. SISÄINEN VALVONTA JA RISKIEN HALLINTA

Riskienhallinnalla varmistetaan PyhäNet Oy:n liiketoimintaa tunnistamalla riskit ja niiden vaikutukset. PyhäNet jakaa liiketoimintaan vaikuttavat riskit strategisiin, operatiivisiin, rahoituksellisiin- ja vahinkoriskeihin.

Strategisista riskeistä merkittävimmät liittyvät tietoliikennemarkkinan hintakehitykseen erityisesti liittymismaksujen osalta. Tämä saattaa aiheuttaa painetta liittymismaksujen sekä palvelumaksujen alentamiselle. Uusien hankkeiden osalta kannattavuuslaskelmiin perustuva päätöksenteko on entistä tärkeämpää.

Liittymien käyttöönottoaste on merkittävin operatiivinen riski, mikä vaikuttaa suoraan yhtiön kannattavuuteen. Verkon ja laitetilojen tehokkaalla ylläpidolla ja seurannalla voidaan pienentää merkittävästi häiriötilanteiden vaikutusta PyhäNetin verkon luotettavuuteen ja sitä kautta toiminnan kannattavuuteen.

Rahoitusriskien hallinnassa keskeisintä on kassavirran ja kustannusten jatkuva seuranta. Korkoriskien osalta markkinoiden korkokehitystä seurataan aktiivisesti. PyhäNetin lainakannasta n. 25 % on sidottu kiinteään 1,38 % korkoon.

Vahinkoriskejä hallitaan oikeanlaajuisilla ja kattavilla vakuutusturvilla. Yhtiön hallinnon osalta vakuutusturvana on vastuuvakuutukset sekä lakisääteiset vakuutukset. Laitetilat sekä niissä olevat aktiivilaitteet on vakuutettu. Valokuituverkkoon kohdistuvia vahinkoja ei ole vakuutettu.

9. YMPÄRISTÖTEKIJÄT

PyhäNet Oy:n ympäristöpolitiikan lähtökohtana on liiketoiminnan ympäristövaikutusten ja riskien tiedostaminen sekä ympäristölainsäädännön tunteminen ja noudattaminen. Painopistealueina ovat hankinnat, jätteiden hallinta sekä ympäristöä vähemmän kuluttava urakointi.

Valokuituverkkojen suunnittelussa ja rakentamisessa sekä muissa teknisissä ratkaisuissa huomioidaan monikäyttöisyys, yhteiskäyttö sekä mahdollisuudet yhteisrakentamiseen. Myös hankinnoissa huomioidaan materiaalien kestävyys ja käyttöikä.

Tavoitteena on kehittää palveluita ja ratkaisuja, joiden ominaisuuksien vaikutuksesta käyttäjien maantieteellisen sijainnin merkitys ja liikkumisen tarve liiketoiminnan takia vähenevät. Tämä vaikuttaa ympäristöasioihin positiivisesti pienentämällä asiakkaiden synnyttämää hiilijalanjälkeä.

10. ARVIO TODENNÄKÖISESTÄ TULEVASTA KEHITYKSESTÄ

Yhtiö jatkaa strategiansa mukaista toimintaa ja hakee kasvua oman verkkonsa alueella, mutta myös uusilla alueilla ja tavoilla. Kasvuohjelman mukaisesti liikevaihdon odotetaan kasvavan ja kannattavuuden parantuvan merkittävästi vuonna 2025.

PyhäNet Oy

Tuloslaskelma

	TP2023	TA2024 + muutos	TP2024	TA2025
Liikevaihto				
Myyntituotot	1 182 354	1 200 000	1 204 164	1 450 000
Muut tuotot	0	0	0	0
Elinkeinopalvelut	0	0	0	0
Liiketoiminnan muut tuotot	0	0	0	0
Liikevaihto yhteensä	1 182 354	1 200 000	1 204 164	1 450 000
Materiaalit ja palvelut				
Aine- ja tavaraostot	-312 467	-308 000	-285 042	-330 000
Materiaalit ja palvelut yht.	-312 467	-308 000	-285 042	-330 000
Henkilöstökulut				
Palkat	-191 020	-221 000	-220 849	-285 000
Henkilöstökulut	-43 314	-45 000	-43 656	-65 550
Muut henkilöstökulut	0	0	0	0
Henkilöstökulut yhteensä	-234 335	-266 000	-264 505	-350 550
Poistot ja arvonalentumiset				
Muista pitkävaik.menoista	-16 536	-14 000		-26 000
Rakennuksista	-209 033	-220 000		-260 000
Koneista ja kalustosta	-14 221	-25 000		-15 000
Poistot ja arvonalentumiset	-239 790	-259 000	-263 494	-301 000
Muut kulut				
Vapaaeht. henkilösivukulut	-14 905	-30 000		-30 000
Kiinteistöjen hoitokulut	0	-45 000		-40 000
Hallintopalvelut	-29 697	-45 000		-35 000
Muut hallinnonkulut	-208 534	-186 000		-150 000
Muut kulut yhteensä	-253 136	-306 000	-314 870	-255 000
Luottotappiot	0	0	0	0
Liikevoitto (liiketappio)	142 627	61 000	76 253	213 450
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korko- ja rahoitustuotot	544	1 400	1 506	500
Korko- ja rahoituskulut	-108 059	-108 000	-119 773	-136 000
Rahoitustuotot ja -kulut yht.	-107 515	-106 600	-118 267	-135 500
Voitto ennen satunn.eriä	35 112	-45 600	-42 015	77 950
Satunnaiset erät				
Tuloverot	-6 988		313	-42 690
Satunnaiset erät yht.	-6 988	0	313	-42 690
Tilikauden voitto / tappio	28 124	-45 600	-41 702	35 260

PyhäNet Oy

Tase

	2024	2023		2024	2023
	€	€		€	€
VASTAAVAA			VASTATTAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT	4 002 033	3 640 655	OMA PÄÄOMA	350 991	350 991
Aineettomat hyödykkeet	142 988	127 862	Peruspääoma	6 100	6 100
1. Aineettomat oikeudet	113 161	124 328	Muut omat rahastot	0	0
2. Muut pitkävaik.menot	28 827	3 533	Ed.tilikausien yli-/alijäämä	344 891	316 767
3. Ennakkomaksut	0	0	Tilikauden yli-/alijäämä	-41 702	28 124
Aineelliset hyödykkeet	3 855 045	3 508 794	VIERAS PÄÄOMA	4 101 096	3 453 747
1. Maa- ja vesialueet	18 002	1 951	Pitkäaikainen	3 579 567	2 957 957
2. Liittymät	0	0	1. Pääomalainat	0	0
3. Rakennukset	3 745 929	3 465 243	2. Lainat rahoituslaitoks.	3 579 567	2 957 957
4. Kiinteät koneet ja laitteet	0	0	3. Lainat julkisyhteisöiltä	0	0
5. Koneet ja kalusto	91 114	41 600	4. Muut velat	0	0
6. Muut aineelliset hyödykkeet	0	0	Lyhytaikainen	521 529	495 791
7. Enn.maksut ja keskener.	0	0	1. Lainat rahoituslaitoks.	378 390	345 058
Sijoitukset	4 000	4 000	2. Saadut ennakot	0	0
1. Osakkeet ja osuudet	4 000	4 000	3. Ostovelat	80 394	74 644
2. Muut saamiset	0	0	4. Muut velat	5 719	20 740
			5. Siirtovelat	57 025	55 349
VAIHTUVAT VASTAAVAT	408 351	164 083	VASTATTAVAA YHT	4 410 384	3 804 738
Saamiset	159 896	104 552			
Pitkäaikaiset saamiset	0	0			
1. Myyntisaamiset	0	0			
2. Vuokrasaamiset	0	0			
3. Lainasaamiset	0	0			
4. Muut saamiset	0	0			
5. Siirtosaamiset	0	0			
Lyhytaikaiset saamiset	159 896	104 552			
1. Myyntisaamiset	88 778	83 996			
2. Vuokrasaamiset	0	0			
3. Lainasaamiset	0	0			
4. Muut saamiset	17 457	7 281			
5. Siirtosaamiset	53 660	13 275			
Rahat ja pankkisaamiset	248 455	59 531			
VASTAAVAA YHTEENSÄ	4 410 384	3 804 738			

PyhäNet Oy

Rahoituslaskelma

	2024	2023
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	221 792,38	267 369,21
Satunnaiset erät	0,00	0,00
Tulorahoituksen korjauserät	0,00	0,00
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-624 872,45	-103 233,51
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0,00	0,00
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot	0,00	0,00
Toiminnan ja investointien rahavirta	-403 080,07	164 679,89
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	0,00	0,00
Antolainasaamisten vähennykset	0,00	0,00
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	866 668,00	0,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-245 058,08	-222 020,03
Lyhytaikaisten lainojen muutos	33 332,00	4 782,88
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen muutokset	0,00	0,00
Vaihto-omaisuuden muutos	0,00	0,00
Saamisten muutos, lisäys (-) vähennys (+)	-55 343,33	18 075,26
Korottomien pitkä- ja lyhytaik.velkojen muutos lis.(+) väh.(-)	-7 593,79	0,00
Rahoituksen nettorahavirta	592 004,80	-235 312,41
Rahavarojen muutos	188 924,73	-70 632,52
Rahavarat 31.12.	248 455,45	59 530,72
Rahavarat 1.1.	59 530,72	130 163,00
Rahavarojen muutos	188 924,73	-70 632,28

Pyhäsalmen Kvanttikiinteistöt Oy

Vastuuhenkilö Toimitusjohtaja Henrik Kiviniemi

1. YLEISTÄ Yhtiön toiminta-ajatuksena on rakennuttaa, hallita ja vuokrata edelleen Pyhäsalmen kaivoksessa sijaitsevia uusiokäyttöön soveltuvia tiloja tuotekehitykseen, koulutukseen, tuotantoon ja tieteelliseen uusiokäyttöön.

Yhtiöllä on yhteistyösopimus Pyhäsalmen kaivosalueen uusiokäytön oikeuksista ja toimintaperiaatteista kiinteistönomistaja Pyhäsalmi Mine Oy:n kanssa.

Yhtiön markkinointitoiminimenä on Pyhäjärven Callio.

2. OSAKKEET JA OSAKEPÄÄOMA

Osakkeiden määrä on yhteensä 5 kappaletta
Pyhäjärven Kaupunki 5 osaketta

3. HALLINTO JA TILINTARKASTUS

Hallituksen jäsenet:
Erkki Kärkkäinen, puheenjohtaja
Jouni Jussinniemi, jäsen

4. HENKILÖSTÖ

Toimitusjohtaja
Kehitysjohtaja
Kiinteistöpäällikkö 30.10.2024 saakka
FutureMINE-projektipäällikkö

Määräaikaista työntekijöitä tarpeen mukaan, palvelusopimuksiin liittyen sekä hankkeiden projektipäälliköt hankekohtaisesti.

5. OLENNAISET TAPAHTUMAT TOIMINNASSA JA TALOUDESSA

Pyhäsalmen energiavaraston (PPHES) investointihanke lykkääntyi, kun investori (EPV Energia Oy) ilmoitti 11/2023, ettei se jatka hankkeen investointihanketta. Hanke sai 12/2023 TEM:ltä 26,3 miljoonan euron investointituella jatkoaikaa joulukuulle 2024 saakka, johon on haettu 12/2024 lisäaikaa. Tuella on saatu joulukuussa 2022 EU:n komission notifikaatio. Callio myi lokakuussa Suomen Energiavarasto Oy:n koko osakekannan Sustainable Energy Solutions Sweden Holding Ab:lle.

Pumppuvoimalahankkeen tarvitsema vesilupa ja kaivosinfran ylläpitämisen kannalta keskeinen ympäristölupa saatiin syyskuussa 2024 ja ne saivat lainvoiman.

Kaivos- ja tunnelikoneiden testaus- ja tuotekehitystoiminnan kehityshanke Callio FutureMINE, alkoi 2023 ja kestää vuoden 2025 loppuun saakka. Hankkeen kokonaisbudjetti on 2,1 miljoonaa euroa, josta 50 % rahoittaa Business Finland ja 50 % teknologiayritykset.

Callio Solar Park-nimisen aurinkovoimahankkeen rakentaminen valmistui vuoden 2024 lopussa yritysalueelle.

Olconen Green Energy Park-nimisen teollisuuspuiston kaavoitusprosessi valmistui 12/2024 ja kaavat saivat lainvoiman vuoden 2025 alussa. Callion tehtävänä on markkinoida ja kehittää aluetta teollisuusyritysten kanssa.

6. TOIMINNAN JA TALOUDEN TAVOITTEET

Strateginen tavoite 1. INFRA, OSAAMINEN JA SAAVUTETTAVUUS		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Ainutlaatuinen maanalainen infrastruktuuri ja maanalaisen toiminnan osaaminen	Callio Underground Rescue-koulutuskuskuksen toiminta kehitty Kaivosinfrastruktuuri tarjoaa koneiden ja laitteiden T&K-toiminnalle monipuoliset mahdollisuudet Kaivosinfran ja osaamisen hyödyntäminen kaivosalan koulutusliiketoiminnassa	Myynti kasvaa suunnitelman mukaisesti vuosina 2023-2025. → ei toteutunut. Callio FutureMINE-hanke toteutuu suunnitelman mukaan 2023-2025 → toteutumassa Uusia testaus- ja tuotekehityssopimusten määrä vuosittain → 3 uutta TKI-hanketta alkanut MINETRAIN-hankkeen kaupallistaminen ja koulutukset käynnistyvät vuonna 2024. → ei toteutunut.
Resurssiviisas Pyhäjärvi	Callio kiertotalousliiketoiminta edistyy	Vuonna 2024 yksi uusi kiertotalouden yrityslähtöinen toimenpide tai hankkeistus.
Uusiutuva energia luo työtä ja toimeentuloa	Callio SolarPARK toteutuu Olconen akkuvarastojen lokatiosa.	Aurinkovoimala otetaan käyttöön 2024 ja tuotanto alkaa. → toteutunut Kehittämissopimus akkuvarastosta Olcoselle solmitaan 2024. → toteutunut

Strateginen tavoite 2. ELINVOIMA JA HYVINVOINTI		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Mukaan vetävä toimintakulttuuri	Yhtiö osallistuu paikkakunnan ja alueen tapahtumiin. Olccosen kaavoituksen aikana lähi-alueen asukkaisiin pidetään aktiivisesti yhteyttä.	Osallistuminen aktiivisesti Pyhäjärven tapahtumiin. → toteutunut Asukastapaamisten määrä kaavaprosessin aikana. → 3 kpl

Strateginen tavoite 3. VAHVA JA MAHDOLLISTAVA KAUPUNKI		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Talous tasapainossa	Yhtiön käyttökate kehittyy suotuisasti Liikevaihto kasvaa tavoitteiden mukaan	Käyttökate positiivinen → toteutunut Liikevaihdon kasvu taloussuunnitelman mukaisesti → toteutunut
Tytäryhtiöiden elinvoimatyö	Maanalaisen kaivosinfrastruktuurin jatkokäyttö turvataan Olconen Green Energy Park edistyy	Maanalaisen kaivoksen infrastruktuuriin uusiokäyttö jatkuu 2024 ja eteenpäin. → yhä epävarmuuksia, mutta edenny. Kehittämissopimukset yritysten kanssa (määrä). → 2 kpl 12/2024 mennessä
Henkilöstön osaamisen ja jaksamisen kehittäminen	Henkilöstöpolitiikka mukautuu työntekijöiden asuinpaikkoihin ja erityisosaamiseen.	Etätyömahdollisuus asiantuntijoille sekä omaehtoisen koulutuksen tukeminen. → toteutunut

Pyhäsalmen Kvanttikiinteistöt Oy

Strateginen tavoite 4. YHTEISTYÖ JA VUOROVAIKUTUS

TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Aktiivinen ja erottuva Pyhäjärvi	Ainutlaatuinen yritysalue tuodaan esiin viestimissä säännöllisesti ja näkyvästi.	Callion medianäkyvyys on hyvällä tasolla. → toteutunut
Alueellinen yhteistyö vastaamaan elinvoimatyön haasteita	Callio toimii aktiivisena ja katalyyttisenä yhteistyökumppanina sekä alueellisesti, maakunnallisesti että valtakunnallisestikin.	Yhteistyöverkostosta saadut uudet kontaktit ja uusiokäyttöavaukset

Pyhäsalmen Kvanttikiinteistöt Oy

Tuloslaskelma	TP2023	TA2024	TP2024	TA2025
Liikevaihto				
Vuokratuotot	156 176	158 150	95 028	130 650
Muut tuotot	0	473 500	200 000	673 500
Elinkeinopalvelut	17 143	243 000	72 757	73 500
Liiketoim. muut tuotot	998 865	890 192	2 562 707	1 021 820
Liikevaihto yhteensä	1 172 184	1 764 842	2 930 492	1 899 470
Materiaalit ja palvelut				
Palvelut	-737 385	-1 457 420	-2 468 440	-1 535 721
Aine- ja tavaraostot	0	-20 000	0	-20 000
Materiaalit ja palvelut yht.	-737 385	-1 477 420	-2 468 440	-1 555 721
Henkilöstökulut				
Palkat	-184 732	-157 284	-226 057	-160 430
Henkilöstökulut	-37 741	-47 874	-45 898	-48 353
Muut henkilöstökulut	-23 353	-15 000	-41 106	-20 400
Henkilöstökulut yhteensä	-245 826	-220 158	-313 061	-229 182
Poistot ja arvonalentumiset				
Muista pitkävaik.menoista	0	0	0	0
Rakennuksista	0	0	0	0
Koneista ja kalustosta	0	0	0	0
Poistot ja arvonalen.yhteensä	0	0	0	0
Muut kulut				
Kiinteistöjen hoitokulut	-17 508	-20 000	-13 361	-60 000
Hallintopalvelut	-108 288	-25 000	-25 851	-35 000
Muut hallinnonkulut	-34 112	-10 000	-58 821	-15 000
Muut kulut yhteensä	-159 908	-55 000	-98 033	-110 000
Luottotappiot	0	0	0	0
Liikevoitto (liiketappio)	29 065	12 264	50 959	4 566
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korko- ja rahoitustuotot	2 102	0	1 720	0
Korko- ja rahoituskulut	-3 042	-6 000	-5 725	-2 000
Rahoitustuotot ja -kulut yht.	-940	-6 000	-4 005	-2 000
Voitto ennen satunn.eriä	28 125	6 264	46 954	2 566
Satunnaiset erät				
Satunnaiset tuotot/kulut	0	0	0	0
Satunnaiset erät yht.	0	0	0	0
Välittömät verot	-2 239	-1 000	-9 391	-500
Tilikauden voitto / tappio	25 885	5 264	37 563	2 066

Pyhäsalmen Kvanttikiinteistöt Oy

Tase	2024	2023		2024	2023
	€	€		€	€
VASTAAVAA			VASTATTAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT	9 874	1 001	OMA PÄÄOMA	66 814	29 251
Aineettomat hyödykkeet	2 299	0	Peruspääoma	2 500	2 500
1. Aineettomat oikeudet	0	0	Muut omat rahastot	0	0
2. Muut pitkävaik.menot	0	0	Ed.tilikausien yli-/alijäämä	26 751	866
3. Ennakkomaksut	2 299	0	Tilikauden yli-/alijäämä	37 563	25 885
Aineelliset hyödykkeet	6 865	0	VIERAS PÄÄOMA	620 087	144 714
1. Maa- ja vesialueet	6 865	0	Pitkäaikainen	15 000	20 000
2. Liittymät	0	0	1.Pääomalainat	0	0
3. Rakennukset	0	0	2.Lainat rahoituslaitos	0	0
4. Kiint koneet ja laitteet	0	0	3.Lainat julkisyhteisö	15 000	20 000
5. Koneet ja kalust.	0	0	4.Muut velat	0	0
6. Muut aineelliset hyödykk.	0	0	Lyhytaikainen	605 087	124 714
7. Enn.maksut ja kesken.er.	0	0	1.Lainat rahoituslaitos	0	0
Sijoitukset	710	1 001	2.Lainat julkisyhteisö	5 000	10 000
1. Osakkeet ja osuudet	710	1 001	3.Saadut ennakot	19 500	0
2. Muut saamiset	0	0	4.Ostovelat	510 841	63 611
			5.Velat sama konserni	2 741	2 291
			6.Muut velat	12 744	11 089
			7.Siirtovelat	54 261	37 723
VAIHTUVAT VASTAAVAT	677 028	172 964	VASTATTAVAA YHT	686 902	173 965
Saamiset	237 933	57 215			
Pitkäaikaiset saamiset	0	0			
1. Myyntisaamiset	0	0			
2. Vuokrasaamiset	0	0			
3. Lainasaamiset	0	0			
4. Muut saamiset	0	0			
5. Siirtosaamiset	0	0			
Lyhytaikaiset saamiset	237 933	57 215			
1. Myyntisaamiset	0	0			
2. Vuokrasaamiset	20 218	21 881			
3. Lainasaamiset	14 000	0			
4. Muut saamiset	181 930	34 234			
5. Siirtosaamiset	21 784	1 100			
Rahat ja pankkisaamiset	439 095	115 749			
VASTAAVAA YHTEENSÄ	686 902	173 965			

Pyhäsalmen Kvanttikiinteistöt Oy

Rahoituslaskelma

	2024	2023
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	37 563,23	25 885,32
Satunnaiset erät	-2 007,56	1 999,00
Tulorahoituksen korjauserät	0,00	0,00
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-6 865,20	0,00
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0,00	0,00
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot	0,00	0,00
Toiminnan ja investointien rahavirta	28 690,47	27 884,32
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	0,00	0,00
Antolainasaamisten vähennykset	0,00	0,00
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0,00	0,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-5 000,00	-17 440,24
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0,00	5 000,00
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen muutokset	0,00	0,00
Vaihto-omaisuuden muutos	0,00	0,00
Saamisten muutos, lisäys (-) vähennys (+)	-180 718,15	45 869,67
Korottomien pitkä- ja lyhytaik.velkojen muutos lisäys (+) vähennys (-)	480 373,83	52 969,45
Rahoituksen nettorahavirta	294 655,68	86 398,88
Rahavarojen muutos	323 346,15	114 283,20
Rahavarat 31.12.	439 095,06	115 748,91
Rahavarat 1.1.	115 748,91	1 465,71
Rahavarojen muutos	323 346,15	114 283,20

Pyhjärven Energia ja Vesi Oy

Vastuuhenkilö Toimitusjohtaja Matti Aulakoski

1. TOIMINTA-AJATUS

Yhtiön toimialana on vesi- ja viemärlaitostoiminta sekä kaukolämmön tuotanto ja jakelu. Lisäksi yhtiö voi harjoittaa yhdyskuntateknisten rakenteiden yllä pitoa ja huoltoa sekä muuta liiketoimintaa. Yhtiö voi omistaa ja hallita osakkeita ja kiinteistöjä

2. OLENNAISET TAPAHTUMAT TOIMINNASSA JA TALOUDESSA

Yhtiön henkilöstölle sattui 0 tapaturmaa.

Toimintavuosi oli yhtiölle kymmenes, eli juhluvuosi. Sitä juhlittiin yhdessä kaupungin järjestämän joulun ajan avaustilaisuudessa. Yhtiömme tarjosi juhlaväelle riisipuuroa, sitä meni 830 annosta.

Talousveden laatu on säilynyt koko kertomusvuoden ajan Sosiaali- ja terveysministeriön määrittelemän asetuksen 683/2017 mukaisissa tavoitteissa. Talousveden tuotannossa ja jakelussa ei ole ollut ongelmia lukuun ottamatta useita vesijohtovuotoja. Talousveden myynti on ollut lievässä laskussa usean vuoden ajan, johtuen Kaivoksen alasajosta ja henkilökunnan vähenemisestä. Vuonna 2024 talousveden myynti nousi kuitenkin edellisestä vuodesta reilu 12 %. Jätevedenpuhdistamon toiminta on pääsääntöisesti viime vuodet täyttänyt kaikki ympäristöluvan mukaiset vaatimukset. Vuonna 2024 puhdistamo toimi lupaehdojen mukaisesti.

Kaukolämmön myynti laski hiukan vuoden 2023 tasosta.

Vuotovesimäärien vähentäminen viemäriverkoston on yhtiölle edelleen todellinen haaste, joka tulee vaatimaan investointeja lähivuosina. Investoinnit kuitenkin ovat kannattavia, koska ne näkyvät pienentyneinä puhdistuskuluina ja parantuneina puhdistustuloksina.

Uusia liittymiä myytiin vuoden 2024 aikana seuraavasti: Vesi 8 kpl ja Viemäri 1 kpl ja lämpö 0 kpl. Lämpöpuolelle 2 kpl käyttöpaikkoja lisää kaupungille.

3. HALLINTO

Puheenjohtaja	Erkki Kärkkäinen
Varapuheenjohtaja	Vilho Armas Niemi
Jäsen	Eeva-Riitta Pappila
Jäsen	Pirjo Lammassaari
Jäsen	Teemu Kähärä

4. HENKILÖSTÖ

Toimitusjohtaja	Matti Aulakoski
Käyttöinsinööri	Aki Kokkonen
Käytönvalvoja	Raimo Paaajanen
Toimistos sihteeri	Miia Lehtomäki
Vanhempi laitospies	Markku Manninen
Laitospies	Jori Hänninen
Asentaja	Tomi Kinnunen
Kausi- ja Projektityöntekijät	5 kpl

5. SISÄINEN VALVONTA JA RISKIEN HALLINTA

Sisäinen valvonta toteutetaan toimittamalla kaupungille välitilinpäätöstiedot sekä informoimalla kaupunkia yhtiössä tehdyistä päätöksistä. Hallitustyöskentely konsernin ohjeita noudattaen.

Työterveyshuolto ja asiantuntija- ja lakimiespalveluiden käyttö.

Kirjanpidossa sekä lakisääteisissä asioissa yhteistyö Aallon Oy:n sekä ulkopuolisten asiantuntijoiden kanssa.

6. TOIMINNAN JA TALOUDEN TAVOITTEET

Strateginen tavoite 1. INFRA, OSAAMINEN, SAAVUTETTAVUUS		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Resurssiviisas Pyhäjärvi	Talousveden laatu korkealla	Pumppausmäärät kohtuullisena. <i>Tavoite toteutui.</i>
Uusiutuva energia luo työtä ja toimeentuloa	Biopolttoaineiden käyttö lämmöntuotannossa	vähintään 92 % <i>Tavoite toteutui.</i>

Strateginen tavoite 2. ELINVOIMA JA HYVINVOINTI		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Kantokykyinen palvelutuotanto	Raaka-aineiden ja materiaalien hinnat Toiminnan varmistaminen	Hintakehitys <i>Tavoite toteutui.</i> Valmiussuunnitelman päivitys. <i>Valmiussuunnitelman päivitys v. 2025.</i>
Mukaan vetävä toimintakulttuuri	Tiedottaminen	Oma osuus 2 kertaa vuodessa kaupungin tiedotuslehteen <i>Tavoite toteutui.</i>
Viihtyisä elinympäristö	Uudet viemäri liittymät Öljyn korvaaminen Biopolttoaineilla Risteysalueella	määrä/kpl <i>Tavoite ei toteutunut.</i>

Strateginen tavoite 3. VAHVA JA MAHDOLLISTAVA KAUPUNKI		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Talous tasapainossa	Lainanhoito kyky	Lainanhoito kate
Kestävät ja vaikuttavat investoinnit	Putkistojen saneeraukset	1.000 m / vuodessa <i>Tavoite toteutui.</i>
Henkilöstön osaamisen ja jaksamisen kehittäminen	TYKY-Päivät, Koulutus, vesihuoltopäivät,	2 kpl / vuodessa <i>Tavoite toteutui.</i>

Strateginen tavoite 4. YHTEISTYÖ JA VUOROVAIKUTUS		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Resurssiviisaus ihmellisessä pääomassa	Henkilöstökysely	Tehty / ei tehty <i>Tavoite ei toteutunut.</i>
Päätöksenteon vuorovaikutus ja osallisuus	Hallituksen kokoukset 8x vuodessa	Toteutuu / ei toteudu <i>Tavoite toteutui.</i>

TALOUDELLISUUS JA HINNOITTELU			
TAVOITE	TAVOITEARVO	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Yksikköhintojen nousu	< 5 %	Pyritään pitämään kokonaisnousu vuosina 2024 - 2025 alle 5 %	Toteutuu / ei toteudu <i>Tavoite toteutui.</i>

KANNATTAVUUS			
TAVOITE	TAVOITEARVO	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Katetuotto-%	< 4 %		<i>Tavoite toteutui.</i>
Omavaraisuusaste	> 50 %		<i>Tavoite toteutui.</i>
Tilikauden tulos	> 15 000 €		<i>Tavoite ei toteutunut.</i>

MUUT TAVOITTEET			
TAVOITE	TAVOITEARVO	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Raportointivelvoite talousasioista	3 kertaa/vuosi		<i>Tavoite toteutui.</i>

Pyhjäjärven Energia ja Vesi Oy

7. YMPÄRISTÖTEKIJÄT

YMPÄRISTÖTAVOITTEET			
TAVOITE	TAVOITEARVO	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Jätevedenpuhdistamon toiminta Pintavalutuskentän toiminta	Luparajat	näytteenotto	alle luparajojen <i>Tavoite toteutui.</i>

8. INVESTOINNIT

INVESTOINNIT			
TAVOITE	TAVOITEARVO	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Kustannusarvio	150 000 €	Kaukolämpölinjat	<i>Tavoite toteutui.</i>
Kustannusarvio	130 000 €	Vesi- ja viemärilaitos	<i>Tavoite ei toteutunut.</i>

8. SISÄINEN VALVONTA JA RISKIENHALLINTA

Sisäistä valvontaa on toteutettu kunnan ja kuntakonsernin sisäisiä menettely- ja toimintatapoja noudattaen, joiden avulla on varmistettu organisaation tavoitteiden saavuttaminen ja toiminnan laillisuus. Yhtiö on tehnyt riskienkartoituksen sekä työsuojelun toimintaohjelman. Näissä on kartoitettu erityyppisiä riskejä työsuojelun ja toiminnan kannalta.

Kaukolämpölaitoksen kannalta suurin riski on, että kiinteän polttoaineen laitoksessa sattuu jotain vakavaa kuten tulipalo, räjähdys tai jokin muu onnettomuus ja lämpö joudutaan tuottamaan öljyllä.

Tähän yhtiö on varautunut vakuuttamalla tämän kaltainen riski.

Biopolttoaineen saatavuus on turvattu toimitussopimuksilla metsähakkeen osalta vuoden 2026 kesäkuun loppuun asti.

Vesilaitos on varautunut sähkökatkoksia varten hankkimalla varavoimakoneet kaikille vedenottamoille. Näin turvataan vedensaanti asiakkaille sähkökatkostenkin aikana.

Lisäksi yhtiö on tehnyt toimintaohjeet toiminnasta talousveden saastumisen ja erityistilanteiden varalta. Samoin on tehty desinfiointiohjeet vesijohtoverkostoille.

Jätevedenpuhdistamolle suurimpia toiminnan riskejä ovat jätevedenpuhdistamolle tuleva suuri vuotovesimäärä.

9. YMPÄRISTÖTEKIJÄT

YMPÄRISTÖTAVOITTEET			
TAVOITE	TAVOITEARVO	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Kuormitusaste	< 10 %		<i>Ei tuloksia raportointivaiheessa.</i>

10. ARVIO TODENNÄKÖISESTÄ TULEVASTA KEHITYKSESTÄ

Pyrimme omalla toiminnalla vaikuttamaan toimintavarmuuteen ja kustannustehokkuuteen, jotta voimme pitää kuluttajahinnat kohtuullisena.

Pyhäjärven Energia ja Vesi Oy

Tuloslaskelma

	TP2023	TA2024	TP2024	TA2025
Liikevaihto				
Vuokratuotot				
Muut tuotot	3 096 445	2 633 400	3 342 501	3 316 056
Elinkeinopalvelut				
Liiketoim. muut tuotot				
Liikevaihto yhteensä	3 096 445	2 633 400	3 342 501	3 316 056
Materiaalit ja palvelut				
Aine- ja tavaraostot	-1 541 299	-1 236 600	-1 519 543	-1 570 694
Materiaalit ja palvelut yht.	-1 541 299	-1 236 600	-1 519 543	-1 570 694
Henkilöstökulut				
Palkat	-500 659	-531 300	-623 970	-600 000
Henkilöstökulut	-88 358		-105 275	-88 800
Muut henkilöstökulut				
Henkilöstökulut yhteensä	-589 017	-531 300	-729 245	-688 800
Poistot ja arvonalentumiset				
Muista pitkävaik. menoista				
Rakennuksista	-418 336	-495 300	-431 400	-446 609
Koneista ja kalustosta	-54 315		-54 996	
Poistot ja arvonalen. yht.	-472 651	-495 300	-486 396	-446 609
Muut kulut				
Vapaaeht. henkilösivukulut	-30 171		-52 791	
Kiinteistöjen hoitokulut	-278 360		-360 583	
Hallintopalvelut	-33 067		-35 783	
Muut hallinnonkulut	-42 190	-321 570	-43 156	-458 142
Muut kulut yhteensä	-383 788	-321 570	-492 313	-458 142
Luottotappiot			-3 459	
Liikevoitto (liiketappio)	109 687	48 630	111 545	151 811
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korko- ja rahoitustuotot	10 670		17 177	
Korko- ja rahoituskulut	-111 040	-14 980	-124 753	-114 219
Rahoitustuotot ja -kulut yht.	-100 370	-14 980	-107 576	-114 219
Tilikauden voitto / tappio	9 318	33 650	3 414	37 592

Pyhäjärven Energia ja Vesi Oy

Tase

	2024	2023		2024	2023
	€	€		€	€
VASTAAVAA			VASTATTAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT	8 883 482	9 194 924	OMA PÄÄOMA	5 309 321	5 305 907
Aineettomat hyödykkeet	0	0	Peruspääoma	1 010 000	1 010 000
1. Aineettomat oikeudet	0	0	Muut omat rahastot	4 000 000	4 000 000
2. Muut pitkävaik. menot	0	0	Ed .tilikausien yli-/alijäämä	295 907	286 589
3. Ennakkomaksut	0	0	Tilikauden yli-/alijäämä	3 414	9 318
Aineelliset hyödykkeet	8 959 130	9 191 324	VIERAS PÄÄOMA	4 551 198	4 646 585
1. Maa- ja vesialueet	17 061	17 061	Pitkäaikainen	3 369 721	3 653 164
2. Liittymät	5 524	5 524	1. Pääomalainat	0	0
3. Rakennukset	8 554 211	8 978 412	2 .Lainat rahoituslaitoksilt.	86 511	176 183
4. Kiinteät koneet ja laitteet	0	0	3. Lainat julkisyhteisöiltä	2 033 916	2 237 308
5. Koneet ja kalusto	128 130	190 327	4. Muut velat	1 239 673	1 239 673
6. Muut aineelliset hyödykkeet	75 648	0	Lyhytaikainen	1 189 606	993 421
7. Enn.maksut ja kesken. hank	174 955	0	1. Lainat rahoituslaitoksilt.	101 078	101 078
Sijoitukset	0	0	2. Saadut ennakot	1 333	1 054
1. Osakkeet ja osuudet	0	0	3. Ostovelat	574 870	425 456
2. Muut saamiset	0	0	4. Muut velat	333 968	289 781
			5. Siirtovelat	179 848	176 052
VAIHTUVAT VASTAAVAT	977 037	757 568	VASTATTAVAA YHT	9 860 519	9 952 492
Saamiset	744 819	601 576			
Pitkäaikaiset saamiset	0	0			
1. Myyntisaamiset	0	0			
2. Vuokrasaamiset	0	0			
3. Lainasaamiset	0	0			
4. Muut saamiset	0	0			
5. Siirtosaamiset	0	0			
Lyhytaikaiset saamiset	744 819	601 576			
1. Myyntisaamiset	736 437	587 560			
2. Vuokrasaamiset	0	0			
3. Lainasaamiset	0	0			
4. Muut saamiset	0	1 338			
5. Siirtosaamiset	8 382	12 678			
Rahat ja pankkisaamiset	156 568	155 992			
VASTAAVAA YHTEENSÄ	9 860 519	9 952 492			

Pyhäjärven Energia ja Vesi Oy

Rahoituslaskelma	2024	2023
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	490 365,63	529 970,19
	-554,33	
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-174 955,54	-95 846,67
Toiminnan ja investointien rahavirta	314 855,76	434 123,52
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset		
Antolainasaamisten vähennykset		
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys		
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-312 893,34	-328 600,71
Lyhytaikaisten lainojen muutos		
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen muutokset		
Vaihto-omaisuuden muutos	-75 648,24	
Saamisten muutos, lisäys (-) vähennys (+)	-143 243,72	-161 511,41
Korottomien pitkä- ja lyhytaik.velkojen muutos	217 506,46	101 627,56
Rahoituksen nettorahavirta	-314 278,84	-388 484,56
Rahavarojen muutos	576,92	45 638,96
Rahavarat 31.12	156 568,52	155 991,60
Rahavarat 1.1	155 991,60	110352,64
Rahavarojen muutos	576,92	45 638,96

Kiinteistö Oy Pyhäsalmen Liiketalo

Vastuhenkilö

Toimitusjohtaja Taina Paldanius

1. YLEISTÄ

Yhtiön toimialana on omistaa ja hallita Pyhäjärven kaupungissa sijaitsevia tiloja sekä niillä olevaa kahta liiketaloa.

2. OSAKKEET JA OSAKEPÄÄOMA

Osakkeet	Kpl	Huoneisto	Omistaja
1 – 493	493	A1	Pyhäjärven kaupunki
494 – 722	229	A2	Kansaneläkelaitos
723 – 1105	383	A3	Pyhäjärven Kehitys Oy
1106 – 1199	94	A4	Pyhäjärven Kehitys Oy
1200 – 1487	288	B5	Alko Oy
1488 – 1494	7	B6	Pyhäjärven kaupunki
1495 – 1527	33	B7	Pyhäsalmen Taksi Oy
1528 – 1800	273	B8	Pyhäjärven kaupunki
Yhteensä	1800 osaketta		

Osakkeet on siirretty Maanmittauslaitoksen ylläpitämään sähköiseen osakehuoneistorekisteriin 31.8.2022.

3. HALLINTO JA TILINTARKASTUS

Yhtiön hallitukseen kuuluvat	
Asko Torssonen puheenjohtaja	Pyhäjärven kaupunki
Sami Laukkanen	Pyhäjärven kaupunki
Regis Rouge-Oikarinen	Pyhäjärven Kehitys Oy
Tarmo Turpeinen 14.5.2024 saakka	Kela
Pekka Lämsä 14.5.2024 alkaen	Kela
Marjo Heikkilä	Alko Oy

Tilintarkastajana on toiminut Matti Keskitalo JHT,KHT, tilintarkastusyhteisö KPMG Oy Ab.

4. HENKILÖSTÖ

Ei palkattuja työntekijöitä

5. OLENNAISET TAPAHTUMAT TOIMINNASSA JA TALOUDESSA

Vuonna 2024 aloitettiin kattourakan suunnittelu.

Rakennuksista ja rakennelmista tehdään vuosittain täydet poistot (alkaen 2020) rakennusten arvon viemiseksi todellista arvoa vastaavaksi. Poistot vaikuttavat kirjanpidolliseen tulokseen.

6. TOIMINNAN JA TALOUDEN TAVOITTEET

Strateginen tavoite 1. SAAVUTETTAVUUS, INFRASTRUKTUURI JA OSAAMINEN		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Tietoliikenneyhteydet työelämään ja vapaa-aikaan	Valokuituyhteys kaikkiin tiloihin.	Toteutunut.
Liikenteen ja logistiikan hyödyntäminen elinkeinojen kehittämiseksi	Keskeisen sijainnin sekä uuden Asematien jatko-osan ja tulevan kevyen liikenteen väylän hyödyntäminen näkyvyydessä, Liiketalon toimijoista ja palveluista.	Mainostaulujen ja opasteiden selkeyttäminen, toteutunut ja päivitetään edelleen.
Paikallisten osaamisklustereiden rakentaminen	Yhtiön sisäisen, eri alojen osaamisen, hyödyntäminen sekä verkoston ylläpito.	Toteutunut. Kehitetään edelleen.
Viihtyisä elinympäristö	Kiinteistön käytettävyydestä ja siisteydestä huolehtiminen yhteistyössä toimijoiden sekä huollon ja teknisen verkoston kanssa.	Asiakkaiden ja talossa toimivien palautteen huomioiminen. Jatkuva toimintaa, toteutuu.

Strateginen tavoite 2. ELINVOIMA JA HYVINVOINTI		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Kantokykyinen palvelutuotanto	Ylläpitokustannusten seuranta Pyritään huomioimaan kokonaisvaltainen taloudellisuus tulevissa hankkeissa.	Suunnitelluissa hankkeissa huomioidaan energiatehokkuus ja energian tuotantomahdollisuus.

Strateginen tavoite 3. KAUPUNKIKONSERNIN TASAPAINOINEN TALOUS JA KONSERNIYHTIÖIDEN ROOLI ELINVOIMAN EDISTÄMISESSÄ		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Talous tasapainossa	Kustannuskehityksen seuranta ja siihen varautuminen	Huomioidaan ennakoiden budjetissa. Budjetti toteutunut ylijäämäisenä.
Tytäryhtiöiden elinvoimatyö	Kiinteistön ylläpidolla vaikutetaan tilojen käytön houkuttelevuuteen	Korjaus-, huolto- ja ylläpitotyöt ajallaan. Toteutunut ja edelleen työn alla.
Kestävät ja vaikuttavat investoinnit	Pitkän tähtäimen suunnitelmat hankkeiden valmisteluissa, toteutuksessa ja taloudessa.	Toteutunut. Huomioidaan myös tulevissa hankkeissa.

Strateginen tavoite 4. YHTEISTYÖ JA VUOROVAIKUTUS		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Resurssiviisaus inhimillisessä pääomassa	Huomioidaan kiinteistössä toimijoiden tarpeet ja toiveet.	Huomioitu käytön, huollon ja investointien osalta asiantuntijoita apuna käyttäen

7. INVESTOINNIT

Ei investointeja.

8. SISÄINEN VALVONTA, RISKIENHALLINTA JA KONSERNIOHJAUS

Sisäinen valvonta toteutetaan hallituksen kokouksissa sekä informoimalla kaupunkia yhtiössä tehdyistä päätöksistä.

9. YMPÄRISTÖTEKIJÄT

Energian kulutus 5 v seurantajaksolla:

	Kaukolämpö	Vesi	Sähkö
2020	272 MWh	280 m3	71 MWh
2021	318 MWh	200 m3	62 MWh
2022	312 MWh	264 m3	66 MWh
2023	336 MWh	275 m3	71 MWh
2024	313 MWh	267 m3	73 MWh

10. ARVIO TODENNÄKÖISESTÄ TULEVASTA KEHITYKSESTÄ

Yhtiön toiminta jatkuu tilojen toimijoista ja kiinteistöstä huolehtien. Vuonna 2025 toteutetaan vesikaton muutostyö, asennetaan aurinkopaneelit sekä päätetään sähköauton latauspisteiden toteutuksesta.

11. VOITONJAKO

Voittoa ei jaeta.

Kiinteistö Oy Pyhäsalmen Liiketalo

Tuloslaskelma

	TP2023	TA2024	TP2024	TA2025
Liikevaihto				
Vastiketuotot	92 880	98 942	98 569	98 491
Käyttökorvaukset				
Muut tuotot	506	500	485	500
Liikevaihto yhteensä	93 386	99 442	99 054	98 991
Materiaalit ja palvelut				
Aine- ja tavarastot	0	0	0	0
Materiaalit ja palvelut yht.	0	0	0	0
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	-725	-1 660	-1 305	-1 660
Henkilöstökulut yhteensä	-725	-1 660	-1 305	-1 660
Poistot ja arvonalentum.				
Muista pitkävaik.men.	-13 307	0	0	0
Rakennuksista	-50 004	-47 891	-47 892	-52 129
Koneista ja kalustosta	-3 607	-2 706	-2 707	-2 030
Poistot ja arvonalen.yht.	-66 919	-50 597	-50 600	-54 159
Muut kulut				
Vapaaeht.henkilösivuk.	0	0	0	0
Kiinteistöjen hoitokulut	-87 958	-77 446	-75 607	-84 059
Hallintopalvelut	0	0	0	0
Muut hallinnonkulut	-11 367	-11 290	-11 527	-11 290
Muut kulut yhteensä	-99 325	-90 396	-87 133	-97 009
Luottotappiot	0	0	0	0
Liikevoitto (liiketappio)	-73 582	-41 551	-38 679	-53 837
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korko- ja rahoitustuotot	14 874	14 106	14 109	7 500
Korko- ja rahoituskulut	-1 245	-844	-828	-1 200
Rahoitustuotot ja -kulut yht.	13 629	13 262	13 281	6 300
Voitto ennen satunn.eriä	-59 953	-28 289	-25 398	-47 537
Satunnaiset erät				
Satunnaiset tuotot	0	0	0	0
Satunnaiset erät yht.	0	0	0	0
Tilikauden voitto / tappio	-59 953	-28 289	-25 398	-47 537

Kiinteistö Oy Pyhäsalmen Liiketalo

Tase	2024	2023		2024	2023
	€	€		€	€
VASTAAVAA			VASTATTAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT	1 199 328	1 249 900	OMA PÄÄOMA	1 210 042	1 235 440
Aineettomat hyödykkeet	0	0	Peruspääoma	8 000	8 000
1. Aineettomat oikeudet	0	0	Muut omat rahastot	1 516 986	1 516 986
2. Muut pitkävaik. menot	0	0	Ed. tilikausien yli-/alijäämä	-289 546	-229 593
3. Ennakkomaksut	0	0	Tilikauden yli-/alijäämä	-25 398	-59 953
 Aineelliset hyödykkeet	 1 199 328	 1 249 900	VIERAS PÄÄOMA	13 292	44 817
1. Maa- ja vesialueet	10 603	10 603	Pitkäaikainen	0	7 108
2. Liittymät	38 329	38 329	1. Pääomalainat	0	0
3. Rakennukset	1 138 168	1 186 038	2. Lainat rahoituslaitoksil.	0	7 108
4. Kiinteät koneet ja laitteet	8 122	10 823	3. Lainat julkisyhteisöiltä	0	0
5. Koneet ja kalusto	4 107	4 107	4. Muut velat	0	0
6. Muut aineelliset hyödykkeet	0	0	Lyhytaikainen	13 292	37 708
7. Enn.maksut ja kesken.er.	0	0	1. Lainat rahoituslaitoksil.	6 095	12 377
 Sijoitukset	 0	 0	2. Saadut ennakot	0	0
1. Osakkeet ja osuudet	0	0	3. Ostovelat	5 261	24 832
2. Muut saamiset	0	0	4. Muut velat	1 936	395
			5. Siirtovelat	0	104
 VAIHTUVAT VASTAAVAT	 24 005	 30 357	VASTATTAVAA YHT	1 223 333	1 280 257
Saamiset	3 440	2 966			
Pitkäaikaiset saamiset	3 440	2 966			
1. Myyntisaamiset	0	0			
2. Vuokrasaamiset	0	0			
3. Lainasaamiset	0	0			
4. Muut saamiset	781	2 966			
5. Siirtosaamiset	2 660	0			
Lyhytaikaiset saamiset	0	0			
1. Myyntisaamiset	0	0			
2. Vuokrasaamiset	0	0			
3. Lainasaamiset	0	0			
4. Muut saamiset	0	0			
5. Siirtosaamiset	0	0			
Rahat ja pankkisaamiset	20 565	27 391			
 VASTAAVAA YHTEENSÄ	 1 223 333	 1 280 257			

Kiineistö Oy Pyhäsalmen Liiketalo
--

Rahoituslaskelma**2024****2023****Toiminnan rahavirta**

Vuosikate	25 173,15	6 914,43
Satunnaiset erät	0,00	0,00
Tulorahoituksen korjauserät	0,00	0,00

Investointien rahavirta

Investointimenot	0,00	0,00
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0,00	0,00
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot	0,00	0,00

Toiminnan ja investointien rahavirta**25 173,15****6 914,43****Rahoituksen rahavirta**

Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	0,00	0,00
Antolainasaamisten vähennykset	0,00	0,00
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0,00	0,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-7 108,38	-12 629,84
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-6 282,71	-2 979,71
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen muutokset	0,00	0,00
Vaihto-omaisuuden muutos	0,00	0,00
Saamisten muutos, lisäys (-) vähennys (+)	-474,11	684,01
Korottomien pitkä- ja lyhytaik.velkojen muutos lis.(+) väh.(-)	-18 133,99	18 289,09
Rahoituksen nettorahavirta	-31 999,19	3 363,55

Rahavarojen muutos**-6 826,04****10 277,98****Rahavarat 31.12.****20 564,54****27 390,58****Rahavarat 1.1.****27 390,58****17 112,60****Rahavarojen muutos****-6 826,04****10 277,98**

Asunto Oy Pyhäjärven Toripiha**Isännöinti****Pyhäjärven Tilitoimisto Oy/Tuohimaa Kati****1. TOIMINTA-AJATUS**

Yhtiön toimialana on vuokraoikeuden nojalla hallita Pyhäjärvellä sijaitsevia määräaloja kolmesta eri tilasta sekä niille rakennettavia rakennuksia.

2. OLENNAISET TAPAHTUMAT TOIMINNASSA JA TALOUDESSA**3. HALLINTO JA TILINTARKASTUS**

Yhtiön hallitus:
Sari Ahola, puheenjohtaja
Sami Laukkanen
Matti Ruotoistenmäki

Tilintarkastusyhteisönä toimii KPMG Oy, päävastuullisena tilintarkastajana Matti Keskitalo.

4. INVESTOINNIT

Asuin/liikerakennus sekä autokatos/varasto-rakennus ovat valmistuneet v. 2016, joten normaalia vuosihuoltoa enempää ei ole korjauksia odotettavissa lähivuosina.

5. SISÄINEN VALVONTA JA RISKIEN HALLINTA

Sisäinen valvonta toteutetaan toimittamalla kaupungille osavuosisikatsaukset.

Asunto Oy Pyhäjärven Toripiha

Tuloslaskelma	TP2023	TA2024	TP2024	TA2025
Liikevaihto				
Vastikkeet	22 909	23 037	23 037	24 061
Muut tuotot	810	900	787	900
Liikevaihto yhteensä	23 720	23 937	23 825	24 961
Materiaalit ja palvelut				
Aine- ja tavaraostot	0	0	0	0
Materiaalit ja palvelut yht.	0	0	0	0
Henkilöstökulut				
Palkat	-87	-100	-87	-100
Henkilöstökulut	0	0	0	0
Henkilöstökulut yhteensä	-87	-100	-87	-100
Poistot ja arvonalentum.				
Rakennuksista	0	0	0	0
Koneista ja kalustosta	0	0	0	0
Poistot ja arvonalen.yht.*	0	0	0	0
Muut kulut				
Kiinteistöjen hoitokulut	-18 314	-20 231	-22 058	-21 011
Hallintopalvelut	-3 619	-3 607	-3 610	-3 850
Muut hallinnonkulut	0	0	0	0
Muut kulut yhteensä	-21 932	-23 837	-25 668	-24 861
Luottotappiot	0	0	0	0
Liikevoitto (liiketappio)	1 701	0	-1 930	0
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korko- ja rahoitustuotot	0	0	0	0
Korko- ja rahoituskulut	0	0	-86	0
Rahoitustuotot ja -kulut yht.	0	0	-86	0
Voitto ennen satunn.eriä	1 701	0	-2 016	0
Satunnaiset erät				
Satunnaiset tuotot/kulut	0	0	0	0
Satunnaiset erät yht.	0	0	0	0
Välittömät verot	0	0	0	0
Tilikauden voitto / tappio	1 701	0	-2 016	0

Asunto Oy Pyhäjärven Toripiha

Tase	2024 €	2023 €		2024 €	2023 €
VASTAAVAA			VASTATTAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT	938 251	938 251	OMA PÄÄOMA	939 236	941 252
Aineettomat hyödykkeet	0	0	Peruspääoma	20 000	20 000
1. Aineettomat oikeudet	0	0	Muut omat rahastot	922 600	922 600
2. Muut pitkävaik.menot	0	0	Ed.tilikaus. yli-/alijäämä	-1 348	-3 049
3. Ennakkomaksut	0	0	Tilikauden yli-/alijäämä	-2 016	1 701
Aineelliset hyödykkeet	938 251	938 251	VIERAS PÄÄOMA	1 788	2 426
1. Maa- ja vesialue	0	0	Pitkäaikainen	0	0
2. Liittymät	19 900	19 900	1.Pääomalainat	0	0
3. Rakennukset	893 700	893 700	2.Lainat rahoituslaitos	0	0
4. Kiint koneet ja laitteet	24 651	24 651	3.Lainat julkisyhteisö	0	0
5. Koneet ja kalust.	0	0	4.Muut velat	0	0
6. Muut aineelliset hyödykkeet	0	0	Lyhytaikainen	1 788	2 426
7. Enn.maksut ja kesken.er.	0	0	1.Lainat rahoituslaitos	0	0
Sijoitukset	0	0	2.Saadut ennakot	164	197
1. Osakkeet ja osuudet	0	0	3.Ostovelat	1 624	1 647
2. Muut saamiset	0	0	4.Muut velat	0	582
			5.Siirtovelat	0	0
VAIHTUVAT VASTAAVAT	2 772	5 427	VASTATTAVAA YHT	941 023	943 678
Saamiset	2 415	377			
Pitkäaikaiset saamiset	0	0			
1. Myyntisaamiset	0	0			
2. Vuokrasaamiset	0	0			
3. Lainasaamiset	0	0			
4. Muut saamiset	0	0			
5. Siirtosaamiset	0	0			
Lyhytaikaiset saamiset	2 415	377			
1. Myyntisaamiset	0	0			
2. Vuokrasaamiset	0	0			
3. Lainasaamiset	0	0			
4. Muut saamiset	2 415	377			
5. Siirtosaamiset	0	0			
Rahat ja pankkisaamiset	357	5 049			
VASTAAVAA YHTEENSÄ	941 023	943 678			

Asunto Oy Pyhäjärven Toripiha

Rahoituslaskelma	2024	2023
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	-2 016,16	1 700,50
Satunnaiset erät	0,00	0,00
Tulorahoituksen korjauserät	0,00	0,00
Investointien rahavirta		
Investointimenot	0,00	0,00
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0,00	0,00
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot	0,00	0,00
Toiminnan ja investointien rahavirta	-2 016,16	1 700,50
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	0,00	0,00
Antolainasaamisten vähennykset	0,00	0,00
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0,00	0,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	0,00	0,00
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-638,18	1 155,33
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen muutokset	0,00	0,00
Vaihto-omaisuuden muutos	0,00	0,00
Saamisten muutos, lisäys (-) vähennys (+)	-2 037,57	1 548,04
Korottomien pitkä- ja lyhytaik.velkojen muutos lisäys (+) vähennys (-)	0,00	0,00
Rahoituksen nettorahavirta	-2 675,75	2 703,37
Rahavarojen muutos	-4 691,91	4 403,87
Rahavarat 31.12.	357,48	5 049,39
Rahavarat 1.1.	5 049,39	645,52
Rahavarojen muutos	-4 691,91	4 403,87

10. YMPÄRISTÖTILINPÄÄTÖS VUODELTA 2024

1. JOHDANTO

Pyhäjärven kaupunki tarjoaa kuntalaisilleen kattavat peruspalvelut sekä terveellisen, turvallisen ja viihtyisän asuinympäristön. Tavoitteena on taloudellisesti, sosiaalisesti ja ekologisesti kestävä yhdyskuntarakenne.

Pyhäjärven kunnan pohjavesivarat ovat kunnan erityisessä suojelussa, pohjavesien puhtaus on koko kunnan hyvinvoinnin keskeinen edellytys. Kunnallisella vesihuollolla ja vesihuollon yleisellä kehittämisellä turvataan kaikille kuntalaisille riittävästi hyvänlaatuista talousvettä.

Vesistöjen ekologinen tervehdyttäminen ja niiden virkistyskäyttömahdollisuuksien parantaminen on yksi kunnan keskeisistä ympäristönhoitotoista.

2. KAAVOITUS

Maankäyttö- ja rakennuslaki sekä maankäyttö- ja rakennusasetus säätelevät kaavoitusta ja rakentamista. Kunnat vastaavat yleis- ja asemakaavoituksesta omalla alueellaan. Pyhäjärven kaupungin kaavoitusta ohjaa Pohjois-Pohjanmaan Elinkeino-, Liikenne- ja Ympäristökeskus järjestämällä vuosittain kunnan kanssa kehittämiskeskustelut sekä yksittäisiä kaavoja koskien viranomais- ja työneuvottelut.

Kunnan alueiden käytön järjestämiseksi ja ohjaamiseksi laaditaan yleiskaavoja ja asemakaavoja. Yleiskaavassa osoitetaan alueiden käytön pääpiirteet kunnassa. Asemakaavassa osoitetaan kunnan osa-alueen käytön ja rakentamisen järjestäminen. Kunnat voivat laatia yhteisen yleiskaavan.

Maakuntakaava sisältää yleispiirteisen suunnitelman alueiden käytöstä maakunnassa tai sen osa-alueella (AKL 28 §).

Kaavoitus huolehtii yhdyskuntarakenteen terveestä kehityksestä ja taloudellisuudesta sekä turvaa riittävän tonttivarannon tulevien vuosien rakennustoiminnalle. Kaavaprosessi hoidetaan kaupungin omana työnä, kaavasuunnittelu ostopalveluna.

3. YMPÄRISTÖNSUOJELU

Pyhäjärven kaupungin ympäristönsuojelun tehtävistä vastaa teknisen toimen alla toimiva ympäristöpalvelut. Kunnan ympäristönsuojeluviranomaisena toimii lupajaosto. Kunnan ympäristönsuojelun tehtäviä on delegoitu ympäristötarkastajalle.

Haapajärven kaupungin kanssa solmitun yhteistoimintasopimuksen mukaan Pyhäjärven kaupunki myy ympäristötarkastajan palveluja Haapajärven kaupungille kaksi työpäivää viikossa (maa-ainesvalvontaan liittyvät tehtävät) ja Pyhäjärven kaupunki ostaa Haapajärven kaupungin ympäristötarkastajan työpanosta yhden päivän viikossa ympäristöterveydenhuollon tehtävien hoitamiseksi.

4. VESIHUOLTO

Pyhäjärven kaupungin vesi- ja jätevesihuollosta vastaa Pyhäjärven Energia ja Vesi Oy 1.1.2015 lähtien.

5. KAUKOLÄMPÖ

Pyhäjärven kaupungin kaukolämmöstä vastaa Pyhäjärven Energia ja Vesi Oy 1.1.2015 lähtien.

6. JÄTEHUOLTO

Pyhäjärven kaupungin alueella jätehuollosta vastaa Vestia Oy.

7. VESIENSUOJELU

Vesikasvien niittoja suoritetaan kesäaikaisena vuosittain, kuten myös seurataan aktiivisesti mm. lentokartoituksilla.

Purojen ja järvalueen vesinäytteenotosta analysointineen huolehti Eurofins Ahma Oy.

Pyhäjärven kalastusta ja kalakantojen tilaa seurataan säännöllisesti Eurofins Environment Testing Finland Oy:n tekemänä. Seuranta kuuluu Pyhäjärven säännöstelyn vaikutusten seurantaan.

Pyhäjärvi kuuluu valtakunnalliseen vedenlaaduntarkkailuohjelmaan. Pyhäjoen ja Pyhäjärven pohjoisosan vedenlaadunseuranta kuuluu Pyhäjoen yhteistarkkailuohjelmaan. Tämän lisäksi osakaskunnat tarkkailevat omalta osaltaan vesistöjen tilan- ja kalakantojenkehitystä ja toimivat ripeästi tarpeen niin vaatiessa. Laskeutusaltaiden huoltotarvetta seurataan Pyhäjärven kaupungin laatiman huoltosuunnitelman mukaan.

Vuonna 2024 laskeutusaltaiden tarkastuksia tehtiin Komun alueella.

Laskeutusaltaiden tarkastukset heinäkuu 2024

Komujärven kunnostushankkeessa yhtenä osiona oli 2013 - 2015 Komujärven hankkeessa sekä Ympäristökeskuksen (nykyisin ELY-keskus) tekemien laskeutusaltaiden huoltotarpeen selvittäminen sekä arvioida kertyneiden kiintoainemäärien määrittäminen. Laskeutusaltailla liikuttiin pienellä jollalla ja mittalatalalla mitattiin syvyyksiä altaista, siten saatiin määritettyä kertyneet kiintoainemäärät sekä mahdollisen tyhjennyksen tarve. Samalla tarkasteltiin altaiden muutakin kuntoa, mm. reunapenkkojen sekä tulo- ja lähtöojien eroosiota.

VÄLIJOEN ALLAS 1.

Välijokeen kaivettu pienehkö, n. 30 m x 6 m allas sekä eteläpuolelta tulevaan ojaan tehty n. 10 m x 3 m allas. Altaan lopussa hyvin säilynyt lähes veden pintaan asti yltävä kivipenkki. Sivuojusta tullut vähäinen määrä kiintoainesta. Ei toimenpiteitä.

VÄLIJOEN ALLAS 2

Komunpuroon tehty n. 135 m x 12 m allas sekä Komunpuroon yhtyvään Kokkopuroon tehty n. 35 m x 12 m allas. Komunpurossa olevaan altaaseen kertynyt n.50 metrin matkalle keskimäärin metrin kerros kiintoainetta n. 300 kuutiota sekä Kokkopuron osaan n. 15 metrin matkalla täynnä ja loppuosalle väheten n. 150 kuutiota. Komunpuron allas on tyhjennetty 2020 n. 800 - 900 kuutiota. Tyhjennettävä, etenkin Kokkopuron kapasiteetti alkaa loppua.

VÄLIJOEN ALLAS 3

Komunpurossa oleva n. 200 m x 12 m mutkitteleva allas. n.45 metrin matkalla alkupäästä allas on niin täynnä hiekkaa, että tarkastuksen aikaa vesi luikerteli norona hiekkaputjassa.45 metristä n. 90 metrin välille oli kertynyt hienompijakoista eloperäistä maa-ainesta. Etenkin sisäkurvin jälkeen oli pintaan asti yltäviä palteita. Loppuosalla pohjassa vähäinen kertymä hienojakoista maa-ainesta. Allas on tyhjennetty 2020 vastaavanlaisesta tilanteesta ja samalla tehtiin altaan itäpuolelta kesäkelpoinen huoltotie altaalle. Arvio n. 1500 kuutiota. Tyhjennettävä.

KONTTIPURON ALLAS 1

Pienehkö allas konttipurossa, n.77 m x 9.5 m. Hiekkaa kertynyt n.40 metrin matkalle yli vesipinnan yläpuolelle yltävillä palteilla ja loppuosalla kertymää keskimäärin metrin vahvuudelta. Altaanpaikka ennen altaan tekemistä on ollut maanomistajalla itsestään täyttyvä hiekanottoaika. Arvio kertymästä on n.850 kuutiota. Tyhjennettävä.

KONTTIPURON ALLAS 2

130 m x 12 m allas Konttipurossa. Altaan yläpuoliselle alueelle on tehty uutta pääosin salaojitettua peltoa 120 hehtaaria viimeisen 10 vuoden aikana. Altaaseen on kertynyt kauttaaltaan kiintoainesta arviolta 1000 kuutiota. Allas on tyhjennetty 2020 ja silloin kertymää oli jonkin verran enempi. Tyhjennetään. Altaan yläpuolen tienrumpu on jonkin verran kärsinyt roudan ja/tai vedenvirtaaman vuoksi, seurattava.

PIRKONPURON ALLAS 1

Pirkonpurossa pienehkö 95 m x 11 m allas. Majava oli nostanut vettä altaassa tekemällä padon altaasta lähtevään puroon. Metsästäjät olivat purkaneet padon pois metsävahinkojen välttämiseksi. Altaan alaosaan on tullut vähäinen määrä hienojakoista maa-ainesta n. 80 kuutiota.

PIRKONPURON ALLAS 2

Pirkonpuron latvaosalla osalla oleva n. 110 m x 11 m allas. Yläosassa 10 metrin matkalla allas on aivan täynnä hiekkaa. Kertymää on koko altaassa vähentyen ja maa-aineksen rakenteen muuttuessa hienojakoisemmaksi altaan loppupäätä kohti mentäessä. Arvio kertymästä n. 700 kuutiota. Altaan tyhjennyspuolella sakea lehtipuuvaltainen vesaikko mikä pitää raivata ennen tyhjennystä. Tyhiennetään.

MATINLAHDEN ALLAS

Viljelysalueilta Komujärveen laskevaan kanavaan tehty pieni allas, n. 60 m x 11 m. Altaassa selvästi kaksi erillistä osaa, koska altaan kohdalla on vesijohtolinja ja altaan kaivua on sen vuoksi jouduttu vähentämään. Altaan yläpuolella kanavassa on sakeat kasvustot, jotka keräävät kiintoainestakin kanavan pohjalle. Altaan vedenpinta lähes järven pinnan tasossa. Altaassa ei ollut kertymää.

VÄISÄSENPURON ALLAS

Väisäsenpuroon tehty iso allas, n.240 m x 14 m. Vähäistä kertymää molemmin puolin yläosassa, n. 30 kuutiota.

PURONPERÄN ALLAS

Väisäsenpuron alaosaan tehty mutkittileva n. 120 m x 11 m allas, jossa vedenpinta lähellä järvenpintaa. Kertymää n. 30 - 40 kuutiota.

MYKRÄNNIEMEN ALLAS

Metsäojituksen järveen laskevaan valtaojaan tehty pieni, n. 60 m x 8 m allas. Ei kertymää.

LAHDENJOEN ALTAAT.

Lintulahteen laskevan Lahdenjokeen ruopattiin allas Salmelanperäntien yläpuolelle n. 90 metrin matkalle ja tie alapuolelle n.220 metrin matkalle. Ruoppauskohtia on tarkoitus myös käyttää syksyisin Lahdenjokeen pakkautuvien särkikalojen poistopyyntiin rysällä tai nuotalla. Kertymää oli vähän alemman altaan alaosassa vähän ennen järveä, n. 50 kuutiota.

VÄHÄ-KOMUN ALLAS Ympäristökeskus 1996

Vähä- Komun piimaan ottoalueen pohjoispuolelta tulevien ojien valtaojaan tehty kaksiosainen allas. Ylempi n. 30 m x 11 m allas ja tierummun alapuolinen n. 55 m x 12 m allas. Vähä-Komun kosteikon rakentamisen yhteydessä laskeutusaltaiden laskuoja käännettiin 0,2 hehtaakosteikkoon, kun oja meni ennen Välijokeen. Ylemmässä altaassa on hiekkaa kertynyt n. 350 kuutiota ja vuonna 2020 tyhjennettiin edellisen kerran jonkin verran isompi kertymä. Tyhjennetään.

RAUMANSUO Ympäristökeskus 1996

Metsä- ja peltoalueen laskuojaan tehty pieni noin 45 m x 15 m allas. Kuulopuheiden perusteella maanomistaja olisi joskus tyhjentänyt altaan. Vähäistä kertymää, n. 10 kuutiota.

KOMUJOKI

Komujokeen ruopattiin suvantoalueita 3 eri kohteessa taimenen palautusistutuksien tueksi. Suvannot tarkastettiin myös mahdollisten liettymien vuoksi, mutta liettymistä eikä muutakaan maa-aineskertymää havaittu.

Juha Tikka suoritti tarkastukset vuonna 2024.

Ympäristötilinpäätöksen laatijat tekninen johtaja Sami Laukkanen ja vs. ympäristötarkastaja Esa Ryyänen.



Pyhäjärven kaupunki tilinpäätös 2024.pdf

Signers:

<i>Name</i>	<i>Method</i>	<i>Date</i>
Matti Tuomo Sakari Keskitalo	Strong electronic identification	2025-05-22 18:37



This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.